

Traktat om en forfatning for Europa

”Forfatningstraktaten”

Traktat om en forfatning for Europa
"Forfatningstraktaten"
April 2005

Folketingets EU-Oplysning
Christiansborg
1240 København K
Danmark

Telefon: 3337 3337
Internet: www.eu-oplysningen.dk

ISBN 87-988924-3-6

Omslag og layout: phonowerk, www.phonowerk.dk
Tryk: TGS-Group, Rødovre
Oplag: 20.000

INDHOLD

TRAKTAT OM EN FORFATNING FOR EUROPA	9
PRÆAMBEL	9
DEL I	12
AFSNIT I – DEFINITION AF UNIONEN OG DENS MÅL	12
AFSNIT II – GRUNDLÆGGENDE RETTIGHEDER OG UNIONSBOGERSKAB	15
AFSNIT III – UNIONENS BEFØJELSER	16
AFSNIT IV – UNIONENS INSTITUTIONER OG ORGANER	21
KAPITEL I – INSTITUTIONEL RAMME	21
KAPITEL II – UNIONENS ANDRE INSTITUTIONER OG DENS RÅDGIVENDE ORGANER ..	28
AFSNIT V – UDØVELSE AF UNIONENS BEFØJELSER	30
KAPITEL I – FÆLLES BESTEMMELSER	30
KAPITEL II – SÆRLIGE BESTEMMELSER	34
KAPITEL III – FORSTÆRKT SAMARBEJDE	38
AFSNIT VI – UNIONENS DEMOKRATISKE LIV	39
AFSNIT VII – UNIONENS FINANSER	42
AFSNIT VIII – UNIONEN OG DENS NÆROMRÅDER	44
AFSNIT IX – MEDLEMSKAB AF UNIONEN	45
DEL II – DEN EUROPÆISKE UNIONS CHARTER OM GRUNDLÆGGENDE RETTIGHEDER	48
PRÆAMBEL	48
AFSNIT I – VÆRDIGHED	49
AFSNIT II – FRIHEDER	50
AFSNIT III – LIGESTILLING	54
AFSNIT IV – SOLIDARITET	55
AFSNIT V – BORGERRETTIGHEDER	58
AFSNIT VI – RETFÆRDIGHED I RETSSYSTEMET	60
AFSNIT VII – ALMINDELIGE BESTEMMELSER VEDRØRENDE FORTOLKNING OG ANVENDELSE AF CHARTRET	62

DEL III – UNIONENS POLITIKKER OG FUNKTIONSMÅDE	64
AFSNIT I – ALMINDELIGE BESTEMMELSER	64
AFSNIT II – IKKE–FORSKELSBEHANDLING OG UNIONSBOGERSKAB	66
AFSNIT III – INTERNE POLITIKKER OG FORANSTALTNINGER	68
KAPITEL I – DET INDRE MARKED	68
AFDELING 1 – DET INDRE MARKEDS OPRETTELSE OG FUNKTION	68
AFDELING 2 – FRI BEVÆGELIGHED FOR PERSONER OG TJENESTEYDELSER	70
Underafdeling 1 – Arbejdskraften	70
Underafdeling 2 – Fri etableringsret	72
Underafdeling 3 – Fri levering af tjenesteydelser	75
AFDELING 3 – FRIE VAREBEVÆGELSER	77
Underafdeling 1 – Toldunionen	77
Underafdeling 2 – Toldsamarbejde	78
Underafdeling 3 – Forbud mod kvantitative restriktioner	78
AFDELING 4 – KAPITAL OG BETALINGER	79
AFDELING 5 – KONKURRENCE REGLER	82
Underafdeling 1 – Regler for virksomhederne	82
Underafdeling 2 – Støtte fra medlemsstaterne	85
AFDELING 6 – FISKALE BESTEMMELSER	88
AFDELING 7 – FÆLLES BESTEMMELSER	89
KAPITEL II – DEN ØKONOMISKE OG MONETÆRE POLITIK	92
AFDELING 1 – DEN ØKONOMISKE POLITIK	92
AFDELING 2 – DEN MONETÆRE POLITIK	99
AFDELING 3 – INSTITUTIONELLE BESTEMMELSER	103
AFDELING 4 – SPECIFIKKE BESTEMMELSER FOR DE MEDLEMSSTATER, DER HAR EUROEN SOM VALUTA	104
AFDELING 5 – OVERGANGSBESTEMMELSER	106
KAPITEL III – POLITIKKER PÅ ANDRE OMRÅDER	112
AFDELING 1 – BESKÆFTIGELSE	112
AFDELING 2 – SOCIAL- OG ARBEJDSMARKEDSPOLITIKKEN	114
AFDELING 3 – ØKONOMISK, SOCIAL OG TERRITORIAL SAMHØRIGHED	121
AFDELING 4 – LANDBRUG OG FISKERI	124
AFDELING 5 – MILJØ	128
AFDELING 6 – FORBRUGERBESKYTTELSE	131
AFDELING 7 – TRANSPORT	131
AFDELING 8 – TRANSEUROPEISKE NET	135
AFDELING 9 – FORSKNING, TEKNOLOGISK UDVIKLING OG RUMMET	136
AFDELING 10 – ENERGI	141

KAPITEL IV – ET OMRÅDE MED FRIHED, SIKKERHED OG RETFÆRDIGHED	142
AFDELING 1 – ALMINDELIGE BESTEMMELSER	142
AFDELING 2 – POLITIKKERNE FOR GRÆNSEKONTROL, ASYL OG INDVANDRING	144
AFDELING 3 – SAMARBEJDE OM CIVILRETTLIGE SPØRGSMÅL	147
AFDELING 4 – RETLIGT SAMARBEJDE I STRAFFESAGER	148
AFDELING 5 – POLITISAMARBEJDE.....	153
KAPITEL V – OMRÅDER, HVOR UNIONEN KAN BESLUTTE AT GENNEMFØRE UNDERSTØTTENDE, KOORDINERENDE ELLER SUPPLERENDE TILTAG.....	155
AFDELING 1 – FOLKESUNDHED.....	155
AFDELING 2 – INDUSTRI.....	157
AFDELING 3 – KULTUR.....	158
AFDELING 4 – TURISME	159
AFDELING 5 – UDDANNELSE, UNGDOM, SPORT OG ERHVERVSUDDANNELSE	159
AFDELING 6 – CIVILBESKYTTELSE.....	162
AFDELING 7 – ADMINISTRATIVT SAMARBEJDE.....	162
AFSNIT IV – DE OVERSØISKE LANDES OG TERRITORIERS ASSOCIERING	163
AFSNIT V – UNIONENS OPTRÆDEN UDADTIL	166
KAPITEL I – ALMINDELIGE BESTEMMELSER.....	166
KAPITEL II – DEN FÆLLES UDENRIGS- OG SIKKERHEDSPOLITIK	168
AFDELING 1 – FÆLLES BESTEMMELSER.....	168
AFDELING 2 – DEN FÆLLES SIKKERHEDS- OG FORSVARSPOLITIK	175
AFDELING 3 – FINANSIELLE BESTEMMELSER	178
KAPITEL III – DEN FÆLLES HANDELSPOLITIK.....	179
KAPITEL IV – SAMARBEJDE MED TREDJELANDE OG HUMANITÆR BISTAND	181
AFDELING 1 – UDVIKLINGSSAMARBEJDE	181
AFDELING 2 – ØKONOMISK, FINANSIELT OG TEKNISK SAMARBEJDE MED TREDJELANDE ...	183
AFDELING 3 – HUMANITÆR BISTAND	183
KAPITEL V – RESTRIKTIVE FORANSTALTNINGER.....	185
KAPITEL VI – INTERNATIONALE AFTALER.....	185
KAPITEL VII – UNIONENS FORBINDELSER MED INTERNATIONALE ORGANISATIONER OG TREDJELANDE SAMT UNIONENS DELEGATIONER.....	189
KAPITEL VIII – GENNEMFØRELSE AF SOLIDARITETSBESTEMMELSEN.....	190

AFSNIT VI – UNIONENS FUNKTIONSMÅDE.....	191
KAPITEL I – BESTEMMELSER VEDRØRENDE INSTITUTIONERNE	191
AFDELING 1 – INSTITUTIONERNE.....	191
Underafdeling 1 – Europa-Parlamentet.....	191
Underafdeling 2 – Det Europæiske Råd	195
Underafdeling 3 – Ministerrådet	196
Underafdeling 4 – Europa-Kommissionen.....	197
Underafdeling 5 – Den Europæiske Unions Domstol	199
Underafdeling 6 – Den Europæiske Centralbank.....	211
Underafdeling 7 – Revisionsretten.....	212
AFDELING 2 – UNIONENS RÅDGIVENDE ORGANER.....	215
Underafdeling 1 – Regionsudvalget	215
Underafdeling 2 – Det Økonomiske og Sociale Udvalg.....	216
AFDELING 3 – DEN EUROPÆISKE INVESTERINGSBANK	217
AFDELING 4 – FÆLLES BESTEMMELSER FOR UNIONENS INSTITUTIONER, ORGANER, KONTORER OG AGENTURER	219
KAPITEL II – FINANSIELLE BESTEMMELSER.....	223
AFDELING 1 – DEN FLERÅRIGE FINANSIELLE RAMME.....	223
AFDELING 2 – UNIONENS ÅRLIGE BUDGET.....	224
AFDELING 3 – GENNEMFØRELSE AF BUDGETTET OG DECHARGE.....	227
AFDELING 4 – FÆLLES BESTEMMELSER.....	229
AFDELING 5 – BEKÆMPELSE AF SVIG.....	230
KAPITEL III – FORSTÆRKET SAMARBEJDE.....	231
AFSNIT VII – FÆLLES BESTEMMELSER	235
DEL IV – ALMINDELIGE OG AFSLUTTENDE BESTEMMELSER	239
Bilag 1: Protokoller knyttet som bilag til Traktaten om en Forfatning for Europa ...	247
Bilag 2: Erklæringer, der skal knyttes som bilag til regeringskonferencens slutakt, og slutakten	276
Bilag 3: Oversigt over retsgrundlag i Traktat om en forfatning for Europa hvor den almindelige lovgivningsprocedure vil blive anvendt.....	286
Bilag 4: Ordliste	292
REGISTER.....	303

Læsevejledning

Denne publikation er en materialesamling vedr. folkeafstemningen om Traktat for en forfatning for Europa den 27. september 2005.

Publikationen indeholder:

Traktat om en forfatning for Europa med udvalgte protokoller og erklæringer

EU-Oplysningen har af hensyn til omfang og relevans foretaget en udvælgelse af protokoller og erklæringer. I bilag 1 og i bilag 2 findes en liste over alle protokoller og alle erklæringer. Disse kan rekvireres hos EU-Oplysningen og findes i øvrigt på www.euo.dk.

Af hensyn til læsevenligheden har EU-Oplysningen givet alle artiklerne i del 3 og 4 overskrifter (overskrifterne i del 1 og 2 er en del af den juridiske tekst) samt lavet henvisninger til tidligere bestemmelser i de nugældende EU-traktater.

Disse overskrifter er mærket

For god ordens skyld bemærkes det, at overskrifterne i del 3 og 4 og henvisningerne til eksisterende EU-traktater ikke er en del af den juridiske tekst. I forhold til henvisningerne bemærkes det, at visse bestemmelser i Traktat om en forfatning for Europa er identiske med tilsvarende bestemmelser i de nugældende EU-traktater, mens andre bestemmelser i Traktat om en forfatning for Europa enten er helt nye eller kun indeholder elementer fra tilsvarende bestemmelser i EU-traktaterne. Henvisningerne skal derfor alene opfattes som en læsehjælp. Henvisningerne kan med andre ord ske til artikler i EU-traktaterne, som kun delvist eller kun i begrænset omfang har samme ordlyd/indhold.

Traktat om en forfatning for Europa er hentet fra de officielle dokumenter fra regeringskonferencen: CIG 87/1/04 REV 1 af 13. oktober 2004, CIG 87/04 ADD 1 REV 1 og CIG 87/04 ADD 2 REV 1.

Andet materiale

Publikationen indeholder også en oversigt over retsgrundlag, hvor den almindelige lovgivningsprocedure skal anvendes (bilag 3), en EU-ordforklaring (bilag 4) og et omfattende stikordsregister, som gerne skulle gøre det nemmere at finde netop den bestemmelse, man er på jagt efter. Disse sider er indfarvet.

Spørgsmål om Traktat om en forfatning for Europa kan rettes til:

Folketingets EU-Oplysning

Christiansborg

1240 København K

Tlf. 3337 3337

www.eu-oplysningen.dk

TRAKTAT OM EN FORFATNING FOR EUROPA

PRÆAMBEL

HANS MAJESTÆT BELGIERNES KONGE, PRÆSIDENTEN FOR DEN TJEKKISKE REPUBLIK, HENDES MAJESTÆT DANMARKS DRONNING, PRÆSIDENTEN FOR FORBUNDSREPUBLIKKEN TYSKLAND, PRÆSIDENTEN FOR REPUBLIKKEN ESTLAND, PRÆSIDENTEN FOR DEN HELLENSKE REPUBLIK, HANS MAJESTÆT KONGEN AF SPANIEN, PRÆSIDENTEN FOR DEN FRANSKE REPUBLIK, PRÆSIDENTEN FOR IRLAND, PRÆSIDENTEN FOR DEN ITALIENSKE REPUBLIK, PRÆSIDENTEN FOR REPUBLIKKEN CYPERN, PRÆSIDENTEN FOR REPUBLIKKEN LETLAND, PRÆSIDENTEN FOR REPUBLIKKEN LITAUEN, HANS KONGELIGE HØJHED STORHERTUGEN AF LUXEMBOURG, PRÆSIDENTEN FOR REPUBLIKKEN UNGARN, PRÆSIDENTEN FOR MALTA, HENDES MAJESTÆT DRONNINGEN AF NEDERLANDENE, FORBUNDSPRÆSIDENTEN FOR REPUBLIKKEN ØSTRIG, PRÆSIDENTEN FOR REPUBLIKKEN POLEN, PRÆSIDENTEN FOR DEN PORTUGISISKE REPUBLIK, PRÆSIDENTEN FOR REPUBLIKKEN SLOVENIEN, PRÆSIDENTEN FOR DEN SLOVAKISKE REPUBLIK, PRÆSIDENTEN FOR REPUBLIKKEN FINLAND, KONGERIGET SVERIGES REGERING, HENDES MAJESTÆT DRONNINGEN AF DET FORENEDE KONGERIGE STORBRITANNIEN OG NORDIRLAND,

SOM HAR LADET SIG INSPIRERE af Europas kulturelle, religiøse og humanistiske arv, der er grundlaget for udviklingen af de universelle værdier: det enkelte menneskes ukrænkelige og umistelige rettigheder samt frihed, demokrati, lighed og retsstaten.

SOM ER SIKRE PÅ, at Europa, der nu er genforenet efter smertelige erfaringer, ønsker at fortsætte ad denne civilisationens, fremskridtets og velstandens vej til gavn for alle sine indbyggere, herunder de svageste og de dårligst stillede, at det fortsat vil være et kontinent, der er åbent over for kultur, viden og sociale fremskridt, og at det ønsker at uddybe det offentlige livs demokratiske og åbne karakter og virke for fred, retfærdighed og solidaritet i verden,

SOM ER OVERBEVISTE OM, at Europas folk, samtidig med at de bevarer stoltheden over deres identitet og nationale historie, er fast besluttede på at lægge tidligere tiders splittelse bag sig og i stadig tættere forening udforme deres fælles skæbne,

SOM ER OVERBEVISTE OM, at et Europa "forenet i mangfoldighed" giver dem de bedste muligheder for med respekt for den enkeltes rettigheder og i bevidsthed om deres ansvar over for kommende generationer og over for verden at videreføre det store forehavende, der gør Europa til et privilegeret område for menneskenes forhåbninger,

SOM ER FAST BESLUTTEDE PÅ at fortsætte det arbejde, der er udført inden for rammerne af traktaterne om oprettelse af De Europæiske Fællesskaber og traktaten om Den Europæiske union og samtidig sikre fællesskabsrettens kontinuitet,

SOM ER medlemmerne af Det Europæiske Konvent TAKNEMMELIGE FOR at have udformet udkastet til denne forfatning på vegne af Europas borgere og stater,

HAR SOM BEFULDMÆGTIGEDE UDPEGET:

HANS MAJESTÆT BELGIERNES KONGE

PRÆSIDENTEN FOR DEN TJEKKISKE REPUBLIK

HENDES MAJESTÆT DANMARKS DRONNING

PRÆSIDENTEN FOR FORBUNDSREPUBLIKKEN TYSKLAND

PRÆSIDENTEN FOR REPUBLIKKEN ESTLAND

PRÆSIDENTEN FOR DEN HELLENSKE REPUBLIK

HANS MAJESTÆT KONGEN AF SPANIEN

PRÆSIDENTEN FOR DEN FRANSKE REPUBLIK

PRÆSIDENTEN FOR IRLAND

PRÆSIDENTEN FOR DEN ITALIENSKE REPUBLIK

PRÆSIDENTEN FOR REPUBLIKKEN CYPERN

PRÆSIDENTEN FOR REPUBLIKKEN LETLAND

PRÆSIDENTEN FOR REPUBLIKKEN LITAUEN

HANS KONGELIGE HØJHED STORHERTUGEN AF LUXEMBOURG

PRÆSIDENTEN FOR REPUBLIKKEN UNGARN

PRÆSIDENTEN FOR MALTA

HENDES MAJESTÆT DRONNINGEN AF NEDERLANDENE

FORBUNDSPRÆSIDENTEN FOR REPUBLIKKEN ØSTRIG

PRÆSIDENTEN FOR REPUBLIKKEN POLEN

PRÆSIDENTEN FOR DEN PORTUGISISKE REPUBLIK

PRÆSIDENTEN FOR REPUBLIKKEN SLOVENIEN

PRÆSIDENTEN FOR DEN SLOVAKISKE REPUBLIK

PRÆSIDENTEN FOR REPUBLIKKEN FINLAND

KONGERIGET SVERIGES REGERING

HENDES MAJESTÆT DRONNINGEN AF DET FORENEDE KONGERIGE STOR-

BRITANNIEN OG NORDIRLAND

SOM, efter at have udvekslet deres fuldmagter og fundet dem i god og behørig form, er blevet enige om følgende bestemmelser:

DEL I

AFSNIT I – DEFINITION AF UNIONEN OG DENS MÅL

ARTIKEL I–1

[Oprettelse af Unionen]

1. Ved denne forfatning, der er inspireret af de europæiske borgeres og staters vilje til at skabe en fælles fremtid, oprettes Den Europæiske Union, som medlemsstaterne tildeler kompetencer for at nå deres fælles mål. Unionen samordner de politikker, medlemsstaterne fører for at nå disse mål, og udøver på fællesskabsgrundlag de kompetencer, medlemsstaterne tildeler den.
2. Unionen er åben for alle europæiske stater, der respekterer dens værdier og forpligter sig til at fremme dem i fællesskab.

ARTIKEL I–2

[Unionens værdier]

Unionen bygger på værdierne respekt for den menneskelige værdighed, frihed, demokrati, ligestilling, retsstaten og respekt for menneskerettighederne, herunder rettigheder for personer, der tilhører mindretal. Dette er medlemsstaternes fælles værdigrundlag i et samfund præget af pluralisme, ikke-forskelsbehandling, tolerance, retfærdighed, solidaritet og ligestilling mellem kvinder og mænd.

ARTIKEL I–3

[Unionens mål]

1. Unionens mål er at fremme freden, sine værdier og befolkningernes velfærd.
2. Unionen giver borgerne et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed uden indre grænser og et indre marked med fri og lige konkurrence.
3. Unionen arbejder for en bæredygtig udvikling i Europa baseret på en afbalanceret økonomisk vækst og prisstabilitet, en social markedsøkonomi med høj konkurrence-

evne, hvor der tilstræbes fuld beskæftigelse og sociale fremskridt, og et højt niveau for beskyttelse og forbedring af miljøkvaliteten. Den fremmer videnskabelige og teknologiske fremskridt.

Den bekæmper social udstødelse og forskelsbehandling og fremmer social retfærdighed og beskyttelse, ligestilling mellem kvinder og mænd, solidaritet mellem generationerne og beskyttelse af børns rettigheder.

Den fremmer økonomisk, social og territorial samhørighed og solidaritet mellem medlemsstaterne.

Den respekterer medlemsstaternes rige kulturelle og sproglige mangfoldighed og sikrer, at den europæiske kulturarv beskyttes og udvikles.

4. Unionen forsvarer og fremmer i forbindelserne med den øvrige verden sine værdier og interesser. Den bidrager til fred, sikkerhed, bæredygtig udvikling af jorden, solidaritet og gensidig respekt folkene imellem, fri og fair handel, udryddelse af fattigdom og beskyttelse af menneskerettighederne, især børns rettigheder, samt nøje overholdelse og udvikling af folkeretten, navnlig overholdelse af principperne i De Forenede Nationers pagt.

5. Unionen forfølger sine mål med passende midler inden for de beføjelser, der er tildelt den i forfatningen.

ARTIKEL I–4

[Grundlæggende friheder og ikke-forskelsbehandling]

1. Unionen sikrer, at der på dens område er fri bevægelighed for personer, tjenesteydelser, varer og kapital samt etableringsfrihed i overensstemmelse med forfatningen.

2. Enhver forskelsbehandling på grundlag af nationalitet er forbudt inden for forfatningens anvendelsesområde, dog med forbehold af dens særlige bestemmelser.

ARTIKEL I–5

[Forholdet mellem Unionen og medlemsstaterne]

1. Unionen respekterer medlemsstaternes lighed over for forfatningen samt deres nationale identitet, som den kommer til udtryk i deres grundlæggende politiske og forfatningsmæssige strukturer, herunder regionalt og lokalt selvstyre. Den respekterer

deres centrale statslige funktioner, herunder sikring af statens territoriale integritet, opretholdelse af lov og orden samt beskyttelse af den nationale sikkerhed.

2. I medfør af princippet om loyalt samarbejde respekterer Unionen og medlemsstaterne hinanden og bistår hinanden ved gennemførelsen af de opgaver, der følger af forfatningen.

Medlemsstaterne træffer alle almindelige eller særlige foranstaltninger for at sikre opfyldelsen af de forpligtelser, der følger af forfatningen eller af retsakter vedtaget af EU-institutionerne.

Medlemsstaterne bistår Unionen i gennemførelsen af dens opgaver og afholder sig fra at træffe foranstaltninger, der kan bringe virkeliggørelsen af Unionens mål i fare.

ARTIKEL I–6

[EU-retten]

Forfatningen og den ret, der vedtages af Unionens institutioner under udøvelsen af de beføjelser, der er tildelt denne, har forrang frem for medlemsstaternes ret.

ARTIKEL I–7

[Retlig status]

Unionen har status som juridisk person.

ARTIKEL I–8

[Unionens symboler]

Unionens flag indeholder en cirkel bestående af tolv gyldne stjerner på blå baggrund.

Unionens hymne er hentet fra “Ode til Glæden” i Ludwig van Beethovens niende symfoni.

Unionens motto er: “Forenet i mangfoldighed”.

Unionens mønt er euroen.

Europa-dagen fejres den 9. maj overalt i Unionen.

AFSNIT II – GRUNDLÆGGENDE RETTIGHEDER OG UNIONSBOBGRSKAB

ARTIKEL I–9

[Grundlæggende rettigheder]

1. Unionen anerkender de rettigheder, friheder og principper, der findes i chartret om grundlæggende rettigheder, som udgør del II.
2. Unionen tiltræder den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder. Tiltrædelse af denne konvention ændrer ikke Unionens beføjelser som fastsat i forfatningen.
3. De grundlæggende rettigheder, som de er garanteret ved den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder, og som de følger af medlemsstaternes fælles forfatningsmæssige traditioner, udgør generelle principper i EU-retten.

ARTIKEL I–10

[Unionsborgerskab]

1. Enhver, der er statsborger i en medlemsstat, har unionsborgerskab. Unionsborgerskabet er et supplement til det nationale statsborgerskab og træder ikke i stedet for dette.
2. Enhver unionsborger har de rettigheder og er underlagt de pligter, der er indeholdt i forfatningen. Enhver unionsborger
 - a) har ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område
 - b) har valgret og er valgbar ved valg til Europa-Parlamentet og ved kommunale valg i den medlemsstat, hvor den pågældende har bopæl, på samme betingelser som statsborgerne i denne stat
 - c) nyder i tredjelande, hvor den medlemsstat, som den pågældende er statsborger i, ikke er repræsenteret, beskyttelse hos enhver medlemsstats diplomatiske og konsularmyndigheder på samme vilkår som statsborgere i denne medlemsstat

d) har ret til at indgive andragender til Europa-Parlamentet og til at henvende sig til Den Europæiske Ombudsmand samt til Unionens institutioner og rådgivende organer på et af forfatningens sprog og få svar på samme sprog.

Disse rettigheder udøves med de begrænsninger og på de betingelser, der er fastsat i forfatningen og i foranstaltninger vedtaget med henblik på dens gennemførelse.

AFSNIT III – UNIONENS BEFØJELSER

ARTIKEL I–11

[Grundlæggende principper]

1. Afgrænsningen af Unionens beføjelser er underlagt princippet om kompetencetildeling. Udøvelsen af Unionens beføjelser er underlagt nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet.

2. I medfør af princippet om kompetencetildeling handler Unionen inden for rammerne af de beføjelser, som medlemsstaterne har tildelt den i forfatningen, med henblik på at opfylde de mål, der er fastsat heri. Beføjelser, der ikke er tildelt Unionen i forfatningen, forbliver hos medlemsstaterne.

3. I medfør af nærhedsprincippet handler Unionen på de områder, der ikke hører ind under dens enekompetence, kun hvis og i det omfang målene for den påtænkte handling ikke i tilstrækkelig grad kan opfyldes af medlemsstaterne på centralt, regionalt eller lokalt plan, men på grund af den påtænkte handlingens omfang eller virkninger bedre kan nås på EU-plan.

Unionens institutioner anvender nærhedsprincippet i overensstemmelse med protokollen om anvendelse af nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet. De nationale parlamenter sikrer, at dette princip overholdes i overensstemmelse med proceduren i denne protokol.

4. I medfør af proportionalitetsprincippet går indholdet og formen af Unionens handling ikke videre end nødvendigt for at nå forfatningens mål.

Unionens institutioner anvender proportionalitetsprincippet i overensstemmelse med protokollen om anvendelse af nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet.

ARTIKEL I–12

[Kompetencekategorier]

1. Når Unionen i forfatningen tildeles enekompetence på et bestemt område, er det kun Unionen, der kan lovgive og vedtage juridisk bindende retsakter, og medlemsstaterne har kun beføjelse hertil efter bemyndigelse fra Unionen eller med henblik på at gennemføre EU-retsakter.

2. Når Unionen i forfatningen på et bestemt område tildeles en kompetence, som den deler med medlemsstaterne, kan Unionen og medlemsstaterne lovgive og vedtage juridisk bindende retsakter på dette område. Medlemsstaterne udøver deres kompetence, i det omfang Unionen ikke har udøvet sin eller er ophørt med at udøve den.

3. Medlemsstaterne samordner deres økonomiske politikker og beskæftigelsespolitikker efter de nærmere bestemmelser i del III, som Unionen har kompetence til at fastsætte.

4. Unionen har kompetence til at definere og gennemføre en fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, herunder gradvis udformning af en fælles forsvarspolitik.

5. På visse områder og på de betingelser, der er fastlagt i forfatningen, har Unionen beføjelse til at gennemføre tiltag for at understøtte, koordinere eller supplere medlemsstaternes indsats, uden at denne beføjelse dog træder i stedet for medlemsstaternes beføjelser på disse områder.

Juridisk bindende EU-retsakter vedtaget på grundlag af bestemmelserne i del III vedrørende disse områder kan ikke omfatte harmonisering af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser.

6. Omfanget af og de nærmere bestemmelser for Unionens udøvelse af beføjelser fastlægges i de specifikke bestemmelser for de enkelte områder i del III.

ARTIKEL I–13

[Områder med enekompetence]

1. Unionen har enekompetence på følgende områder:

a) toldunionen

b) fastlæggelse af de konkurrenceregler, der er nødvendige for det indre markeds funktion

c) den monetære politik for de medlemsstater, der har euroen som valuta

d) bevarelse af havets biologiske ressourcer inden for rammerne af den fælles fiskeripolitik

e) den fælles handelspolitik.

2. Unionen har ligeledes enekompetence til at indgå internationale aftaler, når indgåelsen har hjemmel i en lovgivningsmæssig EU-retsakt, eller når den er nødvendig for at give Unionen mulighed for at udøve sin kompetence på internt plan, eller for så vidt den kan berøre fælles regler eller ændre deres rækkevidde.

ARTIKEL I–14

[Områder med delt kompetence]

1. Unionen deler kompetence med medlemsstaterne, når forfatningen tildeler den en kompetence, der ikke vedrører de områder, der er nævnt i artikel I-13 og I-17.

2. Der er delt kompetence mellem Unionen og medlemsstaterne på følgende hovedområder:

a) det indre marked

b) social- og arbejdsmarkedspolitik for så vidt angår aspekterne i del III

c) økonomisk, social og territorial samhørighed

d) landbrug og fiskeri, undtagen bevarelse af havets biologiske ressourcer

e) miljø

f) forbrugerbeskyttelse

g) transport

h) transeuropæiske net

i) energi

j) området med frihed, sikkerhed og retfærdighed

k) fælles sikkerhedsudfordringer på folkesundhedsområdet for så vidt angår aspekterne i del III.

3. På områderne forskning, teknologisk udvikling og rummet har Unionen kompetence til at gennemføre tiltag, navnlig til at fastlægge og iværksætte programmer, dog således at udøvelsen af denne kompetence ikke kan føre til, at medlemsstaterne forhindres i at udøve deres kompetence.

4. På områderne udviklingsamarbejde og humanitær bistand har Unionen kompetence til at gennemføre tiltag og føre en fælles politik, dog således at udøvelsen af denne kompetence ikke kan føre til, at medlemsstaterne forhindres i at udøve deres kompetence.

ARTIKEL I–15

[Samordning af de økonomiske politikker og beskæftigelsespolitikkerne]

1. Medlemsstaterne samordner deres økonomiske politikker i Unionen. Med henblik herpå vedtager Ministerrådet foranstaltninger, navnlig overordnede retningslinjer for disse politikker.

Der gælder særlige bestemmelser for de medlemsstater, der har euroen som valuta.

2. Unionen træffer foranstaltninger med henblik på at sikre samordning af medlemsstaternes beskæftigelsespolitikker, navnlig ved at fastlægge retningslinjer for disse politikker.

3. Unionen kan tage initiativer med henblik på at sikre samordning af medlemsstaternes social- og arbejdsmarkedspolitik.

ARTIKEL I–16

[Den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik]

1. Unionens kompetence inden for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik omfatter alle udenrigspolitiske områder samt alle spørgsmål vedrørende Unionens sikkerhed, herunder gradvis udformning af en fælles forsvarspolitik, der kan føre til et fælles forsvar.

2. Medlemsstaterne støtter aktivt og uforbeholdent Unionens fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik i en ånd af loyalitet og gensidig solidaritet og respekterer Unionens indsats på dette område. De afstår fra enhver handling, der strider mod Unionens interesser eller kan skade dens effektivitet.

ARTIKEL I–17

[Områder med understøttende, koordinerende eller supplerende tiltag]

1. Unionen har kompetence til at gennemføre understøttende, koordinerende eller supplerende tiltag. De områder, hvor sådanne tiltag på europæisk plan kan gennemføres, er:

- a) beskyttelse og forbedring af menneskers sundhed
- b) industri
- c) kultur
- d) turisme
- e) uddannelse, ungdom, sport og erhvervsuddannelse
- f) civilbeskyttelse
- g) administrativt samarbejde.

ARTIKEL I–18

[Fleksibilitetsbestemmelse]

1. Såfremt en handling fra Unionens side forekommer påkrævet inden for rammerne af de politikker, der er fastlagt i del III, for at nå et af målene i forfatningen, og forfatningen ikke indeholder fornøden hjemmel hertil, vedtager Ministerrådet med enstemmighed på forslag af Europa-Kommissionen og med Europa-Parlamentets godkendelse passende foranstaltninger hertil.

2. Europa-Kommissionen gør inden for rammerne af proceduren for kontrol med overholdelsen af nærhedsprincippet i artikel I-11, stk. 3, de nationale parlamenter opmærksom på forslag, der fremsættes på grundlag af nærværende artikel.

3. Foranstaltninger, der vedtages på grundlag af denne artikel, kan ikke omfatte harmonisering af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser i tilfælde, hvor forfatningen udelukker en sådan harmonisering.

AFSNIT IV – UNIONENS INSTITUTIONER OG ORGANER

KAPITEL I – INSTITUTIONEL RAMME

ARTIKEL I–19

[Unionens institutioner]

1. Unionen har en institutionel ramme, der tager sigte på:
 - at fremme dens værdier
 - at forfølge dens mål
 - at tjene dens, dens borgeres og medlemsstaternes interesser
 - at sikre sammenhæng, effektivitet og kontinuitet i dens politikker og tiltag.

Denne institutionelle ramme består af:

- Europa-Parlamentet
- Det Europæiske Råd
- Ministerrådet (i det følgende benævnt “Rådet”)
- Europa-Kommissionen (i det følgende benævnt Kommissionen”)
- Den Europæiske Unions Domstol.

2. Hver institution handler inden for rammerne af de beføjelser, der er tildelt den ved forfatningen, og i overensstemmelse med de procedurer og betingelser, der er fastsat i denne. Institutionerne samarbejder loyalt med hinanden.

ARTIKEL I–20

[Europa-Parlamentet]

1. Europa-Parlamentet udøver sammen med Rådet den lovgivende funktion og budgetfunktionen. Det udøver politiske kontrolfunktioner og rådgivende funktioner på de betingelser, der er fastsat i forfatningen. Det vælger Kommissionens formand.
2. Europa-Parlamentet består af repræsentanter for Unionens borgere. Antallet af medlemmer må ikke overstige 750. Borgerne repræsenteres degressivt proportionalt med en mindstetærskel på seks medlemmer for hver medlemsstat. Ingen medlemsstat tildeles mere end 96 pladser.

Det Europæiske Råd vedtager med enstemmighed på Europa-Parlamentets initiativ og med dets godkendelse en europæisk afgørelse om sammensætningen af Europa-Parlamentet i overensstemmelse med principperne i første afsnit.

3. Europa-Parlamentets medlemmer vælges ved direkte almindelige, frie og hemmelige valg for en mandatperiode på fem år.
4. Europa-Parlamentet vælger sin formand og sit præsidium blandt sine medlemmer.

ARTIKEL I–21

[Det Europæiske Råd]

1. Det Europæiske Råd tilfører Unionen den fremdrift, der er nødvendig for dens udvikling, og fastlægger dens overordnede politiske retningslinjer og prioriteter. Det udøver ingen lovgivende funktioner.
2. Det Europæiske Råd består af medlemsstaternes stats- og regeringschefer samt af sin formand og Kommissionens formand. Unionens udenrigsminister deltager i dets arbejde.
3. Det Europæiske Råd træder sammen hver tredje måned efter indkaldelse fra sin formand. Når dagsordenen kræver det, kan hver af Det Europæiske Råds medlemmer beslutte at lade sig bistå af en minister og for Kommissionens formands vedkommende af et medlem af Kommissionen. Når situationen kræver det, indkalder formanden til et ekstraordinært møde i Det Europæiske Råd.
4. Det Europæiske Råd træffer afgørelse ved konsensus, medmindre andet er fastsat i forfatningen.

ARTIKEL I–22

[Det Europæiske Råds formand]

1. Det Europæiske Råd vælger sin formand med kvalificeret flertal for en periode på to et halvt år med mulighed for genvalg en gang. Hvis formanden får forfald eller har begået en alvorlig forseelse, kan Det Europæiske Råd bringe hans eller hendes mandat til ophør efter samme procedure.

2. Det Europæiske Råds formand:

- a) leder Det Europæiske Råds arbejde og giver impulser hertil
- b) sikrer forberedelsen og kontinuiteten af Det Europæiske Råds arbejde i samarbejde med formanden for Kommissionen og på grundlag af arbejdet i Rådet for Almindelige Anliggender
- c) bestræber sig på at fremme sammenhold og konsensus i Det Europæiske Råd
- d) forelægger Europa-Parlamentet en rapport efter hvert møde i Det Europæiske Råd.

Det Europæiske Råds formand varetager i denne egenskab på sit niveau Unionens repræsentation udadtil på de områder, der hører under den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, uden at dette berører EU-udenrigsministerens beføjelser.

3. Det Europæiske Råds formand må ikke bestride et nationalt embede.

ARTIKEL I–23

[Ministerrådet]

1. Rådet udøver sammen med Europa-Parlamentet den lovgivende funktion og budgetfunktionen. Det udøver politikformulerende og koordinerende funktioner på de betingelser, der er fastsat i forfatningen.
2. Rådet består af en repræsentant for hver medlemsstat på ministerniveau, der er beføjet til at forpligte regeringen i den medlemsstat, han eller hun repræsenterer, og til at udøve stemmeretten.
3. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal, medmindre andet er fastsat i forfatningen.

ARTIKEL I–24

[Ministerrådets sammensætninger]

1. Rådet samles i forskellige sammensætninger.
2. Rådet for Almindelige Anliggender sikrer sammenhæng i de forskellige rådssammensætningers arbejde.

Det forbereder Det Europæiske Råds møder og sørger for opfølgningen heraf sammen med formanden for Det Europæiske Råd og Kommissionen.

3. Rådet for Udenrigsanliggender fastlægger Unionens optræden udadtil på grundlag af strategiske retningslinjer fastlagt af Det Europæiske Råd og sikrer sammenhæng i Unionens indsats.

4. Det Europæiske Råd vedtager med kvalificeret flertal en europæisk afgørelse, der fastlægger en liste over de øvrige rådssammensætninger.

5. En komité af faste repræsentanter for medlemsstaternes regeringer har til opgave at forberede Rådets arbejde.

6. Rådets samlinger er offentlige, når det forhandler og stemmer om udkast til lovgivningsmæssige retsakter. Med henblik herpå er alle samlinger i Rådet opdelt i to dele, der vedrører henholdsvis forhandlinger om Unionens lovgivningsmæssige retsakter og aktiviteter af ikke-lovgivningsmæssig karakter.

7. Formandskabet for rådssammensætningerne bortset fra Rådet for Udenrigsanliggender varetages af medlemsstaternes repræsentanter i Rådet på grundlag af en ordning med ligelig rotation på betingelser fastsat ved en europæisk afgørelse truffet af Det Europæiske Råd. Det Europæiske Råd træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

ARTIKEL I–25

[Definition af kvalificeret flertal i Det Europæiske Råd og Rådet]

1. Kvalificeret flertal defineres som mindst 55% af Rådets medlemmer, der omfatter mindst femten af disse og repræsenterer medlemsstater med tilsammen mindst 65% af Unionens befolkning.

Et blokerende mindretal skal omfatte mindst fire rådsmedlemmer; er der ikke et sådant mindretal, anses det kvalificerede flertal for opnået.

2. Hvis Rådet ikke træffer afgørelse på forslag af Kommissionen eller EU-udenrigsministeren, defineres kvalificeret flertal uanset stk. 1 som mindst 72% af Rådets medlemmer, der repræsenterer medlemsstater med tilsammen mindst 65% af Unionens befolkning.

3. Stk. 1 og 2 finder anvendelse på Det Europæiske Råd, når det træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

4. Det Europæiske Råds formand og Kommissionens formand deltager ikke i afstemninger i Det Europæiske Råd.

ARTIKEL I–26

[Europa-Kommissionen]

1. Kommissionen fremmer Unionens almene interesser og tager passende initiativer med henblik herpå. Den drager omsorg for gennemførelsen af forfatningen og af de foranstaltninger, der vedtages af institutionerne på grundlag heraf. Den fører tilsyn med gennemførelsen af EU-retten under Den Europæiske Unions Domstols kontrol. Den gennemfører budgettet og forvalter programmerne. Den udøver koordinerings-, gennemførelses- og forvaltningsfunktioner på de betingelser, der er fastsat i forfatningen. Bortset fra den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik og de øvrige tilfælde, der er nævnt i forfatningen, varetager den Unionens repræsentation udadtil. Den er initiativtager til Unionens årlige og flerårige programmering med henblik på indgåelse af interinstitutionelle aftaler.

2. Lovgivningsmæssige EU-retsakter kan kun vedtages på forslag af Kommissionen, medmindre andet er fastsat i forfatningen. Andre retsakter vedtages på forslag af Kommissionen, når dette er fastsat i forfatningen.

3. Kommissionens tjenesteperiode er fem år.

4. Kommissionens medlemmer vælges under hensyn til deres almindelige duelighed og europæiske engagement blandt personer, hvis uafhængighed er uomtvistelig.

5. Den første Kommission, der udnævnes i henhold til forfatningen, skal bestå af en statsborger fra hver medlemsstat, herunder formanden for Kommissionen og EU-udenrigsministeren, der skal være en af dens næstformænd.

6. Efter udløbet af tjenesteperioden for den første Kommission, jf. stk. 5, skal Kommissionen bestå af et antal medlemmer, herunder formanden for Kommissionen og EU-udenrigsministeren, der svarer til to tredjedele af antallet af medlemsstater, medmindre Det Europæiske Råd med enstemmighed beslutter at ændre dette antal.

Kommissionens medlemmer vælges blandt medlemsstaternes statsborgere på grundlag af en ordning med ligelig rotation mellem medlemsstaterne. Denne ordning fastsættes ved en europæisk afgørelse, der vedtages med enstemmighed af Det Europæiske Råd på grundlag af følgende principper:

a) Medlemsstaterne behandles fuldstændig ligeligt for så vidt angår fastlæggelsen af rækkefølgen og varigheden af deres statsborgeres medlemskab af Kommissionen; følgelig kan differencen mellem det samlede antal tjenesteperioder varetaget af statsborgere fra to givne medlemsstater aldrig overstige én.

b) Hver af de på hinanden følgende Kommissioner sammensættes således, at den demografiske og geografiske spredning i samtlige medlemsstater afspejles på tilfredsstillende måde, jf. dog litra a).

7. Kommissionen udfører sine opgaver i fuldkommen uafhængighed. Kommissionens medlemmer må hverken søge eller modtage instruktioner fra nogen regering, nogen institution, noget andet organ eller nogen anden organisation, jf. dog artikel I-28, stk. 2. De afholder sig fra enhver handling, der er uforenelig med deres hverv eller udførelsen af deres opgaver.

8. Kommissionen er samlet ansvarlig over for Europa-Parlamentet. Europa-Parlamentet kan vedtage et mistillidsvotum til Kommissionen efter artikel III-340. Hvis der vedtages et sådant mistillidsvotum, skal medlemmerne af Kommissionen samlet nedlægge deres hverv, og EU-udenrigsministeren skal nedlægge sit hverv i Kommissionen.

ARTIKEL I-27

[Europa-Kommissionens formand]

1. Under hensyntagen til valget til Europa-Parlamentet og efter passende høringer foreslår Det Europæiske Råd med kvalificeret flertal Europa-Parlamentet en kandidat til posten som formand for Kommissionen. Denne kandidat vælges af Europa-Parlamentet med et flertal af dets medlemmer. Hvis denne kandidat ikke opnår et sådant flertal, foreslår Det Europæiske Råd med kvalificeret flertal inden en måned en ny kandidat, der vælges af Europa-Parlamentet efter samme procedure.

2. Rådet vedtager efter fælles overenskomst med den valgte formand listen over de øvrige personer, som det foreslår udnævnt til medlemmer af Kommissionen. De udvælges på grundlag af medlemsstaternes forslag i overensstemmelse med de kriterier, der er fastsat i artikel I-26, stk. 4, og artikel I-26, stk. 6, andet afsnit.

Formanden, EU-udenrigsministeren og de øvrige medlemmer af Kommissionen skal godkendes samlet ved en afstemning i Europa-Parlamentet. På grundlag af denne godkendelse udnævnes Kommissionen af Det Europæiske Råd, der træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

3. Formanden for Kommissionen

a) fastlægger retningslinjerne for Kommissionens udøvelse af sine hverv

b) træffer afgørelse om Kommissionens interne organisation for at sikre, at den optræder sammenhængende, effektivt og som et kollegium

c) udnævner næstformænd, bortset fra EU-udenrigsministeren, blandt Kommissionens medlemmer.

Medlemmer af Kommissionen træder tilbage, hvis formanden anmoder herom. EU-udenrigsministeren træder i overensstemmelse med proceduren i artikel I-28, stk. 1, tilbage, hvis formanden anmoder herom.

ARTIKEL I–28

[Unionens udenrigsminister]

1. Det Europæiske Råd udnævner EU-udenrigsministeren med kvalificeret flertal og med samtykke fra Kommissionens formand. Det Europæiske Råd kan bringe hans eller hendes tjenesteperiode til ophør efter samme procedure.
2. EU-udenrigsministeren varetager Unionens fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik. Han eller hun bidrager med sine forslag til udformningen af denne politik og gennemfører den som Rådets bemyndigede. Det samme gælder den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik.
3. EU-udenrigsministeren er formand for Rådet for Udenrigsanliggender.
4. EU-udenrigsministeren er en af Kommissionens næstformænd. EU-udenrigsministeren påser, at der er sammenhæng i Unionens optræden udadtil. Han eller hun varetager i Kommissionen de ansvarsområder, Kommissionen har med hensyn til eksterne forbindelser, samt koordineringen af de andre aspekter af Unionens optræden udadtil. I forbindelse med varetagelsen af disse ansvarsområder i Kommissionen og kun med hensyn til disse er EU-udenrigsministeren underlagt de procedurer, der gælder for Kommissionen, for så vidt dette er i overensstemmelse med stk. 2 og 3.

ARTIKEL I–29

[Den Europæiske Unions Domstol]

1. Den Europæiske Unions Domstol omfatter Domstolen, Retten og et antal specialretter. Den sikrer overholdelse af lov og ret ved fortolkningen og anvendelsen af forfatningen.

Medlemsstaterne tilvejebringer den nødvendige adgang til domstolsprøvelse for at sikre en effektiv retsbeskyttelse på de områder, der er omfattet af EU-retten.

2. Domstolen består af en dommer fra hver medlemsstat. Den bistås af generaladvokater.

Retten består af mindst en dommer fra hver medlemsstat.

Til dommere og generaladvokater ved Domstolen og dommere ved Retten vælges personer, hvis uafhængighed er uomtvistelig, og som opfylder betingelserne i artikel III-355 og III-356. De udnævnes af medlemsstaternes regeringer ved fælles overenskomst for et tidsrum af seks år. Afgående dommere og generaladvokater kan genudnævnes.

3. Den Europæiske Unions Domstol træffer afgørelse i henhold til del III:

a) i sager anlagt af en medlemsstat, en institution eller fysiske eller juridiske personer

b) i præjudicielle spørgsmål efter anmodning fra de nationale domstole om fortolkning af EU-retten eller om gyldigheden af retsakter vedtaget af institutionerne

c) i de øvrige tilfælde, der er nævnt i forfatningen.

KAPITEL II – UNIONENS ANDRE INSTITUTIONER OG DENS RÅDGIVENDE ORGANER

ARTIKEL I–30

[Den Europæiske Centralbank]

1. Det Europæiske System af Centralbanker udgøres af Den Europæiske Centralbank og de nationale centralbanker. Den Europæiske Centralbank og de nationale centralbanker i de medlemsstater, der har euroen som valuta – som tilsammen udgør eurosystemet – fører Unionens monetære politik.

2. Det Europæiske System af Centralbanker styres af Den Europæiske Centralbanks besluttende organer. Hovedmålet for Det Europæiske System af Centralbanker er at fastholde prisstabilitet. Uden at dette mål herved berøres, støtter systemet de generelle økonomiske politikker i Unionen for at bidrage til gennemførelsen af Unionens mål. Systemet udøver andre centralbankfunktioner i overensstemmelse med del III samt statuten for Det Europæiske System af Centralbanker og Den Europæiske Centralbank.

3. Den Europæiske Centralbank er en institution. Den har status som juridisk person. Den har eneret til at bemyndige udstedelse af euro. Den er uafhængig i udøvelsen af sine beføjelser og i forvaltningen af sine finanser. Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer samt medlemsstaternes regeringer respekterer denne uafhængighed.

4. Den Europæiske Centralbank vedtager de foranstaltninger, der er nødvendige for udøvelsen af dens funktioner, i henhold til artikel III-185 til III-191 og artikel III-196 og på de betingelser, der er fastsat i statuten for Det Europæiske System af Centralbanker og Den Europæiske Centralbank. I henhold til nævnte artikler bevarer de medlemsstater, der ikke har euroen som valuta, og deres centralbanker deres beføjelser på det monetære område.

5. Den Europæiske Centralbank skal på sine beføjelsesområder høres om ethvert udkast til EU-retsakt og om ethvert udkast til national retsforordning og kan afgive udtalelse.

6. Den Europæiske Centralbanks besluttende organer, deres sammensætning og de nærmere bestemmelser om deres funktion er fastsat i artikel III-382 og III-383 og i statuten for Det Europæiske System af Centralbanker og Den Europæiske Centralbank.

ARTIKEL I–31

[Revisionsretten]

1. Revisionsretten er en institution. Den varetager revisionen af Unionens regnskaber.

2. Den reviderer regnskaberne for alle Unionens indtægter og udgifter og sikrer sig, at den økonomiske forvaltning har været forsvarlig.

3. Den består af en statsborger fra hver medlemsstat. Medlemmerne udfører deres hverv i fuldkommen uafhængighed og i Unionens almene interesse.

ARTIKEL I–32

[Unionens rådgivende organer]

1. Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen bistås af et Regionsudvalg og et Økonomisk og Socialt Udvalg med rådgivende funktioner.
2. Regionsudvalget består af repræsentanter for regionale og lokale myndigheder, der enten skal være valgt til en regional eller lokal myndighed eller være politisk ansvarlige over for en valgt forsamling.
3. Det Økonomiske og Sociale Udvalg består af repræsentanter for arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationer og for organisationer for andre aktører, der er repræsentative for civilsamfundet, navnlig på det socioøkonomiske, borgerretlige, faglige og kulturelle område.
4. Regionsudvalgets og Det Økonomiske og Sociale Udvalgs medlemmer er ikke bundet af nogen instruktion. De udfører deres hverv i fuldkommen uafhængighed og i Unionens almene interesse.
5. Reglerne for disse udvalgs sammensætning og udpegelsen af deres medlemmer samt deres opgaver og deres funktion er fastsat i artikel III-386 til III-392.

Reglerne i stk. 2 og 3 om karakteren af udvalgenes sammensætning revideres med jævne mellemrum af Rådet for at tage hensyn til den økonomiske, sociale og demografiske udvikling i Unionen. Rådet vedtager på forslag af Kommissionen europæiske afgørelser herom.

AFSNIT V – UDØVELSE AF UNIONENS BEFØJELSER

KAPITEL I – FÆLLES BESTEMMELSER

ARTIKEL I–33

[Unionens retsakter]

1. For at udøve Unionens beføjelser anvender institutionerne i overensstemmelse med del III følgende juridiske instrumenter: europæiske love, europæiske ramme-love, europæiske forordninger, europæiske afgørelser, henstillinger og udtalelser.

En europæisk lov er en almenyldig lovgivningsmæssig retsakt. Den er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

En europæisk rammelov er en lovgivningsmæssig retsakt, der er bindende for enhver medlemsstat, som den er rettet til, med hensyn til det tilsigtede mål, men overlader det til de nationale myndigheder at vælge form og midler for gennemførelsen.

En europæisk forordning er en almenyldig ikke-lovgivningsmæssig retsakt til gennemførelse af lovgivningsmæssige retsakter og visse bestemmelser i forfatningen. Den kan være bindende i alle enkeltheder og gælde umiddelbart i hver medlemsstat, eller den kan være bindende for enhver medlemsstat, som den er rettet til, med hensyn til det tilsigtede mål, men overlade det til de nationale myndigheder at vælge form og midler for gennemførelsen.

En europæisk afgørelse er en ikke-lovgivningsmæssig retsakt, der er bindende i alle enkeltheder. Når den angiver, hvem den er rettet til, er den kun bindende for disse.

Henstillinger og udtalelser har ikke bindende virkning.

2. Når Europa-Parlamentet og Rådet får forelagt et udkast til lovgivningsmæssig retsakt, kan de ikke vedtage retsakter, der ikke er omhandlet i den lovgivningsprocedure, der gælder på det pågældende område.

ARTIKEL I–34

[Lovgivningsmæssige retsakter]

1. Europæiske love og rammelove vedtages af Europa-Parlamentet og Rådet i fællesskab på forslag af Kommissionen efter den almindelige lovgivningsprocedure i artikel III-396. Hvis de to institutioner ikke når til enighed, er retsakten ikke vedtaget.

2. I de specifikke tilfælde, der er fastsat i forfatningen, vedtages europæiske love og rammelove af Europa-Parlamentet med deltagelse af Rådet eller af Rådet med deltagelse af Europa-Parlamentet efter særlige lovgivningsprocedurer.

3. I de specifikke tilfælde, der er fastsat i forfatningen, kan europæiske love og rammelove vedtages på initiativ af en gruppe medlemsstater eller af Europa-Parlamentet efter henstilling fra Den Europæiske Centralbank eller efter anmodning fra Domstolen eller Den Europæiske Investeringsbank.

ARTIKEL I–35

[Ikke-lovgivningsmæssige retsakter]

1. Det Europæiske Råd vedtager europæiske afgørelser i de tilfælde, der er fastsat i forfatningen.
2. Rådet og Kommissionen vedtager navnlig i de tilfælde, der er fastsat i artikel I-36 og I-37, europæiske forordninger eller afgørelser, og det samme gælder Den Europæiske Centralbank i de specifikke tilfælde, der er fastsat i forfatningen.
3. Rådet vedtager henstillinger. Det træffer afgørelse på forslag af Kommissionen i alle de tilfælde, hvor det i henhold til forfatningen skal vedtage retsakter på forslag af Kommissionen. Det træffer afgørelse med enstemmighed på de områder, hvor der kræves enstemmighed ved vedtagelse af en EU-retsakt. Kommissionen samt Den Europæiske Centralbank i de specifikke tilfælde, der er fastsat i forfatningen, vedtager henstillinger.

ARTIKEL I–36

[Delegerede europæiske forordninger]

1. Kommissionen kan i europæiske love og rammelove få delegeret beføjelse til at vedtage delegerede europæiske forordninger, der udbygger eller ændrer visse ikke-væsentlige elementer i europæiske love eller rammelove.

De europæiske love og rammelove afgrænser udtrykkeligt delegationens formål, indhold, omfang og varighed. De væsentlige elementer på et område er forbeholdt de europæiske love eller rammelove og kan derfor ikke være omfattet af delegation.

2. De europæiske love og rammelove fastlægger udtrykkeligt de betingelser, der gælder for delegationen, og som kan være følgende:

- a) Europa-Parlamentet eller Rådet kan beslutte at tilbagekalde delegationen
- b) Den delegerede europæiske forordning kan kun træde i kraft, hvis Europa-Parlamentet eller Rådet ikke gør indsigelse inden for den frist, der er fastsat i den europæiske lov eller rammelo.

I de tilfælde, der er nævnt i litra a) og b), træffer Europa-Parlamentet afgørelse med et flertal af medlemmernes stemmer, og Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

ARTIKEL I–37

[Gennemførelsesretsakter]

1. Medlemsstaterne træffer alle de nationale foranstaltninger, der er nødvendige for at gennemføre Unionens juridisk bindende retsakter.
2. Når ensartede betingelser for gennemførelse af Unionens juridisk bindende retsakter er nødvendige, tildeler disse retsakter Kommissionen eller – i specifikke behørigt begrundede tilfælde samt i de tilfælde, der er fastsat i artikel I-40 – Rådet gennemførelsesbeføjelser.
3. Med henblik på stk. 2 fastsættes de generelle regler og principper for, hvordan medlemsstaterne skal kontrollere Kommissionens udøvelse af gennemførelsesbeføjelser, forud ved europæisk lov.
4. Unionens gennemførelsesretsakter har form af europæiske gennemførelsesforordninger eller europæiske gennemførelsesafgørelser.

ARTIKEL I–38

[Fælles principper for Unionens retsakter]

1. Når det ikke er fastsat i forfatningen, hvilken type retsakt der skal vedtages, tager institutionerne i hvert enkelt tilfælde stilling hertil under overholdelse af gældende procedurer og proportionalitetsprincippet som nævnt i artikel I-11.
2. Retsakter skal begrundes og henvise til de forslag, initiativer, henstillinger, anmodninger og udtalelser, der kræves i henhold til forfatningen.

ARTIKEL I–39

[Offentliggørelse og ikrafttrædelse]

1. Europæiske love og rammelove, der vedtages efter den almindelige lovgivningsprocedure, undertegnes af både formanden for Europa-Parlamentet og formanden for Rådet.

I de andre tilfælde undertegnes de af formanden for den institution, der har vedtaget dem.

Europæiske love og rammelove offentliggøres i Den Europæiske Unions Tidende og træder i kraft på det tidspunkt, der er fastsat i retsakterne, eller, hvis et sådant ikke er angivet, på tyvendedagen efter offentliggørelsen.

2. Europæiske forordninger og europæiske afgørelser, der ikke angiver, hvem de er rettet til, undertegnes af formanden for den institution, der har vedtaget dem.

Europæiske forordninger og europæiske afgørelser, der ikke angiver, hvem de er rettet til, offentliggøres i Den Europæiske Unions Tidende og træder i kraft på det tidspunkt, der er fastsat i retsakterne, eller, hvis et sådant ikke er angivet, på tyvendagen efter offentliggørelsen.

3. Andre europæiske afgørelser end dem, der er nævnt i stk. 2, meddeles dem, de er rettet til, og får virkning ved denne meddelelse.

KAPITEL II – SÆRLIGE BESTEMMELSER

ARTIKEL I–40

[Særlige bestemmelser vedrørende den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik]

1. Den Europæiske Union fører en fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, der bygger på udvikling af gensidig politisk solidaritet mellem medlemsstaterne, fastlæggelse af spørgsmål af almen interesse og opnåelse af en stadig stigende konvergens i medlemsstaternes optræden.

2. Det Europæiske Råd definerer Unionens strategiske interesser og fastlægger målene for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik. Rådet udformer denne politik inden for rammerne af strategiske retningslinjer fastlagt af Det Europæiske Råd og i overensstemmelse med del III.

3. Det Europæiske Råd og Rådet vedtager de nødvendige europæiske afgørelser.

4. Den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik gennemføres af EU-udenrigsministeren og medlemsstaterne under anvendelse af nationale midler og Unionens midler.

5. Medlemsstaterne rådfører sig med hinanden i Det Europæiske Råd og i Rådet om alle udenrigs- og sikkerhedspolitiske spørgsmål, som er af almen interesse, med henblik på at fastlægge en fælles tilgang. Den enkelte medlemsstat konsulterer før den træffer foranstaltninger på den internationale scene eller indgår forpligtelser, der kan berøre Unionens interesser, de øvrige medlemsstater i Det Europæiske Råd eller i Rådet. Medlemsstaterne sikrer gennem en konvergent optræden, at Unionen kan gøre sine interesser og værdier gældende på den internationale scene. Medlemsstaterne er indbyrdes solidariske.

6. I forbindelse med den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik vedtager Det Europæiske Råd og Rådet europæiske afgørelser med enstemmighed, undtagen i de tilfælde, der er omhandlet i del III. De tager stilling på initiativ af en medlemsstat, på forslag af EU-udenrigsministeren eller på forslag af EU-udenrigsministeren med støtte fra Kommissionen. Der kan ikke vedtages europæiske love eller rammelove.

7. Det Europæiske Råd kan med enstemmighed vedtage en europæisk afgørelse om, at Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal i andre tilfælde end dem, der er omhandlet i del III.

8. Europa-Parlamentet høres regelmæssigt om de vigtigste aspekter og grundlæggende valg i forbindelse med den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik. Det holdes underrettet om udviklingen heri.

ARTIKEL I–41

[Særlige bestemmelser vedrørende den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik]

1. Den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik udgør en integrerende del af den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik. Den sikrer Unionen en operationel kapacitet, der gør brug af civile og militære midler. Unionen kan anvende disse i forbindelse med opgaver uden for Unionens område med henblik på fredsbevarelse, konfliktforebyggelse og styrkelse af den internationale sikkerhed i overensstemmelse med principperne i De Forenede Nationers pagt. Udførelsen af disse hverv bygger på kapaciteter tilvejebragt af medlemsstaterne.

2. Den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik omfatter gradvis udformning af en fælles EU-forsvarspolitik. Denne vil føre til et fælles forsvar, når Det Europæiske Råd med enstemmighed træffer afgørelse herom. Det henstiller i så fald til medlemsstaterne, at de vedtager en sådan afgørelse i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige bestemmelser.

Unionens politik i henhold til denne artikel berører ikke den særlige karakter af visse medlemsstaters sikkerheds- og forsvarspolitik; den skal overholde de forpligtelser, der følger af den nordatlantiske traktat for visse medlemsstater, der betragter deres fælles forsvar som omfattet af Den Nordatlantiske Traktats Organisation (NATO), og skal være forenelig med den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik, der er fastlagt inden for denne ramme.

3. Medlemsstaterne stiller civil og militær kapacitet til rådighed for Unionen til gennemførelse af den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik med henblik på at bidrage til opfyldelsen af de mål, Rådet har opstillet. De medlemsstater, der opretter multinatio-

nale styrker i fællesskab, kan ligeledes stille disse styrker til rådighed for den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik.

Medlemsstaterne forpligter sig til gradvis at forbedre deres militære kapacitet. Der oprettes et europæisk agentur for udvikling af forsvarskapaciteter, forskning, anskaffelse og forsvarsmateriel (Det Europæiske Forsvarsagentur), der skal klarlægge de operationelle behov, fremme foranstaltninger til opfyldelse heraf, bidrage til at påpege og eventuelt iværksætte alle hensigtsmæssige foranstaltninger til styrkelse af forsvarssektorens industrielle og teknologiske basis, deltage i udformningen af en europæisk kapacitets- og forsvarsmaterielpolitik samt bistå Rådet med at evaluere forbedringen af den militære kapacitet.

4. Europæiske afgørelser om gennemførelse af den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik, herunder afgørelser om iværksættelse af en opgave som omhandlet i denne artikel, vedtages af Rådet, der træffer afgørelse med enstemmighed på forslag af EU-udenrigsministeren eller på initiativ af en medlemsstat. EU-udenrigsministeren kan, eventuelt sammen med Kommissionen, stille forslag om anvendelse af både nationale midler og EU-instrumenter.

5. Rådet kan overdrage gennemførelsen af en opgave på EU-plan til en gruppe af medlemsstater for at bevare Unionens værdier og tjene dens interesser. Gennemførelsen af en sådan opgave er omfattet af artikel III-310.

6. De medlemsstater, der opfylder højere kriterier for militær kapacitet, og som har indgået mere bindende forpligtelser på dette område med henblik på mere krævende opgaver, etablerer et permanent struktureret samarbejde inden for rammerne af Unionen. Dette samarbejde er omfattet af artikel III-312. Det berører ikke bestemmelserne i artikel III-309.

7. Hvis en medlemsstat udsættes for et væbnet angreb på sit område, skal de øvrige medlemsstater i overensstemmelse med artikel 51 i De Forenede Nationers pagt yde den pågældende medlemsstat al den hjælp og bistand, der ligger inden for deres formåen. Dette berører ikke den særlige karakter af visse medlemsstaters sikkerheds- og forsvarspolitik.

Forpligtelserne og samarbejdet på dette område skal være i overensstemmelse med de forpligtelser, der er indgået inden for NATO, som for de stater, der er medlemmer heraf, fortsat er grundlaget for deres kollektive forsvar og organet for dets iværksættelse.

8. Europa-Parlamentet høres regelmæssigt om de vigtigste aspekter og grundlæggende valg i forbindelse med den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik. Det holdes underrettet om udviklingen heri.

ARTIKEL I-42

*[Særlige bestemmelser vedrørende området
med frihed, sikkerhed og retfærdighed]*

1. Unionen udgør et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed

a) ved at vedtage europæiske love og rammelove, der om nødvendigt tager sigte på indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser på de områder, der er nævnt i del III

b) ved at fremme den gensidige tillid mellem medlemsstaternes kompetente myndigheder, især på grundlag af gensidig anerkendelse af retslige og udenretslige afgørelser

c) gennem operationelt samarbejde mellem medlemsstaternes kompetente myndigheder, herunder politi, toldmyndigheder og andre særlige myndigheder inden for forebyggelse og afsløring af strafbare handlinger.

2. De nationale parlamenter kan i forbindelse med området med frihed, sikkerhed og retfærdighed deltage i evalueringsmekanismerne i artikel III-260. De inddrages i den politiske kontrol med Europols aktiviteter og evalueringen af Eurojusts aktiviteter i overensstemmelse med artikel III-276 og III-273.

3. Medlemsstaterne har initiativret på området politisamarbejde og retligt samarbejde i straffesager i overensstemmelse med artikel III-264.

ARTIKEL I-43

[Solidaritetsbestemmelse]

1. Unionen og dens medlemsstater handler i fællesskab på et solidarisk grundlag, hvis en medlemsstat udsættes for et terrorangreb eller er offer for en naturkatastrofe eller en menneskeskabt katastrofe. Unionen tager alle de instrumenter i brug, der står til dens rådighed, herunder de militære midler, medlemsstaterne stiller til dens rådighed, med henblik på:

- a) – at forebygge terrortruslen på medlemsstaternes område
 - at beskytte de demokratiske institutioner og civilbefolkningen mod et eventuelt terrorangreb
 - at yde bistand til en medlemsstat på dennes område efter anmodning fra dens politiske myndigheder i tilfælde af et terrorangreb
 - b) at yde bistand til en medlemsstat på dennes område efter anmodning fra dens politiske myndigheder i tilfælde af en naturkatastrofe eller en menneskeskabt katastrofe.
2. Gennemførelsesbestemmelserne til denne artikel er fastsat i artikel III-329.

KAPITEL III – FORSTÆRKET SAMARBEJDE

ARTIKEL I-44

[Forstærket samarbejde]

1. Medlemsstater, der ønsker at indføre et forstærket indbyrdes samarbejde inden for rammerne af Unionens ikke-eksklusive kompetencer, kan anvende Unionens institutioner og udøve disse kompetencer ved anvendelse af de relevante bestemmelser i forfatningen med de begrænsninger og efter de procedurer, der er fastsat i denne artikel og i artikel III-416 til III-423.

Et forstærket samarbejde tager sigte på at fremme Unionens mål, beskytte dens interesser og styrke integrationsprocessen. Det er til enhver tid åbent for alle medlemsstater i overensstemmelse med artikel III-418.

2. Den europæiske afgørelse om bemyndigelse til et forstærket samarbejde vedtages af Rådet som en sidste udvej, når det fastslår, at de hermed tilstræbte mål ikke kan nås inden for en rimelig frist af Unionen som helhed, og på den betingelse, at mindst en tredjedel af medlemsstaterne deltager deri. Rådet træffer afgørelse efter proceduren i artikel III-419.

3. Alle Rådets medlemmer kan deltage i dets forhandlinger, men kun medlemmer af Rådet, som repræsenterer medlemsstater, der deltager i et forstærket samarbejde, deltager i afstemningen.

Ved enstemmighed tæller kun de deltagende medlemsstaters repræsentanters stemmer.

Kvalificeret flertal defineres som mindst 55% af de medlemmer af Rådet, der repræsenterer de deltagende medlemsstater, idet dette flertal skal omfatte mindst 65% af befolkningen i disse stater.

Et blokerende mindretal skal som minimum omfatte det mindste antal medlemmer af Rådet, der repræsenterer mere end 35% af befolkningen i de deltagende medlemsstater, plus ét; er der ikke et sådant mindretal, anses det kvalificerede flertal for opnået.

Hvis Rådet ikke træffer afgørelse på forslag af Kommissionen eller EU-udenrigsministeren, defineres det nødvendige kvalificerede flertal uanset tredje og fjerde afsnit som mindst 72% af de medlemmer af Rådet, der repræsenterer de deltagende medlemsstater, idet dette flertal skal omfatte mindst 65% af befolkningen i disse stater.

4. Retsakter, der vedtages inden for rammerne af et forstærket samarbejde, er kun bindende for de deltagende medlemsstater. De betragtes ikke som gældende ret, der skal accepteres af stater, der søger om optagelse i Unionen.

AFSNIT VI – UNIONENS DEMOKRATISKE LIV

ARTIKEL I–45

[Princippet om demokratisk lighed]

Unionen respekterer i alle sine aktiviteter princippet om lighed mellem dens borgere, der nyder lige stor opmærksomhed fra EU-institutionernes, -organernes, -kontorernes og agenturenes side.

ARTIKEL I–46

[Princippet om repræsentativt demokrati]

1. Unionens funktionsmåde bygger på det repræsentative demokrati.
2. Borgerne repræsenteres direkte på EU-plan i Europa-Parlamentet.

Medlemsstaterne repræsenteres i Det Europæiske Råd af deres stats- eller regeringschef og i Rådet af deres regeringer, der selv er demokratisk ansvarlige enten over for deres nationale parlamenter eller over for deres borgere.

3. Enhver borger har ret til at deltage i Unionens demokratiske liv. Beslutningerne træffes så åbent som muligt og så tæt på borgerne som muligt.

4. Politiske partier på europæisk plan bidrager til at skabe en europæisk politisk bevidsthed og til at udtrykke unionsborgernes vilje.

ARTIKEL I-47

[Princippet om deltagelsesdemokrati]

1. Institutionerne giver på passende måder borgere og repræsentative sammenslutninger mulighed for at give udtryk for deres opfattelser angående alle Unionens arbejdsområder og for at diskutere dem offentligt.

2. Institutionerne fører en åben, gennemsigtig og regelmæssig dialog med de repræsentative sammenslutninger og civilsamfundet.

3. Kommissionen foretager brede høringer af de berørte parter for at sikre sammenhæng og gennemsigtighed i Unionens handlinger.

4. Et antal unionsborgere på mindst en million, der kommer fra et betydeligt antal medlemsstater, kan tage initiativ til at opfordre Kommissionen til inden for rammerne af sine beføjelser at fremsætte et egnet forslag om spørgsmål, hvor en EU-retsakt efter borgernes opfattelse er nødvendig til gennemførelse af forfatningen. Bestemmelserne om procedurer og betingelser for fremsættelse af et sådant borgerinitiativ, herunder det minimumsantal medlemsstater, som borgerne skal komme fra, fastlægges ved europæisk lov.

ARTIKEL I-48

[Arbejdsmarkedets parter og den uafhængige sociale dialog]

Unionen anerkender og fremmer arbejdsmarkedsparternes rolle på EU-plan under hensyntagen til de nationale systemers forskelligartede karakter. Den letter dialogen mellem dem og respekterer deres uafhængighed.

Sociale trepartstopmøder om vækst og beskæftigelse bidrager til den sociale dialog.

ARTIKEL I–49

[Den Europæiske Ombudsmand]

En europæisk ombudsmand valgt af Europa-Parlamentet modtager klager over tilfælde af dårlig forvaltning i forbindelse med handlinger foretaget af Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer på de betingelser, der er fastsat i forfatningen. Den Europæiske Ombudsmand undersøger klagerne og aflægger beretning herom. Den Europæiske Ombudsmand udfører sit hverv i fuldstændig uafhængighed.

ARTIKEL I–50

[Åbenhed i arbejdet i Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer]

1. For at fremme gode styreformer og sikre civilsamfundets deltagelse arbejder Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer så åbent som muligt.
2. Europa-Parlamentets møder er offentlige, og det gælder også Rådets samlinger, når det forhandler og stemmer om udkast til lovgivningsmæssige retsakter.
3. Alle unionsborgere og alle fysiske og juridiske personer, der har bopæl eller hjemsted i en medlemsstat, har på de betingelser, der er fastsat i del III, ret til aktindsigt i dokumenter fra Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer, uanset medium.

De generelle principper for samt begrænsninger i aktindsigten af hensyn til offentlige eller private interesser fastsættes ved en europæisk lov.

4. Institutionerne, organerne, kontorerne og agenturerne fastsætter hver især i deres forretningsordener særlige bestemmelser vedrørende aktindsigt i overensstemmelse med den europæiske lov, der er nævnt i stk.

ARTIKEL I–51

[Beskyttelse af personoplysninger]

1. Enhver har ret til beskyttelse af personoplysninger om vedkommende selv.
2. Reglerne for beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger foretaget af Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer samt af medlemsstaterne under udøvelse af aktiviteter, der er omfattet af EU-retten, og reglerne for den frie udveksling af personoplysninger fastsættes ved en europæisk lov eller rammelov. Overholdelsen af disse regler kontrolleres af uafhængige myndigheder.

ARTIKEL I-52

[Kirkers og konfessionsløse organisationers status]

1. Unionen respekterer og må ikke anfægte den status, som kirker og religiøse sammenslutninger eller samfund har i medlemsstaterne i henhold til national lovgivning.
2. Unionen respekterer ligeledes den status, som filosofiske og konfessionsløse organisationer har i henhold til national lovgivning.
3. Unionen opretholder en åben, gennemsigtig og regelmæssig dialog med disse kirker og organisationer i anerkendelse af deres identitet og specifikke bidrag.

AFSNIT VII – UNIONENS FINANSER

ARTIKEL I-53

[Budgetmæssige og finansielle principper]

1. Alle Unionens indtægter og udgifter skal anslås for hvert regnskabsår og opføres på Unionens budget i overensstemmelse med del III.
2. Indtægter og udgifter på budgettet skal balancere.
3. De udgifter, der er opført på budgettet, bevilges for et regnskabsår ad gangen i overensstemmelse med den europæiske lov, der er nævnt i artikel III-412.
4. Før der kan afholdes udgifter på budgettet, skal der vedtages en juridisk bindende EU-retsakt, der giver et retsgrundlag for Unionens tiltag og for afholdelsen af den dertil svarende udgift i overensstemmelse med den europæiske lov, der er nævnt i artikel III-412, med de undtagelser, der måtte være fastsat i denne lov.
5. For at sikre budgetdisciplin vedtager Unionen ingen retsakter, der kan have betydelig indvirkning på budgettet, uden at afgive forsikring om, at de udgifter, der følger af disse retsakter, kan finansieres inden for rammerne af Unionens egne indtægter og under overholdelse af den flerårige finansielle ramme, der er nævnt i artikel I-55.

6. Budgettet gennemføres i overensstemmelse med princippet om forsvarlig økonomisk forvaltning. Medlemsstaterne og Unionen samarbejder med henblik på at sikre, at bevillingerne på budgettet anvendes i overensstemmelse med dette princip.

7. Unionen og medlemsstaterne bekæmper i overensstemmelse med artikel III-415 svig og enhver anden ulovlig aktivitet, der skader Unionens finansielle interesser.

ARTIKEL I-54

[Unionens egne indtægter]

1. Unionen tilvejebringer de nødvendige midler med henblik på at nå sine mål og gennemføre sin politik.

2. Unionens budget finansieres med forbehold af andre indtægter fuldt ud af egne indtægter.

3. Ved en europæisk lov vedtaget af Rådet fastlægges der bestemmelser vedrørende ordningen for Unionens egne indtægter. Ved en sådan lov kan der også indføres nye kategorier af egne indtægter, og en eksisterende kategori kan ophæves. Rådet træffer afgørelse med enstemmighed efter høring af Europa-Parlamentet. En sådan lov træder først i kraft, når medlemsstaterne har godkendt den i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige bestemmelser.

4. Eventuelle gennemførelsesforanstaltninger i forbindelse med ordningen for Unionens egne indtægter fastsættes ved en europæisk lov vedtaget af Rådet, for så vidt dette er fastsat i den europæiske lov, der er vedtaget på grundlag af stk. 3. Rådet træffer afgørelse efter at have indhentet Europa-Parlamentets godkendelse.

ARTIKEL I-55

[Den flerårige finansielle ramme]

1. Formålet med den flerårige finansielle ramme er at sikre en velordnet udvikling i Unionens udgifter inden for rammerne af dens egne indtægter. Den fastlægger de årlige lofter for bevillingerne til forpligtelser for hver enkelt udgiftskategori i overensstemmelse med artikel III-402.

2. Den flerårige finansielle ramme fastlægges ved en europæisk lov vedtaget af Rådet. Rådet træffer afgørelse med enstemmighed, når Europa-Parlamentet har givet sin godkendelse med et flertal af sine medlemmer.

3. Unionens årlige budget overholder den flerårige finansielle ramme.

4. Det Europæiske Råd kan med enstemmighed vedtage en europæisk afgørelse, der gør det muligt for Rådet at vedtage den europæiske lov, der er nævnt i stk. 2, med kvalificeret flertal.

ARTIKEL I-56

[Unionens budget]

Unionens årlige budget fastlægges ved europæisk lov i overensstemmelse med artikel III 404.

AFSNIT VIII – UNIONEN OG DENS NÆROMRÅDER

ARTIKEL I-57

[Unionen og dens nærområder]

1. Unionen udvikler særlige forbindelser med sine nabolande med henblik på at skabe et område med velstand og godt naboskab, der bygger på Unionens værdier og er kendetegnet ved tætte og fredelige forbindelser baseret på samarbejde.
2. Med henblik på stk. 1 kan Unionen indgå særlige aftaler med de berørte lande. Disse aftaler kan omfatte gensidige rettigheder og forpligtelser samt muligheden for fælles aktiviteter. Der holdes regelmæssigt samråd om aftalernes gennemførelse.

AFSNIT IX – MEDLEMSKAB AF UNIONEN

ARTIKEL I–58

[Kriterier for medlemskab og procedure for tiltrædelse af Unionen]

1. Unionen er åben for alle europæiske stater, der respekterer værdierne i artikel I-2 og forpligter sig til at fremme dem i fællesskab.
2. Enhver europæisk stat, der ønsker at blive medlem af Unionen, retter sin ansøgning til Rådet. Europa-Parlamentet og de nationale parlamenter underrettes om denne ansøgning. Rådet træffer afgørelse med enstemmighed efter høring af Kommissionen og efter godkendelse fra Europa-Parlamentet, der udtaler sig med et flertal af sine medlemmer. Vilkårene og de nærmere bestemmelser for optagelse fastlægges ved en aftale mellem medlemsstaterne og kandidatlandet. Denne aftale forelægges af samtlige kontraherende stater til ratifikation i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige bestemmelser.

ARTIKEL I–59

[Suspension af visse rettigheder, der følger af medlemskab af Unionen]

1. Rådet kan på begrundet initiativ af en tredjedel af medlemsstaterne, på begrundet initiativ af Europa-Parlamentet eller på forslag af Kommissionen vedtage en europæisk afgørelse, der fastslår, at der er en klar fare for, at en medlemsstat groft krænker de værdier, der er nævnt i artikel I-2. Rådet træffer afgørelse med et flertal på fire femtedele af sine medlemmer efter Europa-Parlamentets godkendelse.

Inden Rådet fastslår dette, hører det den pågældende medlemsstat, og det kan efter samme procedure rette henstillinger til den.

Rådet efterprøver regelmæssigt, om de grunde, der har fået det til at fastslå ovennævnte, stadig er gældende.

2. Det Europæiske Råd kan på initiativ af en tredjedel af medlemsstaterne eller på forslag af Kommissionen vedtage en europæisk afgørelse, der fastslår, at en medlemsstat groft og vedvarende krænker de værdier, der er nævnt i artikel I-2, efter at have opfordret den pågældende medlemsstat til at fremsætte sine bemærkninger. Det Europæiske Råd træffer afgørelse med enstemmighed efter Europa-Parlamentets godkendelse.

3. Hvis en krænkelse som nævnt i stk. 2 er fastslået, kan Rådet med kvalificeret flertal vedtage en europæisk afgørelse, der suspenderer visse af de rettigheder, der følger af forfatningens anvendelse på den pågældende medlemsstat, herunder stemmerettighederne for det medlem af Rådet, der repræsenterer denne stat. Rådet tager hensyn til en sådan suspensions mulige følger for fysiske og juridiske personers rettigheder og forpligtelser.

Under alle omstændigheder er den pågældende stat fortsat bundet af sine forpligtelser i henhold til forfatningen.

4. Rådet kan senere med kvalificeret flertal vedtage en europæisk afgørelse om ændring eller ophævelse af foranstaltninger vedtaget i medfør af stk. 3 som følge af ændringer i den situation, der førte til, at de blev indført.

5. Ved anvendelsen af denne artikel deltager det medlem af Det Europæiske Råd eller Rådet, der repræsenterer den pågældende medlemsstat, ikke i afstemningen, og den pågældende medlemsstat tages ikke i betragtning ved beregningen af den tredjedel eller de fire femtedele af medlemsstaterne, der er nævnt i stk. 1 og 2. Hvis medlemmer, der er til stede eller repræsenteret, undlader at stemme, hindrer dette ikke vedtagelsen af europæiske afgørelser som nævnt i stk. 2.

I forbindelse med vedtagelsen af europæiske afgørelser som nævnt i stk. 3 og 4 defineres kvalificeret flertal som mindst 72% af de medlemmer af Rådet, der repræsenterer de deltagende medlemsstater, idet dette flertal skal omfatte mindst 65% af befolkningen i disse medlemsstater.

Når Rådet som følge af en afgørelse om suspension af stemmerettighederne vedtaget i henhold til stk. 3 træffer afgørelse med kvalificeret flertal på grundlag af en af forfatningens bestemmelser, defineres dette kvalificerede flertal på samme måde som i andet afsnit eller, hvis Rådet handler på forslag af Kommissionen eller EU-udenrigsministeren, som mindst 55% af de medlemmer af Rådet, der repræsenterer de deltagende medlemsstater, idet dette flertal skal omfatte mindst 65% af befolkningen i disse stater. I sidstnævnte tilfælde skal et blokerende mindretal som minimum omfatte det mindste antal medlemmer af Rådet, der repræsenterer mere end 35% af befolkningen i de deltagende medlemsstater, plus et; er der ikke er sådant mindretal, anses det kvalificerede flertal for opnået.

6. Ved anvendelsen af denne artikel træffer Europa-Parlamentet afgørelse med et flertal på to tredjedele af de afgivne stemmer, der repræsenterer et flertal af dets medlemmer.

ARTIKEL I–60

[Frivillig udtræden af Unionen]

1. Enhver medlemsstat kan i overensstemmelse med sine forfatningsmæssige bestemmelser beslutte at udtræde af Unionen.

2. Hvis en medlemsstat beslutter at udtræde, meddeler den det til Det Europæiske Råd. På baggrund af Det Europæiske Råds retningslinjer indgår Unionen en aftale med den pågældende stat om de nærmere bestemmelser for statens udtræden under hensyn til rammen for dens fremtidige forbindelser med Unionen. Denne aftale forhandles i overensstemmelse med artikel III-325, stk. 3. Den indgås på Unionens vegne af Rådet, der træffer afgørelse med kvalificeret flertal efter Europa-Parlamentets godkendelse.

3. Forfatningen ophører med at finde anvendelse på den pågældende medlemsstat på datoen for udtrædelsesaftalens ikrafttræden eller, hvis en sådan aftale ikke foreligger, to år efter meddelelsen i stk. 2, medmindre Det Europæiske Råd efter aftale med den pågældende medlemsstat med enstemmighed beslutter at forlænge denne frist.

4. Ved anvendelsen af stk. 2 og 3 deltager det medlem af Det Europæiske Råd og Rådet, der repræsenterer den udtrædende medlemsstat, ikke i Det Europæiske Råds eller Rådets drøftelser eller europæiske afgørelser vedrørende denne stat.

Kvalificeret flertal defineres som mindst 72% af de medlemmer af Rådet, der repræsenterer de deltagende medlemsstater, idet dette flertal skal omfatte mindst 65% af befolkningen i disse medlemsstater.

5. Hvis en stat, der er udtrådt af Unionen, på ny anmoder om medlemskab, behandles dens anmodning efter proceduren i artikel I-58.

DEL II –

DEN EUROPÆISKE UNIONS CHARTER OM GRUNDLÆGGENDE RETTIGHEDER

PRÆAMBEL

De europæiske folk har med skabelsen af en stadig tættere sammenslutning besluttet at dele en fredelig fremtid, der bygger på fælles værdier.

Unionen, der er sig sin åndelige og etiske arv bevidst, bygger på de udelelige og universelle værdier: menneskets værdighed, frihed, lighed og solidaritet; den bygger på demokrati- og retsstatsprincippet. Den sætter mennesket i centrum for sit virke med indførelsen af unionsborgerskabet og skabelsen af et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed.

Unionen bidrager til bevarelsen og udviklingen af disse fælles værdier under hensyn til de europæiske folks forskelligartede kulturer og traditioner samt til medlemsstaternes nationale identitet og organisering af deres offentlige myndigheder på nationalt, regionalt og lokalt plan; den søger at fremme en afbalanceret og bæredygtig udvikling og sikrer fri bevægelighed for personer, tjenesteydelser, varer og kapital samt etableringsfrihed.

Med henblik herpå er det nødvendigt at styrke beskyttelsen af de grundlæggende rettigheder på baggrund af samfundsudviklingen, de sociale fremskridt og den videnskabelige og teknologiske udvikling ved at gøre disse rettigheder mere synlige i et charter.

Dette charter bekræfter under hensyn til Unionens kompetencer og opgaver samt nærhedsprincippet de rettigheder, der bl.a. følger af medlemsstaternes fælles forfat-

ningsmæssige traditioner og internationale forpligtelser, den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder, de socialpagter, som Unionen og Europarådet har vedtaget, samt Den Europæiske Unions Domstols og Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols retspraksis. Chartret vil i den forbindelse blive fortolket af Unionens og medlemsstaternes domstole under behørig hensyntagen til de forklaringer, der blev udarbejdet under præsidiets for den forsamling, der udarbejdede chartret, og ajourført under Det Europæiske Konvents præsidium's ansvar.

Disse rettigheder medfører ansvar og pligter såvel over for andre mennesker som over for det menneskelige fællesskab og de kommende generationer.

Unionen anerkender således nedennævnte rettigheder, friheder og principper.

AFSNIT I – VÆRDIGHED

ARTIKEL II–61

[Den menneskelige værdighed]

Den menneskelige værdighed er ukrænkelig. Den skal respekteres og beskyttes.

ARTIKEL II–62

[Ret til livet]

1. Ethvert menneske har ret til livet.
2. Ingen må idømmes dødsstraf eller henrettes.

ARTIKEL II–63

[Ret til respekt for menneskets integritet]

1. Enhver har ret til respekt for sin fysiske og mentale integritet.
2. I forbindelse med lægevidenskab og biologi skal især følgende respekteres:

- a) frit og informeret samtykke fra den berørte person i overensstemmelse med lovens bestemmelser
- b) forbud mod racehygiejnisk praksis, navnlig praksis, der har til formål at udvælge mennesker
- c) forbud mod kommercialisering af menneskekroppen og dele heraf som sådan
- d) forbud mod reproduktiv kloning af mennesker.

ARTIKEL II–64

[Forbud mod tortur og umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf]

Ingen må underkastes tortur og ej heller umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf.

ARTIKEL II–65

[Forbud mod slaveri og tvangsarbejde]

1. Ingen må holdes i slaveri eller trældom.
2. Ingen må pålægges at udføre tvangs- eller pligtarbejde.
3. Menneskehandel er forbudt.

AFSNIT II – FRIHEDER

ARTIKEL II–66

[Ret til frihed og sikkerhed]

Enhver har ret til frihed og personlig sikkerhed.

ARTIKEL II–67

[Respekt for privatliv og familieliv]

Enhver har ret til respekt for sit privatliv og familieliv, sit hjem og sin kommunikation.

ARTIKEL II–68

[Beskyttelse af personoplysninger]

1. Enhver har ret til beskyttelse af personoplysninger, der vedrører ham/hende.
2. Disse oplysninger skal behandles rimeligt, til udtrykkeligt angivne formål og på grundlag af de berørte personers samtykke eller på et andet berettiget ved lov fastsat grundlag. Enhver har ret til adgang til indsamlede oplysninger, der vedrører ham/hende, og til berigtigelse heraf.
3. Overholdelsen af disse regler er underlagt en uafhængig myndigheds kontrol.

ARTIKEL II–69

[Ret til at indgå ægteskab og ret til at stifte familie]

Retten til at indgå ægteskab og retten til at stifte familie sikres i overensstemmelse med de nationale love om udøvelsen af denne ret.

ARTIKEL II–70

[Ret til at tænke frit og til samvittigheds- og religionsfrihed]

1. Enhver har ret til at tænke frit og til samvittigheds- og religionsfrihed. Denne ret omfatter frihed til at skifte religion eller tro samt frihed til enten alene eller sammen med andre, offentligt eller privat at udøve sin religion eller tro gennem gudstjeneste, undervisning, andagt og overholdelse af religiøse skikke.
2. Retten til militærnægtelse af samvittighedsgrunde anerkendes i overensstemmelse med de nationale love om udøvelsen af denne ret.

ARTIKEL II–71

[Ytrings- og informationsfrihed]

1. Enhver har ret til ytringsfrihed. Denne ret omfatter meningsfrihed og frihed til at modtage eller meddele oplysninger eller tanker uden indblanding fra offentlig myndighed og uden hensyn til landegrænser.
2. Mediefrihed og mediernes pluralisme respekteres.

ARTIKEL II–72

[Forsamlings- og foreningsfrihed]

1. Enhver har ret til frit at deltage i fredelige forsamlinger og til foreningsfrihed på alle niveauer, navnlig i forbindelse med politiske og faglige sammenslutninger og medborgersammenslutninger, hvilket indebærer, at enhver har ret til sammen med andre at oprette fagforeninger og at slutte sig hertil for at beskytte sine interesser.
2. Politiske partier på unionsplan bidrager til at udtrykke unionsborgernes politiske vilje.

ARTIKEL II–73

[Frihed for kunst og videnskab]

Der er frihed for kunst og videnskabelig forskning. Den akademiske frihed respekteres.

ARTIKEL II–74

[Ret til uddannelse]

1. Enhver har ret til uddannelse samt til adgang til erhvervsuddannelse og efter- og videreuddannelse.
2. Denne ret omfatter muligheden for gratis at følge den obligatoriske undervisning.
3. Friheden til at oprette uddannelsesinstitutioner under overholdelse af de demokratiske principper samt retten for forældre til at sikre sig, at deres børn undervises i overensstemmelse med deres egen religiøse, filosofiske og pædagogiske overbevisning, respekteres i henhold til de nationale love om udøvelsen af denne ret.

ARTIKEL II–75

[Erhvervsfrihed og ret til at arbejde]

1. Enhver har ret til at arbejde og til at udøve et frit valgt eller accepteret erhverv.
2. Enhver unionsborger har frihed til at søge beskæftigelse, arbejde, etablere sig og levere tjenesteydelser i alle medlemsstaterne.
3. Tredjelandstatsborgere, der har tilladelse til at arbejde på medlemsstaternes område, har ret til samme arbejdsvilkår som unionsborgere.

ARTIKEL II–76

[Frihed til at oprette og drive egen virksomhed]

Friheden til at oprette og drive egen virksomhed anerkendes i overensstemmelse med EU-retten og national lovgivning og praksis.

ARTIKEL II–77

[Ejendomsret]

1. Enhver har ret til at besidde lovligt erhvervet ejendom, at anvende den, at træffe dispositioner hermed og at lade den gå i arv. Ingen må berøves sin ejendom, medmindre det skønnes nødvendigt i samfundets interesse, og det sker i de tilfælde og på de betingelser, der er fastsat ved lov, og mod rimelig og rettidig erstatning for tabet. Anvendelsen af ejendommen kan reguleres ved lov, i det omfang det er nødvendigt af hensyn til almenvellet.

2. Intellectuel ejendomsret er beskyttet.

ARTIKEL II–78

[Asylret]

Asylretten sikres under iagttagelse af reglerne i Genève-konventionen af 28. juli 1951 og protokollen af 31. januar 1967 om flygtninges retsstilling og i overensstemmelse med forfatningen.

ARTIKEL II–79

[Beskyttelse i tilfælde af udsendelse, udvisning og udlevering]

1. Kollektiv udvisning er forbudt.

2. Ingen må udsendes, udvises eller udleveres til en stat, hvor der er en alvorlig risiko for at blive idømt dødsstraf eller udsat for tortur eller anden umenneskelig eller nedværdigende straf eller behandling.

AFSNIT III – LIGESTILLING

ARTIKEL II–80

[Lighed for loven]

Alle mennesker er lige for loven.

ARTIKEL II–81

[Ikke-forskelsbehandling]

1. Enhver forskelsbehandling på grund af køn, race, farve, etnisk eller social oprindelse, genetiske anlæg, sprog, religion eller tro, politiske eller andre anskuelser, tilhørsforhold til et nationalt mindretal, formueforhold, fødsel, handicap, alder, seksuel orientering eller ethvert andet forhold er forbudt.
2. Inden for forfatningens anvendelsesområde og med forbehold af dens særlige bestemmelser er enhver forskelsbehandling på grund af nationalitet forbudt.

ARTIKEL II–82

[Kulturel, religiøs og sproglig mangfoldighed]

Unionen respekterer den kulturelle, religiøse og sproglige mangfoldighed.

ARTIKEL II–83

[Ligestilling mellem kvinder og mænd]

Der skal sikres ligestilling mellem kvinder og mænd på alle områder, herunder i forbindelse med beskæftigelse, arbejde og løn.

Princippet om ligestilling er ikke til hinder for opretholdelse eller vedtagelse af foranstaltninger, der giver det underrepræsenterede køn specifikke fordele.

ARTIKEL II–84

[Børns rettigheder]

1. Børn har ret til den beskyttelse og omsorg, der er nødvendig for deres trivsel. De kan frit udtrykke deres synspunkter. Der tages hensyn hertil i forhold, der vedrører dem, i overensstemmelse med deres alder og modenhed.

2. I alle handlinger vedrørende børn, uanset om de udføres af offentlige myndigheder eller private institutioner, skal barnets tarv komme i første række.

3. Ethvert barn har ret til regelmæssigt at have personlig forbindelse og direkte kontakt med begge sine forældre, medmindre dette er i modstrid med dets interesser.

ARTIKEL II–85

[Ældres rettigheder]

Unionen anerkender og respekterer ældres ret til et værdigt og uafhængigt liv og til at deltage i det sociale og kulturelle liv.

ARTIKEL II–86

[Integration af mennesker med handicap]

Unionen anerkender og respekterer retten for mennesker med handicap til at nyde godt af foranstaltninger, der skal sikre deres autonomi, deres sociale og erhvervs-mæssige integration og deres deltagelse i samfundslivet.

AFSNIT IV – SOLIDARITET

ARTIKEL II–87

[Ret til information og høring af arbejdstagerne i virksomheden]

Arbejdstagerne eller deres repræsentanter skal på passende niveauer have sikkerhed for information og høring i god tid i de tilfælde og på de betingelser, der er fastsat i EU-lovgivningen og national lovgivning og praksis.

ARTIKEL II–88

[Forhandlingsret og ret til kollektive skridt]

Arbejdstagere og arbejdsgivere eller deres respektive organisationer har i overensstemmelse med EU-lovgivningen og national lovgivning og praksis ret til at forhandle og indgå kollektive overenskomster på passende niveauer og i tilfælde af interessekonflikter ret til kollektive skridt, herunder strejke, for at forsvare deres interesser.

ARTIKEL II–89

[Ret til arbejdsformidling]

Enhver har ret til at kunne gøre brug af en gratis arbejdsformidlingstjeneste.

ARTIKEL II–90

[Beskyttelse i tilfælde af ubegrundet opsigelse]

Enhver arbejdstager har ret til beskyttelse mod ubegrundet opsigelse i overensstemmelse med EU-retten og national lovgivning og praksis.

ARTIKEL II–91

[Retfærdige og rimelige arbejdsforhold]

1. Enhver arbejdstager har ret til sunde, sikre og værdige arbejdsforhold.
2. Enhver arbejdstager har ret til en begrænsning af den maksimale arbejdstid, til daglige og ugentlige hvileperioder samt til årlig ferie med løn.

ARTIKEL II–92

[Forbud mod børnearbejde og beskyttelse af unge på arbejdspladsen]

Børnearbejde er forbudt. Minimumsalderen for adgang til at udføre erhvervsarbejde må ikke være lavere end den alder, hvor skolepligten ophører, dog med forbehold af regler, der er gunstigere for de unge, og af begrænsede undtagelser.

Unge, der udfører erhvervsarbejde, skal sikres arbejdsbetingelser, som er tilpasset deres alder, samt beskyttelse mod økonomisk udnyttelse og enhver form for arbejde, der kan skade deres sikkerhed, sundhed og fysiske, mentale, moralske eller sociale udvikling, eller som kan gå ud over deres skolegang.

ARTIKEL II–93

[Familieliv og arbejdsliv]

1. Der drages omsorg for juridisk, økonomisk og social beskyttelse af familien.
2. For at kunne forene familieliv og arbejdsliv har enhver ret til at være beskyttet mod afskedigelse på grund af graviditet og barsel samt ret til betalt barselsorlov og til forældreorlov efter et barns fødsel eller ved adoption af et barn.

ARTIKEL II–94

[Social sikring og social bistand]

1. Unionen anerkender og respekterer retten til adgang til sociale sikringsydelse og sociale tjenester, f.eks. i tilfælde af graviditet og barsel, sygdom, arbejdsulykker, plejebehov eller alderdom samt i tilfælde af arbejdsløshed, efter de regler, der er fastsat ved EU-lovgivningen og medlemsstaternes lovgivning og praksis.
2. Enhver, der har bopæl og bevæger sig lovligt inden for Unionens område, har ret til sociale sikringsydelse og sociale fordele i overensstemmelse med EU-lovgivningen og medlemsstaternes lovgivning og praksis.
3. For at bekæmpe social udstødelse og fattigdom anerkender og respekterer Unionen retten til social bistand og boligstøtte, der skal sikre en værdig tilværelse for alle, der ikke har tilstrækkelige midler, efter de bestemmelser, der er fastsat ved EU-lovgivningen og medlemsstaternes lovgivning og praksis.

ARTIKEL II–95

[Sundhedsbeskyttelse]

Enhver har ret til at få adgang til forebyggende sundhedsydelse og til at modtage lægehjælp på de betingelser, der er fastsat ved medlemsstaternes lovgivning og praksis. Der skal sikres et højt sundhedsbeskyttelsesniveau ved fastlæggelsen og gennemførelsen af alle Unionens politikker og aktiviteter.

ARTIKEL II–96

[Adgang til tjenesteydelse af almen økonomisk interesse]

Unionen anerkender og respekterer adgangen til tjenesteydelse af almen økonomisk interesse, som fastsat i medlemsstaternes lovgivning og praksis, i overensstemmelse med forfatningen med det formål at fremme social og territorial samhørighed i Unionen.

ARTIKEL II–97

[Miljøbeskyttelse]

Et højt miljøbeskyttelsesniveau og forbedring af miljøkvaliteten skal integreres i Unionens politikker og sikres i overensstemmelse med princippet om en bæredygtig udvikling.

ARTIKEL II–98

[Forbrugerbeskyttelse]

Der sikres et højt forbrugerbeskyttelsesniveau i Unionens politikker.

AFSNIT V – BORGERRETTIGHEDER

ARTIKEL II–99

[Stemmeret og valgbarhed til Europa-Parlamentet]

1. Enhver unionsborger har valgret og er valgbar ved valg til Europa-Parlamentet i den medlemsstat, hvor han eller hun har bopæl, på samme betingelser som statsborgere i denne stat.
2. Medlemmerne af Europa-Parlamentet vælges ved almindelige direkte, frie og hemmelige valg.

ARTIKEL II–100

[Stemmeret og valgbarhed til kommunale valg]

Enhver unionsborger har valgret og er valgbar ved kommunale valg i den medlemsstat, hvor han eller hun har bopæl, på samme betingelser som statsborgere i denne stat.

ARTIKEL II–101

[Ret til god forvaltning]

1. Enhver har ret til at få sin sag behandlet uvildigt, retfærdigt og inden for en rimelig frist af Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer.
2. Denne ret omfatter navnlig:
 - a) retten for enhver til at blive hørt, inden der træffes en individuel foranstaltning over for ham eller hende, som måtte berøre vedkommende negativt
 - b) retten for enhver til aktindsigt i de akter, der vedrører ham eller hende, under iagttagelse af legitime fortrolighedshensyn samt tavshedspligt og sagernes fortrolighed

c) pligt for forvaltningen til at begrunde sine beslutninger.

3. Enhver har ret til erstatning fra Unionen for skader forvoldt af institutionerne eller de ansatte under udøvelsen af deres hverv i overensstemmelse med de almindelige principper, der er fælles for medlemsstaternes retssystemer.

4. Enhver kan henvende sig til Unionens institutioner på et af forfatningens sprog og skal have svar på samme sprog.

ARTIKEL II–102

[Ret til aktindsigt]

Enhver unionsborger samt enhver fysisk eller juridisk person med bopæl eller hjemsted i en medlemsstat har ret til aktindsigt i dokumenter, uanset medium, fra Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer.

ARTIKEL II–103

[Den Europæiske Ombudsmand]

Enhver unionsborger samt enhver fysisk eller juridisk person med bopæl eller hjemsted i en medlemsstat har ret til at klage til Den Europæiske Ombudsmand over tilfælde af fejl og forsømmelser i forbindelse med handlinger foretaget af Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer med undtagelse af Den Europæiske Unions Domstol under udøvelsen af dens domstolsfunktioner.

ARTIKEL II–104

[Ret til at indgive andragender]

Enhver unionsborger samt enhver fysisk eller juridisk person med bopæl eller hjemsted i en medlemsstat har ret til at indgive andragender til Europa-Parlamentet.

ARTIKEL II–105

[Fri bevægelighed og opholdsret]

1. Enhver unionsborger har ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område.

2. Fri bevægelighed og opholdsret kan i overensstemmelse med forfatningen indrømmes tredjelandstatsborgere, der har lovligt ophold på en medlemsstats område.

ARTIKEL II–106

[Diplomatisk og konsulær beskyttelse]

Enhver unionsborger nyder i tredjelande, hvor den medlemsstat, hvori han eller hun er statsborger, ikke er repræsenteret, enhver medlemsstats diplomatiske og konsulære myndigheders beskyttelse på samme vilkår som statsborgere i denne medlemsstat.

AFSNIT VI – RETFÆRDIGHED I RETSSYSTEMET

ARTIKEL II–107

[adgang til effektive retsmidler og til en upartisk domstol]

Enhver, hvis rettigheder og friheder som sikret af EU-retten er blevet krænket, skal have adgang til effektive retsmidler for en domstol under overholdelse af de betingelser, der er fastsat i denne artikel.

Enhver har ret til en retfærdig og offentlig rettergang inden en rimelig frist for en uafhængig og upartisk domstol, der forudgående er oprettet ved lov. Enhver skal have mulighed for at blive rådgivet, forsvaret og repræsenteret.

Der ydes retshjælp til dem, der ikke har tilstrækkelige midler, hvis en sådan hjælp er nødvendig for at sikre effektiv adgang til domstolsprøvelse.

ARTIKEL II–108

[Uskyldsformodning og forsvarrets rettigheder]

1. Enhver, der anklages for en lovovertrædelse, skal anses for uskyldig, indtil hans eller hendes skyld er bevist i overensstemmelse med loven.
2. Respekt for forsvarrets rettigheder er sikret enhver, der er anklaget for en lovovertrædelse.

ARTIKEL II–109

*[Legalitetsprincippet og princippet om
proportionalitet mellem lovovertræelse og straf]*

1. Ingen kan kendes skyldig i et strafbart forhold på grund af en handling eller undladelse, som ikke udgjorde en forbrydelse efter national ret eller international ret på det tidspunkt, da den blev begået. Der kan heller ikke pålægges en strengere straf end den, der var anvendelig på det tidspunkt, da lovovertrædelsen blev begået. Hvis der, efter at en lovovertrædelse er begået, i loven fastsættes en mildere straf, skal denne anvendes.
2. Denne artikel er ikke til hinder for, at en person domfældes og straffes for en handling eller undladelse, som på det tidspunkt, da den blev begået, var en forbrydelse ifølge de almindelige principper, der er anerkendt af alle nationer.
3. Straffens omfang skal stå i rimeligt forhold til overtrædelsen.

ARTIKEL II–110

*[Ret til ikke at blive retsforfulgt eller straffet
to gange for samme lovovertrædelse]*

Ingen skal i en straffesag på ny kunne stilles for en domstol eller dømmes for en lovovertrædelse, for hvilken han eller hun allerede er blevet endeligt frikendt eller domfældt i en af Unionens medlemsstater i overensstemmelse med lovgivningen.

AFSNIT VII – ALMINDELIGE BESTEMMELSER VEDRØRENDE FORTOLKNING OG ANVENDELSE AF CHARTRET

ARTIKEL II–111

[Anvendelsesområde]

1. Bestemmelserne i dette charter er rettet til Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer under iagttagelse af nærhedsprincippet samt til medlemsstaterne, dog kun når de gennemfører EU-retten. De respekterer derfor rettighederne, overholder principperne og fremmer anvendelsen heraf i overensstemmelse med deres respektive kompetencer og under overholdelse af grænserne for de kompetencer, der er tildelt Unionen i andre dele af forfatningen.
2. Dette charter udvider ikke anvendelsesområdet for EU-retten ud over Unionens kompetencer og skaber ingen nye kompetencer eller nye opgaver for Unionen og ændrer ikke de kompetencer og opgaver, der er fastlagt i andre dele af forfatningen.

ARTIKEL II–112

[Rækkevidde og fortolkning af rettigheder og principper]

1. Enhver begrænsning i udøvelsen af de rettigheder og friheder, der anerkendes ved dette charter, skal være fastlagt i lovgivningen og skal respektere disse rettigheds og friheders væsentligste indhold. Under iagttagelse af proportionalitetsprincippet kan der kun indføres begrænsninger, såfremt disse er nødvendige og faktisk svarer til mål af almen interesse, der er anerkendt af Unionen, eller et behov for beskyttelse af andres rettigheder og friheder.
2. De rettigheder, der anerkendes i dette charter, og for hvilke der er fastlagt bestemmelser i andre dele af forfatningen, udøves på de betingelser og med de begrænsninger, der er fastlagt deri.
3. I det omfang dette charter indeholder rettigheder svarende til dem, der er sikret ved den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder, har de samme betydning og omfang som i konventionen. Denne bestemmelse er ikke til hinder for, at EU-retten kan yde en mere omfattende beskyttelse.

4. I det omfang dette charter anerkender grundlæggende rettigheder, således som de følger af medlemsstaternes fælles forfatningsmæssige traditioner, skal disse rettigheder fortolkes i harmoni med disse traditioner.

5. De bestemmelser i dette charter, der indeholder principper, kan gennemføres ved lovgivningsmæssige retsakter og gennemførelsesretsakter vedtaget af Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer og ved retsakter vedtaget af medlemsstaterne, når de gennemfører EU-retten, under udøvelse af deres respektive kompetencer. De kan kun påberåbes over for en domstol i forbindelse med fortolkning af sådanne retsakter og kontrol af disses lovmedholdelighed.

6. Der tages fuldt hensyn til nationale love og national praksis som angivet i dette charter.

7. Unionens og medlemsstaternes domstole tager behørigt hensyn til de forklaringer, der er udarbejdet som en vejledning ved fortolkningen af chartret om grundlæggende rettigheder.

ARTIKEL II–113

[Beskyttelsesniveau]

Ingen bestemmelse i dette charter må fortolkes som en begrænsning af eller et indgreb i de grundlæggende menneskerettigheder og frihedsrettigheder, der anerkendes i EU-retten og folkeretten, i de internationale konventioner, som Unionen eller alle medlemsstaterne er parter i, herunder den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder, samt i medlemsstaternes forfatninger på disses respektive anvendelsesområder.

ARTIKEL II–114

[Forbud mod misbrug af rettigheder]

Intet i dette charter må fortolkes, som om det medførte ret til at inklade sig på en aktivitet eller udføre en handling med sigte på at tilintetgøre de rettigheder og friheder, der er anerkendt i dette charter, eller at begrænse disse rettigheder og friheder i videre omfang, end der er hjemmel for i dette charter.

DEL III –

UNIONENS POLITIKKER OG FUNKTIONSMÅDE

AFSNIT I – ALMINDELIGE BESTEMMELSER

ARTIKEL III–115

 [Sammenhæng mellem politikker, princippet om kompetencetildeling (ny)]

Unionen sørger for sammenhæng mellem de forskellige politikker og aktiviteter, der er nævnt i denne del, under hensyn til alle sine mål og i overensstemmelse med princippet om kompetencetildeling.

ARTIKEL III–116

 [Fremme af ligestilling mellem kønnene (tidl. TEF art. 3 stk. 2)]

I alle de aktiviteter, der er nævnt i denne del, tilstræber Unionen at fjerne uligheder og fremme ligestilling mellem kvinder og mænd.

ARTIKEL III–117

 [Hensyn til beskæftigelsesniveau, social beskyttelse, social udstødelse, uddannelse, menneskers sundhed (ny)]

Ved fastlæggelsen og gennemførelsen af de politikker og aktiviteter, der er omhandlet i denne del, tager Unionen hensyn til krav, der er knyttet til fremme af et højt beskæftigelsesniveau, sikring af passende social beskyttelse, bekæmpelse af social udstødelse samt et højt niveau for uddannelse, erhvervsuddannelse og beskyttelse af menneskers sundhed.

ARTIKEL III–118

 [Bekæmpelse af forskelsbehandling (ny)]

Ved udformningen og gennemførelsen af de politikker og aktiviteter, der er nævnt i denne del, tilstræber Unionen at bekæmpe enhver form for forskelsbehandling på grund af køn, race eller etnisk oprindelse, religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering.

ARTIKEL III–119

 [Miljøbeskyttelse, bæredygtig udvikling (tidl. TEF art. 6)]

Miljøbeskyttelseskrav skal integreres i udformningen og gennemførelsen af de politikker og aktiviteter, der er nævnt i denne del, især med henblik på at fremme en bæredygtig udvikling.

ARTIKEL III–120

 [Hensyn til forbrugerbeskyttelse (tidl. TEF art. 153 stk. 2)]

Forbrugerbeskyttelsehensyn inddrages ved udformningen og gennemførelsen af Unionens øvrige politikker og aktiviteter.

ARTIKEL III–121

 [Hensyn til dyrevelfærd, respekt for nationale ritualer, traditioner og skikke (tidl. Protokol om dyrebeskyttelse og dyrevelfærd)]

Når Unionens politik på områderne landbrug, fiskeri, transport, det indre marked, forskning og teknologisk udvikling samt rummet fastlægges og gennemføres, tager Unionen og medlemsstaterne fuldt hensyn til velfærd for dyr som følende væsener, samtidig med at de respekterer medlemsstaternes love og administrative bestemmelser samt deres skikke, navnlig med hensyn til religiøse ritualer, kulturelle traditioner og regionale skikke.

ARTIKEL III–122

 [Tjenesteydelser af almen økonomisk interesse (tidl. TEF art. 16)]

Med forbehold af artikel I-5, III-166, III-167 og III-238 og i betragtning af den plads, tjenesteydelser af almen økonomisk interesse indtager som ydelser, alle i Unionen tillægger værdi, og den rolle, de spiller for den sociale og territoriale samhørighed, sørger Unionen og medlemsstaterne inden for deres respektive kompetenceområder og inden for rammerne af forfatningens anvendelsesområde for, at sådanne tjenester ydes på grundlag af principper og vilkår, navnlig økonomiske og finansielle, der gør

det muligt for dem at opfylde deres opgaver. Disse principper og vilkår fastlægges ved europæisk lov, uden at dette anfægter medlemsstaternes kompetence til under overholdelse af forfatningen at levere, udlægge og finansiere sådanne tjenesteydelser.

AFSNIT II – IKKE-FORSKELSBEHANDLING OG UNIONSBORGERSKAB

ARTIKEL III–123

 [Forbud mod forskelsbehandling på grundlag af nationalitet (tidl. TEF art. 12)]

Det forbud mod forskelsbehandling på grundlag af nationalitet, der er nævnt i artikel I-4, stk. 2, kan reguleres ved europæisk lov eller rammelov.

ARTIKEL III–124

 [Bekæmpelse af forskelsbehandling på grundlag af køn, race, etnisk oprindelse, religion, tro, handicap, alder, seksuel orientering (tidl. TEF art. 13)]

1. Med forbehold af forfatningens øvrige bestemmelser og inden for rammerne af de beføjelser, som den tildeler Unionen, kan der ved europæisk lov eller rammelov vedtaget af Rådet indføres hensigtsmæssige foranstaltninger, der er nødvendige for at bekæmpe forskelsbehandling på grund af køn, race eller etnisk oprindelse, religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering. Rådet træffer afgørelse med enstemighed efter godkendelse fra Europa-Parlamentet.

2. Uanset stk. 1 kan der ved europæisk lov eller rammelov fastlægges grundlæggende principper for EU-tilskyndelsesforanstaltninger og indføres sådanne foranstaltninger til støtte for aktiviteter gennemført af medlemsstaterne med henblik på at bidrage til virkeliggørelsen af målene i stk. 1, uden at der er tale om nogen form for harmonisering af deres love og administrative bestemmelser.

ARTIKEL III–125

 [Ret til at færdes frit og opholde sig frit (tidl. TEF art. 18)]

1. Såfremt en handling fra Unionens side viser sig påkrævet for at gøre det lettere for alle unionsborgere at udøve deres ret til at færdes og opholde sig frit, jf. artikel I-10, stk. 2, litra a), og forfatningen ikke indeholder fornøden hjemmel hertil, kan der ved europæisk lov eller rammelov indføres foranstaltninger med henblik herpå.

2. Med samme mål for øje som i stk. 1 kan der, hvis forfatningen ikke indeholder fornøden hjemmel hertil, ved europæisk lov eller rammelov vedtaget af Rådet fastsættes foranstaltninger vedrørende pas, identitetskort, opholdsbeviser eller andre dokumenter, der er sidestillet hermed, samt vedrørende social sikring eller social beskyttelse. Rådet træffer afgørelse med enstemmighed efter høring af Europa-Parlamentet.

ARTIKEL III–126

 [Valgret og valgbarhed ved kommunale valg og valg til Europa-Parlamentet (tidl. TEF art. 19)]

Ved europæisk lov eller rammelov vedtaget af Rådet fastsættes de nærmere bestemmelser for unionsborgernes udøvelse af deres valgret og valgbarhed ved kommunale valg og valg til Europa-Parlamentet i en medlemsstat, hvor de har bopæl, men ikke er statsborgere, jf. artikel I-10, stk. 2, litra b). Rådet træffer afgørelse med enstemmighed efter høring af Europa-Parlamentet. Disse nærmere bestemmelser kan omfatte undtagelser, når særlige problemer i en medlemsstat tilsiger dette.

Valgret og valgbarhed ved valg til Europa-Parlamentet udøves med forbehold af artikel III-330, stk. 1, og gennemførelsesbestemmelserne hertil.

ARTIKEL III–127

 [Diplomatisk og konsulær beskyttelse (tidl. TEF art. 20)]

Medlemsstaterne træffer de nødvendige bestemmelser for at sikre unionsborgerne diplomatisk og konsulær beskyttelse i tredjelande, jf. artikel I-10, stk. 2, litra c).

Medlemsstaterne indleder de nødvendige internationale forhandlinger med henblik på at sikre denne beskyttelse.

Der kan ved europæisk lov vedtaget af Rådet indføres foranstaltninger, der er nødvendige for at gøre det lettere at yde denne beskyttelse. Rådet træffer afgørelse efter høring af Europa-Parlamentet.

ARTIKEL III–128

 [Sprog (tidl. TEF art. 21)]

Enhver unionsborger har i medfør af artikel I-10, stk. 2, litra d), ret til at henvende sig til institutionerne eller organerne på de sprog, der er opregnet i artikel IV-448, stk. 1, og få svar på samme sprog. De institutioner og organer, der er omfattet af artikel I-10, stk. 2, litra d), er de i artikel I-19, stk. 1, andet afsnit, artikel I-30, I-31 og I-32 opregnede institutioner og organer samt Den Europæiske Ombudsmand.

ARTIKEL III–129

 [Rapport om bl.a. unionsborgerskabets udvikling (tidl. TEF art. 22)]

Kommissionen aflægger rapport til Europa-Parlamentet, Rådet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg hvert tredje år om gennemførelsen af artikel I-10 og nærværende afsnit II. Denne rapport skal tage spørgsmålet om Unionens udvikling i betragtning.

En europæisk lov eller rammelov vedtaget af Rådet kan på grundlag af nævnte rapport og med forbehold af forfatningens øvrige bestemmelser supplere rettighederne i artikel I-10. Rådet træffer afgørelse med enstemmighed efter Europa-Parlamentets godkendelse. En sådan lov eller rammelov træder først i kraft, når medlemsstaterne har godkendt den i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige bestemmelser.

AFSNIT III – INTERNE POLITIKKER OG FORANSTALTNINGER

KAPITEL I – DET INDRE MARKED

AFDELING 1 – DET INDRE MARKEDS OPRETTELSE OG FUNKTION

ARTIKEL III–130

 [Oprettelse af det indre marked med fri bevægelighed for varer, personer, tjenesteydelser og kapital (tidl. TEF art. 14 & art. 15)]

1. Unionen vedtager foranstaltninger med henblik på oprettelse af det indre marked eller sikring af dets funktion i henhold til de relevante bestemmelser i forfatningen.
2. Det indre marked indebærer et område uden indre grænser med fri bevægelighed for personer, tjenesteydelser, varer og kapital i overensstemmelse med forfatningens bestemmelser.
3. Rådet vedtager på forslag af Kommissionen europæiske forordninger eller afgørelser om fastlæggelse af de retningslinjer og betingelser, der er nødvendige for at sikre afbalancerede fremskridt i alle berørte sektorer.

4. Ved udarbejdelse af forslag med henblik på virkeliggørelse af målene i stk. 1 og 2 tager Kommissionen hensyn til omfanget af den indsats, der inden for økonomier på forskellige udviklingstrin må gøres for at oprette det indre marked, og den kan fremsætte forslag om hensigtsmæssige foranstaltninger.

Hvis disse foranstaltninger tager form af undtagelser, skal de være af midlertidig karakter og medføre de mindst mulige forstyrrelser i det indre markeds funktion.

ARTIKEL III-131

 [Konsultation ved alvorlige indre uroligheder, som kan påvirker det indre markeds funktion (tidl. TEF art. 297)]

Medlemsstaterne rådfører sig med hinanden med henblik på i fællesskab at træffe de nødvendige forholdsregler for at undgå, at det indre markeds funktion påvirkes af foranstaltninger, som en medlemsstat kan føle sig foranlediget til at træffe i tilfælde af alvorlige indre uroligheder, der forstyrrer den offentlige orden, i tilfælde af krig eller alvorlig international spænding, der udgør en krigstrussel, eller for at opfylde de forpligtelser, som den har indgået med henblik på bevarelse af freden og den internationale sikkerhed.

ARTIKEL III-132

 [Fordrejning af konkurrencevilkårene for det indre marked som følge af særlige nationale foranstaltninger (tidl. TEF art. 298)]

Såfremt foranstaltninger, der er truffet i de i artikel III-131 og III-436 nævnte tilfælde, medfører, at konkurrencevilkårene inden for det indre marked fordrejes, undersøger Kommissionen sammen med den pågældende medlemsstat betingelserne for, at disse foranstaltninger kan tilpasses forfatningens bestemmelser.

Uanset proceduren i artikel III-360 og III-361 kan Kommissionen eller en medlemsstat henvende sig direkte til Domstolen, hvis de finder, at en anden medlemsstat misbruger de i artikel III-131 og III-436 fastsatte beføjelser. Domstolen træffer afgørelse for lukkede døre.

AFDELING 2 – FRI BEVÆGELIGHED FOR PERSONER OG TJENESTEYDELSER

Underafdeling 1 – Arbejdskraften

ARTIKEL III–133

 [Arbejdskraftens fri bevægelighed (tidl. TEF art. 39)]

1. Arbejdstagerne har ret til fri bevægelighed inden for Unionen.
2. Enhver i nationalitet begrundet forskelsbehandling af medlemsstaternes arbejdstagere for så vidt angår beskæftigelse, aflønning og øvrige arbejdsvilkår er forbudt.
3. Arbejdstagerne har med forbehold af de begrænsninger, der retfærdiggøres af hensynet til den offentlige orden, den offentlige sikkerhed og folkesundheden, ret til:
 - a) at søge faktisk tilbudte stillinger
 - b) at bevæge sig frit inden for medlemsstaternes område i dette øjemed
 - c) at tage ophold i en af medlemsstaterne for der at have beskæftigelse i henhold til de love eller administrative bestemmelser, der gælder for indenlandske arbejdstageres beskæftigelse
 - d) at blive boende på en medlemsstats område på vilkår, som Kommissionen har fastsat ved europæiske forordninger, efter at have haft ansættelse der.
4. Denne artikel gælder ikke for ansættelser i den offentlige administration.

ARTIKEL III–134

 [Lovgivning om arbejdskraftens fri bevægelighed (tidl. TEF art. 40)]

Ved europæiske love eller rammelove indføres de nødvendige foranstaltninger til gennemførelse af arbejdskraftens frie bevægelighed som fastlagt i artikel III-133. Disse love eller rammelove vedtages efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

Sådanne europæiske love eller rammelove tager navnlig sigte på:

- a) at sikre et nært samarbejde mellem de nationale arbejdsmarkedsmyndigheder

b) at ophæve administrative fremgangsmåder og administrativ praksis samt frister for adgang til ledige stillinger, der stammer enten fra indenlandsk lovgivning eller fra tidligere indgåede aftaler mellem medlemsstaterne, og hvis opretholdelse ville hindre arbejdskraftens frie bevægelighed

c) at ophæve alle frister og andre begrænsninger, der er fastsat enten i indenlandsk lovgivning eller i tidligere indgåede aftaler mellem medlemsstaterne, og som byder arbejdstagere fra de øvrige medlemsstater andre vilkår for det frie beskæftigelsesvalg end dem, der gælder for indenlandske arbejdstagere

d) at iværksætte ordninger, der kan formidle og skabe balance mellem udbud og efterspørgsel på arbejdsmarkedet på en måde, som udelukker alvorlig fare for levestandarden og beskæftigelsen i de forskellige egne og industrier.

ARTIKEL III–135

 [Udveksling af unge arbejdstagere (tidl. TEF art. 41)]

Medlemsstaterne fremmer udveksling af unge arbejdstagere inden for rammerne af et fælles program.

ARTIKEL III–136

 [Social sikring, appel til Det Europæiske Råd (tidl. TEF art. 42)]

1. På området social sikring indføres ved europæiske love eller rammelove de foranstaltninger, der er nødvendige for at gennemføre arbejdskraftens frie bevægelighed, især ved indførelse af en ordning, som gør det muligt at sikre vandrende arbejdstagere og selvstændige samt deres ydelsesberettigede pårørende:

a) sammenlægning af alle tidsrum, der i de forskellige nationale lovgivninger tages i betragtning med henblik på at indrømme og opretholde retten til ydelser og på beregning af disse

b) betaling af ydelser til personer, der bor inden for medlemsstaternes områder.

2. Hvis et medlem af Rådet finder, at et udkast til europæisk lov eller rammelov som nævnt i stk. 1 vil berøre grundlæggende aspekter af den pågældende medlemsstats sociale sikringssystem, herunder anvendelsesområde, omkostninger og økonomisk struktur, eller berøre dette systems finansielle balance, kan medlemmet anmode om, at spørgsmålet forelægges Det Europæiske Råd. I så fald suspenderes proceduren i artikel III-396. Efter drøftelse skal Det Europæiske Råd inden fire måneder efter denne suspension:

a) forelægge Rådet udkastet på ny, hvilket bringer suspensionen af proceduren i artikel III-396 til ophør, eller

b) anmode Kommissionen om at forelægge et nyt forslag; i så fald anses den oprindeligt foreslåede retsakt for ikke-vedtaget.

Underafdeling 2 – Fri etableringsret

ARTIKEL III–137

 [Retten til fri etablering (tidl. TEF art. 43)]

Inden for rammerne af denne underafdeling er der forbud mod restriktioner, som hindrer statsborgere i en medlemsstat i frit at etablere sig på en anden medlemsstats område. Dette forbud omfatter også hindringer for, at statsborgere i en medlemsstat, bosat på en medlemsstats område, opretter agenturer, filialer eller datterselskaber.

Med forbehold af bestemmelserne i afdeling 4 vedrørende kapital og betalinger har statsborgere fra en medlemsstat ret til på en anden medlemsstats område at optage og udøve selvstændig erhvervsvirksomhed samt til at oprette og lede virksomheder, herunder navnlige selskaber i den i artikel III 142, stk. 2, anførte betydning, på de vilkår, som i medlemsstatens lovgivning er fastsat for medlemsstatens egne statsborgere.

ARTIKEL III–138

 [Lovgivning om etableringsfrihed (tidl. TEF art. 44)]

1. Foranstaltninger til gennemførelse af etableringsfriheden inden for en bestemt erhvervsgrænse indføres ved europæisk rammelov. Rammeloven vedtages efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

2. Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen udfører de opgaver, som er overdraget dem i henhold til stk. 1, navnlig ved:

a) i almindelighed i første række at behandle de erhverv, for hvis vedkommende etableringsfrihed i særlig grad vil fremme udviklingen af produktion og handel

b) at sikre et nært samarbejde mellem de kompetente nationale myndigheder med henblik på at lære de særlige forhold at kende, der gør sig gældende inden for Unionen på de forskellige erhvervsområder

c) at ophæve administrative fremgangsmåder og administrativ praksis, der stammer enten fra indenlandsk lovgivning eller fra tidligere indgåede aftaler mellem medlemsstaterne, og som ellers ville være en hindring for etableringsfriheden

d) at påse, at arbejdstagere fra en medlemsstat, som er beskæftiget på en anden medlemsstats område, kan forblive på dette område for der at udøve selvstændig erhvervsvirksomhed, såfremt de opfylder de betingelser, som de skulle opfylde, hvis de kom ind i denne stat på det tidspunkt, hvor de ønsker at påbegynde denne virksomhed

e) at gøre det muligt for statsborgere i en medlemsstat at erhverve og udnytte fast ejendom, der ligger i en anden medlemsstat, for så vidt dette ikke strider mod principperne i artikel III-227, stk. 2

f) at lade den gradvise fjernelse af hindringerne for etableringsfriheden inden for hver af de pågældende erhvervsgrøne gælde både betingelserne for at oprette agenturer, filialer eller datterselskaber på en medlemsstats område og betingelserne for, at personale fra hovedvirksomheden kan indtræde i disses ledende eller kontrollerende organer

g) i det nødvendige omfang og med det formål at gøre dem lige byrdefulde at samordne de garantier, som kræves i medlemsstaterne af de i artikel III-142, stk. 2, nævnte selskaber til beskyttelse af såvel selskabsdeltagernes som tredjemands interesser

h) at sikre, at etableringsvilkårene ikke fordrejes som følge af støtteforanstaltninger fra medlemsstaternes side.

ARTIKEL III-139

 [Udøvelse af offentlig myndighed (tidl. TEF art. 45)]

Denne underafdeling finder i en medlemsstat ikke anvendelse på virksomhed, som varigt eller lejlighedsvis er forbundet med udøvelse af offentlig myndighed i den pågældende stat.

Visse erhverv kan ved europæiske love eller rammelove undtages fra bestemmelserne i denne underafdeling.

ARTIKEL III–140

 [Nationale tiltag, der er begrundet i den offentlige orden, offentlig sikkerhed eller folkesundhed (tidl. TEF art. 46)]

1. Denne underafdeling og de foranstaltninger, der vedtages i medfør heraf, udelukker ikke anvendelse af love eller administrative bestemmelser i medlemsstaterne, der indeholder særlige regler for fremmede statsborgere, og som er begrundet i hensynet til den offentlige orden, den offentlige sikkerhed eller folkesundheden.

2. De i stk. 1 omhandlede nationale love og bestemmelser samordnes ved europæiske rammelove.

ARTIKEL III–141

 [Gensidig anerkendelse af kvalifikationer (tidl. TEF art. 47)]

1. Der skabes ved europæiske rammelove lettere adgang til at optage og udøve selvstændig erhvervsvirksomhed. Rammelovene tager sigte på:

a) gensidig anerkendelse af eksamensbeviser, certifikater og andre kvalifikationsbeviser

b) samordning af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om adgang til at optage og udøve selvstændig erhvervsvirksomhed.

2. For så vidt angår udøvelse af lægegerning eller lignende virksomhed eller af farmaceutisk virksomhed, forudsætter den gradvise ophævelse af restriktionerne en samordning af betingelserne for udøvelse af disse erhverv i de forskellige medlemsstater.

ARTIKEL III–142

 [Ligestilling af selskaber med EU-statsborgere (tidl. TEF art. 48)]

Selskaber, som er oprettet i overensstemmelse med en medlemsstats lovgivning, og hvis vedtægtsmæssige hjemsted, hovedkontor eller hovedvirksomhed er beliggende inden for Unionen, ligestilles for så vidt angår anvendelsen af denne underafdeling med fysiske personer, der er statsborgere i medlemsstaterne.

Ved "selskaber" forstås privatretlige selskaber, herunder kooperative selskaber, samt alle andre juridiske personer, der henhører under den offentlige ret eller privatretten, med undtagelse af selskaber, som ikke arbejder med gevinst for øje.

ARTIKEL III–143

 *[National behandling for så vidt angår kapitalanbringelser
(tidl. TEF art. 294)]*

Med forbehold af de øvrige bestemmelser i forfatningen indrømmer medlemsstaterne de øvrige medlemsstats statsborgere national behandling for så vidt angår kapitalanbringelser i de i artikel III-142, stk. 2, nævnte selskaber.

Underafdeling 3 – Fri levering af tjenesteydelser

ARTIKEL III–144

 [Fri udveksling af tjenesteydelser (tidl. TEF art. 49)]

Inden for rammerne af denne underafdeling er der forbud mod restriktioner, der hindrer fri udveksling af tjenesteydelser inden for Unionen, for så vidt angår statsborgere i medlemsstaterne, der er bosat i en anden medlemsstat end modtageren af den pågældende ydelse.

Ved europæisk lov eller rammelov kan anvendelsen af denne underafdeling udstrækkes til også at omfatte tjenesteydere, der er statsborgere i et tredjeland og bosat inden for Unionen.

ARTIKEL III–145

 [Definition af tjenesteydelser (tidl. TEF art. 50)]

Som tjenesteydelser i forfatningens forstand betragtes ydelser, der normalt udføres mod betaling, i det omfang de ikke omfattes af bestemmelserne vedrørende fri bevægelighed for personer, varer og kapital.

Tjenesteydelser omfatter især:

- a) virksomhed af industriel karakter
- b) virksomhed af handelsmæssig karakter
- c) virksomhed af håndværksmæssig karakter
- d) de liberale erhvervs virksomhed.

Med forbehold af underafdeling 2 vedrørende den frie etableringsret kan tjenesteyderen midlertidigt udøve sin virksomhed i den medlemsstat, hvor ydelsen leveres, på samme vilkår som dem, den pågældende stat fastsætter for sine egne statsborgere.

ARTIKEL III–146

 [Tjenesteydelser vedrørende transport, bank- og forsikringsydelser (tidl. TEF art. 51)]

1. Den frie udveksling af tjenesteydelser på transportområdet er omfattet af reglerne i kapitel III, afdeling 7, vedrørende transport.
2. Liberaliseringen af de bank- og forsikringstjenesteydelser, der er forbundet med kapitalbevægelser, skal gennemføres sideløbende med liberaliseringen af kapitalbevægelser.

ARTIKEL III–147

 [Lougivning om liberalisering af bestemte tjenesteydelser (tidl. TEF art. 52)]

1. Der indføres ved europæiske rammelove foranstaltninger til gennemførelse af liberaliseringen af bestemte tjenesteydelser. Disse rammelove efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg.
2. Europæiske rammelove som nævnt i stk. 1 skal i almindelighed i første række tage sigte på tjenesteydelser, som direkte påvirker produktionsomkostningerne, eller hvis liberalisering bidrager til at lette vareudvekslingen.

ARTIKEL III–148

 [Videregående liberaliseringer af tjenesteydelser (tidl. TEF art. 53)]

Medlemsstaterne bestræber sig på at gennemføre liberaliseringen af tjenesteydelser i videre udstrækning, end de er forpligtet til i henhold til de europæiske rammelove, der er vedtaget i medfør af artikel III-147, stk. 1, hvis deres almindelige økonomiske situation og forholdene i vedkommende erhvervsgren gør det muligt.

Kommissionen retter henstillinger til de pågældende medlemsstater herom.

ARTIKEL III–149

 [Overgangsordninger om forbud mod diskrimination baseret på nationalitet eller opholdssted (tidl. TEF art. 54)]

Så længe begrænsningerne i den frie udveksling af tjenesteydelser ikke er afskaffet, anvender medlemsstaterne dem over for alle de i III-144, stk. 1, omhandlede tjenesteydere, uanset disses nationalitet eller opholdssted.

ARTIKEL III–150

 [Visse bestemmelser om tjenesteydelser finder tilsvarende anvendelse på etableringsreglerne (tidl. TEF art. 55)]

Artikel III-139 til III-142 finder anvendelse på det i denne underafdeling omhandlede sagsområde.

AFDELING 3 – FRIE VAREBEVÆGELSER

Underafdeling 1 – Toldunionen

ARTIKEL III–151

 [Varernes fri bevægelighed (tidl. TEF art. 23-27)]

1. Unionen er bl.a. en toldunion, der omfatter al vareudveksling, og som indebærer forbud mod told ved indførsel fra og ved udførsel til andre medlemsstater, såvel som mod alle afgifter med tilsvarende virkning, samt indførelse af en fælles toldtarif over for tredjelande.
2. Stk. 4 og underafdeling 3 vedrørende forbud mod kvantitative restriktioner finder anvendelse på varer med oprindelse i medlemsstaterne og på varer fra tredjelande, som frit kan omsættes i medlemsstaterne.
3. Ved varer, der frit kan omsættes i en medlemsstat, forstås sådanne varer fra tredjelande, for hvilke de foreskrevne formaliteter i forbindelse med indførelsen er blevet opfyldt, for hvilke medlemsstaten har opkrævet gældende told og afgifter med tilsvarende virkning, og for hvilke disse told- og afgiftsbeløb ikke er blevet helt eller delvis godtgjort.
4. Told ved indførsel og udførsel og andre afgifter med tilsvarende virkning er forbudt mellem medlemsstaterne. Dette gælder også finanstold.
5. Rådet vedtager på forslag af Kommissionen europæiske forordninger eller afgørelser til fastsættelse af tolsatserne i den fælles toldtarif.
6. Kommissionen tager under udøvelsen af de hverv, der er betroet den i medfør af denne artikel, hensyn til:
 - a) nødvendigheden af at fremme samhandelen mellem medlemsstaterne og tredjelande

- b) udviklingen i konkurrencevilkårene inden for Unionen, i det omfang denne udvikling medfører en styrkelse af virksomhedernes konkurrenceevne
- c) Unionens behov for forsyninger med råvarer og halvfabrikata, idet den samtidig bør påse, at konkurrencevilkårene mellem medlemsstaterne med hensyn til færdigvarer ikke fordrejes
- d) nødvendigheden af at undgå alvorlige forstyrrelser i medlemsstaternes økonomiske liv og af at sikre en rationel udvikling af produktionen og en forøgelse af forbruget inden for Unionen.

Underafdeling 2 – Toldsamarbejde

ARTIKEL III–152

 [Styrkelse af tolsamarbejdet (tidl. TEF art. 135)]

Inden for forfatningens anvendelsesområde indføres der ved europæiske love eller rammelove foranstaltninger til styrkelse af tolsamarbejdet mellem medlemsstaterne og mellem disse og Kommissionen.

Underafdeling 3 – Forbud mod kvantitative restriktioner

ARTIKEL III–153

 [Forbud mod handelshindringer (tidl. TEF art. 28 & art. 29)]

Kvantitative indførsels- og udførselsrestriktioner såvel som alle foranstaltninger med tilsvarende virkning er forbudt mellem medlemsstaterne.

ARTIKEL III–154

 [Undtagelser til forbudet mod handelshindringer (tidl. TEF art. 30)]

Artikel III-153 er ikke til hinder for sådanne forbud eller restriktioner vedrørende indførsel, udførsel eller transit, som er begrundet i hensynet til den offentlige sædelighed, den offentlige orden, den offentlige sikkerhed, beskyttelse af menneskers og dyrs liv og sundhed, beskyttelse af planter, beskyttelse af nationale skatte af kunstnerisk, historisk eller arkæologisk værdi eller beskyttelse af industriel og kommerciel ejendomsret. Disse forbud eller restriktioner må dog hverken udgøre et middel til vilkårlig forskelsbehandling eller en skjult begrænsning af samhandelen mellem medlemsstaterne.

ARTIKEL III–155

 [Statlige monopoler (tidl. TEF art. 31)]

1. Medlemsstaterne tilpasser de statslige handelsmonopoler, således at enhver forskelsbehandling af medlemsstaternes statsborgere med hensyn til forsynings- og afsætningsvilkår er udelukket.

Denne artikel finder anvendelse på ethvert organ, gennem hvilket en medlemsstat, de jure eller de facto, direkte eller indirekte, kontrollerer, leder eller øver mærkbar indflydelse på indførsel eller udførsel mellem medlemsstaterne. Den finder også anvendelse på statskoncessionerede monopoler.

2. Medlemsstaterne afholder sig fra at indføre nye foranstaltninger, der strider mod de i stk. 1 anførte principper, eller som begrænser rækkevidden af de artikler, der angår forbuddet mod told og kvantitative restriktioner mellem medlemsstaterne.

3. Hvis et statsligt handelsmonopol indebærer en regulering, der tilsigter at lette afsætningen eller sikre en bedre udnyttelse af landbrugsprodukter, skal der ved anvendelse af denne artikel sikres tilsvarende garantier for de pågældende producenters beskæftigelse og levestandard.

AFDELING 4 – KAPITAL OG BETALINGER

ARTIKEL III–156

 [Fri bevægelighed for kapital (tidl. TEF art. 56)]

Inden for rammerne af denne afdeling er restriktioner for kapitalbevægelser og betalinger mellem medlemsstaterne indbyrdes og mellem medlemsstaterne og tredjelande forbudt.

ARTIKEL III–157

 [Kapitalbevægelser til eller fra tredjelande (tidl. TEF art. 57)]

1. Artikel III-156 berører ikke anvendelsen over for tredjelande af restriktioner, der den 31. december 1993 eksisterede i henhold til national lovgivning eller EU-lovgivning med hensyn til sådanne kapitalbevægelser til eller fra tredjelande, som vedrører direkte investeringer, herunder investering i fast ejendom, etablering, levering af finansielle tjenesteydelser eller værdipapirers adgang til kapitalmarkeder. For så vidt angår restriktioner, der eksisterer i henhold til national lovgivning i Estland og Ungarn, er den relevante dato den 31. december 1999.

2. Der indføres ved europæiske love eller rammelove foranstaltninger om kapitalbevægelser til eller fra tredjelande, som vedrører direkte investeringer, herunder investering i fast ejendom, etablering, levering af finansielle tjenesteydelser eller værdipapirers adgang til kapitalmarkeder.

Europa-Parlamentet og Rådet tilstræber at virkeliggøre målsætningen om fri kapitalbevægelighed mellem medlemsstater og tredjelande i den størst mulige udstrækning, og uden at andre bestemmelser i forfatningen berøres heraf.

3. Uanset stk. 2 kan der kun ved en europæisk lov eller rammelov vedtaget af Rådet indføres foranstaltninger, der er et tilbageskridt i EU-lovgivningen med hensyn til liberalisering af kapitalbevægelser til eller fra tredjelande. Rådet træffer afgørelse med enstemmighed efter høring af Europa-Parlamentet.

ARTIKEL III–158

 [Nationale regler på bl.a. skatteområdet (tidl. TEF art. 58)]

1. Artikel III-156 griber ikke ind i medlemsstaternes ret til:

a) at anvende de relevante bestemmelser i deres skattelovgivning, der sonderer imellem skatteydere, hvis situation er forskellig med hensyn til bopælssted eller med hensyn til det sted, hvor deres kapital er investeret

b) at træffe de nødvendige foranstaltninger for at hindre overtrædelser af deres love og administrative bestemmelser, især på skatte- og afgiftsområdet og i forbindelse med tilsynet med finansielle institutioner, eller til af administrative eller statistiske hensyn at fastlægge procedurer for anmeldelse af kapitalbevægelser eller træffe foranstaltninger, der er begrundet i hensynet til den offentlige orden eller den offentlige sikkerhed.

2. Denne afdeling griber ikke ind i muligheden for at anvende sådanne restriktioner for etableringsretten, der er forenelige med forfatningen.

3. Foranstaltningerne og procedurerne i stk. 1 og 2 må ikke udgøre et middel til vilkårlig forskelsbehandling eller en skjult begrænsning af den frie bevægelighed for kapital og betalinger som defineret i artikel III-156.

4. Er der ikke vedtaget en europæisk lov eller rammelov som nævnt i artikel III-157, stk. 3, kan Kommissionen vedtage en europæisk afgørelse, hvorefter restriktive skatteforanstaltninger vedtaget af en medlemsstat over for et eller flere tredjelande skal anses for at være forenelige med forfatningen, hvis de er begrundet ved et af Unio-

nens mål og er forenelige med det indre markedes funktion, og det samme kan Rådet, hvis Kommissionen inden for en periode på tre måneder fra modtagelsen af den pågældende medlemsstats anmodning ikke har vedtaget nogen europæisk afgørelse. Rådet træffer afgørelse med enstemmighed på anmodning af en medlemsstat.

ARTIKEL III–159

 [Beskyttelsesforanstaltninger overfor tredjelande (tidl. TEF art. 59)]

Såfremt kapitalbevægelser til eller fra tredjelande under ganske særlige omstændigheder medfører eller truer med at medføre alvorlige vanskeligheder for Den Økonomiske og Monetære Unions funktion, kan Rådet på forslag af Kommissionen vedtage europæiske forordninger eller afgørelser om indførelse af beskyttelsesforanstaltninger over for tredjelande for en periode på højst seks måneder, hvis sådanne foranstaltninger er strengt nødvendige. Rådet træffer afgørelse efter høring af Den Europæiske Centralbank.

ARTIKEL III–160

 [Bekæmpelse af terrorisme i henhold til kapitalbevægelser & betalinger (tidl. TEF art. 60)]

Hvis det er nødvendigt for at nå målene i artikel III-257 for så vidt angår forebyggelse og bekæmpelse af terrorisme og dermed beslægtede aktiviteter, fastsættes der ved europæiske love en ramme for administrative foranstaltninger vedrørende kapitalbevægelser og betalinger, herunder indefrysning af midler, finansielle aktiver eller økonomiske gevinster, der tilhører, ejes eller besiddes af fysiske eller juridiske personer, grupper eller ikke-statslige enheder.

Rådet vedtager på forslag af Kommissionen europæiske forordninger eller afgørelser for at gennemføre de i stk. 1 nævnte europæiske love.

De retsakter, der er nævnt i denne artikel, skal indeholde de nødvendige bestemmelser om retsgarantier.

AFDELING 5 – KONKURRENCEREGLER

Underafdeling 1 – Regler for virksomhederne

ARTIKEL III–161

 [Forbud mod konkurrencebegrænsende adfærd (tidl. TEF art. 81)]

1. Alle aftaler mellem virksomheder, alle vedtagelser inden for sammenslutninger af virksomheder og alle former for samordnet praksis, der kan påvirke handelen mellem medlemsstater, og som har til formål eller til følge at hindre, begrænse eller fordreje konkurrencen inden for det indre marked, er uforenelige med det indre marked og er forbudt, navnlig sådanne, som består i:

a) direkte eller indirekte fastsættelse af købs- eller salgspriser eller af andre forretningsbetingelser

b) begrænsning af eller kontrol med produktion, afsætning, teknisk udvikling eller investeringer

c) opdeling af markeder eller forsyningskilder

d) anvendelse af ulige vilkår for ydelser af samme værdi over for handelspartnere, som derved stilles ringere i konkurrencen

e) at det stilles som vilkår for indgåelse af en aftale, at medkontrahenten godkender tillægsydelser, som efter deres natur eller ifølge handelssædvane ikke har forbindelse med aftalens genstand.

2. Aftaler eller vedtagelser, som er forbudt i medfør af denne artikel, har ingen retsvirkning.

3. Stk. 1 kan dog erklæres uanvendeligt på:

- enhver aftale eller kategori af aftaler mellem virksomheder
- enhver vedtagelse eller kategori af vedtagelser inden for sammenslutninger af virksomheder, og
- enhver samordnet praksis eller kategori deraf

som bidrager til at forbedre produktionen eller distributionen af varerne eller til at fremme den tekniske eller økonomiske udvikling, samtidig med at de sikrer forbrugerne en rimelig andel af fordelene herved, og uden at der:

- a) pålægges de pågældende virksomheder begrænsninger, som ikke er nødvendige for at nå disse mål
- b) gives disse virksomheder mulighed for at udelukke konkurrence for en væsentlig del af de pågældende varer.

ARTIKEL III-162

 [Virksomheders misbrug af dominerende stilling (tidl. TEF art. 82)]

En eller flere virksomheders misbrug af en dominerende stilling på det indre marked eller en væsentlig del heraf er uforenelig med det indre marked og forbudt, i den udstrækning samhandelen mellem medlemsstater herved kan påvirkes.

Misbrug kan især bestå i:

- a) direkte eller indirekte påtvingelse af urimelige købs- eller salgspriser eller af andre urimelige forretningsbetingelser
- b) begrænsning af produktion, afsætning eller teknisk udvikling til skade for forbrugerne
- c) anvendelse af ulige vilkår for ydelser af samme værdi over for handelspartnere, som derved stilles ringere i konkurrencen
- d) at det stilles som vilkår for indgåelse af en aftale, at medkontrahenten godkender tillægsydelser, som efter deres natur eller ifølge handelssædvane ikke har forbindelse med aftalens genstand.

ARTIKEL III-163

 [Lovgivning på det konkurrenceretlige område (tidl. TEF art. 83)]

Rådet vedtager på forslag af Kommissionen europæiske forordninger med henblik på anvendelse af principperne i artikel III-161 og III-162. Det træffer afgørelse efter høring af Europa-Parlamentet.

Disse forordninger har især til formål:

- a) ved indførelse af bøder og tvangsbøder at sikre overholdelse af de i artikel III-161, stk. 1, og artikel III-162 nævnte forbud
- b) at fastlægge de nærmere retningslinjer for anvendelsen af artikel III-161, stk. 3, under hensyntagen til nødvendigheden af dels at sikre et effektivt tilsyn, dels at forenkle den administrative kontrol mest muligt
- c) i påkommende tilfælde at træffe nærmere bestemmelse om anvendelsesområdet for artikel III 161 og III-162 inden for de forskellige erhvervsgrane
- d) at fastlægge opgavefordelingen mellem Kommissionen og Den Europæiske Unions Domstol i forbindelse med anvendelsen af bestemmelserne i dette stykke
- e) at bestemme forholdet mellem på den ene side medlemsstaternes lovgivning og på den anden side denne underafdeling samt de europæiske forordninger, der vedtages i medfør af denne artikel.

ARTIKEL III–164

 [Overgangsregler om nationale myndigheders midlertidige kompetence (tidl. TEF art. 84)]

Indtil de europæiske forordninger, der vedtages i medfør af artikel III 163, er trådt i kraft, træffer medlemsstaternes myndigheder i overensstemmelse med deres nationale lovgivning og artikel III 161, navnlig stk. 3, og artikel III-162 afgørelse om aftalers tilladelighed samt om misbrug af en dominerende stilling på det indre marked.

ARTIKEL III–165

 [Kommissionens beføjelser på det konkurrenceretlige område (tidl. TEF art. 85)]

1. Med forbehold af artikel III-164 påser Kommissionen, at de i artikel III-161 og III 162 fastlagte principper anvendes. På begæring af en medlemsstat eller på eget initiativ undersøger den sammen med medlemsstatens kompetente myndigheder, der skal bistå den, tilfælde af formodet overtrædelse af ovennævnte principper. Finder Kommissionen, at der har fundet en overtrædelse sted, foreslår den passende midler til at bringe denne til ophør.
2. Bringes en overtrædelse som nævnt i stk. 1 ikke til ophør, vedtager Kommissionen en begrundet europæisk afgørelse, der fastslår, at der foreligger en overtrædelse. Den kan offentliggøre afgørelsen og bemyndige medlemsstaterne til at træffe de nødvendige foranstaltninger til at afhjælpe situationen på de vilkår og i den nærmere udformning, som den fastsætter.

3. Kommissionen kan vedtage europæiske forordninger vedrørende de kategorier af aftaler, hvorom Rådet har vedtaget en europæisk forordning i overensstemmelse med artikel III 163, stk. 2, litra b).

ARTIKEL III–166

 [Konkurrencereglernes anvendelse p offentlige monopoler og koncessioner (tidl. TEF art. 86)]

1. Medlemsstaterne afstår for så vidt angår offentlige virksomheder og virksomheder, som de indrømmer særlige eller eksklusive rettigheder, fra at træffe eller opretholde foranstaltninger, der er i strid med forfatningens bestemmelser, navnlig artikel I-4, stk. 2, og artikel III 161 til III 169.

2. Virksomheder, der har fået overdraget at udføre tjenesteydelser af almen økonomisk interesse, eller som har karakter af fiskale monopoler, er underkastet forfatningens bestemmelser, navnlig konkurrencereglerne, i det omfang anvendelsen af disse bestemmelser ikke retligt eller faktisk hindrer opfyldelsen af de særlige opgaver, som er betroet dem. Udviklingen af samhandelen må ikke påvirkes i et omfang, der strider mod Unionens interesse.

3. Kommissionen påser, at denne artikel bringes i anvendelse, og vedtager, såfremt det er påkrævet, passende europæiske forordninger eller afgørelser.

Underafdeling 2 – Støtte fra medlemsstaterne

ARTIKEL III–167

 [Forbud mod statsstøtte (tidl. TEF art. 87)]

1. Bortset fra de i forfatningen hjemlede undtagelser er støtte fra medlemsstaterne eller støtte ydet ved hjælp af statsmidler under enhver tænkelig form, som fordrejer eller truer med at fordreje konkurrencevilkårene ved at begunstige visse virksomheder eller visse produktioner, uforenelig med det indre marked, i det omfang den påvirker samhandelen mellem medlemsstaterne.

2. Forenelige med det indre marked er:

a) støtte af social karakter til enkelte forbrugere, forudsat at den ydes uden forskelsbehandling med hensyn til varernes oprindelse

b) støtte, hvis formål er at råde bod på skader, der er forårsaget af naturkatastrofer eller af andre usædvanlige begivenheder

c) støtteforanstaltninger for økonomien i visse af Forbundsrepublikken Tysklands områder, som er påvirket af Tysklands deling, i det omfang de er nødvendige for at opveje de økonomiske ulemper, som denne deling har forårsaget. Fem år efter ikrafttrædelsen af traktaten om en forfatning for Europa kan Rådet på forslag af Kommissionen vedtage en europæisk afgørelse om ophævelse af dette litra.

3. Som forenelige med det indre marked kan betragtes:

a) støtte til fremme af den økonomiske udvikling i områder, hvor levestandarden er usædvanlig lav, eller hvor der hersker en alvorlig underbeskæftigelse, samt i de områder, der er nævnt i artikel III-424, under hensyn til deres strukturelle, økonomiske og sociale situation

b) støtte, der kan fremme virkeliggørelsen af vigtige projekter af fælleseuropæisk interesse eller afhjælpe en alvorlig forstyrrelse i en medlemsstats økonomi

c) støtte til fremme af udviklingen af visse erhvervsgrene eller økonomiske regioner, når den ikke ændrer samhandelsvilkårene på en måde, der strider mod den fælles interesse

d) støtte til fremme af kulturen og bevarelse af kulturarven, når den ikke ændrer samhandels- og konkurrencevilkårene i Unionen i et omfang, der strider mod de fælles interesser

e) andre former for støtte, som Rådet på forslag af Kommissionen fastlægger ved europæiske forordninger eller afgørelser.

ARTIKEL III-168

 [Kommissionens kontrol med statsstøtte, Rådets adgang til at dispensere, medlemslandenes oplysningsspligt (tidl. TEF art. 88)]

1. Kommissionen foretager sammen med medlemsstaterne en løbende undersøgelse af de støtteordninger, som findes i disse stater. Den foreslår dem sådanne foranstaltninger, som det indre markeds funktion eller gradvise udvikling kræver.

2. Finder Kommissionen - efter at have givet de interesserede parter en frist til at fremsætte deres bemærkninger - at en støtte, som ydes af en medlemsstat eller med statsmidler, ifølge artikel III-167 ikke er forenelig med det indre marked, eller at

denne støtte misbruges, vedtager den en europæisk afgørelse, hvorefter den pågældende medlemsstat skal ophæve eller ændre støtteforanstaltningen inden for den tidsfrist, som Kommissionen fastsætter.

Såfremt den pågældende medlemsstat ikke retter sig efter denne europæiske afgørelse inden udløbet af den fastsatte frist, kan Kommissionen eller en anden interesseret medlemsstat uanset bestemmelserne i artikel III-360 og III-361 indbringe sagen direkte for Den Europæiske Unions Domstol.

På begæring af en medlemsstat kan Rådet med enstemmighed vedtage en europæisk afgørelse, hvorefter en af denne stat ydet eller planlagt støtte uanset artikel III-167 eller de i artikel III-169 nævnte europæiske forordninger skal betragtes som forenelig med det indre marked, hvis ganske særlige omstændigheder berettiger en sådan afgørelse. Har Kommissionen indledt proceduren i første afsnit i nærværende stykke med hensyn til denne støtteforanstaltning, bevirker den pågældende medlemsstats begæring til Rådet, at sagens behandling udsættes, indtil Rådet har taget stilling til spørgsmålet.

Kommissionen træffer dog afgørelse, såfremt Rådet ikke har taget stilling inden tre måneder efter begæringens fremsættelse.

3. Medlemsstaterne underretter Kommissionen om enhver påtænkt indførelse eller ændring af støtteforanstaltninger i så god tid, at den kan fremsætte sine bemærkninger hertil. Er Kommissionen af den opfattelse, at det påtænkte er uforeneligt med det indre marked i henhold til artikel III 167, iværksætter den uopholdeligt proceduren i stk. 2 i nærværende artikel. Den pågældende medlemsstat må ikke gennemføre de påtænkte foranstaltninger, før den nævnte procedure har ført til en endelig afgørelse.

4. Kommissionen kan vedtage europæiske forordninger vedrørende de former for statsstøtte, som Rådet i overensstemmelse med artikel III-169 har bestemt kan være undtaget fra proceduren i stk. 3 i nærværende artikel.

ARTIKEL III–169

 [Vedtagelse af europæiske forordninger mhp. anvendelse af art. III-167 & III-168 (tidl. TEF art. 89)]

Rådet kan på forslag af Kommissionen vedtage europæiske forordninger med henblik på anvendelsen af artikel III-167 og III-168 og navnlig for at fastlægge betingelserne for anvendelsen af artikel III-168, stk. 3, samt de støtteformer, der skal være undtaget fra proceduren i nævnte stykke. Rådet træffer afgørelse efter høring af Europa-Parlamentet.

AFDELING 6 – FISKALE BESTEMMELSER

ARTIKEL III–170

 [Forbud mod diskriminerende eller protektionistiske interne afgifter
(tidl. TEF art. 90, art. 91 & art. 92)]

1. Ingen medlemsstat må direkte eller indirekte pålægge varer fra andre medlemsstater interne afgifter af nogen art, som er højere end de afgifter, der direkte eller indirekte pålægges lignende indenlandske varer.

Endvidere må ingen medlemsstat pålægge varer fra andre medlemsstater interne afgifter, som indirekte vil kunne beskytte andre produkter.

2. Ved udførsel af varer fra en medlemsstat til en anden medlemsstats område kan der ikke ydes godtgørelse for interne afgifter ud over det beløb, der har været pålagt dem direkte eller indirekte.

3. For så vidt angår andre skatter end omsætningsafgifter, punktafgifter og andre indirekte skatter kan fritagelse for afgiftsbetaling eller godtgørelse af afgifter ved udførsel til andre medlemsstater ikke ydes, og udligningsafgifter ved indførsel fra medlemsstater ikke pålægges, medmindre de påtænkte bestemmelser er blevet godkendt på forhånd for en begrænset periode ved en europæisk afgørelse vedtaget af Rådet på forslag af Kommissionen.

ARTIKEL III–171

 [Harmonisering af moms, punktafgifter og andre indirekte skatter
(tidl. TEF art. 93)]

Ved en europæisk lov eller rammelov vedtaget af Rådet indføres der foranstaltninger om harmonisering af lovgivningerne vedrørende omsætningsafgifter, punktafgifter og andre indirekte skatter, i det omfang en sådan harmonisering er nødvendig for at sikre det indre markeds oprettelse eller funktion og undgå konkurrenceforvridning. Rådet træffer afgørelse med enstemmighed efter høring af Europa-Parlamentet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

AFDELING 7 – FÆLLES BESTEMMELSER

ARTIKEL III–172

 [Harmonisering af regler vedrørende det indre marked, miljøgarantien (tidl. TEF art. 95)]

1. Medmindre andet er bestemt i forfatningen, finder denne artikel anvendelse med henblik på virkeliggørelsen af de i artikel III-130 fastsatte mål. Foranstaltninger med henblik på indbyrdes tilnærmelse af de love og administrative bestemmelser i medlemsstaterne, der vedrører det indre markeds oprettelse eller funktion, fastlægges ved europæiske love eller rammelove. Disse love eller rammelove vedtages efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg.
2. Stk. 1 finder ikke anvendelse på fiskale bestemmelser, bestemmelser vedrørende den frie bevægelighed for personer og bestemmelser vedrørende ansattes rettigheder og interesser.
3. Kommissionen skal i forslag, der forelægges i henhold til stk. 1 inden for sundhed, sikkerhed, miljøbeskyttelse og forbrugerbeskyttelse, bygge på et højt beskyttelsesniveau under hensyntagen til navnlig enhver ny udvikling baseret på videnskabelige kendsgerninger. Inden for deres respektive beføjelser bestræber Europa-Parlamentet og Rådet sig også på at nå dette mål.
4. Hvis en medlemsstat efter vedtagelsen af en harmoniseringsforanstaltning ved en europæisk lov eller rammelov eller ved en europæisk forordning vedtaget af Kommissionen finder det nødvendigt at opretholde nationale bestemmelser, der er begrundet i vigtige behov, hvortil der henvises i artikel III-154, eller som vedrører miljøbeskyttelse eller beskyttelse af arbejdsmiljøet, giver den Kommissionen meddelelse om disse bestemmelser og om grundene til deres opretholdelse.
5. Hvis en medlemsstat endvidere med forbehold af stk. 4 efter vedtagelsen af en harmoniseringsforanstaltning ved en europæisk lov eller rammelov eller ved en europæisk forordning vedtaget af Kommissionen finder det nødvendigt at indføre nationale bestemmelser baseret på nyt videnskabeligt belæg vedrørende miljøbeskyttelse eller beskyttelse af arbejdsmiljøet på grund af et problem, der er specifikt for den pågældende medlemsstat, og som viser sig efter vedtagelsen af harmoniseringsforanstaltningen, giver den Kommissionen meddelelse om de påtænkte bestemmelser og om begrundelsen for dem.

6. Inden seks måneder efter meddelelsen som omhandlet i stk. 4 og 5 vedtager Kommissionen en europæisk afgørelse, hvori den bekræfter eller forkaster de pågældende nationale bestemmelser efter at have konstateret, om de er et middel til vilkårlig forskelsbehandling eller en skjult begrænsning af samhandelen mellem medlemsstaterne, og om de udgør en hindring for det indre markeds funktion.

Hvis Kommissionen ikke har vedtaget nogen afgørelse inden for dette tidsrum, be-
trages de i stk. 4 og 5 omhandlede nationale bestemmelser som godkendt.

Hvis det er begrundet i spørgsmålets kompleksitet, og der ikke foreligger risiko for men-
neskers sundhed, kan Kommissionen meddele den pågældende medlemsstat, at den i
dette stykke omhandlede periode forlænges med en ny periode på indtil seks måneder.

7. Hvis en medlemsstat i medfør af stk. 6 bemyndiges til at opretholde eller indføre
nationale bestemmelser, der er en undtagelse fra en harmoniseringsforanstaltning,
undersøger Kommissionen omgående, om der er grund til at foreslå en tilpasning af
denne foranstaltning.

8. Hvis en medlemsstat rejser et specifikt problem vedrørende folkesundheden på et
område, der har været omfattet af tidligere harmoniseringsforanstaltninger, under-
retter den Kommissionen, der omgående undersøger, om der bør foreslås passende
foranstaltninger.

9. Uanset proceduren i artikel III-360 og III-361 kan Kommissionen eller en med-
lemsstat henvende sig direkte til Den Europæiske Unions Domstol, hvis de finder, at
en anden medlemsstat misbruger de i nærværende artikel fastsatte beføjelser.

10. Harmoniseringsforanstaltningerne som nævnt i denne artikel skal i de tilfælde, hvor
det er relevant, indeholde en beskyttelsesklausul, der bemyndiger medlemsstaterne til
med en eller flere af de ikke-økonomiske begrundelser, der er nævnt i artikel III-154, at
træffe foreløbige foranstaltninger, der er undergivet en EU-kontrolprocedure.

ARTIKEL III-173

 *[Harmonisering af love og administrative bestemmelser i medlemsstaterne,
der har direkte indvirkning på det indre marked (tidl. TEF art. 94)]*

Uanset artikel III-172 fastlægges foranstaltninger med henblik på indbyrdes tilnær-
melse af de love og administrative bestemmelser i medlemsstaterne, der direkte
indvirker på det indre markeds oprettelse eller funktion, ved europæiske rammelove
vedtaget af Rådet. Rådet træffer afgørelse med enstemmighed efter høring af Europa-
Parlamentet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

ARTIKEL III–174

 [Nationale bestemmelser med konkurrenceforvridende effekt
(tidl. TEF art. 96)]

Finder Kommissionen, at forskelle i medlemsstaternes love eller administrative bestemmelser forvansker konkurrencevilkårene på det indre marked og fremkalder en fordrejning, som bør fjernes, rådfører den sig med de pågældende medlemsstater herom.

Fører dette ikke til enighed, fastsættes de nødvendige foranstaltninger med henblik på at fjerne den pågældende fordrejning ved en europæisk rammelov. Alle andre formålstjenlige foranstaltninger, der har hjemmel i forfatningen, kan vedtages.

ARTIKEL III–175

 [Medlemsstaternes oplysningspligt (tidl. TEF art. 97)]

1. Når der er grund til at frygte, at vedtagelse eller ændring af en lov eller administrativ bestemmelse i en medlemsstat fremkalder en fordrejning som nævnt i artikel III-174, skal den medlemsstat, der ønsker at tage et sådant skridt, rådføre sig med Kommissionen. Efter samråd med medlemsstaterne retter Kommissionen en henstilling til de pågældende medlemsstater om at træffe formålstjenlige foranstaltninger med henblik på at undgå den omhandlede fordrejning.

2. Såfremt den medlemsstat, der vil indføre eller ændre nationale bestemmelser, ikke følger en henstilling, som Kommissionen har rettet til den, kan det ikke i medfør af artikel III-174 kræves af de øvrige medlemsstater, at de ændrer deres nationale bestemmelser med henblik på at fjerne denne fordrejning. Fremkalder en medlemsstat, som ikke har taget hensyn til Kommissionens henstilling, en fordrejning udelukkende til egen skade, finder artikel III-174 ikke anvendelse.

ARTIKEL III–176

 [Ensartet beskyttelse af intellektuelle ejendomsrettigheder (ny)]

Som led i det indre markeds oprettelse eller funktion fastsættes der ved europæiske love eller rammelove foranstaltninger vedrørende indførelse af europæiske beskyttelsesbeviser for at sikre en ensartet beskyttelse af intellektuelle ejendomsrettigheder i Unionen samt indførelse af centraliserede tilladelses-, koordinations- og kontrolordninger på EU-niveau.

Sprogordningen for beviserne fastsættes ved en europæisk lov vedtaget af Rådet. Det træffer afgørelse med enstemmighed efter høring af Europa-Parlamentet.

KAPITEL II – DEN ØKONOMISKE OG MONETÆRE POLITIK

ARTIKEL III–177

 [Økonomisk politik, fælles valuta – euroen, principper (tidl. TEF art. 4)]

Med de i artikel I-3 nævnte mål for øje skal medlemsstaternes og Unionens virke under de betingelser, som er foreskrevet i forfatningen, indebære gennemførelse af en økonomisk politik, der bygger på tæt samordning af medlemsstaternes økonomiske politikker, på det indre marked og på fastlæggelse af fælles mål, og som føres i overensstemmelse med princippet om en åben markedsøkonomi med fri konkurrence.

Sideløbende hermed og i overensstemmelse med forfatningens bestemmelser og procedurer skal dette virke indebære en fælles valuta, euroen, og fastlæggelse og gennemførelse af en fælles penge- og valutakurspolitik, der skal have som hovedmål at fastholde prisstabilitet samt, uden at dette mål berøres heraf, at støtte de generelle økonomiske politikker i Unionen i overensstemmelse med princippet om en åben markedsøkonomi med fri konkurrence.

Medlemsstaterne og Unionen skal i deres virke handle i overensstemmelse med følgende principper: stabile priser, sunde offentlige finanser og monetære vilkår og en holdbar betalingsbalance.

AFDELING 1 – DEN ØKONOMISKE POLITIK

ARTIKEL III–178

 [Målsætninger (tidl. TEF art. 98)]

Medlemsstaterne fører deres økonomiske politikker med henblik på at bidrage til virkeliggørelsen af Unionens mål, som fastlagt i artikel I-3, og i forbindelse med de overordnede retningslinjer, der er nævnt i artikel III-179, stk. 2. Medlemsstaterne og Unionen handler i overensstemmelse med princippet om en åben markedsøkonomi med fri konkurrence, der fremmer en effektiv ressourceallokering, og i overensstemmelse med principperne i artikel III-177.

ARTIKEL III–179

 [Retningslinier, samordning af de økonomiske politikker, multilateral overvågningsprocedure (tidl. TEF art. 99)]

1. Medlemsstaterne betragter deres økonomiske politikker som et spørgsmål af fælles interesse og samordner dem i Rådet i overensstemmelse med artikel III-178.

2. Rådet udarbejder på grundlag af en henstilling fra Kommissionen et udkast til de overordnede retningslinjer for medlemsstaternes og Unionens økonomiske politikker og aflægger beretning herom til Det Europæiske Råd.

Det Europæiske Råd drøfter på grundlag af Rådets beretning en konklusion med hensyn til de overordnede retningslinjer for medlemsstaternes og Unionens økonomiske politikker. På grundlag af denne konklusion vedtager Rådet en henstilling, hvori disse overordnede retningslinjer er fastlagt. Det underretter Europa-Parlamentet om sin henstilling.

3. For at sikre en tættere samordning af de økonomiske politikker og en varig konvergens mellem medlemsstaternes økonomiske resultater skal Rådet på grundlag af rapporter fra Kommissionen overvåge den økonomiske udvikling i hver medlemsstat og i Unionen samt de økonomiske politikkers overensstemmelse med de overordnede retningslinjer, der er omhandlet i stk. 2, og regelmæssigt foretage en samlet bedømmelse.

Med henblik på denne multilaterale overvågning tilsender medlemsstaterne Kommissionen oplysning om vigtige foranstaltninger, som de har truffet inden for deres økonomiske politik, samt andre oplysninger, som de måtte finde nødvendige.

4. Viser det sig i forbindelse med proceduren i stk. 3, at en medlemsstats økonomiske politik ikke er i overensstemmelse med de overordnede retningslinjer, der er nævnt i stk. 2, eller at der er risiko for, at den bringer Den Økonomiske og Monetære Unions rette virkemåde i fare, kan Kommissionen rette en advarsel til den pågældende medlemsstat. Rådet kan på grundlag af en henstilling fra Kommissionen rette de nødvendige henstillinger til den pågældende medlemsstat. Rådet kan på forslag af Kommissionen beslutte at offentliggøre sine henstillinger.

Inden for rammerne af dette stykke træffer Rådet afgørelse uden at tage stemmeafgivningen fra det medlem af Rådet, der repræsenterer den pågældende medlemsstat, i betragtning.

Kvalificeret flertal defineres som mindst 55% af de øvrige medlemmer af Rådet, der repræsenterer medlemsstater med tilsammen mindst 65% af befolkningen i de delta-gende medlemsstater.

Et blokerende mindretal skal som minimum omfatte det mindste antal af disse øvrige medlemmer af Rådet, der repræsenterer mere end 35% af befolkningen i de delta-gende medlemsstater, plus ét; er der ikke et sådant mindretal, anses det kvalificerede flertal for opnået.

5. Formanden for Rådet og Kommissionen aflægger rapport til Europa-Parlamentet om resultaterne af den multilaterale overvågning. Formanden for Rådet kan opfordres til at give møde i Europa-Parlamentets kompetente udvalg, hvis Rådet har offentliggjort henstillingerne.

6. De nærmere omstændigheder for den multilaterale overvågningsprocedure, der er nævnt i stk. 3 og 4, kan fastlægges ved europæiske love.

ARTIKEL III–180

 [Foranstaltninger afpasset den økonomiske situation, store vanskeligheder, finansiel støtte (tidl. TEF art. 100)]

1. Med forbehold af de øvrige procedurer i forfatningen kan Rådet på forslag af Kommissionen vedtage en europæisk afgørelse om indførelse af foranstaltninger, der er afpasset efter den økonomiske situation, navnlig hvis der opstår alvorlige forsyningsvanskeligheder med hensyn til visse produkter.

2. I tilfælde af vanskeligheder eller alvorlig risiko for store vanskeligheder i en medlemsstat som følge af naturkatastrofer eller usædvanlige begivenheder, som den ikke selv er herre over, kan Rådet på forslag af Kommissionen vedtage en europæisk afgørelse, der på bestemte betingelser indrømmer den pågældende medlemsstat finansiel støtte fra Unionen. Formanden for Rådet underretter Europa-Parlamentet herom.

ARTIKEL III–181

 [ECB og de nationale centralbanker: forbud mod at give overtræk (tidl. TEF art. 101)]

1. Det er Den Europæiske Centralbank og medlemsstaternes centralbanker, i det følgende benævnt "de nationale centralbanker", forbudt at give Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer eller centralregeringer, regionale, lokale eller andre offentlige myndigheder, andre organer inden for den offentlige sektor eller offentlige foretagender i medlemsstaterne mulighed for at foretage overtræk eller at yde dem

andre former for kreditfaciliteter. Den Europæiske Centralbanks og de nationale centralbankers køb af gældsinstrumenter direkte fra disse er også forbudt.

2. Stk. 1 gælder ikke for offentligt ejede kreditinstitutter, som i forbindelse med forsyningen med reserver fra centralbankernes side skal have samme behandling af de nationale centralbanker og Den Europæiske Centralbank som private kreditinstitutter.

ARTIKEL III–182

 [Forbud mod privilegeret adgang til finansielle institutioner (tidl. TEF art. 102)]

Enhver foranstaltning eller bestemmelse, der ikke er baseret på tilsynsmæssige hensyn, og hvorved der gives Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer eller centralregeringer, regionale, lokale eller andre offentlige myndigheder, andre organer inden for den offentlige sektor eller offentlige foretagender i medlemsstaterne privilegeret adgang til finansielle institutioner, er forbudt.

ARTIKEL III–183

 [Ingen hæfte for forpligtelser indgået af centralregeringer m.v. i andre medlemslande (tidl. TEF art. 103)]

1. Unionen hæfter ikke for og påtager sig ikke forpligtelser indgået af centralregeringer, regionale, lokale eller andre offentlige myndigheder, andre organer inden for den offentlige sektor eller offentlige foretagender i en medlemsstat, idet dette dog ikke gælder for gensidige finansielle garantier for gennemførelsen af et bestemt projekt i fællesskab. En medlemsstat hæfter ikke for og påtager sig ikke forpligtelser indgået af centralregeringer, regionale, lokale eller andre offentlige myndigheder, andre organer inden for den offentlige sektor eller offentlige foretagender i en anden medlemsstat, idet dette dog ikke gælder for gensidige finansielle garantier for gennemførelsen af et bestemt projekt i fællesskab.

2. Rådet kan på forslag af Kommissionen vedtage europæiske forordninger eller afgørelser, der fastlægger definitioner med henblik på gennemførelsen af de forbud, der er nævnt i artikel III 181 og III-182 og i nærværende artikel. Det træffer afgørelse efter høring af Europa-Parlamentet.

ARTIKEL III–184

 [Uforholdsmæssigt store offentlige underskud, overvågning, henstillinger, sanktioner (tidl. TEF art. 104)]

1. Medlemsstaterne skal undgå uforholdsmæssigt store offentlige underskud.

2. Kommissionen overvåger udviklingen i medlemsstaternes budgetsituation og i deres offentlige gæld for at identificere alvorlige fejl. Den skal navnlig undersøge, om budgetdisciplinen overholdes på grundlag af følgende to kriterier:

a) hvorvidt den procentdel, som det forventede eller faktiske offentlige underskud udgør af bruttonationalproduktet, overstiger en given referenceværdi, medmindre

i) denne procentdel er faldet væsentligt og vedvarende og har nået et niveau, der ligger tæt på referenceværdien, eller

ii) overskridelsen af referenceværdien kun er exceptionel og midlertidig, og nævnte procentdel fortsat ligger tæt på referenceværdien

b) hvorvidt den procentdel, som den offentlige gæld udgør af bruttonationalproduktet, overstiger en given referenceværdi, medmindre denne procentdel mindskes tilstrækkeligt og nærmer sig referenceværdien med en tilfredsstillende hastighed.

Referenceværdierne er fastsat i protokollen om proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud.

3. Hvis en medlemsstat ikke opfylder kravene i forbindelse med et af eller begge disse kriterier, udarbejder Kommissionen en rapport. I Kommissionens rapport tages der ligeledes hensyn til, om det offentlige underskud overstiger de offentlige investeringsudgifter, samt til alle andre relevante forhold, herunder medlemsstatens økonomiske og budgetmæssige situation på mellemlang sigt.

Kommissionen kan ligeledes udarbejde en rapport, hvis den, selv om kravene efter kriterierne er opfyldt, er af den opfattelse, at der er risiko for et uforholdsmæssigt stort underskud i en medlemsstat.

4. Det Økonomiske og Finansielle Udvalg, der er nedsat i henhold til artikel III-192, afgiver udtalelse om Kommissionens rapport.

5. Hvis Kommissionen finder, at der er eller kan opstå et uforholdsmæssigt stort underskud i en medlemsstat, skal den afgive en udtalelse til den pågældende medlemsstat og underrette Rådet herom.

6. Rådet fastslår på forslag af Kommissionen, under hensyntagen til eventuelle bemærkninger fra den pågældende medlemsstat og efter en generel vurdering, om der foreligger et uforholdsmæssigt stort underskud. Hvis dette er tilfældet, vedtager Rådet uden unødigt forsinkelse på grundlag af en henstilling fra Kommissionen henstillinger, som det retter til den pågældende medlemsstat, for at den skal bringe denne situation til ophør inden for en given frist. Disse henstillinger offentliggøres ikke, jf. dog stk. 8.

Inden for rammerne af dette stykke træffer Rådet afgørelse uden at tage stemmeafgivningen fra det medlem af Rådet, der repræsenterer den pågældende medlemsstat, i betragtning.

Kvalificeret flertal defineres som mindst 55% af de øvrige medlemmer af Rådet, der repræsenterer medlemsstater med tilsammen mindst 65% af befolkningen i de delta-gende medlemsstater.

Et blokerende mindretal skal som minimum omfatte det mindste antal af disse øvrige medlemmer af Rådet, der repræsenterer mere end 35% af befolkningen i de delta-gende medlemsstater, plus ét; er der ikke et sådant mindretal, anses det kvalificerede flertal for opnået.

7. Rådet vedtager på grundlag af en henstilling fra Kommissionen de europæiske afgørelser og henstillinger, der er nævnt i stk. 8-11.

Det træffer afgørelse uden at tage stemmeafgivningen fra det medlem af Rådet, der repræsenterer den pågældende medlemsstat, i betragtning.

Kvalificeret flertal defineres som mindst 55% af de øvrige medlemmer af Rådet, der repræsenterer medlemsstater med tilsammen mindst 65% af befolkningen i de delta-gende medlemsstater.

Et blokerende mindretal skal som minimum omfatte det mindste antal af disse øvrige medlemmer af Rådet, der repræsenterer mere end 35% af befolkningen i de delta-gende medlemsstater, plus ét; er der ikke et sådant mindretal, anses det kvalificerede flertal for opnået.

8. Konstaterer Rådet ved en europæisk afgørelse, at dets henstillinger ikke er fulgt op af virkningsfulde foranstaltninger inden for den fastsatte frist, kan det offentliggøre sine henstillinger.

9. Undlader en medlemsstat fortsat at efterkomme Rådets henstillinger, kan Rådet vedtage en europæisk afgørelse, der pålægger medlemsstaten inden for en bestemt frist at træffe foranstaltninger til den nedbringelse af underskuddet, som Rådet skønner nødvendig for at rette op på situationen.

I et sådant tilfælde kan Rådet anmode den pågældende medlemsstat om at forelægge rapporter i henhold til en bestemt tidsplan for at undersøge denne medlemsstats tilpasningsbestrebelse.

10. Så længe en medlemsstat ikke efterkommer en europæisk afgørelse, der er vedtaget i overensstemmelse med stk. 9, kan Rådet beslutte at anvende eller forstærke, alt efter situationen, en eller flere af følgende foranstaltninger:

a) kræve, at den pågældende medlemsstat offentliggør yderligere oplysninger, der skal specificeres af Rådet, før den udsteder obligationer og andre værdipapirer

b) opfordre Den Europæiske Investeringsbank til at tage sin udlånspolitik over for den pågældende medlemsstat op til fornyet overvejelse

c) kræve, at den pågældende medlemsstat deponerer et ikke-rentebærende beløb af en passende størrelse hos Unionen, indtil Rådet finder, at det uforholdsmæssigt store underskud er blevet korrigeret

d) pålægge bod af en passende størrelse.

Formanden for Rådet underretter Europa-Parlamentet om de foranstaltninger, der er vedtaget.

11. Rådet ophæver nogle af eller alle de foranstaltninger, der er omhandlet i stk. 6, 8, 9 og 10, hvis det finder, at det uforholdsmæssigt store underskud i den pågældende medlemsstat er blevet korrigeret. Hvis Rådet tidligere er fremkommet med offentlige henstillinger, fremsætter det, så snart den europæiske afgørelse efter stk. 8 er ophævet, en offentlig erklæring om, at der ikke længere er et uforholdsmæssigt stort underskud i den pågældende medlemsstat.

12. Den klageret, der er omhandlet i artikel III-360 og III-361, kan ikke udøves i forbindelse med stk. 1-6 og stk. 8 og 9.

13. Protokollen om proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud indeholder yderligere bestemmelser vedrørende gennemførelsen af den procedure, der er beskrevet i denne artikel.

Der fastsættes passende foranstaltninger, der erstatter ovennævnte protokol, ved en europæisk lov vedtaget af Rådet. Det træffer afgørelse med enstemmighed efter høring af Europa-Parlamentet og Den Europæiske Centralbank.

Med forbehold af de øvrige bestemmelser i dette stykke vedtager Rådet på forslag af Kommissionen europæiske forordninger eller afgørelser om de nærmere regler og definitioner for anvendelsen af ovennævnte protokol. Det træffer afgørelse efter høring af Europa-Parlamentet.

AFDELING 2 – DEN MONETÆRE POLITIK

ARTIKEL III–185

 [Det Europæiske System af Centralbanker, målsætning og opgaver (tidl. TEF art. 105)]

1. Hovedmålet for Det Europæiske System af Centralbanker er at fastholde prisstabilitet. Uden at denne målsætning derved berøres, støtter Det Europæiske System af Centralbanker de generelle økonomiske politikker i Unionen med henblik på at bidrage til gennemførelsen af Unionens mål som fastsat i artikel I-3. Det Europæiske System af Centralbanker handler i overensstemmelse med princippet om en åben markedsøkonomi med fri konkurrence, som fremmer en effektiv ressourceallokering, og i overensstemmelse med principperne i artikel III-177.

2. De grundlæggende opgaver, der skal udføres af Det Europæiske System af Centralbanker, er:

- a) at formulere og gennemføre Unionens monetære politik
- b) at foretage transaktioner i udenlandsk valuta i overensstemmelse med artikel III-326
- c) at besidde og forvalte medlemsstaternes officielle valutaeserver
- d) at fremme betalingssystemernes smidige funktion.

3. Stk. 2, litra c), berører ikke medlemsstaternes regeringers besiddelse og forvaltning af arbejdsbeholdninger i udenlandsk valuta.

4. Den Europæiske Centralbank høres

a) om ethvert forslag til EU-retsakt på dens beføjelsesområder

b) af de nationale myndigheder om ethvert udkast til retsforordning på dens beføjelsesområder, men inden for de rammer og på de betingelser, der fastsættes af Rådet efter proceduren i artikel III-187, stk. 4.

Den Europæiske Centralbank kan forelægge udtalelser for EU's institutioner, organer, kontorer og agenturer eller for nationale myndigheder om spørgsmål inden for dens beføjelsesområder.

5. Det Europæiske System af Centralbanker bidrager til en smidig gennemførelse af de kompetente myndigheders politikker vedrørende tilsyn med kreditinstitutter og det finansielle systems stabilitet.

6. Rådet kan ved en europæisk lov overdrage Den Europæiske Centralbank specifikke opgaver i forbindelse med politikker vedrørende tilsyn med kreditinstitutter og andre finansielle institutioner bortset fra forsikringsselskaber. Rådet træffer afgørelse med enstemmighed efter høring af Europa-Parlamentet og Den Europæiske Centralbank.

ARTIKEL III–186

 [Udstedelse af eurosedler og euromønter (tidl. TEF art. 106)]

1. Den Europæiske Centralbank har eneret til at bemyndige udstedelse af eurosedler i Unionen. Den Europæiske Centralbank og de nationale centralbanker kan udstede sådanne pengesedler. De pengesedler, der udstedes af Den Europæiske Centralbank og de nationale centralbanker, er de eneste, der har status som lovlige betalingsmidler i Unionen.

2. Medlemsstaterne kan udstede euromønter med forbehold af Den Europæiske Centralbanks godkendelse af omfanget heraf.

Rådet kan på forslag af Kommissionen vedtage europæiske forordninger om foranstaltninger med henblik på at harmonisere den pålydende værdi og de tekniske specifikationer for mønter, som er bestemt til at sættes i omløb, i den udstrækning det er nødvendigt af hensyn til mønternes smidige omløb i Unionen. Rådet træffer afgørelse efter høring af Europa-Parlamentet og Den Europæiske Centralbank.

ARTIKEL III–187

 [ESCB's besluttende organer: Styrelsesråd og direktion, statutten (tidl. TEF art. 107)]

1. Det Europæiske System af Centralbanker styres af Den Europæiske Centralbanks besluttende organer, som er Styrelsesrådet og direktionen.

2. Statutten for Det Europæiske System af Centralbanker er nedfældet i protokollen om statutten for Det Europæiske System af Centralbanker og Den Europæiske Centralbank.

3. Artikel 5, stk. 1, 2 og 3, artikel 17 og 18, artikel 19, stk. 1, artikel 22, 23, 24 og 26, artikel 32, stk. 2, 3, 4 og 6, artikel 33, stk. 1, litra a), og artikel 36 i statutten for Det Europæiske System af Centralbanker og Den Europæiske Centralbank kan ændres ved europæisk lov:

a) enten på forslag af Kommissionen og efter høring af Den Europæiske Centralbank

b) eller på grundlag af en henstilling fra Den Europæiske Centralbank og efter høring af Kommissionen.

4. Rådet vedtager europæiske forordninger og afgørelser om de foranstaltninger, der er nævnt i artikel 4, artikel 5, stk. 4, artikel 19, stk. 2, artikel 20, artikel 28, stk. 1, artikel 29, stk. 2, artikel 30, stk. 4, og artikel 34, stk. 3, i statutten for Det Europæiske System af Centralbanker og Den Europæiske Centralbank. Det træffer afgørelse efter høring af Europa-Parlamentet:

a) enten på forslag af Kommissionen og efter høring af Den Europæiske Centralbank

b) eller på grundlag af en henstilling fra Den Europæiske Centralbank og efter høring af Kommissionen.

ARTIKEL III–188

 [ECB og de nationale centralbanker: Uafhængighed (tidl. TEF art. 108)]

Under udøvelsen af de beføjelser og gennemførelsen af de opgaver og pligter, som de har fået pålagt ved forfatningen og statutten for Det Europæiske System af Centralbanker og Den Europæiske Centralbank, må hverken Den Europæiske Centralbank, de nationale centralbanker eller medlemmerne af disses besluttende organer søge eller modtage instrukser fra Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer, fra nogen regering i en medlemsstat eller fra noget andet organ. Unionens institutioner,

organer, kontorer og agenturer samt medlemsstaternes regeringer forpligter sig til at respektere dette princip og til ikke at søge at øve indflydelse på, hvordan medlemmerne af Den Europæiske Centralbanks eller af de nationale centralbankers besluttende organer udfører deres opgaver.

ARTIKEL III–189

 [Medlemsstaternes nationale lovgivnings forenelighed med statuten for ESCB og ECB (tidl. TEF art. 109)]

Hver medlemsstat sørger for, at dens nationale lovgivning, herunder statutterne for dens nationale centralbank, er forenelig med forfatningen og statuten for Det Europæiske System af Centralbanker og Den Europæiske Centralbank.

ARTIKEL III–190

 [ECB: Vedtagelse af europæiske forordninger og europæiske afgørelser (tidl. TEF art. 110)]

1. Med henblik på at udføre de opgaver, der er pålagt Det Europæiske System af Centralbanker, skal Den Europæiske Centralbank i overensstemmelse med forfatningen og på de betingelser, der er fastsat i statuten for Det Europæiske System af Centralbanker og Den Europæiske Centralbank, vedtage:

a) europæiske forordninger, i det omfang det er nødvendigt for at gennemføre de opgaver, der er fastlagt i artikel 3, stk. 1, litra a), artikel 19, stk. 1, artikel 22 eller artikel 25, stk. 2, i statuten for Det Europæiske System af Centralbanker og Den Europæiske Centralbank, samt i tilfælde, der fastsættes i de europæiske forordninger og afgørelser, der er nævnt i artikel III-187, stk. 4

b) europæiske afgørelser, der er nødvendige for at udføre de opgaver, der er pålagt Det Europæiske System af Centralbanker efter forfatningen og statuten for Det Europæiske System af Centralbanker og Den Europæiske Centralbank

c) henstillinger og udtalelser.

2. Den Europæiske Centralbank kan beslutte at offentliggøre sine europæiske afgørelser samt sine henstillinger og udtalelser.

3. Rådet vedtager efter proceduren i artikel III-187, stk. 4, europæiske forordninger om fastsættelse af de grænser og vilkår, inden for hvilke Den Europæiske Centralbank er berettiget til at pålægge foretagender bøder eller tvangsbøder i tilfælde af manglende opfyldelse af forpligtelser i henhold til dens europæiske forordninger og afgørelser.

ARTIKEL III–191

 *[Anvendelsen af euroen som fælles valuta: foranstaltninger
(delvis tidl. TEF art. 123 stk. 4)]*

Med forbehold af Den Europæiske Centralbanks beføjelser indføres der ved europæiske love eller rammelove de foranstaltninger, som er nødvendige for anvendelsen af euroen som fælles valuta. Lovene eller rammelovene vedtages efter høring af Den Europæiske Centralbank.

AFDELING 3 – INSTITUTIONELLE BESTEMMELSER

ARTIKEL III–192

 *[Det Økonomiske og Finansielle Udvalg, opgaver
(tidl. TEF art. 114 stk. 2-4)]*

1. Med henblik på at fremme en samordning af medlemsstaternes politik i det fulde omfang, der er nødvendigt for det indre markedes funktion, oprettes der et økonomisk og finansielt udvalg.
2. Udvalget har til opgave:
 - a) at afgive udtalelser, enten på opfordring af Rådet eller Kommissionen eller på eget initiativ, til brug for disse institutioner
 - b) at følge medlemsstaternes og Unionens økonomiske og finansielle situation og aflægge regelmæssige beretninger herom til Rådet og Kommissionen, især om de finansielle forbindelser med tredjelande og internationale institutioner
 - c) med forbehold af artikel III-344 at bidrage til forberedelsen af Rådets arbejde som nævnt i artikel III-159, artikel III-179, stk. 2, 3, 4 og 6, artikel III-180, III-183, III-184, artikel III 185, stk. 6, artikel III-186, stk. 2, artikel III-187, stk. 3 og 4, artikel III-191, III 196, artikel III-198, stk. 2 og 3, artikel III-201, artikel III-202, stk. 2 og 3, artikel III 322 og III 326 og at udføre andre rådgivende og forberedende opgaver, som Rådet har pålagt det
 - d) mindst én gang om året at undersøge situationen med hensyn til kapitalbevægelser og friheden til at foretage betalinger, som den følger af anvendelsen af forfatningen og af Unionens retsakter; undersøgelsen skal omfatte alle foranstaltninger vedrørende kapitalbevægelser og betalinger; udvalget aflægger beretning til Kommissionen og Rådet om resultaterne af denne undersøgelse.

Medlemsstaterne, Kommissionen og Den Europæiske Centralbank udnævner hver højst to medlemmer af udvalget.

3. Rådet vedtager på forslag af Kommissionen en europæisk afgørelse om fastlæggelse af de nærmere bestemmelser for sammensætningen af Det Økonomiske og Finansielle Udvalg. Det træffer afgørelse efter høring af Den Europæiske Centralbank og dette udvalg. Formanden for Rådet underretter Europa-Parlamentet om den pågældende afgørelse.

4. Ud over de opgaver, der er anført i stk. 2, følger udvalget, såfremt og så længe der findes medlemsstater med en dispensation som nævnt i artikel III-197, disse medlemsstaters monetære og finansielle situation samt deres generelle betalingssystem og aflægger regelmæssige beretninger herom til Rådet og Kommissionen.

ARTIKEL III–193

 [Anmodninger til Kommissionen (tidl. TEF art. 115)]

For så vidt angår spørgsmål, der falder ind under anvendelsesområdet for artikel III-179, stk. 4, artikel III-184 undtagen stk. 13, artikel III-191, III-196, artikel III-198, stk. 3, og artikel III 326 kan Rådet eller en medlemsstat anmode Kommissionen om alt efter tilfældet at fremsætte en henstilling eller et forslag. Kommissionen behandler sådanne anmodninger og forelægger straks Rådet sine konklusioner.

AFDELING 4 – SPECIFIKKE BESTEMMELSER FOR DE MEDLEMSSTATER, DER HAR EUROEN SOM VALUTA

ARTIKEL III–194

 [Samordning og overvågning af eurolandenes budgetdisciplin, økonomisk-politiske retningslinier (ny)]

1. For at medvirke til Den Økonomiske og Monetære Unions rette virkemåde og i overensstemmelse med de relevante bestemmelser i forfatningen vedtager Rådet efter den relevante procedure blandt dem, der er nævnt i artikel III-179 og III-184, undtagen proceduren i artikel III 184, stk. 13, foranstaltninger for de medlemsstater, der har euroen som valuta:

a) med henblik på at styrke samordningen og overvågningen af deres budgetdisciplin

b) med henblik på for disse medlemsstater at udarbejde økonomisk-politiske retningslinjer, som skal være i overensstemmelse med dem, der er vedtaget for hele Unionen, samt at sikre overvågningen heraf.

2. I forbindelse med de foranstaltninger, der er nævnt i stk. 1, stemmer kun de medlemmer af Rådet, der repræsenterer medlemsstater, der har euroen som valuta.

Kvalificeret flertal defineres som mindst 55% af disse medlemmer af Rådet, der repræsenterer medlemsstater med tilsammen mindst 65% af befolkningen i de deltagende medlemsstater.

Et blokerende mindretal skal som minimum omfatte det mindste antal af disse medlemmer af Rådet, der repræsenterer mere end 35% af befolkningen i de deltagende medlemsstater, plus ét; er der ikke et sådant mindretal, anses det kvalificerede flertal for opnået.

ARTIKEL III–195

 [*Eurogruppen, afholdelse af møder (ny)*]

De nærmere bestemmelser for afholdelsen af møder mellem ministrene fra de medlemsstater, der har euroen som valuta, fastlægges i protokollen vedrørende Eurogruppen.

ARTIKEL III–196

 [*Euroens plads i det internationale valutasystem (ny)*]

1. For at sikre euroens plads i det internationale valutasystem vedtager Rådet på forslag af Kommissionen europæiske afgørelser, der fastlægger fælles holdninger vedrørende spørgsmål af særlig interesse for Den Økonomiske og Monetære Union inden for rammerne af de kompetente internationale finansielle institutioner og konferencer. Rådet træffer afgørelse efter høring af Den Europæiske Centralbank.

2. Rådet kan på forslag af Kommissionen vedtage passende foranstaltninger for at sikre en samlet repræsentation inden for rammerne af de internationale finansielle institutioner og konferencer. Rådet træffer afgørelse efter høring af Den Europæiske Centralbank.

3. I forbindelse med de foranstaltninger, der er nævnt i stk. 1 og 2, stemmer kun de medlemmer af Rådet, der repræsenterer medlemsstater, der har euroen som valuta.

Kvalificeret flertal defineres som mindst 55% af disse medlemmer af Rådet, der repræsenterer medlemsstater med tilsammen mindst 65% af befolkningen i de deltagende medlemsstater.

Et blokerende mindretal skal som minimum omfatte det mindste antal af disse medlemmer af Rådet, der repræsenterer mere end 35% af befolkningen i de deltagende medlemsstater, plus ét; er der ikke et sådant mindretal, anses det kvalificerede flertal for opnået.

AFDELING 5 – OVERGANGSBESTEMMELSER

ARTIKEL III-197

 *[Medlemsstater med dispensation, stemmeregler
(tidl. TEF art. 122 stk. 1 & art. 122 stk. 3-5)]*

1. Medlemsstater, med hensyn til hvilke Rådet ikke har besluttet, at de opfylder de nødvendige betingelser for indførelse af euroen, benævnes i det følgende: “medlemsstater med dispensation”.

2. Følgende bestemmelser i forfatningen gælder ikke for medlemsstater med dispensation:

- a) vedtagelse af de dele af de overordnede retningslinjer for de økonomiske politikker, der vedrører euroområdet generelt (artikel III-179, stk. 2)
- b) bindende midler til at afhjælpe uforholdsmæssigt store underskud (artikel III-184, stk. 9 og 10)
- c) mål og opgaver for Det Europæiske System af Centralbanker (artikel III-185, stk. 1, 2, 3 og 5)
- d) udstedelse af euro (artikel III-186)
- e) Den Europæiske Centralbanks retsakter (artikel III-190)
- f) foranstaltninger vedrørende anvendelsen af euroen (artikel III-191)
- g) monetære aftaler og andre foranstaltninger vedrørende valutakurspolitikken (artikel III-326)

h) udnævnelse af medlemmerne af Den Europæiske Centralbanks direktion (artikel III-382, stk. 2)

i) europæiske afgørelser, der fastlægger fælles holdninger vedrørende spørgsmål af særlig interesse for Den Økonomiske og Monetære Union inden for rammerne af de kompetente internationale finansielle institutioner og konferencer (artikel III 196, stk. 1)

j) foranstaltninger for at sikre en samlet repræsentation inden for rammerne af internationale finansielle institutioner og konferencer (artikel III-196, stk. 2).

I de i litra a)-j) nævnte artikler forstås derfor ved "medlemsstater" medlemsstater, der har euroen som valuta.

3. Medlemsstater med dispensation og deres nationale centralbanker er udelukket fra rettighederne og forpligtelserne inden for Det Europæiske System af Centralbanker i overensstemmelse med kapitel IX i statuttet for Det Europæiske System af Centralbanker og Den Europæiske Centralbank.

4. Stemmerettighederne for de medlemmer af Rådet, der repræsenterer medlemsstater med dispensation, suspenderes i forbindelse med Rådets vedtagelse af de foranstaltninger, der er nævnt i de i stk. 2 anførte artikler, samt i forbindelse med:

a) henstillinger rettet til medlemsstater, der har euroen som valuta, som led i den multilaterale overvågning, herunder vedrørende stabilitetsprogrammer og advarsler (artikel III-179, stk. 4)

b) foranstaltninger vedrørende uforholdsmæssigt store underskud for medlemsstater, der har euroen som valuta (artikel III-184, stk. 6, 7, 8 og 11).

Kvalificeret flertal defineres som mindst 55% af de øvrige medlemmer af Rådet, der repræsenterer medlemsstater med tilsammen mindst 65% af befolkningen i de deltagende medlemsstater.

Et blokerende mindretal skal som minimum omfatte det mindste antal af disse øvrige medlemmer af Rådet, der repræsenterer mere end 35% af befolkningen i de deltagende medlemsstater, plus ét; er der ikke et sådant mindretal, anses det kvalificerede flertal for opnået.

ARTIKEL III–198

 [Medlemsstater med dispensation, beretning, opfyldelse af konvergenskriterierne, ophævelse af en medlemsstats dispensation (tidl. TEF art. 121 stk. 1, art. 122 stk. 2. & art. 123 stk. 5)]

1. Mindst en gang hvert andet år eller på anmodning af en medlemsstat med dispensation aflægger Kommissionen og Den Europæiske Centralbank beretning til Rådet om de fremskridt, der gøres af medlemsstater med dispensation for så vidt angår opfyldelse af deres forpligtelser med hensyn til virkeliggørelsen af Den Økonomiske og Monetære Union. Disse beretninger skal omfatte en undersøgelse af, hvorvidt hver af de pågældende medlemsstaters nationale lovgivning, herunder den nationale centralbanks statut, er forenelig med artikel III-188 og III-189 samt med statuten for Det Europæiske System af Centralbanker og Den Europæiske Centralbank. I beretningerne skal det ligeledes undersøges, om der er opnået en høj grad af vedvarende konvergens, ved at hver medlemsstat har opfyldt følgende kriterier:

a) en høj grad af prisstabilitet; dette fremgår af en inflationstakt, som ligger tæt op ad inflationstakten i de højst tre medlemsstater, der har nået de bedste resultater med hensyn til prisstabilitet

b) holdbare offentlige finanser; dette fremgår af, at medlemsstaten har opnået en offentlig budgetstilling, der ikke udviser et uforholdsmæssigt stort underskud som fastslået i henhold til artikel III-184, stk. 6

c) overholdelse af de normale udsvingsmargener i det europæiske monetære systems valutakursmekanisme i mindst to år uden devaluering over for euroen

d) den varige karakter af den konvergens, medlemsstaten med dispensation har opnået, samt af dens deltagelse i valutakursmekanismen som afspejlet i de langfristede rentesatser.

De fire kriterier, der er nævnt i dette stykke, og de relevante tidsrum, de skal overholdes i, er præciseret nærmere i protokollen om konvergenskriterierne. Kommissionens og Den Europæiske Centralbanks beretninger skal også omhandle resultaterne af markedsintegrationen, situationen for og udviklingen i betalingsbalancens løbende poster og en redegørelse for udviklingen i enhedslønøkonomkostningerne og andre prisindeks.

2. Efter høring af Europa-Parlamentet og efter drøftelse i Det Europæiske Råd vedtager Rådet på forslag af Kommissionen en europæisk afgørelse, der fastsætter, hvilke

medlemsstater med dispensation der opfylder de nødvendige betingelser på grundlag af kriterierne i stk. 1, og ophæver de pågældende medlemsstaters dispensation.

Rådet træffer afgørelse efter at have modtaget en henstilling fra et kvalificeret flertal af de af dets medlemmer, som repræsenterer medlemsstater, der har euroen som valuta. Disse medlemmer træffer afgørelse inden seks måneder efter, at Rådet har modtaget Kommissionens forslag.

Det kvalificerede flertal i andet afsnit defineres som mindst 55% af disse medlemmer af Rådet, der repræsenterer medlemsstater med tilsammen mindst 65% af befolkningen i de deltagende medlemsstater. Et blokerende mindretal skal som minimum omfatte det mindste antal af disse medlemmer af Rådet, der repræsenterer mere end 35% af befolkningen i de deltagende medlemsstater, plus ét; er der ikke et sådant mindretal, anses det kvalificerede flertal for opnået.

3. Hvis det i overensstemmelse med proceduren i stk. 2 besluttes at ophæve en dispensation, vedtager Rådet på forslag af Kommissionen europæiske forordninger eller afgørelser, der uigenkaldeligt fastsætter den kurs, til hvilken euroen træder i stedet for denne berørte medlemsstats valuta, og fastlægger de andre foranstaltninger, som er nødvendige for indførelse af euroen som eneste valuta i den pågældende medlemsstat. Rådet træffer afgørelse med enstemmighed blandt de medlemmer, der repræsenterer medlemsstater, der har euroen som valuta, og den berørte medlemsstat efter høring af Den Europæiske Centralbank.

ARTIKEL III–199

 [Medlemsstater med dispensation og Den Europæiske Centralbanks Generelle Råd (tidl. TEF art. 123 stk. 3 & art. 117 stk. 2)]

1. Hvis og så længe der er medlemsstater med dispensation, og med forbehold af artikel III-187, stk. 1, nedsættes Den Europæiske Centralbanks Generelle Råd, jf. artikel 45 i statuten for Det Europæiske System af Centralbanker og Den Europæiske Centralbank, som Den Europæiske Centralbanks tredje besluttende organ.

2. Hvis og så længe der er medlemsstater med dispensation, har Den Europæiske Centralbank for så vidt angår de pågældende medlemsstater til opgave at

a) styrke samarbejdet mellem medlemsstaternes centralbanker

b) styrke samordningen af medlemsstaternes monetære politik med henblik på at sikre prisstabilitet

c) overvåge valutakursmekanismens funktion

d) afholde konsultationer vedrørende spørgsmål, der falder ind under de nationale centralbankers kompetence, og som berører de finansielle institutioners og markeders stabilitet

e) udøve de opgaver, der oprindeligt blev udøvet af Den Europæiske Fond for Monetært Samarbejde og dernæst af Det Europæiske Monetære Institut.

ARTIKEL III–200

 [Medlemsstater med dispensation, valutakurspolitik
(tidl. TEF art. 124 stk. 1)]

Hver medlemsstat med dispensation behandler sin valutakurspolitik som et spørgsmål af fælles interesse. Den tager i denne forbindelse hensyn til erfaringer fra samarbejdet inden for rammerne af valutakursmekanismen.

ARTIKEL III–201

 [Medlemsstat med dispensation, vanskeligheder mht. betalingsbalancen, gensidig bistand (tidl. TEF art. 119)]

1. Såfremt en medlemsstat med dispensation har vanskeligheder eller alvorligt trues af vanskeligheder med hensyn til sin betalingsbalance, enten som følge af uligevægt på dens globale betalingsbalance eller som følge af arten af den valuta, den råder over, og navnlig når disse vanskeligheder vil kunne bringe det indre markeds funktion eller virkeliggørelsen af den fælles handelspolitik i fare, indleder Kommissionen straks en undersøgelse af situationen i den pågældende stat og af de foranstaltninger, som denne har truffet eller kan træffe i henhold til forfatningen under anvendelse af alle til rådighed stående midler. Kommissionen angiver de foranstaltninger, som den henstiller til den pågældende medlemsstat at træffe.

Såfremt de af en medlemsstat med dispensation truffne forholdsregler og de af Kommissionen foreslåede foranstaltninger viser sig utilstrækkelige til at afhjælpe de opståede eller truende vanskeligheder, skal Kommissionen efter at have indhentet udtalelse fra Det Økonomiske og Finansielle Udvalg rette henstilling til Rådet om ydelse af gensidig bistand og passende former herfor.

Kommissionen holder regelmæssigt Rådet underrettet om situationen og dens udvikling.

2. Rådet vedtager europæiske forordninger eller afgørelser om ydelse af gensidig bistand og om fastlæggelse af vilkårene for og den nærmere udformning af denne. Den gensidige bistand kan især gå ud på:

a) fælles optræden over for andre internationale organisationer, til hvilke medlemsstater med dispensation kan henvende sig

b) foranstaltninger, som er nødvendige for at undgå omlægninger i samhandelen, når den medlemsstat med dispensation, der er i vanskeligheder, opretholder eller genindfører kvantitative restriktioner over for tredjelande

c) ydelse af kreditter i begrænset omfang fra de øvrige medlemsstater under forbehold af deres samtykke.

3. Godkender Rådet ikke den gensidige bistand, hvorom Kommissionen har rettet henstilling, eller er den ydede bistand og de trufne foranstaltninger utilstrækkelige, bemyndiger Kommissionen den medlemsstat med dispensation, der er i vanskeligheder, til at træffe beskyttelsesforanstaltninger på de vilkår og i den nærmere udformning, som Kommissionen fastsætter.

Rådet kan tilbagekalde denne bemyndigelse og ændre vilkårene for og udformningen af beskyttelsesforanstaltningerne.

ARTIKEL III–202

 [Medlemsstater med dispensation, betalingsbalancekrise, beskyttelsesforanstaltninger (tidl. TEF art. 120)]

1. Opstår der en pludselig betalingsbalancekrise, og vedtages der ikke omgående en europæisk afgørelse i henhold til artikel III-201, stk. 2, kan en medlemsstat med dispensation i forebyggende øjemed træffe de nødvendige beskyttelsesforanstaltninger. Disse foranstaltninger skal medføre mindst mulig forstyrrelse i det indre markeds funktion og må ikke gå ud over, hvad der er absolut nødvendigt for at afhjælpe de pludseligt opståede vanskeligheder.

2. Kommissionen og de øvrige medlemsstater skal underrettes om de i stk. 1 nævnte beskyttelsesforanstaltninger senest ved deres ikrafttræden. Kommissionen kan anbefale Rådet, at der ydes gensidig bistand i henhold til artikel III-201.

3. Efter henstilling fra Kommissionen og høring af Det Økonomiske og Finansielle Udvalg kan Rådet vedtage en europæisk afgørelse om, at den pågældende medlemsstat skal ændre, udsætte eller ophæve de i stk. 1 nævnte beskyttelsesforanstaltninger.

KAPITEL III – POLITIKKER PÅ ANDRE OMRÅDER

AFDELING 1 – BESKÆFTIGELSE

ARTIKEL III–203

 [Samordnet strategi for beskæftigelse (tidl. TEF art. 125)]

Unionen og medlemsstaterne arbejder i henhold til denne afdeling på at udvikle en samordnet strategi for beskæftigelse og især for fremme af en veluddannet, velkvalificeret og smidig arbejdsstyrke og arbejdsmarkeder, som reagerer på økonomiske forandringer, med henblik på at nå de mål, der er fastsat i artikel I-3.

ARTIKEL III–204

 [Beskæftigelsespolitikker, beskæftigelsesfremme (tidl. TEF art. 126)]

1. Medlemsstaterne bidrager med deres beskæftigelsespolitikker til at nå de mål, der er nævnt i artikel III-203, på en måde, som er i overensstemmelse med de overordnede retningslinjer for medlemsstaternes og Unionens økonomiske politikker, der vedtages i henhold til artikel III-179, stk. 2.

2. Under hensyn til national praksis for så vidt angår arbejdsmarkedets parter ansvar betragter medlemsstaterne beskæftigelsesfremme som et spørgsmål af fælles interesse og samordner deres indsats i den henseende i Rådet i overensstemmelse med artikel III-206.

ARTIKEL III–205

 [Højt beskæftigelsesniveau, samarbejde mellem medlemsstaterne (tidl. TEF art. 127)]

1. Unionen bidrager til et højt beskæftigelsesniveau ved at tilskynde til samarbejde mellem medlemsstaterne og ved at støtte og i nødvendigt omfang supplere deres indsats. Den respekterer i den forbindelse fuldt ud medlemsstaternes kompetence.

2. Målsætningen om et højt beskæftigelsesniveau skal tages med i overvejelserne ved udformningen og gennemførelsen af Unionens politikker og aktiviteter.

ARTIKEL III–206

 [Beskæftigelsessituationen, årsrapporter, henstillinger til medlemsstaterne
(tidl. TEF art. 128)]

1. Det Europæiske Råd gennemgår hvert år beskæftigelsessituationen i Unionen og vedtager konklusioner herom på grundlag af en fælles årsrapport fra Rådet og Kommissionen.
2. På grundlag af Det Europæiske Råds konklusioner vedtager Rådet hvert år på forslag af Kommissionen retningslinjer, som medlemsstaterne skal tage hensyn til i deres egne beskæftigelsespolitikker. Det træffer afgørelse efter høring af Europa-Parlamentet, Regionsudvalget, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Beskæftigelsesudvalget.

Disse retningslinjer skal være i overensstemmelse med de overordnede retningslinjer, der vedtages i henhold til artikel III-179, stk. 2.
3. Hver medlemsstat forelægger Rådet og Kommissionen en årsrapport om de vigtigste bestemmelser, den har truffet til gennemførelse af sin beskæftigelsespolitik på baggrund af retningslinjerne for beskæftigelse som nævnt i stk. 2.
4. På grundlag af de rapporter, der er nævnt i stk. 3, og efter at have hørt Beskæftigelsesudvalget foretager Rådet hvert år en gennemgang af gennemførelsen af medlemsstaternes politikker på baggrund af retningslinjerne for beskæftigelsen. Rådet kan efter henstilling fra Kommissionen vedtage henstillinger, som det retter til medlemsstaterne.
5. På grundlag af resultaterne af denne gennemgang forelægger Rådet og Kommissionen Det Europæiske Råd en fælles årsrapport om beskæftigelsessituationen i Unionen og om gennemførelsen af retningslinjerne for beskæftigelsen.

ARTIKEL III–207

 [Tilskyndelsesforanstaltninger, udveksling af oplysninger og bedste praksis
(tidl. TEF art. 129)]

Ved europæiske love eller rammelove kan der fastsættes tilskyndelsesforanstaltninger, der skal fremme samarbejdet mellem medlemsstaterne og støtte deres indsats på beskæftigelsesområdet gennem initiativer, der tager sigte på at udvikle en udveksling af oplysninger og bedste praksis, og som skal sikre komparativ analysevirksomhed og rådgivning samt fremme fornyende metoder og evaluere erfaringer, navnlig ved hjælp

af pilotprojekter. Disse love eller rammelove vedtages efter høring af Regionsudvalget og Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

De europæiske love eller rammelove indebærer ikke harmonisering af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser.

ARTIKEL III–208

 [Rådgivende beskæftigelsesudvalg (tidl. TEF art. 130)]

Rådet vedtager med simpelt flertal en europæisk afgørelse om nedsættelse af et beskæftigelsesudvalg af rådgivende karakter, som skal fremme samordningen mellem medlemsstaterne af beskæftigelses- og arbejdsmarkedspolitikkerne. Det træffer afgørelse efter høring af Europa-Parlamentet.

Udvalget har til opgave:

a) at overvåge beskæftigelsessituationen og beskæftigelsespolitikkerne i Unionen og i medlemsstaterne

b) med forbehold af artikel III-344 at afgive udtalelser på Rådets eller Kommissionens anmodning eller på eget initiativ og at bidrage til forberedelsen af Rådets arbejde som nævnt i artikel III-206.

Udvalget hører under opfyldelsen af sit mandat arbejdsmarkedets parter.

Hver medlemsstat og Kommissionen udpeger to medlemmer af udvalget.

AFDELING 2 – SOCIAL- OG ARBEJDSMARKEDSPOLITIKKEN

ARTIKEL III–209

 [Mål og midler for social- og arbejdsmarkedspolitikken (tidl. TEF art. 136)]

Unionen og medlemsstaterne, der er opmærksomme på de grundlæggende arbejdsmarkedsmæssige og sociale rettigheder, der bl.a. er fastlagt i den europæiske socialpagt undertegnet i Torino den 18. oktober 1961 og i fællesskabspagten af 1989 om arbejdstagernes grundlæggende arbejdsmarkedsmæssige og sociale rettigheder, har som mål fremme af beskæftigelsen, forbedring af leve- og arbejdsvilkårene for heri-

gennem at muliggøre en stadig stigende udjævning af disse vilkår, passende social beskyttelse, dialog på arbejdsmarkedet, udvikling af de menneskelige ressourcer, der skal muliggøre et varigt højt beskæftigelsesniveau, og bekæmpelse af social udstødelse.

Med henblik herpå handler Unionen og medlemsstaterne under hensyn til forskellene i national praksis, særlig på overenskomstområdet, samt til nødvendigheden af at opretholde EU-økonomiens konkurrenceevne.

De er af den opfattelse, at en sådan udvikling vil blive en følge såvel af det indre markeds funktion, der vil fremme en harmonisering af de sociale systemer, som af de i forfatningen foreskrevne procedurer og af den indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser.

ARTIKEL III–210

 [Samarbejdsområder, foranstaltninger og minimumsforskrifter, arbejdsmarkedets parter gennemførelse af retsakter (tidl. TEF art. 137)]

1. Med henblik på at virkeliggøre de i artikel III-209 fastlagte mål støtter og supplerer Unionen medlemsstaternes indsats på følgende områder:

- a) forbedring af især arbejdsmiljøet for at beskytte arbejdstagernes sundhed og sikkerhed
- b) arbejdsvilkårene
- c) arbejdstagernes sociale sikring og sociale beskyttelse
- d) beskyttelse af arbejdstagerne ved ophævelse af en arbejdskontrakt
- e) information og høring af arbejdstagerne
- f) repræsentation af og kollektivt forsvar for arbejdstagernes og arbejdsgivernes interesser, herunder medbestemmelse, jf. dog stk. 6
- g) beskæftigelsesvilkår for tredjelandstatsborgere, der opholder sig lovligt på Unionens område
- h) integration af personer, der er udstødt fra arbejdsmarkedet, jf. dog artikel III-283

i) lige muligheder for kvinder og mænd på arbejdsmarkedet og ligebehandling i arbejdet

j) bekæmpelse af social udstødelse

k) modernisering af de sociale beskyttelsessystemer, jf. dog litra c).

2. Med henblik på stk. 1 kan der:

a) ved europæiske love eller rammelove vedtages foranstaltninger til fremme af samarbejdet mellem medlemsstaterne gennem initiativer, der tager sigte på at opnå større viden, udvikle udvekslingen af oplysninger og bedste praksis, fremme nytænkning og vurdere erfaringerne, men uden at der er tale om nogen form for harmonisering af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser

b) ved europæiske rammelove på de i stk. 1, litra a)-i), nævnte områder fastsættes minimumsforskrifter, der skal gennemføres gradvis under hensyn til de vilkår og tekniske bestemmelser, der gælder i hver af medlemsstaterne. I disse rammelove skal det undgås at pålægge administrative, finansielle og retlige byrder af en sådan art, at de hæmmer oprettelse og udvikling af små og mellemstore virksomheder.

I alle tilfælde vedtages de europæiske love eller rammelove efter høring af Regionsudvalget og Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

3. Uanset stk. 2 vedtages europæiske love eller rammelove på de i stk. 1, litra c), d), f) og g), nævnte områder af Rådet med enstemmighed efter høring af Europa-Parlamentet, Regionsudvalget og Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

Rådet kan på forslag af Kommissionen vedtage en europæisk afgørelse med henblik på at lade den almindelige lovgivningsprocedure gælde for stk. 1, litra d), f) og g). Det træffer afgørelse med enstemmighed efter høring af Europa-Parlamentet.

4. En medlemsstat kan overlade det til arbejdsmarkedets parter, efter en fælles anmodning fra disse, at gennemføre europæiske rammelove, der er vedtaget i henhold til stk. 2 og 3, eller, når det er relevant, at gennemføre europæiske forordninger eller afgørelser, der er vedtaget i henhold til artikel III-212.

I så tilfælde sikrer den sig, at arbejdsmarkedets parter senest på den dato, hvor en europæisk rammelov skal være gennemført, og på den dato, hvor en europæisk forordning eller afgørelse skal være gennemført, har indført de nødvendige bestemmelser ad aftalemæssig vej, idet den skal træffe de nødvendige foranstaltninger for på et

hvilket som helst tidspunkt at være i stand til at sikre de resultater, der er foreskrevet i den pågældende rammelo, forordning eller afgørelse.

5. Europæiske love og rammelove, som vedtages i henhold til denne artikel,

a) anfægter ikke medlemsstaternes mulighed for at fastlægge de grundlæggende principper i deres sociale sikringsordninger og må ikke i væsentligt omfang berøre den finansielle balance i disse ordninger

b) er ikke til hinder for, at de enkelte medlemsstater opretholder eller indfører strengere beskyttelsesforanstaltninger, når de er forenelige med forfatningen.

6. Denne artikel gælder ikke for lønforhold, organisationsret, strejkeret eller ret til lockout.

ARTIKEL III–211

 [Dialog og høring af arbejdsmarkedet parter (tidl. TEF art. 138)]

1. Kommissionen fremmer konsultationen af arbejdsmarkedets parter på EU-plan og vedtager alle nødvendige foranstaltninger med henblik på at lette dialogen mellem dem, idet den samtidig sørger for en afbalanceret støtte til begge parter.

2. Med henblik på stk. 1 konsulterer Kommissionen arbejdsmarkedets parter om de mulige retningslinjer for en EU-indsats, før den fremsætter forslag på det sociale og arbejdsmarkedspolitiske område.

3. Hvis Kommissionen efter den i stk. 2 nævnte konsultation finder en EU-indsats hensigtsmæssig, konsulterer den arbejdsmarkedets parter om indholdet af det påtænkte forslag. Arbejdsmarkedets parter afgiver en udtalelse eller om nødvendigt en henstilling til Kommissionen.

4. I forbindelse med den i stk. 2 og 3 nævnte konsultation kan arbejdsmarkedets parter meddele Kommissionen, at de ønsker at indlede processen i artikel III-212, stk. 1. Varigheden af denne proces må ikke overstige 9 måneder, medmindre arbejdsmarkedets parter og Kommissionen i fællesskab træffer beslutning om en forlængelse af denne frist.

ARTIKEL III–212

 *[Overenskomstmæssige forbindelser og aftaler på EU-plan
(tidl. TEF art. 139)]*

1. Dialogen mellem arbejdsmarkedets parter på EU-plan kan, hvis disse finder det ønskeligt, føre til overenskomstmæssige forbindelser, herunder aftaler.
2. Iværksættelsen af aftaler, der indgås på EU-plan, finder sted enten efter de procedurer og den praksis, arbejdsmarkedets parter og medlemsstaterne normalt anvender, eller i spørgsmål under artikel III-210 efter fælles anmodning fra de underskrivende parter ved europæiske forordninger eller afgørelser, som Rådet vedtager på forslag af Kommissionen. Europa-Parlamentet underrettes.

Når den pågældende aftale indeholder en eller flere bestemmelser, der vedrører et af de områder, hvor der kræves enstemmighed i henhold til artikel III 210, stk. 3, træffer Rådet afgørelse med enstemmighed.

ARTIKEL III–213

 [Samarbejde inden for social- og arbejdsmarkedspolitikken, Kommissionens rolle (tidl. TEF art. 140)]

Med henblik på at virkeliggøre de i artikel III-209 fastlagte mål og med forbehold af forfatningens øvrige bestemmelser fremmer Kommissionen samarbejde mellem medlemsstaterne og letter samordningen af deres indsats på samtlige områder inden for social- og arbejdsmarkedspolitikken, der er omfattet af denne afdeling, navnlig i spørgsmål vedrørende:

- a) beskæftigelse
- b) arbejdsret og arbejdsvilkår
- c) almindelig og videregående faglig uddannelse
- d) social sikring
- e) forebyggelse af arbejdsulykker og erhvervs sygdomme
- f) sundhedsforskrifter for arbejde
- g) organisationsretten og retten til kollektive forhandlinger mellem arbejdsgivere og arbejdstagere.

Med henblik herpå skal Kommissionen i nær kontakt med medlemsstaterne foretage undersøgelser, afgive udtalelser og tilrettelægge samråd både med hensyn til spørgsmål af national karakter og til spørgsmål af interesse for internationale organisationer, navnlig initiativer, der tager sigte på at opstille retningslinjer og indikatorer, tilrettelægge udveksling af bedste praksis og udarbejde de nødvendige elementer til periodisk overvågning og evaluering. Europa-Parlamentet holdes fuldt underrettet.

Kommissionen hører Det Økonomiske og Sociale Udvalg, inden den afgiver de i denne artikel nævnte udtalelser.

ARTIKEL III–214

 [Lige løn til mænd og kvinder, ikke-forskelsbehandling, fordele for det underrepræsenterede køn (tidl. TEF art. 141)]

1. Hver medlemsstat gennemfører princippet om lige løn til kvinder og mænd for samme arbejde eller arbejde af samme værdi.
2. Ved "løn" forstås i denne artikel den almindelige grund- eller minimumsløn og alle andre ydelser, som arbejdstageren som følge af arbejdsforholdet modtager fra arbejdsgiveren direkte eller indirekte i penge eller naturalier.

Lige løn uden forskelsbehandling baseret på køn indebærer:

- a) at den løn, der ydes for samme akkordlønnede arbejde, fastsættes på samme beregningsgrundlag
 - b) at den løn, der ydes for tidlønnet arbejde, er den samme for samme slags arbejde.
3. Ved europæiske love eller rammelove indføres der foranstaltninger, som skal sikre anvendelsen af princippet om lige muligheder for og ligebehandling af kvinder og mænd i forbindelse med beskæftigelse og erhverv, herunder princippet om lige løn for samme arbejde eller arbejde af samme værdi. Disse love eller rammelove vedtages efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg.
 4. For i praksis at sikre fuld ligestilling mellem kvinder og mænd på arbejdsmarkedet er princippet om ligebehandling ikke til hinder for, at de enkelte medlemsstater opretholder eller vedtager foranstaltninger, der tager sigte på at indføre specifikke fordele, der har til formål at gøre det lettere for det underrepræsenterede køn at udøve en erhvervsaktivitet eller at forebygge eller opveje ulemper i den erhvervs-mæssige karriere.

ARTIKEL III–215

 [Betalt frihed (tidl. TEF art. 142)]

Medlemsstaterne bestræber sig på at opretholde det bestående ligeværd mellem deres ordninger vedrørende betalt frihed.

ARTIKEL III–216

 [Kommissionens rapport om gennemførelsen af målene for social- og arbejdsmarkedspolitikken (tidl. TEF art. 143)]

Kommissionen udarbejder hvert år en rapport om udviklingen i gennemførelsen af målene i artikel III-209, herunder om den demografiske situation i Unionen. Den fremsender denne rapport til Europa-Parlamentet, Rådet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

ARTIKEL III–217

 [Udvalg for social beskyttelse (tidl. TEF art. 144)]

Rådet vedtager med simpelt flertal en europæisk afgørelse om nedsættelse af et udvalg for social beskyttelse af rådgivende karakter, der skal fremme samarbejdet om social beskyttelse mellem medlemsstaterne og med Kommissionen. Rådet træffer afgørelse efter høring af Europa-Parlamentet.

Udvalget har til opgave:

- a) at følge den sociale situation og udviklingen i politikkerne vedrørende social beskyttelse i medlemsstaterne og i Unionen
- b) at fremme udvekslingen af oplysninger, erfaringer og god praksis mellem medlemsstaterne og med Kommissionen
- c) med forbehold af artikel III-344 at udarbejde rapporter, afgive udtalelser eller iværksætte andre aktiviteter på de områder, der hører under dets beføjelser, på Rådets eller Kommissionens anmodning eller på eget initiativ.

Under udøvelsen af sit mandat etablerer udvalget hensigtsmæssige kontakter med arbejdsmarkedets parter.

Hver medlemsstat og Kommissionen udpeger to medlemmer af udvalget.

ARTIKEL III–218

 *[Kommissionens årsberetning: kapitel om sociale forhold
(tidl. TEF art. 145)]*

Kommissionens årsberetning til Europa-Parlamentet skal indeholde et særligt kapitel om udviklingen inden for de sociale forhold i Unionen.

Europa-Parlamentet kan opfordre Kommissionen til at afgive redegørelser om særlige spørgsmål vedrørende de sociale forhold.

ARTIKEL III–219

 *[Europæisk socialfond til forbedring af arbejdskraftens
beskæftigelsesmuligheder inden for det indre marked
(tidl. TEF art. 146, art. 147 & art. 148)]*

1. For at forbedre arbejdskraftens beskæftigelsesmuligheder inden for det indre marked og således bidrage til en højnelse af levestandarden oprettes der en europæisk socialfond, der skal lette arbejdskraftens adgang til beskæftigelse og fremme dens geografiske og faglige bevægelighed inden for Unionen samt lette tilpasningen til industrielle ændringer og til ændringer i produktionssystemerne, navnlig ved erhvervsuddannelse og omskoling.

2. Kommissionen administrerer fonden. Den bistås i dette arbejde af et udvalg, der ledes af et medlem af Kommissionen, og som er sammensat af repræsentanter for medlemsstaterne samt for arbejdstager- og arbejdsgiverorganisationerne.

3. Gennemførelsesforanstaltningerne vedrørende fonden fastsættes ved europæiske love. Disse love vedtages efter høring af Regionsudvalget og Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

AFDELING 3 – ØKONOMISK, SOCIAL OG TERRITORIAL SAMHØRIGHED

ARTIKEL III–220

 [Målsætninger, fokusområder (tidl. TEF art. 158)]

For at fremme en harmonisk udvikling af Unionen som helhed udvikler og fortsætter denne sin indsats for at styrke sin økonomiske, sociale og territoriale samhörighed.

Unionen stræber navnlig efter at mindske forskellene mellem de forskellige områders udviklingsniveau og forbedre situationen for de mindst begunstigede områder.

Blandt de berørte områder lægges der særlig vægt på landdistrikter, områder i en industriel overgangsproces og områder, der lider af alvorlige naturbetingede eller demografiske ulemper af permanent art, bl.a. de nordligste meget tyndt befolkede områder samt ømråder, grænseoverskridende områder og bjergområder.

ARTIKEL III–221

 *[Strukturfonde, Kommissionens rapport, øvrige foranstaltninger
(tidl. TEF art. 159)]*

Medlemsstaterne fører deres økonomiske politik og samordner denne med henblik på tillige at nå de mål, der er fastlagt i artikel III-220. Udformningen og gennemførelsen af Unionens politikker og aktiviteter samt gennemførelsen af det indre marked skal ske under hensyntagen til disse mål og skal bidrage til deres virkeliggørelse. Unionen støtter ligeledes denne virkeliggørelse med den virksomhed, som den udøver gennem strukturfondene (Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget, Udviklingssektionen, Den Europæiske Socialfond og Den Europæiske Fond for Regionaludvikling), Den Europæiske Investeringsbank og andre eksisterende finansielle instrumenter.

Kommissionen aflægger hvert tredje år rapport til Europa-Parlamentet, Rådet, Regionsudvalget og Det Økonomiske og Sociale Udvalg om fremskridtene i forbindelse med virkeliggørelsen af den økonomiske, sociale og territoriale samhørighed, og om hvordan de forskellige midler efter denne artikel har bidraget hertil. Rapporten ledsages om nødvendigt af passende forslag.

Alle specifikke foranstaltninger ud over fondene med forbehold af de foranstaltninger, der vedtages som led i Unionens øvrige politikker, kan fastsættes ved europæiske love eller rammelove. Disse love eller rammelove vedtages efter høring af Regionsudvalget og Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

ARTIKEL III–222

 [Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (tidl. TEF art. 160)]

Den Europæiske Fond for Regionaludvikling skal bidrage til at udligne de største regionale skævheder i Unionen ved at deltage i udviklingen og strukturtilpasningen af de områder, der er bagefter i udvikling, og i omstillingen af de industriområder, der er i tilbagegang.

ARTIKEL III–223

 [Strukturfondenes opgaver, hovedformål og indretning, samhørighedsfond (tidl. TEF art. 161)]

1. Ved europæiske love fastlægges strukturfondenes opgaver, hovedmål og indretning, hvilket kan omfatte en sammenlægning af fondene, de almindelige regler, der skal gælde for fondene, samt de nødvendige bestemmelser med henblik på at sikre disses effektivitet og samordningen mellem fondene indbyrdes og med andre eksisterende finansielle instrumenter, jf. dog artikel III-224.

En samhørighedsfond oprettet ved europæisk lov yder finansielle bidrag til projekter inden for miljø og transeuropæiske net på transportinfrastrukturområdet.

I alle tilfælde vedtages de europæiske love efter høring af Regionsudvalget og Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

2. De første bestemmelser om strukturfondene og Samhørighedsfonden, der vedtages efter de bestemmelser, der er gældende på datoen for undertegnelsen af traktaten om en forfatning for Europa, vedtages af Rådet ved europæisk lov. Det træffer afgørelse med enstemmighed efter godkendelse fra Europa-Parlamentet.

ARTIKEL III–224

 [Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, gennemførelsesforanstaltninger (tidl. TEF art. 162)]

Gennemførelsesforanstaltningerne vedrørende Den Europæiske Fond for Regionaludvikling fastsættes ved europæiske love. Lovene vedtages efter høring af Regionsudvalget og Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

For så vidt angår Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget, Udviklingssektionen, og Den Europæiske Socialfond finder henholdsvis artikel III-231 og III-219, stk. 3, anvendelse.

AFDELING 4 – LANDBRUG OG FISKERI

ARTIKEL III–225

 [En fælles landbrugs- og fiskeripolitik, definitioner
(tidl. TEF art. 32 stk. 1, andet punktum)]

Unionen fastlægger og gennemfører en fælles landbrugs- og fiskeripolitik.

Ved “landbrugsvarer” forstås jordbrugsprodukter, husdyrbrugsprodukter og fiskeriprodukter samt varer, der er direkte forbundet med disse produkter, og som har undergået en første bearbejdning. Ved omtale af den fælles landbrugspolitik eller af landbruget og ved anvendelse af udtrykket “landbrugs “ er fiskeri også omfattet under hensyntagen til denne sektors særlige karakteristika.

ARTIKEL III–226

 [Det indre marked og landbruget samt landbrugsvarer
(tidl. TEF art. 32 stk. 1, første punktum & art. 32 stk. 2-4)]

1. Det indre marked omfatter tillige landbruget og handelen med landbrugsvarer.
2. Bestemmelserne vedrørende det indre markeds oprettelse og funktion finder anvendelse på landbrugsvarer, medmindre andet er bestemt i artikel III-227 til III-232.
3. De varer, der er opregnet i bilag I, er omfattet af artikel III-227 til III-232.
4. Det indre markeds funktion og udvikling skal for så vidt angår landbrugsvarer ledsages af en fælles landbrugspolitik.

ARTIKEL III–227

 [Formål med den fælles landbrugspolitik (tidl. TEF art. 33)]

1. Den fælles landbrugspolitik har til formål:
 - a) at forøge landbrugets produktivitet ved fremme af den tekniske udvikling, ved rationalisering af landbrugsproduktionen og ved den bedst mulige anvendelse af produktionsfaktorerne, især arbejdskraften
 - b) herigennem at sikre landbrugsbefolkningen en rimelig levestandard, især ved en forøgelse af de individuelle indkomster for de i landbruget beskæftigede personer

- c) at stabilisere markederne
- d) at sikre forsyningerne
- e) at sikre forbrugerne rimelige priser på landbrugsvarer.

2. Ved udarbejdelsen af den fælles landbrugspolitik og de særlige foranstaltninger, som den kan medføre, tages der hensyn til:

- a) landbrugserhvervets særlige karakter, der følger af landbrugets sociale struktur og af de strukturelle og naturbetingede forskelle mellem de forskellige landbrugsområder
- b) nødvendigheden af, at ønskelige tilpasninger gennemføres gradvis
- c) den kendsgerning, at landbruget i medlemsstaterne udgør en sektor, som er snævert forbundet med økonomien som helhed.

ARTIKEL III-228

 [Fælles markedsordninger for landbrugsvarer, struktur- og garantifonde (tidl. TEF art. 34)]

1. Med henblik på at nå de i artikel III-227 nævnte mål oprettes en fælles ordning for markederne for landbrugsvarer.

Alt efter varernes art skal denne markedsordning antage en af nedennævnte former:

- a) fælles konkurrenceregler
- b) en tvungen samordning af de forskellige nationale markedsordninger
- c) en europæisk markedsordning.

2. Den fælles ordning under en af de i stk. 1 nævnte former kan omfatte alle foranstaltninger, der er nødvendige for at nå de i artikel III-227 fastsatte mål, især prisregulering, støtte til såvel produktion som afsætning af de forskellige varer, oplagrings- og udligningsordninger samt fælles ordninger til stabilisering af ind- eller udførsel.

Den fælles ordning skal begrænses til at forfølge de i artikel III-227 anførte mål og skal udelukke enhver form for forskelsbehandling af Unionens producenter eller forbrugere.

En eventuel fælles prispolitik skal baseres på fælles kriterier og ensartede beregningsmetoder.

3. Med henblik på at muliggøre, at formålet med den i stk. 1 nævnte fælles ordning nås, kan der oprettes en eller flere struktur- og garantifonde for landbruget.

ARTIKEL III–229

 *[Samordning af projekter inden for uddannelse, forskning m.v.
(tidl. TEF art. 35)]*

Med henblik på at nå de i artikel III-227 anførte mål kan der inden for rammerne af den fælles landbrugspolitik navnlig fastsættes bestemmelser om:

- a) en effektiv samordning af de bestræbelser, der udfoldes inden for faglig uddannelse, forskning og landbrugsfaglig oplysning; denne samordning kan indebære, at projekter eller institutioner finansieres i fællesskab,
- b) fælles foranstaltninger med henblik på udvidelse af forbruget af visse varer.

ARTIKEL III–230

 [Konkurrenceregler (tidl. TEF art. 36)]

1. Afdelingen om konkurrenceregler finder kun anvendelse på produktionen af og handelen med landbrugsvarer i det omfang, der er fastsat ved europæiske love eller rammelove i overensstemmelse med artikel III-231, stk. 2, samt under hensyntagen til målene i artikel III 227.

2. Rådet kan på forslag af Kommissionen vedtage en europæisk forordning eller afgørelse om tilladelse til at yde støtte:

- a) med henblik på at beskytte bedrifter, der er ugunstigt stillet som følge af strukturelle eller naturbetingede forhold
- b) inden for rammerne af økonomiske udviklingsprogrammer.

ARTIKEL III–231

 [Iværksættelse af den fælles landbrugspolitik, afløsning af nationale markedsordninger (tidl. TEF art. 37)]

1. Kommissionen fremlægger forslag om udarbejdelse og iværksættelse af den fælles landbrugspolitik, herunder også om afløsning af nationale markedsordninger med en af de i artikel III-228, stk. 1, nævnte former for fælles ordning, og om iværksættelse af de foranstaltninger, der er nævnt i denne afdeling.

Disse forslag tager hensyn til sammenhængen mellem de landbrugsspørgsmål, som er nævnt i denne afdeling.

2. Den fælles ordning for markederne for landbrugsvarer, der er nævnt i artikel III-228, stk. 1, samt de øvrige bestemmelser, der er nødvendige for at virkeliggøre målsætningerne for den fælles landbrugs- og fiskeripolitik, fastsættes ved europæiske love eller rammelove. Disse love eller rammelove vedtages efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

3. Rådet vedtager på forslag af Kommissionen europæiske forordninger eller afgørelser om fastsættelse af priser, afgifter, støtte og kvantitative begrænsninger samt om fastsættelse og fordeling af fiskerimuligheder.

4. På de i stk. 2 anførte betingelser kan den fælles ordning, der er nævnt i artikel III-228, stk. 1, afløse nationale markedsordninger, såfremt:

a) den fælles ordning yder medlemsstater, der modsætter sig en sådan afløsning, og som har en national ordning for vedkommende produktion, tilsvarende garantier for de pågældende producenters beskæftigelse og levestandard, når der tages hensyn til det tempo, hvori den mulige tilpasning og nødvendige specialisering kan gennemføres, og

b) denne ordning sikrer samhandelen inden for Unionen betingelser svarende til dem, der gælder på et nationalt marked.

5. Såfremt der er tilvejebragt en fælles ordning for visse råvarer, medens der endnu ikke findes en fælles ordning for de hertil svarende forarbejdede produkter, kan de pågældende råvarer indføres fra lande uden for Unionen, hvis de anvendes til fremstilling af forarbejdede produkter, som er bestemt til udførsel til tredjelande.

ARTIKEL III–232

 [Udligningsafgifter (tidl. TEF art. 38)]

Såfremt en vare i en medlemsstat er underkastet en national markedsordning eller en anden indenlandsk regulering med tilsvarende virkning, som i konkurrencemæssig henseende påvirker en lignende produktion i en anden medlemsstat, pålægger medlemsstaterne vedkommende vare en udligningsafgift ved indførslen fra den medlemsstat, i hvilken markedsordningen eller reguleringen findes, medmindre denne medlemsstat pålægger en udligningsafgift ved udførslen.

Kommissionen vedtager europæiske forordninger eller afgørelser om fastsættelse af disse afgifter på det niveau, som er nødvendigt for at genoprette ligevægten. Den kan ligeledes tillade anvendelsen af andre foranstaltninger på de vilkår og i den nærmere udformning, som den fastsætter.

AFDELING 5 – MILJØ

ARTIKEL III–233

 [Mål, principper, hensyn, samarbejde med tredjelande og internationale organisationer (tidl. TEF art. 174)]

1. Unionens politik på miljøområdet bidrager til at forfølge følgende mål:
 - a) bevarelse, beskyttelse og forbedring af miljøkvaliteten
 - b) beskyttelse af menneskers sundhed
 - c) en forsigtig og rationel udnyttelse af naturressourcerne
 - d) fremme på internationalt plan af foranstaltninger til løsning af de regionale og globale miljøproblemer.
2. Unionens politik på miljøområdet tager sigte på et højt beskyttelsesniveau under hensyntagen til de forskelligartede forhold, der gør sig gældende i de forskellige områder i Unionen. Den bygger på forsigtighedsprincippet og princippet om forebyggende indsats, princippet om indgreb over for miljøskader fortrinsvis ved kilden og princippet om, at forureneren betaler.

I den forbindelse omfatter de harmoniseringsforanstaltninger, der skal iværksættes for at opfylde miljøbeskyttelseskravene, i relevante tilfælde en beskyttelsesklausul,

der giver medlemsstaterne bemyndigelse til af ikke-økonomiske miljøhensyn at træffe foreløbige bestemmelser, der underkastes en EU-kontrolprocedure.

3. Ved udarbejdelsen af Unionens politik på miljøområdet tages der hensyn til:

- a) eksisterende videnskabelige og tekniske data
- b) de miljømæssige forhold i de forskellige områder i Unionen
- c) fordele og ulemper ved foranstaltningens gennemførelse eller ved undladelse af at gennemføre den
- d) den økonomiske og sociale udvikling i Unionen som helhed og den afbalancerede udvikling i dens områder.

4. Inden for rammerne af deres respektive beføjelse samarbejder Unionen og medlemsstaterne med tredjelande og med de kompetente internationale organisationer. De nærmere bestemmelser vedrørende samarbejdet, for så vidt angår Unionen, kan nedfældes i aftaler mellem denne og de pågældende tredjeparter.

Første afsnit berører ikke medlemsstaternes kompetence til at forhandle i internationale organer og indgå internationale aftaler.

ARTIKEL III–234

 *[Gennemførelse af mål, handlingsprogrammer, finansiering
(tidl. TEF art. 175 & art. 176)]*

1. Ved europæiske love eller rammelove fastlægges de foranstaltninger, der skal iværksættes til gennemførelse af de mål, der er anført i artikel III-233. Disse love eller rammelove vedtages efter høring af Regionsudvalget og Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

2. Uanset stk. 1 og med forbehold af artikel III-172 vedtager Rådet med enstemmighed europæiske love eller rammelove om:

- a) bestemmelser af hovedsagelig fiskal karakter
- b) foranstaltninger, der berører
 - i) fysisk planlægning

ii) kvantitativ forvaltning af vandressourcerne, eller som direkte eller indirekte berører disse ressourcers disponibilitet

iii) arealanvendelse, bortset fra affaldshåndtering

c) foranstaltninger, der i væsentlig grad berører en medlemsstats valg mellem forskellige energikilder og den generelle sammensætning af dens energiforsyning.

Rådet kan på forslag af Kommissionen og med enstemmighed vedtage en europæisk afgørelse om, at den almindelige lovgivningsprocedure skal finde anvendelse på de spørgsmål, der er nævnt i første afsnit.

I alle tilfælde træffer Rådet afgørelse efter høring af Europa-Parlamentet, Regionsudvalget og Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

3. Der indføres ved europæiske love generelle handlingsprogrammer med de prioriterede mål, der skal nås. Disse love vedtages efter høring af Regionsudvalget og Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

De nødvendige foranstaltninger for disse programmets iværksættelse vedtages efter betingelserne i stk. 1 eller, efter omstændighederne, stk. 2.

4. Med forbehold af visse foranstaltninger vedtaget af Unionen finansieres og gennemføres miljøpolitikken af medlemsstaterne.

5. Med forbehold af princippet om, at forureneren betaler, skal foranstaltninger, der bygger på stk. 1, og som indebærer udgifter, der skønnes uforholdsmæssigt store for en medlemsstats offentlige myndigheder, i en passende form give mulighed for:

a) undtagelser af midlertidig karakter og/eller

b) finansiel støtte fra Samhørighedsfonden.

6. Beskyttelsesforanstaltninger, som vedtages i henhold til denne artikel, er ikke til hinder for, at de enkelte medlemsstater opretholder eller indfører strengere beskyttelsesforanstaltninger. Disse foranstaltninger skal være forenelige med forfatningen. De meddeles Kommissionen.

AFDELING 6 – FORBRUGERBESKYTTELSE

ARTIKEL III–235

 [Mål og midler (tidl. TEF art. 153)]

1. For at fremme forbrugernes interesser og sikre et højt forbrugerbeskyttelsesniveau bidrager Unionen til at beskytte forbrugernes sundhed, sikkerhed og økonomiske interesser og til at fremme deres ret til oplysning og uddannelse og til at organisere sig for at beskytte deres interesser.

2. Unionen bidrager til at nå målene i stk. 1 ved

a) foranstaltninger, der vedtages i henhold til artikel III-172 som led i det indre markeds oprettelse eller funktion

b) foranstaltninger, som støtter, supplerer og overvåger den politik, medlemsstaterne fører.

3. Ved europæiske love eller rammelove fastsættes de foranstaltninger, der er omhandlet i stk. 2, litra b). Disse love eller rammelove vedtages efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

4. Retsakter vedtaget i medfør af stk. 3 er ikke til hinder for, at den enkelte medlemsstat opretholder eller indfører strengere beskyttelsesbestemmelser. Disse bestemmelser skal være forenelige med forfatningen. De meddeles Kommissionen.

AFDELING 7 – TRANSPORT

ARTIKEL III–236

 [En fælles transportpolitik, midler (tidl. TEF art. 70 & art. 71)]

1. På det i denne afdeling omhandlede sagsområde søges forfatningens mål nået inden for rammerne af en fælles transportpolitik.

2. Stk. 1 gennemføres ved europæiske love eller rammelove under hensyntagen til transportspørgsmålenes særlige karakter. Disse love eller rammelove vedtages efter høring af Regionsudvalget og Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

De europæiske love eller rammelove fastsætter:

- a) fælles regler for international transport til eller fra en medlemsstats område eller gennem en eller flere medlemsstaters områder
- b) de betingelser, under hvilke transportvirksomheder har adgang til at udføre interne transporter i en medlemsstat, hvor de ikke er hjemmehørende
- c) foranstaltninger til forbedring af transportsikkerheden
- d) alle andre formålstjenlige foranstaltninger.

3. I forbindelse med vedtagelsen af europæiske love eller rammelove som nævnt i stk. 2 tages der hensyn til tilfælde, hvor deres anvendelse i alvorlig grad vil kunne påvirke levestandarden og beskæftigelsen i visse områder samt udnyttelsen af transportmateriellet.

ARTIKEL III–237

 [Overgangsregler (tidl. TEF art. 72)]

Indtil vedtagelsen af de europæiske love eller rammelove, der er nævnt i artikel III-236, stk. 2, kan ingen medlemsstat, uden at Rådet med enstemmighed vedtager en europæisk afgørelse om fravigelse, ændre de bestemmelser, der gjaldt på transportområdet den 1. januar 1958 eller, for tiltrædende staters vedkommende, på datoen for tiltrædelsen, på en sådan måde, at de direkte eller indirekte bliver mindre gunstige for transportvirksomheder fra andre medlemsstater end for indenlandske transportvirksomheder.

ARTIKEL III–238

 [Støtteforanstaltninger (tidl. TEF art. 73)]

Støtteforanstaltninger, som modsvarer behovet for en samordning af transportvæsenet, eller som udgør godtgørelse for visse forpligtelser, der har sammenhæng med begrebet offentlig tjenesteydelse, er forenelige med forfatningen.

ARTIKEL III–239

 [Transportpriser og -vilkår (tidl. TEF art. 74)]

Enhver foranstaltning, der vedtages inden for rammerne af forfatningen vedrørende transportpriser og -vilkår, skal tage hensyn til transportvirksomhedernes økonomiske situation.

ARTIKEL III–240

 [Forbud mod forskelsbehandling (tidl. TEF art. 75)]

1. I samfærdselen inden for Unionen forbydes enhver forskelsbehandling, som består i, at en transportvirksomhed for samme transportforbindelse anvender forskellige transportpriser og vilkår på samme slags gods, alt efter godsets oprindelses- eller bestemmelsesmedlemsstat.

2. Stk. 1 udelukker ikke, at andre europæiske love eller rammelove kan vedtages i medfør af artikel III-236, stk. 2.

3. Rådet vedtager på forslag af Kommissionen europæiske forordninger eller afgørelser, der sikrer gennemførelsen af stk. 1. Det træffer afgørelse efter høring af Europa-Parlamentet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

Det kan navnlig vedtage de europæiske forordninger og afgørelser, der er nødvendige for at gøre det muligt for institutionerne at påse overholdelsen af den i stk. 1 nævnte regel og for at sikre brugerne den fulde fordel af denne.

4. På eget initiativ eller efter anmodning fra en medlemsstat undersøger Kommissionen de i stk. 1 omhandlede tilfælde af forskelsbehandling, og efter at have indhentet udtalelse fra de pågældende medlemsstater vedtager den de nødvendige europæiske afgørelser inden for rammerne af de europæiske forordninger og afgørelser, der er nævnt i stk. 3.

ARTIKEL III–241

 [Forbud mod national understøttelse eller beskyttelse til fordel for bestemte virksomheder (tidl. TEF art. 76)]

1. Ved transport inden for Unionen er det forbudt medlemsstaterne at anvende priser og vilkår, der indebærer nogen form for understøttelse eller beskyttelse til fordel for en eller flere bestemte virksomheder eller industrier, medmindre Kommissionen ved en europæisk afgørelse giver bemyndigelse dertil.

2. Kommissionen undersøger på eget initiativ eller på begæring af en medlemsstat de i stk. 1 nævnte priser og vilkår, idet den på den ene side især tager hensyn til de krav, som en hensigtsmæssig regional økonomisk politik stiller, til de underudviklede områders behov og til problemerne i områder, der er alvorligt berørt af politiske forhold, og på den anden side til virkningerne af disse priser og vilkår på konkurrencen mellem de forskellige transportgrene.

Efter at have indhentet udtalelse fra de pågældende medlemsstater vedtager Kommissionen de fornødne europæiske afgørelser.

3. Det i stk. 1 omhandlede forbud finder ikke anvendelse på konkurrencetariffer.

ARTIKEL III–242

 [Grænsepassage: Afgifter og gebyrer (tidl. TEF art. 77)]

Afgifter eller gebyrer, som en transportvirksomhed ved grænsepassage opkræver ud over transportpriserne, må ikke overstige et rimeligt niveau i betragtning af de med passagen faktisk forbundne omkostninger.

Medlemsstaterne bestræber sig på at nedbringe disse omkostninger.

Kommissionen kan rette henstillinger til medlemsstaterne med henblik på anvendelsen af denne artikel.

ARTIKEL III–243

 [Foranstaltninger truffet i Tyskland (tidl. TEF art.78)]

Bestemmelserne i denne afdeling udgør ingen hindring for de foranstaltninger, der er truffet i Forbundsrepublikken Tyskland, for så vidt disse er nødvendige for at opveje de af Tysklands deling forårsagede ulemper for økonomien i visse af Forbundsrepublikkens områder, der berøres af denne deling. Fem år efter ikrafttrædelsen af traktaten om en forfatning for Europa kan Rådet på forslag af Kommissionen vedtage en europæisk afgørelse om ophævelse af denne artikel.

ARTIKEL III–244

 [Rådgivende udvalg (tidl. TEF art. 79)]

Der oprettes et rådgivende udvalg for Kommissionen sammensat af sagkyndige udpeget af medlemsstaternes regeringer. Kommissionen hører dette udvalg i transportspørgsmål, når den skønner det hensigtsmæssigt.

ARTIKEL III–245

 [Anvendelsesområde for transportdelen (tidl. TEF art.80)]

1. Denne afdeling finder anvendelse på transporter med jernbane, ad vej og ad sejlbare vandveje.

2. Der kan ved europæiske love eller rammelove indføres passende foranstaltninger vedrørende sø- og luftfart. Disse love eller rammelove vedtages efter høring af Regionsudvalget og Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

AFDELING 8 – TRANSEUROPÆISKE NET

ARTIKEL III–246

 [Mål, oprettelse og udvikling af transeuropæiske net: transport, telekommunikation og energi (tidl. TEF art. 154)]

1. For at bidrage til virkeliggørelsen af målene i artikel III-130 og III-220 og give unionsborgerne, de erhvervsdrivende og de regionale og lokale administrative enheder mulighed for fuldt ud at udnytte de fordele, som etableringen af et område uden indre grænser medfører, bidrager Unionen til oprettelse og udvikling af transeuropæiske net på transport-, telekommunikations- og energiinfrastrukturområdet.

2. Inden for rammerne af et åbent og konkurrencepræget markedssystem tager Unionens indsats sigte på at fremme de nationale nets indbyrdes sammenkobling og interoperabilitet samt adgangen til disse net. I denne indsats tilgodeses især nødvendigheden af at skabe forbindelse mellem på den ene side ømråder, indlandsområder og udkantområder og på den anden side Unionens centrale områder.

ARTIKEL III–247

 [Midler, retningslinier og projekter, samordning med medlemsstaterne (tidl. TEF art. 155 & art. 156)]

1. Med henblik på virkeliggørelsen af målene i artikel III-246:

a) skal Unionen opstille et sæt retningslinjer omfattende mål og prioriteter samt hovedlinjerne i de foranstaltninger, der påtænkes gennemført for transeuropæiske net; i disse retningslinjer fastlægges projekter af fælles interesse

b) skal Unionen iværksætte enhver form for foranstaltning, som måtte være nødvendig for at sikre nettenes interoperabilitet, navnlig inden for harmonisering af tekniske standarder

c) kan Unionen støtte projekter af fælles interesse, der støttes af medlemsstaterne, og som fastlægges inden for rammerne af de retningslinjer, der er omhandlet i litra a), navnlig i form af forundersøgelser, lånegarantier eller rentegodtgørelser; Unionen kan også gennem Samhørighedsfonden bidrage til finansieringen af specifikke projekter i medlemsstaterne på transportinfrastrukturområdet.

I Unionens indsats tages der hensyn til projekternes økonomiske levedygtighed.

2. De retningslinjer og andre foranstaltninger, der er nævnt i stk. 1, fastsættes ved europæiske love eller rammelove. Disse love eller rammelove vedtages efter høring af Regionsudvalget og Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

Retningslinjer og projekter af fælles interesse, der vedrører en medlemsstats område, kræver den pågældende medlemsstats samtykke.

3. Medlemsstaterne samordner indbyrdes i kontakt med Kommissionen den politik, der føres på nationalt plan, og som kan få væsentlig indflydelse på gennemførelsen af målene i artikel III 246. Kommissionen kan i nært samarbejde med medlemsstaterne tage ethvert egnet initiativ for at fremme denne samordning.

4. Unionen kan samarbejde med tredjelande for at fremme projekter af fælles interesse og sikre nettenes interoperabilitet.

AFDELING 9 – FORSKNING, TEKNOLOGISK UDVIKLING OG RUMMET

ARTIKEL III–248

 [Et europæisk forskningsrum og støtte til virksomheder, forskningscentre og universiteter (tidl. TEF art. 163)]

1. Unionens indsats har som mål at styrke Unionens videnskabelige og teknologiske grundlag ved gennemførelse af et europæisk forskningsrum med fri bevægelighed for forskere samt videnskabelig og teknologisk viden, at fremme udviklingen af dens konkurrenceevne, herunder industriens konkurrenceevne, samt at fremme alle de forskningsaktiviteter, der skønnes nødvendige i medfør af andre kapitler i forfatningen.

2. Med henblik på stk. 1 opmuntrer den i hele Unionen virksomheder, herunder små og mellemstore virksomheder, forskningscentre og universiteter i deres indsats for forskning og teknologisk udvikling af høj kvalitet. Den støtter deres samarbejdsbestræbelser, idet den i særdeleshed søger at gøre det muligt for forskerne at samarbejde frit på tværs af grænserne og for virksomhederne at udnytte mulighederne i det indre marked, især ved at skabe fri adgang til de enkelte landes offentlige kontrakter, ved at fastlægge fælles standarder og ved at fjerne juridiske og fiskale hindringer for dette samarbejde.

3. Alle Unionens aktiviteter inden for forskning og teknologisk udvikling, herunder demonstrationsprojekter, vedtages og iværksættes i overensstemmelse med denne afdeling.

ARTIKEL III–249

 [Midler, programmer, samarbejde, formidling, forskeruddannelse og – mobilitet (tidl. TEF art. 164)]

Med henblik på at nå de mål, der er nævnt i artikel III-248, gennemfører Unionen følgende aktiviteter, som skal supplere de aktiviteter, der iværksættes i medlemsstaterne:

- a) iværksættelse af programmer for forskning, teknologisk udvikling og demonstration gennem fremme af samarbejdet med og mellem virksomheder, forskningscentre og universiteter
- b) fremme af samarbejdet vedrørende forskning, teknologisk udvikling og demonstration i Unionen med tredjelande og internationale organisationer
- c) formidling og nyttiggørelse af resultaterne af aktiviteter inden for forskning, teknologisk udvikling og demonstration i Unionen
- d) fremme af uddannelse og mobilitet for forskere i Unionen.

ARTIKEL III–250

 [Samordning af Unionens og medlemsstaternes politikker (tidl. TEF art. 165)]

- 1. Unionen og medlemsstaterne samordner deres indsats inden for forskning og teknologisk udvikling for at sikre den indbyrdes sammenhæng mellem de nationale politikker og Unionens politik.
- 2. Kommissionen kan i nært samarbejde med medlemsstaterne tage ethvert initiativ, der kan bidrage til at fremme den i stk. 1 nævnte samordning, navnlig initiativer, der tager sigte på at opstille retningslinjer og indikatorer, tilrettelægge udveksling af bedste praksis og udarbejde de nødvendige elementer til periodisk overvågning og evaluering. Europa-Parlamentet holdes fuldt underrettet.

ARTIKEL III–251

 [Flerårigt rammeprogram, særprogrammer (tidl. TEF art. 166)]

1. Et flerårigt rammeprogram, der omfatter alle aktiviteter finansieret af Unionen, fastlægges ved en europæisk lov. Denne lov vedtages efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

Rammeprogrammet skal:

a) fastsætte de videnskabelige og teknologiske mål, der skal opnås ved de i artikel III-249 omhandlede aktiviteter, samt prioriteterne i forbindelse hermed

b) angive hovedlinjerne for aktiviteterne

c) fastlægge det samlede maksimumsbeløb og de nærmere vilkår for Unionens finansielle deltagelse i rammeprogrammet samt de påtænkte aktiviteters respektive andele.

2. Det flerårige rammeprogram tilpasses eller udbygges på baggrund af udviklingen.

3. Der fastlægges ved en europæisk lov vedtaget af Rådet særprogrammer til iværksættelse af det flerårige rammeprogram inden for hver enkelt aktivitet. I hvert særprogram angives de nærmere bestemmelser for programmets gennemførelse, varigheden af dette og de midler, der skønnes nødvendige hertil. Summen af de beløb, der skønnes nødvendige, og som fastsættes i særprogrammerne, må ikke overstige det samlede maksimumsbeløb for rammeprogrammet og for hver enkelt aktivitet. Denne lov vedtages efter høring af Europa-Parlamentet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

4. Som et supplement til aktiviteterne i det flerårige rammeprogram træffes der ved europæiske love de nødvendige foranstaltninger til gennemførelse af det europæiske forskningsrum. Disse love vedtages efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

ARTIKEL III–252

 [Iværksættelse af det flerårige rammeprogram, virksomheder, forskningscentre og universiteters deltagelse, supplerende programmer, samarbejde med tredjelande eller internationale organisationer (tidl. TEF art. 167, art. 168, art. 169, art. 170 & art. 172 stk. 2)]

1. Med henblik på iværksættelsen af det flerårige rammeprogram fastsættes ved europæiske love eller rammelove:

a) reglerne for virksomheders, forskningscentres og universiteters deltagelse

b) reglerne for formidling af forskningsresultater.

Disse europæiske love og rammelove vedtages efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

2. Under iværksættelsen af det flerårige rammeprogram kan der ved europæiske love fastlægges supplerende programmer, hvori der kun deltager visse medlemsstater, som sikrer finansieringen med forbehold af eventuel deltagelse fra Unionens side.

De regler, der skal finde anvendelse på de supplerende programmer, navnlig vedrørende videnformidling og andre medlemsstaters adgang, fastsættes i disse europæiske love. De vedtages efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg og med de berørte medlemsstaters samtykke.

3. Under iværksættelsen af det flerårige rammeprogram kan der ved europæiske love i forståelse med de pågældende medlemsstater åbnes mulighed for deltagelse i forsknings- og udviklingsprogrammer, der iværksættes af flere medlemsstater, herunder deltagelse i de strukturer, der oprettes for gennemførelsen af disse programmer.

Disse europæiske love vedtages efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

4. Under iværksættelsen af det flerårige rammeprogram kan Unionen åbne mulighed for et samarbejde vedrørende forskning, teknologisk udvikling og demonstration i Unionen med tredjelande eller internationale organisationer.

De nærmere bestemmelser for dette samarbejde kan fastlægges ved aftaler mellem Unionen og de pågældende tredjeparter.

ARTIKEL III–253

 [Oprettelse af fællesforetagender, korrekt gennemførelse af programmerne (tidl. TEF art. 171 & art. 172 stk. 1)]

Rådet kan på forslag af Kommissionen vedtage europæiske forordninger eller afgørelser, der har til formål at oprette fællesforetagender eller enhver anden struktur, der er nødvendig for korrekt gennemførelse af programmerne for forskning, teknologisk udvikling og demonstration i Unionen. Det træffer afgørelse efter høring af Europa-Parlamentet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

ARTIKEL III–254

 [En europæisk rumpolitik, midler, forbindelser med Den Europæiske Rumorganisation (ny)]

1. Unionen udarbejder en europæisk rumpolitik for at fremme det videnskabelige og tekniske fremskridt, industriens konkurrenceevne og iværksættelsen af sine politikker. Med henblik herpå kan den fremme fælles initiativer, støtte forskning og teknologisk udvikling og koordinere den nødvendige indsats for at udforske og udnytte rummet.
2. For at bidrage til gennemførelsen af de mål, der er nævnt i stk. 1, fastsættes der ved europæiske love eller rammelove de nødvendige foranstaltninger, der kan tage form af et europæisk rumprogram.
3. Unionen etablerer de relevante forbindelser med Den Europæiske Rumorganisation.

ARTIKEL III–255

 [Kommissionens årsrapport (tidl. TEF art. 173)]

I begyndelsen af hvert år forelægger Kommissionen en rapport for Europa-Parlamentet og Rådet. Denne rapport omhandler navnlig de aktiviteter, der har fundet sted det foregående år inden for forskning, teknologisk udvikling og resultatformidling, samt arbejdsprogrammet for det igangværende år.

AFDELING 10 – ENERGI

ARTIKEL III–256

 [Mål og midler (ny)]

1. Som led i det indre markeds oprettelse og funktion og under hensyn til kravet om at bevare og forbedre miljøet sigter Unionens politik på energiområdet mod:

a) at sikre energimarkedets funktion

b) at sikre energiforsyningssikkerheden i Unionen, og

c) at fremme energieffektivitet og energibesparelser samt udvikling af nye og vedvarende energikilder.

2. De mål, der er nævnt i stk. 1, skal nås gennem foranstaltninger fastsat ved europæiske love eller rammelove, dog således at anvendelsen af andre bestemmelser i forfatningen ikke berøres herved. Disse love eller rammelove vedtages efter høring af Regionsudvalget og Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

Disse europæiske love eller rammelove berører ikke en medlemsstats ret til at fastsætte betingelserne for udnyttelsen af dens energiresourcer, dens valg mellem forskellige energikilder og den generelle sammensætning af dens energiforsyning, jf. dog artikel III-234, stk. 2, litra c).

3. Uanset stk. 2 fastsættes de deri nævnte foranstaltninger, hvis de er af hovedsagelig fiskal karakter, ved europæisk lov eller rammelov vedtaget af Rådet. Rådet træffer afgørelse med enstemmighed efter høring af Europa-Parlamentet.

KAPITEL IV – ET OMRÅDE MED FRIHED, SIKKERHED OG RETFÆRDIGHED

AFDELING 1 – ALMINDELIGE BESTEMMELSER

ARTIKEL III–257

 [Mål og midler for et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed (tidl. art. 29 i TEU & art. 61 TEF)]

1. Unionen udgør et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed, hvor de grundlæggende rettigheder og medlemsstaternes forskellige retssystemer og retstraditioner respekteres.
2. Unionen sikrer, at der ikke foretages personkontrol ved de indre grænser, og den udformer en fælles politik for asyl, indvandring og kontrol ved de ydre grænser, der bygger på solidaritet mellem medlemsstaterne, og som er retfærdig over for tredjelandstatsborgere. I forbindelse med dette kapitel sidestilles statsløse med tredjelandstatsborgere.
3. Unionen bestræber sig på at sikre et højt sikkerhedsniveau ved hjælp af foranstaltninger til forebyggelse og bekæmpelse af kriminalitet, racisme og fremmedhad, ved koordinerings- og samarbejdsforanstaltninger mellem politimyndigheder, strafferetlige myndigheder og øvrige kompetente myndigheder samt ved gensidig anerkendelse af strafferetlige afgørelser og om nødvendigt indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes straffelovgivning.
4. Unionen letter adgangen til domstolene, navnlig på grundlag af princippet om gensidig anerkendelse af retsafgørelser og udenretslige afgørelser om civilretlige spørgsmål.

ARTIKEL III–258

 [Det Europæiske Råd udformer de overordnede retningslinjer (ny)]

Det Europæiske Råd udformer strategiske retningslinjer for den lovgivningsmæssige og operationelle programudformning i området med frihed, sikkerhed og retfærdighed.

ARTIKEL III–259

 [De nationale parlamenters kontrol med nærhedsprincippet overholdelse (ny)]

De nationale parlamenter overvåger i forbindelse med lovgivningsforslag og initiativer, der forelægges inden for rammerne af afdeling 4 og 5, at nærhedsprincippet overholdes i overensstemmelse med de nærmere bestemmelser i protokollen om anvendelse af nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet.

ARTIKEL III–260

 [Evaluering af medlemslandenes gennemførelse af EU's politik på området (ny)]

Rådet kan på forslag af Kommissionen vedtage europæiske forordninger eller afgørelser om, hvordan medlemsstaterne i samarbejde med Kommissionen foretager en objektiv og upartisk evaluering af deres myndigheders gennemførelse af Unionens politikker i dette kapitel, især for at fremme den fulde anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse, jf. dog artikel III-360 til III-362. Europa-Parlamentet og de nationale parlamenter underrettes om indholdet og resultaterne af denne evaluering.

ARTIKEL III–261

 [Stående komité for det operationelle samarbejde (tidl. TEU art. 36)]

Der nedsættes en stående komité i Rådet, der skal sikre, at det operationelle samarbejde om den indre sikkerhed fremmes og styrkes i Unionen. Uanset artikel III-344 skal komitéen lette samordningen af medlemsstaternes kompetente myndigheders indsats. Repræsentanter for Unionens berørte organer, kontorer og agenturer kan inddrages i komitéens arbejde. Europa-Parlamentet og de nationale parlamenter holdes underrettet om arbejdet.

ARTIKEL III–262

 [Opretholdelse af lov og orden i medlemslandene (tidl. TEU art. 33 & TEF art. 64)]

Dette kapitel er ikke til hinder for, at medlemsstaterne kan udøve deres beføjelser med hensyn til opretholdelse af lov og orden og beskyttelse af den indre sikkerhed.

ARTIKEL III–263

 *[Administrativt samarbejde mellem de kompetente myndigheder
(tidl. TEF art. 66)]*

Rådet vedtager europæiske forordninger med henblik på at sikre administrativt samarbejde mellem de kompetente myndigheder i medlemsstaterne på de områder, der er omfattet af dette kapitel, og mellem disse myndigheder og Kommissionen. Det træffer afgørelse på forslag af Kommissionen, jf. dog artikel III-264, og efter høring af Europa-Parlamentet.

ARTIKEL III–264

 [Delt initiativret (ny)]

Retsakter som nævnt i afdeling 4 og 5 samt europæiske forordninger som nævnt i artikel III 263, der skal sikre administrativt samarbejde på de områder, der er nævnt i disse afdelinger, vedtages:

- a) på forslag af Kommissionen eller
- b) på initiativ af en fjerdedel af medlemsstaterne.

AFDELING 2 – POLITIKKERNE FOR GRÆNSEKONTROL, ASYL OG INDVANDRING

ARTIKEL III–265

 *[Mål og kompetence for den fælles politik for grænsekontrol
(tidl. TEF art. 62)]*

1. Unionen udformer en politik, der skal sikre,
 - a) at personer uanset nationalitet ikke kontrolleres ved passage af de indre grænser
 - b) at der foretages personkontrol og effektiv overvågning ved passage af de ydre grænser
 - c) at der gradvis indføres et integreret system for forvaltningen af de ydre grænser.
2. Med henblik på stk. 1 fastsættes der ved europæisk lov eller rammelov foranstaltninger på følgende områder:

- a) den fælles politik for visa og andre tilladelser til kortvarigt ophold
 - b) personkontrol ved passage af de ydre grænser
 - c) betingelser for tredjelandstatsborgeres muligheder for frit at rejse inden for Unionen i en kortere periode
 - d) nødvendige tiltag til den gradvise udvikling af et integreret system for forvaltningen af de ydre grænser
 - e) reglerne om, at personer uanset nationalitet ikke kontrolleres ved passage af de indre grænser.
3. Denne artikel berører ikke medlemsstaternes kompetence med hensyn til geografisk afgrænsning af deres grænser i overensstemmelse med folkeretten.

ARTIKEL III–266

 [Den fælles asylpolitik (tidl. TEF art. 63 stk. 1, art. 63 stk. 2 & 64 stk. 2)]

1. Unionen udformer en fælles politik for asyl, subsidiær beskyttelse og midlertidig beskyttelse med henblik på at tilbyde en passende status til enhver tredjelandstatsborger, der har behov for international beskyttelse, og på at sikre overholdelse af “non refoulement”-princippet. Denne politik skal være i overensstemmelse med Genève-konventionen af 28. juli 1951, protokollen af 31. januar 1967 om flygtningsretsstilling og andre relevante traktater.
2. Med henblik på stk. 1 fastsættes der ved europæiske love eller rammelove foranstaltninger vedrørende et fælles europæisk asylsystem, der omfatter:
 - a) en ensartet asylstatus for tredjelandstatsborgere, der gælder i hele Unionen
 - b) en ensartet status for subsidiær beskyttelse for tredjelandstatsborgere, der ikke har opnået europæisk asyl, men har behov for international beskyttelse
 - c) et fælles system, der tager sigte på midlertidig beskyttelse af fordrevne i tilfælde af massetilstrømning
 - d) fælles procedurer for tildeling og fratagelse af ensartet status for asyl eller subsidiær beskyttelse

e) kriterier og procedurer til bestemmelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en ansøgning om asyl eller subsidiær beskyttelse

f) standarder for modtagelse af asylansøgere eller ansøgere om subsidiær beskyttelse

g) partnerskab og samarbejde med tredjelande for at styre tilstrømningen af personer, der ansøger om asyl eller subsidiær eller midlertidig beskyttelse.

3. Hvis en eller flere medlemsstater står over for en nødsituation i form af en pludselig tilstrømning af tredjelandsstatsborgere, kan Rådet på forslag af Kommissionen vedtage europæiske forordninger eller afgørelser vedrørende midlertidige foranstaltninger til fordel for den eller de berørte medlemsstater. Det træffer afgørelse efter høring af Europa-Parlamentet.

ARTIKEL III–267

 [Den fælles indvandringspolitik (tidl. TEF art. 63 stk. 3 & art. 63 stk. 4)]

1. Unionen udformer en fælles indvandringspolitik med henblik på at sikre en effektiv styring af migrationsstrømme i alle faser, en retfærdig behandling af tredjelandsstatsborgere, der opholder sig lovligt i medlemsstaterne, samt forebyggelse og øget bekæmpelse af ulovlig indvandring og menneskehandel.

2. Med henblik på stk. 1 fastsættes der ved europæiske love eller rammelove foranstaltninger på følgende områder:

a) betingelser for indrejse og ophold samt standarder for medlemsstaternes udstedelse af langtidsvisa og opholdstilladelser, bl.a. med henblik på familiesammenføring

b) definition af rettighederne for tredjelandsstatsborgere, der opholder sig lovligt i en medlemsstat, herunder betingelserne for fri bevægelighed og ophold i de øvrige medlemsstater

c) ulovlig indvandring og ulovligt ophold, herunder udsendelse og repatriering af personer med ulovligt ophold

d) bekæmpelse af menneskehandel, især handel med kvinder og børn.

3. Unionen kan indgå tilbagetagelsesaftaler med tredjelande vedrørende tilbagevenden til det oprindelige hjemland eller tidligere opholdsland af tredjelandsstatsborgere, der ikke opfylder eller ikke længere opfylder betingelserne for indrejse, tilstedeværelse eller ophold i en af medlemsstaterne.

4. Der kan ved europæiske love eller rammelove fastsættes foranstaltninger, der skal fremme og støtte medlemsstaternes indsats med henblik på at fremme integration af tredjelandsstatsborgere, der opholder sig lovligt på deres område, uden at der er tale om nogen form for harmonisering af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser.

5. Denne artikel berører ikke medlemsstaternes ret til at fastlægge antallet af tredjelandsstatsborgere, der kan indrejse fra tredjelande på deres område for at søge et arbejde som lønmodtager eller selvstændig erhvervsdrivende.

ARTIKEL III–268

 [Solidaritet og ansvarsfordeling (ny)]

De EU-politikker, der er omhandlet i denne afdeling, samt gennemførelsen heraf er underlagt princippet om solidaritet og rimelig ansvarsfordeling mellem medlemsstaterne, herunder for så vidt angår de finansielle aspekter. Når det er nødvendigt, skal EU-retsakter vedtaget i henhold til denne afdeling indeholde passende bestemmelser vedrørende anvendelsen af dette princip.

AFDELING 3 – SAMARBEJDE OM CIVILRETLIGE SPØRGSMÅL

ARTIKEL III–269

 [Civilretligt samarbejde, herunder familieret (tidl. TEF art. 65)]

1. Unionen etablerer et samarbejde om civilretlige spørgsmål med grænseoverskridende virkninger, der bygger på princippet om gensidig anerkendelse af retsafgørelser og udenretslige afgørelser. Dette samarbejde kan omfatte vedtagelse af foranstaltninger vedrørende indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser.

2. Med henblik på stk. 1 fastsættes der, navnlig når det er nødvendigt for det indre markeds funktion, ved europæiske love eller rammelove foranstaltninger, der skal sikre:

a) gensidig anerkendelse mellem medlemsstaterne af retsafgørelser og udenretslige afgørelser samt fuldbyrdelse heraf

b) forkyndelse af retslige og udenretslige dokumenter på tværs af grænserne

- c) forenelighed mellem medlemsstaternes regler om lovvalg og om retternes kompetence
- d) samarbejde om bevisoptagelse
- e) effektiv adgang til domstolene
- f) fjernelse af hindringer for en tilfredsstillende afvikling af civile retssager, om nødvendigt ved at fremme foreneligheden mellem medlemsstaternes civile retsplejeregler
- g) udformning af alternative metoder til tvistbilæggelse
- h) støtte til uddannelse af dommere samt andet personale i retsvæsenet.

3. Uanset stk. 2 fastlægges foranstaltninger vedrørende familieret med grænseoverskridende virkninger ved en europæisk lov eller rammelov vedtaget af Rådet. Dette træffer afgørelse med enstemmighed efter høring af Europa-Parlamentet.

Rådet kan på forslag af Kommissionen vedtage en europæisk afgørelse om, hvilke familieretlige aspekter med grænseoverskridende virkninger der kan være omfattet af retsakter vedtaget efter den almindelige lovgivningsprocedure. Rådet træffer afgørelse med enstemmighed efter høring af Europa-Parlamentet.

AFDELING 4 – RETLIGT SAMARBEJDE I STRAFFESAGER

ARTIKEL III–270

 [Principper, mål og midler for det strafferetlige samarbejde (tidl. TEU art. 31 stk. 1.)]

1. Det retlige samarbejde i straffesager i Unionen bygger på princippet om gensidig anerkendelse af domme og retsafgørelser og omfatter indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser på de områder, der er nævnt i stk. 2 og i artikel III-271.

Der fastsættes ved europæiske love eller rammelove foranstaltninger med henblik på:

- a) at fastlægge regler og procedurer, der skal sikre anerkendelse af alle former for domme og retsafgørelser i hele Unionen

- b) at forebygge og løse konflikter mellem medlemsstaterne om retternes kompetence
- c) at støtte uddannelse af dommere og anklagere samt andet personale i retsvæsenet
- d) at fremme samarbejdet mellem judicielle eller tilsvarende myndigheder i medlemsstaterne i forbindelse med strafforfølgning og fuldbyrdelse af afgørelser.

2. I den udstrækning det er nødvendigt for at lette den gensidige anerkendelse af domme og retsafgørelser samt det politimæssige og retlige samarbejde i straffesager med en grænseoverskridende dimension kan der ved europæiske rammelove fastsættes minimumsregler. Disse minimumsregler tager hensyn til forskellene mellem medlemsstaternes retstraditioner og retssystemer.

Reglerne vedrører:

- a) gensidig anerkendelse af bevismidler mellem medlemsstaterne
- b) enkeltpersoners rettigheder inden for strafferetsplejen
- c) kriminalitetsofres rettigheder
- d) andre særlige elementer i strafferetsplejen, som Rådet forudgående har fastsat ved en europæisk afgørelse; ved vedtagelsen af denne afgørelse træffer Rådet afgørelse med enstemmighed efter Europa-Parlamentets godkendelse.

Vedtagelse af de minimumsregler, der er omhandlet i dette stykke, er ikke til hinder for, at medlemsstaterne kan opretholde eller indføre et højere beskyttelsesniveau for personer.

3. Hvis et medlem af Rådet finder, at et udkast til europæisk rammelov som nævnt i stk. 2 vil berøre grundlæggende aspekter af den pågældende medlemsstats strafferetlige system, kan medlemmet anmode om, at udkastet til rammelov forelægges Det Europæiske Råd. I så fald suspenderes proceduren i artikel III-396. Efter drøftelse skal Det Europæiske Råd inden fire måneder efter denne suspension enten:

- a) forelægge Rådet udkastet på ny, hvilket bringer suspensionen af proceduren i artikel III-396 til ophør, eller
- b) anmode Kommissionen eller den gruppe medlemsstater, som udkastet til rammelov stammer fra, om at forelægge et nyt udkast; i så fald anses den oprindeligt foreslåede retsakt for ikke-vedtaget.

4. Hvis Det Europæiske Råd ikke har handlet ved udløbet af den periode, der er nævnt i stk. 3, eller hvis den europæiske rammelov ikke er vedtaget inden tolv måneder fra forelæggelsen af et nyt udkast i henhold til stk. 3, litra b), og mindst en tredjedel af medlemsstaterne ønsker at indføre et forstærket samarbejde på grundlag af den pågældende rammelov, underretter de Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen herom.

I et sådant tilfælde anses den bemyndigelse til at indlede et forstærket samarbejde, der er nævnt i artikel I-44, stk. 2, og III-419, stk. 1, for at være givet, og bestemmelserne om forstærket samarbejde finder anvendelse.

ARTIKEL III-271

 [Minimumsharmonisering af strafbare handlinger og strafferammer (tidl. TEU art. 31.1) Hjemmel til strafferetlige sanktioner på allerede harmoniserede områder (ny)]

1. Der kan ved europæiske rammelove fastsættes minimumsregler for, hvad der skal anses for strafbare handlinger samt for straffene herfor på områder med kriminalitet af særlig grov karakter, der har en grænseoverskridende dimension som følge af overtrædelsernes karakter eller konsekvenser eller af et særligt behov for at bekæmpe dem på fælles grundlag.

Der er tale om følgende kriminalitetsområder: terrorisme, menneskehandel og seksuel udnyttelse af kvinder og børn, ulovlig narkotikahandel, ulovlig våbenhandel, hvidvaskning af penge, korruption, forfalskning af betalingsmidler, edb-kriminalitet og organiseret kriminalitet.

På baggrund af udviklingen i kriminaliteten kan Rådet vedtage en europæisk afgørelse om andre kriminalitetsområder, der opfylder de i dette stykke omhandlede kriterier. Det træffer afgørelse med enstemmighed efter Europa-Parlamentets godkendelse.

2. Når indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser på det strafferetlige område viser sig absolut nødvendig for at sikre effektiv gennemførelse af en EU-politik på et område, der er omfattet af harmoniseringsforanstaltninger, kan der ved europæiske rammelove fastsættes minimumsregler for, hvad der skal anses for strafbare handlinger, samt for straffene herfor på det pågældende område. Rammelovene vedtages efter samme procedure som de pågældende harmoniseringsforanstaltninger, jf. dog artikel III-264.

3. Hvis et medlem af Rådet finder, at et udkast til europæisk rammelov som nævnt i stk. 1 eller 2 vil gribe ind i grundlæggende aspekter af den pågældende medlemsstats strafferetlige system, kan medlemmet anmode om, at udkastet til rammelov forelægges Det Europæiske Råd. I så fald suspenderes proceduren i artikel III-396, hvis den finder anvendelse. Efter drøftelse skal Det Europæiske Råd inden fire måneder efter denne suspension enten:

a) forelægge Rådet udkastet på ny, hvilket bringer suspensionen af proceduren i artikel III-396 til ophør, hvis denne finder anvendelse, eller

b) anmode Kommissionen eller den gruppe medlemsstater, som udkastet stammer fra, om at forelægge et nyt udkast; i så fald anses den oprindeligt foreslåede retsakt for ikke-vedtaget.

4. Hvis Det Europæiske Råd ikke har handlet ved udløbet af den periode, der er nævnt i stk. 3, eller hvis den europæiske rammelov ikke er vedtaget inden tolv måneder fra forelæggelsen af et nyt udkast i henhold til stk. 3, litra b), og mindst en tredjedel af medlemsstaterne ønsker at indføre et forstærket samarbejde på grundlag af den pågældende rammelov, underretter de Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen herom.

I et sådant tilfælde anses den bemyndigelse til at indlede et forstærket samarbejde, der er nævnt i artikel I 44, stk. 2, og III-419, stk. 1, for at være givet, og bestemmelserne om forstærket samarbejde finder anvendelse.

ARTIKEL III–272

 [Kriminalitetsforebyggelse (ny)]

Der kan ved europæiske love eller rammelove fastsættes foranstaltninger for at fremme og støtte medlemsstaternes indsats inden for kriminalitetsforebyggelse, uden at der er tale om nogen form for harmonisering af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser.

ARTIKEL III–273

 [Eurojust (tidl. TEU art. 31 stk. 2)]

1. Eurojusts opgave er at støtte og styrke koordineringen og samarbejdet mellem de nationale myndigheder, der har til opgave at efterforske og forfølge grov kriminalitet, der berører to eller flere medlemsstater eller kræver retsforfølgning på fælles basis, på grundlag af operationer foretaget af medlemsstaternes myndigheder og Europol samt oplysninger fra disse.

Med henblik herpå fastlægges Eurojusts struktur, funktionsmåde, indsatsområde og opgaver ved europæiske love. Disse opgaver kan omfatte:

a) iværksættelse af efterforskning af straffesager samt forslag til de nationale kompetente myndigheder om at indlede retsforfølgning, især vedrørende overtrædelser, der skader Unionens finansielle interesser

b) koordinering af efterforskning og retsforfølgning som omhandlet i litra a)

c) styrkelse af det retlige samarbejde, herunder gennem løsning af konflikter om retternes kompetence og gennem et tæt samarbejde med Det Europæiske Retlige Netværk.

Ved europæiske love fastlægges ligeledes de nærmere bestemmelser for Europa-Parlamentets og de nationale parlamenters tilknytning til evalueringen af Eurojusts virke.

2. I forbindelse med retsforfølgning som omhandlet i stk. 1, og uden at dette berører artikel III 274, foretager de kompetente nationale personer de formelle handlinger inden for retsplejen.

ARTIKEL III–274

 [Oprettelse af en europæisk anklagemyndighed (ny)]

1. For at bekæmpe lovovertrædelser, der skader Unionens finansielle interesser, kan der ved en europæisk lov vedtaget af Rådet oprettes en europæisk anklagemyndighed ud fra Eurojust. Rådet træffer afgørelse med enstemmighed efter Europa-Parlamentets godkendelse.

2. Den Europæiske Anklagemyndighed har kompetence til eventuelt i samarbejde med Europol at foretage efterforskning og retsforfølgning i forbindelse med gerningsmænd og medvirkende til lovovertrædelser, der skader Unionens finansielle interesser, som fastlagt i den i stk. 1 nævnte europæiske lov, samt til at stille dem for en domstol. Den Europæiske Anklagemyndighed optræder som offentlig anklager ved medlemsstaternes kompetente domstole.

3. Ved den europæiske lov, der er nævnt i stk. 1, fastsættes statuten for Den Europæiske Anklagemyndighed, betingelserne for udøvelsen af dens funktioner, procedureregler for dens virksomhed samt regler om anerkendelse af bevismidler og

regler mstolskontrol med de processkrifter, som Den Europæiske Anklagemyndighed udarbejder under udøvelsen af sit hverv.

4. Det Europæiske Råd kan samtidig eller efterfølgende vedtage en europæisk afgørelse om ændring af stk. 1 for at udvide Den Europæiske Anklagemyndigheds beføjelser til at omfatte bekæmpelse af grov kriminalitet med en grænseoverskridende dimension og som en konsekvens heraf om ændring af stk. 2 for så vidt angår gerningsmænd og medvirkende til grov kriminalitet, der berører flere medlemsstater. Det Europæiske Råd træffer afgørelse med enstemmighed efter Europa-Parlamentets godkendelse og efter høring af Kommissionen.

AFDELING 5 – POLITISAMARBEJDE

ARTIKEL III–275

 [Omfang, mål og midler (tidl. TEU art. 30 stk. 1)]

1. Unionen etablerer et politisamarbejde, der inddrager alle medlemsstaternes kompetente myndigheder, herunder politi, toldmyndigheder og andre særlige retshåndhævende myndigheder inden for forebyggelse, afsløring og efterforskning af strafbare handlinger.

2. Med henblik på stk. 1 kan der ved europæiske love eller rammelove fastlægges foranstaltninger vedrørende:

a) indsamling, opbevaring, behandling, analyse og udveksling af relevante oplysninger

b) støtte til uddannelse af personale og samarbejde om udveksling af personale, om udstyr og om kriminalitetsforskning

c) fælles efterforskningsteknikker vedrørende afsløring af grove former for organiseret kriminalitet.

3. Der kan ved en europæisk lov eller rammelov vedtaget af Rådet fastlægges foranstaltninger vedrørende operationelt samarbejde mellem de myndigheder, der er omhandlet i denne artikel. Rådet træffer afgørelse med enstemmighed efter høring af Europa-Parlamentet.

ARTIKEL III–276

 [Europol (tidl. TEU art. 30 stk. 2)]

1. Europols opgave er at støtte og styrke indsatsen hos medlemsstaternes politimyndigheder og andre retshåndhævende myndigheder og deres indbyrdes samarbejde om forebyggelse og bekæmpelse af grov kriminalitet, der berører to eller flere medlemsstater, terrorisme og de former for kriminalitet, der skader en fælles interesse, som er omfattet af en EU-politik.

2. Ved europæiske love fastlægges Europols struktur, funktionsmåde, indsatsområde og opgaver. Disse opgaver kan omfatte:

a) indsamling, opbevaring, behandling, analyse og udveksling af oplysninger, der fremsendes af bl.a. medlemsstaternes eller tredjelandes myndigheder eller eksterne organisationer

b) samordning, tilrettelæggelse og udførelse af efterforskning og operative aktioner, der gennemføres sammen med medlemsstaternes kompetente myndigheder eller inden for rammerne af fælles efterforskningshold, eventuelt i samarbejde med Eurojust.

Ved europæiske love fastlægges ligeledes de nærmere bestemmelser for Europa-Parlamentets kontrol af Europols aktiviteter sammen med de nationale parlamenter.

3. Alle Europols operative aktioner skal foretages i samarbejde og i forståelse med myndighederne i den eller de medlemsstater, hvis område er berørt. Anvendelse af tvangsindgreb hører udelukkende ind under de kompetente nationale myndigheder.

ARTIKEL III–277

 [Myndighedsudøvelse på en anden medlemsstats område
(tidl. TEU art. 32)]

Ved en europæisk lov eller rammelov vedtaget af Rådet fastlægges de betingelser og begrænsninger, hvorunder medlemsstaternes kompetente myndigheder, jf. artikel III-270 og III-275, kan arbejde på en anden medlemsstats område i samarbejde og i forståelse med denne stats myndigheder. Rådet træffer afgørelse med enstemmighed efter høring af Europa-Parlamentet.

KAPITEL V – OMRÅDER, HVOR UNIONEN KAN BESLUTTE AT GENNEMFØRE UNDERSTØTTENDE, KOORDINERENDE ELLER SUPPLERENDE TILTAG

AFDELING 1 – FOLKESUNDHED

ARTIKEL III–278

 [Højt beskyttelsesniveau (tidl. TEF art. 152)]

1. Der skal sikres et højt sundhedsbeskyttelsesniveau ved fastlæggelsen og gennemførelsen af alle Unionens politikker og aktiviteter.

Unionens indsats, der skal være et supplement til de nationale politikker, skal være rettet mod at forbedre folkesundheden og forebygge sygdomme hos mennesker samt imødegå forhold, der kan indebære risiko for den fysiske og mentale sundhed. Indsatsen skal også omfatte:

a) bekæmpelse af større trusler mod sundheden ved at fremme forskning i deres årsager, spredning og forebyggelse samt sundhedsoplysning og -uddannelse

b) overvågning af alvorlige grænseoverskridende sundhedstrusler, varsling i tilfælde af sådanne trusler og bekæmpelse heraf.

Unionen supplerer medlemsstaternes indsats for at begrænse narkotikarelaterede helbredsskader, herunder gennem oplysning og forebyggelse.

2. Unionen fremmer samarbejde mellem medlemsstaterne på de områder, der er omhandlet i denne artikel, og støtter om nødvendigt deres indsats. Den fremmer navnlig samarbejde mellem medlemsstaterne med henblik på at få deres sundhedstjenester til at supplere hinanden bedre i grænseregioner.

Medlemsstaterne samordner indbyrdes og i kontakt med Kommissionen deres politikker og programmer på de i stk. 1 omhandlede områder. Kommissionen kan i nær kontakt med medlemsstaterne tage ethvert passende initiativ for at fremme denne samordning, navnlig initiativer, der tager sigte på at opstille retningslinjer og indikatorer, tilrettelægge udveksling af bedste praksis og udarbejde de nødvendige elementer til periodisk overvågning og evaluering. Europa-Parlamentet holdes fuldt underrettet.

3. Unionen og medlemsstaterne fremmer samarbejde med tredjelande og med de internationale organisationer, der beskæftiger sig med folkesundhed.

4. Uanset artikel I-12, stk. 5, og artikel I-17, litra a), bidrager europæiske love eller rammelove i overensstemmelse med artikel I-14, stk. 2, litra k), til virkeliggørelsen af målene i denne artikel ved indførelse af følgende foranstaltninger for at imødegå de fælles sikkerhedsudfordringer:

a) foranstaltninger til fastsættelse af høje standarder for kvaliteten og sikkerheden af organer og stoffer af menneskelig oprindelse, blod og blodprodukter; disse foranstaltninger er ikke til hinder for, at den enkelte medlemsstat opretholder eller indfører strengere beskyttelsesforanstaltninger

b) foranstaltninger på veterinær- og plantesundhedsområdet, der direkte har til formål at beskytte folkesundheden

c) foranstaltninger til fastsættelse af høje standarder for kvaliteten og sikkerheden af lægemidler og medicinsk udstyr

d) foranstaltninger, der vedrører overvågning af alvorlige grænseoverskridende sundhedstrusler, varsling i tilfælde af sådanne trusler og bekæmpelse heraf.

De europæiske love eller rammelove vedtages efter høring af Regionsudvalget og Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

5. Der kan ligeledes ved europæiske love eller rammelove træffes tilskyndelsesforanstaltninger med henblik på beskyttelse og forbedring af folkesundheden og navnlig bekæmpelse af større grænseoverskridende trusler mod sundheden samt foranstaltninger med direkte henblik på beskyttelse af folkesundheden i forbindelse med tobak og alkoholmisbrug, uden at der er tale om nogen form for harmonisering af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser. Disse love eller rammelove vedtages efter høring af Regionsudvalget og Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

6. Med henblik på denne artikel kan Rådet på forslag af Kommissionen også vedtage henstillinger.

7. Unionens indsats respekterer medlemsstaternes ansvar for udformningen af deres sundhedspolitik samt for organisation og levering af sundhedstjenesteydelser og behandling på sundhedsområdet. Medlemsstaternes ansvar omfatter forvaltningen af sundhedstjenesteydelser og behandling på sundhedsområdet samt fordelingen af de midler, der afsættes hertil. De i stk. 4, litra a), nævnte foranstaltninger berører ikke nationale bestemmelser om donation eller medicinsk anvendelse af organer og blod.

AFDELING 2 – INDUSTRI

ARTIKEL III–279

 [Industriens konkurrenceevne, målsætninger (tidl. TEF art. 157)]

1. Unionen og medlemsstaterne sørger for, at de nødvendige betingelser for udviklingen af EU-industriens konkurrenceevne er til stede.

Med henblik herpå tager deres indsats i overensstemmelse med et åbent og konkurrencepræget markedssystem sigte på:

a) at industrien hurtigere kan tilpasse sig strukturforandringer

b) at fremme et klima, der er gunstigt for initiativer og udvikling af virksomheder overalt i Unionen, navnlig små og mellemstore virksomheder

c) at fremme et klima, der er gunstigt for samarbejde mellem virksomheder

d) at fremme udnyttelsen af det industrielle potentiale i politikkerne for innovation, forskning og teknologisk udvikling.

2. Medlemsstaterne rådfører sig med hinanden i kontakt med Kommissionen og samordner om nødvendigt deres indsats. Kommissionen kan tage de initiativer, den finder hensigtsmæssige for at fremme denne samordning, navnlig initiativer, der tager sigte på at opstille retningslinjer og indikatorer, tilrettelægge udveksling af bedste praksis og udarbejde de nødvendige elementer til periodisk overvågning og evaluering. Europa-Parlamentet holdes fuldt underrettet.

3. Unionen bidrager til virkeliggørelsen af målene i stk. 1 gennem de politikker og aktiviteter, som den iværksætter i henhold til andre bestemmelser i forfatningen. Der kan ved europæiske love eller rammelove fastsættes specifikke foranstaltninger til støtte for medlemsstaternes indsats med henblik på virkeliggørelse af målene i stk. 1, uden at der er tale om nogen form for harmonisering af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser. Disse love eller rammelove vedtages efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

Denne afdeling danner ikke grundlag for Unionens indførelse af nogen form for foranstaltning, der kan medføre konkurrenceforvridning, eller som indeholder fiskale bestemmelser eller bestemmelser vedrørende ansattes rettigheder og interesser.

AFDELING 3 – KULTUR

ARTIKEL III–280

 [Respektere den nationale, regionale mangfoldighed, fremhæve fælles kulturarv (tidl. TEF art. 151)]

1. Unionen bidrager til, at medlemsstaternes kulturer kan udfolde sig, idet den respekterer den nationale og regionale mangfoldighed og samtidig fremhæver den fælles kulturarv.
2. Unionen skal ved sin indsats fremme samarbejdet mellem medlemsstaterne og om nødvendigt støtte og udbygge medlemsstaternes indsats på følgende områder:
 - a) forbedring af kendskabet til og formidlingen af de europæiske folkeslags kultur og historie
 - b) bevarelse og beskyttelse af den kulturarv, der er af europæisk betydning
 - c) ikke-kommercielle kulturudvekslinger
 - d) kunstneriske og litterære frembringelser, herunder i den audiovisuelle sektor.
3. Unionen og medlemsstaterne fremmer samarbejdet med tredjelande og med de internationale organisationer, der beskæftiger sig med kulturelle forhold, herunder navnlig Europarådet.
4. Unionen tager hensyn til de kulturelle aspekter i sin indsats i henhold til andre bestemmelser i forfatningen, navnlig med henblik på at respektere og fremme sine kulturers mangfoldighed.
5. For at bidrage til virkeliggørelsen af målene i denne artikel:
 - a) fastsættes der ved europæiske love eller rammelove tilskyndelsesforanstaltninger, men uden at der er tale om nogen form for harmonisering af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser. Disse love eller rammelove vedtages efter høring af Regionsudvalget
 - b) vedtager Rådet henstillinger på forslag af Kommissionen.

AFDELING 4 – TURISME

ARTIKEL III–281

 [Fremme af turistsektoren (ny)]

1. Unionen supplerer medlemsstaternes indsats i turistsektoren, især ved at fremme konkurrenceevnen for Unionens virksomheder inden for denne sektor.

Med henblik herpå er målene for Unionens indsats:

a) at tilskynde til tilvejebringelse af et gunstigt klima for udvikling af virksomhederne inden for denne sektor

b) at fremme samarbejdet mellem medlemsstaterne, navnlig ved udveksling af god praksis.

2. Ved europæiske love eller rammelove fastsættes der med henblik på at opfylde målene i denne artikel særlige foranstaltninger, der skal supplere medlemsstaternes indsats, men uden at der er tale om nogen form for harmonisering af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser.

AFDELING 5 – UDDANNELSE, UNGDOM, SPORT OG ERHVERVSUDDANNELSE

ARTIKEL III–282

 *[Udvikling af højt uddannelsesniveau, målsætninger og midler
(tidl. TEF art. 149)]*

1. Unionen bidrager til udviklingen af et højt uddannelsesniveau ved at fremme samarbejde mellem medlemsstaterne og om nødvendigt at støtte og supplere disses indsats. Den respekterer fuldt ud medlemsstaternes ansvar for undervisningsindholdet og opbygningen af uddannelsessystemerne samt deres kulturelle og sproglige mangfoldighed.

Unionen bidrager til fremme af sport i Europa og tager i den forbindelse hensyn til dens specifikke forhold, dens strukturer, der bygger på frivillighed, og dens sociale og uddannende funktion.

Målene for Unionens indsats er:

- a) at udvikle den europæiske dimension på uddannelsesområdet, navnlig gennem undervisning i og udbredelse af medlemsstaternes sprog
 - b) at begunstige studerendes og læreres mobilitet, bl.a. ved at fremme den akademiske anerkendelse af eksamensbeviser og studieperioder
 - c) at fremme samarbejde mellem uddannelsesinstitutionerne
 - d) at fremme udveksling af oplysninger og erfaringer om spørgsmål, som er fælles for medlemsstaternes uddannelsessystemer
 - e) at tilskynde til udvikling af udveksling af unge og ungdomsledere og fremme de unges deltagelse i det demokratiske liv i Europa
 - f) at tilskynde til udvikling af fjernundervisning
 - g) at udvikle sportens europæiske dimension ved at fremme retfærdighed og åbenhed i sportskonkurrencer og samarbejde mellem de organisationer og myndigheder, der har ansvar for sport, samt ved at beskytte sportsudøvernes og især de unge sportsudøveres fysiske og moralske integritet.
2. Unionen og medlemsstaterne fremmer samarbejde med tredjelande og med de internationale organisationer, der beskæftiger sig med uddannelse og sport, herunder navnlig Europarådet.
3. For at bidrage til virkeliggørelsen af målene i denne artikel:
- a) fastsættes der ved europæiske love eller rammelove tilskyndelsesforanstaltninger, men uden at der er tale om nogen form for harmonisering af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser. Disse love eller rammelove vedtages efter høring af Regionsudvalget og Det Økonomiske og Sociale Udvalg
 - b) vedtager Rådet henstillinger på forslag af Kommissionen.

ARTIKEL III–283

 [Erhvervsuddannelsespolitik (tidl. TEF art. 150)]

1. Unionen iværksætter en erhvervsuddannelsespolitik, der støtter og supplerer medlemsstaternes indsats med fuld respekt for, at ansvaret for undervisningsindholdet og tilrettelæggelsen af erhvervsuddannelserne ligger hos medlemsstaterne.

Målene for Unionens indsats er:

a) at lette tilpasningen til den industrielle udvikling, navnlig ved erhvervsuddannelse og omskoling

b) at forbedre den grundlæggende erhvervsuddannelse samt efter- og videreuddannelsen for at lette den erhvervsmæssige integration og reintegration på arbejdsmarkedet

c) at lette adgangen til erhvervsuddannelse og begunstige mobiliteten for erhvervslærere og personer under uddannelse, navnlig unge

d) at stimulere samarbejdet om erhvervsuddannelse mellem uddannelsesinstitutioner og virksomheder

e) at fremme udvekslingen af oplysninger og erfaringer om spørgsmål, der er fælles for medlemsstaternes uddannelsessystemer.

2. Unionen og medlemsstaterne fremmer samarbejde med tredjelande og med de internationale organisationer, der beskæftiger sig med erhvervsuddannelsesforhold.

3. For at bidrage til virkeliggørelsen af målene i denne artikel

a) fastsættes de nødvendige foranstaltninger ved europæiske love eller rammelove, men uden at der er tale om nogen form for harmonisering af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser. Disse love eller rammelove vedtages efter høring af Regionsudvalget og Det Økonomiske og Sociale Udvalg

b) vedtager Rådet henstillinger på forslag af Kommissionen.

AFDELING 6 – CIVILBESKYTTELSE

ARTIKEL III–284

 [Forebyggelse af og beskyttelse mod katastrofer (ny)]

1. Unionen fremmer samarbejde mellem medlemsstaterne for at gøre ordningerne for forebyggelse af og beskyttelse mod naturkatastrofer eller menneskeskabte katastrofer mere effektive.

Målene for Unionens indsats er:

a) at støtte og supplere medlemsstaternes tiltag på nationalt, regionalt og lokalt plan med hensyn til risikoforebyggelse, beredskab hos indsatspersonellet på civilbeskyttelsesområdet i medlemsstaterne og indsats i tilfælde af naturkatastrofer eller menneskeskabte katastrofer i Unionen

b) at fremme et hurtigt og effektivt operationelt samarbejde i Unionen mellem de nationale tjenester på civilbeskyttelsesområdet

c) at fremme sammenhængen i internationalt arbejde på civilbeskyttelsesområdet.

2. De foranstaltninger, der er nødvendige for at bidrage til virkeliggørelsen af målene i stk. 1, fastsættes ved europæiske love eller rammelove, uden at der er tale om nogen form for harmonisering af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser.

AFDELING 7 – ADMINISTRATIVT SAMARBEJDE

ARTIKEL III–285

 [Effektiv national gennemførelse af EU-retten (ny)]

1. En effektiv national gennemførelse af EU-retten i medlemsstaterne er af afgørende betydning for, at Unionen kan fungere tilfredsstillende, og betragtes som et område af fælles interesse.

2. Unionen kan støtte medlemsstaternes bestræbelser for at forbedre deres administrative kapacitet til at gennemføre EU-retten. En sådan indsats kan omfatte hjælp til udveksling af oplysninger og embedsmænd samt støtte til uddannelsesprogrammer. Ingen medlemsstat er forpligtet til at tage imod en sådan støtte. De foranstaltninger, der er nødvendige med henblik herpå, fastsættes ved europæiske love, men uden at

der er tale om nogen form for harmonisering af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser.

3. Denne artikel berører ikke medlemsstaternes pligt til at gennemføre EU-retten eller Kommissionens rettigheder og pligter. Den berører heller ikke andre bestemmelser i forfatningen om administrativt samarbejde mellem medlemsstaterne og mellem dem og Unionen.

AFSNIT IV – DE OVERSØISKE LANDES OG TERRITORIERS ASSOCIERING

ARTIKEL III–286

 [Associeringen med OLT-landene (tidl. TEF art. 182 & art. 188)]

1. De ikke-europæiske lande og territorier, der opretholder særlige forbindelser med Danmark, Frankrig, Nederlandene og Det Forenede Kongerige, er associeret med Unionen. Disse lande og territorier, i det følgende benævnt “lande og territorier”, er opregnet i bilag II.

Dette afsnit finder anvendelse på Grønland, medmindre andet følger af de særlige bestemmelser i protokollen om den særlige ordning for Grønland.

2. Formålet med associeringen er at fremme den økonomiske og sociale udvikling i disse lande og territorier og at oprette nære økonomiske forbindelser mellem disse og Unionen.

Associeringen skal først og fremmest åbne mulighed for at tjene befolkningernes interesser i disse lande og territorier og øge deres velstand for herved at lede dem frem til den økonomiske, sociale og kulturelle udvikling, som de tilstræber.

ARTIKEL III–287

 [Samhandel mellem EU og OLT-landene (tidl. TEF art. 183)]

Associeringen tilstræber følgende mål:

a) Medlemsstaterne anvender i deres samhandel med disse lande og territorier samme regler, som de i henhold til forfatningen anvender indbyrdes.

- b) Hvert land eller territorium anvender i sin samhandel med medlemsstaterne og de øvrige lande og territorier samme regler, som det anvender over for den europæiske stat, med hvilken det opretholder særlige forbindelser.
- c) Medlemsstaterne bidrager til de investeringer, som den fremskridende udvikling af disse lande og territorier kræver.
- d) For så vidt angår de investeringer, der finansieres af Unionen, er deltagelse i licitationer og leverancer åben på lige betingelser for alle fysiske og juridiske personer, som er henholdsvis statsborgere eller hjemmehørende i medlemsstaterne eller i disse lande og territorier.
- e) I forholdet mellem medlemsstaterne og disse lande og territorier reguleres deres statsborgeres og selskabers ret til at etablere sig af bestemmelserne i afsnit III, kapitel I, afdeling 2, underafdeling 2, om fri etableringsret uden nogen form for forskelsbehandling, ligesom de dér nævnte procedurer finder tilsvarende anvendelse, dog med forbehold af retsakter vedtaget i henhold til artikel III-291.

ARTIKEL III-288

 [Indførsel af varer, forbud mod told (tidl. TEF art. 184)]

1. Varer med oprindelse i disse lande og territorier nyder ved indførsel til medlemsstaterne godt af det forbud mod told mellem medlemsstaterne, der er fastsat i forfatningen.
2. Ved indførsel i hvert af disse lande eller territorier er told, der pålægges varer fra medlemsstaterne og de øvrige lande og territorier, forbudt i overensstemmelse med artikel III-151, stk. 4.
3. Disse lande og territorier kan dog opkræve sådan told, som er nødvendig for deres udvikling og industrialisering, eller som er finanstold og har til formål af skaffe midler til deres offentlige budgetter.

Den i første afsnit nævnte told kan ikke være højere end den, der pålægges varer, der hidrører fra den medlemsstat, med hvilken det pågældende land eller territorium opretholder særlige forbindelser.

4. Stk. 2 finder ikke anvendelse på de lande og territorier, der som følge af særlige internationale forpligtelser anvender en toldtarif, der ikke hjemler forskelsbehandling.

5. Indførelse eller ændring af toldsatser for varer, der indføres i disse lande og territorier, må hverken retligt eller faktisk føre til direkte eller indirekte forskelsbehandling af varer fra forskellige medlemsstater.

ARTIKEL III–289

 [Foranstaltninger for varer fra tredjelandene (tidl. TEF art. 185)]

Såfremt toldsatsernes niveau for varer med oprindelse i et tredjeland ved indførelse til et land eller territorium, når artikel III-288, stk. 1, finder anvendelse, vil kunne fremkalde omlægninger af samhandelen til skade for en medlemsstat, kan denne begære, at Kommissionen foreslår de øvrige medlemsstater at træffe de nødvendige foranstaltninger for at afhjælpe denne situation.

ARTIKEL III–290

 [Fri bevægelighed for arbejdskraften fra OLT-landene (tidl. TEF art. 186)]

Med forbehold af bestemmelserne vedrørende folkesundheden, den offentlige sikkerhed og den offentlige orden reguleres den frie bevægelighed for arbejdskraften fra disse lande og territorier inden for medlemsstaterne og for arbejdskraften fra medlemsstaterne inden for disse lande og territorier ved retsakter vedtaget i overensstemmelse med artikel III-291.

ARTIKEL III–291

 [Associering med Unionen (tidl. TEF art. 187)]

På forslag af Kommissionen vedtager Rådet med enstemmighed med udgangspunkt i de resultater, der er opnået i forbindelse med associeringen mellem landene og territorierne og Unionen, europæiske love, rammelove, forordninger og afgørelser vedrørende de nærmere retningslinjer og proceduren for disse landes og territoriers associering med Unionen. Disse love og rammelove vedtages efter høring af Europa-Parlamentet.

KAPITEL I – ALMINDELIGE BESTEMMELSER

ARTIKEL III–292

 [Principper for Unionens optræden udadtil (tidl. TEU art. 3 & art. 11)]

1. Unionens optræden på den internationale scene bygger på de principper, der har ligget til grund for dens egen oprettelse, udvikling og udvidelse, og som den tilstræber at fremme i den øvrige verden: demokrati, retsstatsprincippet, menneskerettighedernes og de grundlæggende rettigheders universalitet og udelelighed, respekt for den menneskelige værdighed, principperne om lighed og solidaritet samt respekt for grundsætningerne i De Forenede Nationers pagt og folkeretten.

Unionen bestræber sig på at udvikle forbindelser og skabe partnerskaber med tredjelande samt internationale, regionale eller globale organisationer, der er enige i de i første afsnit nævnte principper. Den vil fremme multilaterale løsninger på fælles problemer, især inden for De Forenede Nationers rammer.

2. Unionen fastlægger og gennemfører fælles politikker og tiltag og arbejder for en høj grad af samarbejde på alle områder i tilknytning til internationale forbindelser med henblik på:

a) at værne om sine værdier og grundlæggende interesser samt sin sikkerhed, uafhængighed og integritet

b) at konsolidere og styrke demokrati, retsstatsprincippet, menneskerettigheder og folkerettens principper

c) at bevare freden, forebygge konflikter og styrke den internationale sikkerhed i overensstemmelse med formålene og grundsætningerne i De Forenede Nationers pagt samt principperne i Helsingfors-slutakten og målene i Paris-chartret, herunder de principper og de mål, der vedrører de ydre grænser

d) at fremme en bæredygtig udvikling i økonomisk, social og miljømæssig henseende i udviklingslandene med det hovedformål at udrydde fattigdommen

e) at tilskynde til alle landes integration i den internationale økonomi, herunder gennem gradvis afskaffelse af hindringer for international handel

f) at bidrage til udarbejdelsen af internationale foranstaltninger med henblik på at beskytte og forbedre miljøkvaliteten og en bæredygtig forvaltning af de globale naturressourcer med det formål at sikre bæredygtig udvikling

g) at bistå befolkninger, lande og regioner, der står over for naturkatastrofer eller menneskeskabte katastrofer, og

h) at fremme et internationalt system, der bygger på stærkere multilateralt samarbejde og god global styring.

3. Unionen respekterer de principper og forfølger de mål, der er nævnt i stk. 1 og 2, i forbindelse med udarbejdelsen og gennemførelsen af sin optræden udadtil på de forskellige områder, der er omfattet af dette afsnit, samt af de øvrige politikker for så vidt angår deres eksterne aspekter.

Unionen påser, at der er sammenhæng mellem de forskellige områder inden for dens optræden udadtil og mellem disse og dens øvrige politikker. Rådet og Kommissionen, der bistås af EU-udenrigsministeren, sikrer denne sammenhæng og samarbejder i den henseende.

ARTIKEL III–293

 [Fastlæggelse af Unionens strategiske interesser og mål (ny)]

1. Det Europæiske Råd fastlægger Unionens strategiske interesser og mål på grundlag af de principper og mål, der er nævnt i artikel III-292.

Det Europæiske Råds europæiske afgørelser om Unionens strategiske interesser og mål vedrører såvel den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik som andre områder i forbindelse med Unionens optræden udadtil. De kan vedrøre Unionens forbindelser med et land eller et område eller have en tematisk tilgang. De indeholder bestemmelser om varighed samt om de midler, der skal stilles til rådighed af Unionen og medlemsstaterne.

Det Europæiske Råd træffer afgørelse med enstemmighed efter en henstilling fra Rådet, som dette vedtager efter de nærmere bestemmelser, der er fastsat for hvert område. Det Europæiske Råds europæiske afgørelser gennemføres i overensstemmelse med procedurerne i forfatningen.

2. EU-udenrigsministeren kan, for så vidt angår den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, og Kommissionen, for så vidt angår andre områder i forbindelse med Unionens optræden udadtil, forelægge Rådet fælles forslag.

KAPITEL II – DEN FÆLLES UDENRIGS- OG SIKKERHEDSPOLITIK

AFDELING 1 – FÆLLES BESTEMMELSER

ARTIKEL III–294

 [Instrumenter til gennemførelse af FUSP (tidl. TEU art. 11 & art. 12)]

1. Unionen fastlægger og gennemfører inden for rammerne af principperne og målene for sin optræden udadtil en fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, der dækker alle områder af udenrigs- og sikkerhedspolitikken.

2. Medlemsstaterne støtter aktivt og uforbeholdent den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik i en ånd af loyalitet og gensidig solidaritet.

Medlemsstaterne samarbejder for at styrke og udvikle deres gensidige politiske solidaritet. De afstår fra enhver handling, der strider imod Unionens interesser, eller som kan skade dens effektivitet som en sammenhængskraft i de internationale forbindelser.

Rådet og EU-udenrigsministeren påser, at disse principper overholdes.

3. Unionen varetager den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik ved:

a) at fastlægge de overordnede retningslinjer

b) at vedtage europæiske afgørelser, der fastlægger:

i) de aktioner, der skal gennemføres af Unionen

ii) de holdninger, der skal indtages af Unionen

iii) de nærmere bestemmelser for gennemførelsen af de europæiske afgørelser, der vedrører nr. i) og ii)

c) at styrke det systematiske samarbejde mellem medlemsstaterne om deres politik.

ARTIKEL III–295

 [Fastlæggelse af de overordnede retningslinjer, DER (tidl. TEU art. 13)]

1. Det Europæiske Råd fastlægger de overordnede retningslinjer for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, herunder for anliggender, der har indvirkning på forsvarsområdet.

Hvis den internationale udvikling kræver det, indkalder formanden for Det Europæiske Råd til et ekstraordinært møde i Det Europæiske Råd med henblik på at definere de strategiske linjer for Unionens politik i forhold til denne udvikling.

2. Rådet vedtager de europæiske afgørelser, der er nødvendige for fastlæggelse og iværksættelse af den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik på grundlag af de overordnede retningslinjer og de strategiske linjer, som Det Europæiske Råd har fastlagt.

ARTIKEL III–296

 [EU-udenrigsministeren og Tjenesten for EU's Optræden Udadtil (tidl. TEU art. 18 & art. 26)]

1. EU-udenrigsministeren, der er formand for Udenrigsrådet, bidrager med sine forslag til udarbejdelsen af den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik og sikrer gennemførelsen af de europæiske afgørelser, der vedtages af Det Europæiske Råd og Rådet.

2. EU-udenrigsministeren repræsenterer Unionen i anliggender vedrørende den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik. Han eller hun fører på Unionens vegne den politiske dialog med tredjeparter og udtrykker Unionens holdning i internationale organisationer og på internationale konferencer.

3. Under udøvelsen af sit hverv bistår EU-udenrigsministeren af en tjeneste for EU's optræden udadtil. Denne tjeneste arbejder sammen med medlemsstaternes diplomatiske tjenester og omfatter tjenestemænd fra relevante tjenestegrene i Generalsekretariatet for Rådet og Kommissionen samt udstationeret personale fra medlemsstaternes nationale diplomatiske tjenester. Rådet fastsætter ved en europæisk afgørelse, hvordan Tjenesten for EU's Optræden Udadtil skal tilrettelægges og fungere. Rådet træffer afgørelse på forslag af EU-udenrigsministeren efter høring af Europa-Parlamentet og efter Kommissionens godkendelse.

ARTIKEL III–297

 [Europæiske afgørelser om operationelle EU-aktioner (tidl. TEU art. 14)]

1. Hvis en international situation kræver en operationel aktion fra Unionens side, vedtager Rådet de nødvendige europæiske afgørelser. Disse afgørelser fastsætter mål og rækkevidde, de midler, der skal stilles til rådighed for Unionen, samt betingelserne for gennemførelse af aktionen og om nødvendigt dens varighed.

Hvis der sker en ændring af forholdene, der har væsentlig betydning for et spørgsmål, der er genstand for en sådan europæisk afgørelse, reviderer Rådet principperne og målene for denne afgørelse og vedtager de nødvendige europæiske afgørelser.

2. De i stk. 1 nævnte europæiske afgørelser forpligter medlemsstaterne i deres stillingtagen og handlinger.

3. Enhver national stillingtagen eller handling i henhold til en europæisk afgørelse som nævnt i stk. 1 meddeles af den berørte medlemsstat i så god tid, at der om nødvendigt kan holdes forudgående samråd i Rådet. Forpligtelsen til at give forhåndsunderretning gælder ikke foranstaltninger, som alene indebærer gennemførelse af den pågældende afgørelse på nationalt plan.

4. Gør udviklingen i forholdene det bydende nødvendigt, og revideres den europæiske afgørelse som nævnt i stk. 1 ikke, kan medlemsstaterne under hensyntagen til de almindelige mål for denne afgørelse straks træffe de nødvendige foranstaltninger. En medlemsstat, der træffer sådanne foranstaltninger, underretter omgående Rådet herom.

5. Volder iværksættelsen af en europæisk afgørelse efter denne artikel alvorlige vanskeligheder for en medlemsstat, skal denne forelægge sagen for Rådet, der skal drøfte den og søge passende løsninger. Disse må ikke stride imod målene for aktionen eller være til skade for dens effektivitet.

ARTIKEL III–298

 [Europæiske afgørelser om EU-holdninger (tidl. TEU art. 15)]

Rådet vedtager europæiske afgørelser, som fastlægger Unionens holdning til et bestemt spørgsmål af geografisk eller tematisk karakter. Medlemsstaterne drager omsorg for, at deres nationale politik er i overensstemmelse med Unionens holdninger.

ARTIKEL III–299

 [Forelæggelse af initiativer eller forslag (tidl. TEU art. 22)]

1. Enhver medlemsstat, EU-udenrigsministeren eller EU-udenrigsministeren med støtte fra Kommissionen kan forelægge Rådet alle spørgsmål vedrørende den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik og forelægge det henholdsvis initiativer eller forslag.

2. I tilfælde, der kræver en hurtig afgørelse, indkalder EU-udenrigsministeren enten på egen foranledning eller på anmodning af en medlemsstat inden for 48 timer eller, hvor en afgørelse er uopsættelig, inden for en endnu kortere frist til en ekstraordinær samling i Rådet.

ARTIKEL III–300

 [Stemmeregler, konstruktiv afståelse, vetoret, passerelle (tidl. TEU art. 23)]

1. Europæiske afgørelser i henhold til dette kapitel vedtages af Rådet med enstemmighed.

Hvis et medlem af Rådet afholder sig fra at stemme i forbindelse med afstemninger, kan medlemmet kvalificere sin stemmeundladelse ved at afgive en formel erklæring. I så fald er det pågældende medlem ikke forpligtet til at anvende den europæiske afgørelse, men det accepterer, at den forpligter Unionen. Under udvisning af gensidig solidaritet afholder den pågældende medlemsstat sig fra enhver handling, som vil kunne komme i konflikt med eller hindre en handling fra Unionens side på grundlag af den pågældende afgørelse, og de øvrige medlemsstater respekterer dens holdning. Hvis de medlemmer af Rådet, der på denne måde knytter en erklæring til deres stemmeundladelse, udgør mindst en tredjedel af medlemsstaterne med tilsammen mindst en tredjedel af Unionens befolkning, er afgørelsen ikke vedtaget.

2. Uanset stk. 1 træffer Rådet afgørelse med kvalificeret flertal,

a) når det vedtager europæiske afgørelser, der fastlægger en EU-aktion eller en EU-holdning på grundlag af en europæisk afgørelse truffet af Det Europæiske Råd vedrørende Unionens strategiske interesser og mål som nævnt i artikel III-293, stk. 1

b) når det vedtager en europæisk afgørelse, der fastlægger en EU-aktion eller en EU-holdning, på forslag af EU-udenrigsministeren efter en specifik anmodning fra Det Europæiske Råd fremsat på dettes eget eller på EU-udenrigsministerens initiativ

c) når det vedtager en europæisk afgørelse om iværksættelse af en europæisk afgørelse, der fastlægger en EU-aktion eller en EU-holdning

d) når det vedtager en europæisk afgørelse om udpegning af en særlig repræsentant i henhold til artikel III-302.

Hvis et medlem af Rådet erklærer, at det af vitale nærmere anførte årsager, der vedrører den nationale politik, agter at stemme imod vedtagelsen af en europæisk afgørelse, der skal vedtages med kvalificeret flertal, finder der ikke afstemning sted. EU-udenrigsministeren søger i tæt samråd med den pågældende medlemsstat at opnå en løsning, som den kan acceptere. Hvis der ikke opnås et resultat, kan Rådet med kvalificeret flertal anmode om, at sagen henvises til Det Europæiske Råd med henblik på en enstemmig europæisk afgørelse.

3. I overensstemmelse med artikel I-40, stk. 7, kan Det Europæiske Råd med enstemmighed vedtage en europæisk afgørelse om, at Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal i andre tilfælde end dem, der er nævnt i stk. 2 i nærværende artikel.

4. Stk. 2 og 3 gælder ikke for afgørelser, der har indvirkning på militær- eller forsvarsområdet.

ARTIKEL III–301

*[Samordning i Rådet og diplomatisk samarbejde
(tidl. TEU art. 19, delvis ny)]*

1. Når Det Europæiske Råd eller Rådet har fastlagt en fælles EU-tilgang i henhold til artikel I 40, stk. 5, samordner EU-udenrigsministeren og medlemsstaternes udenrigsministre deres aktiviteter i Rådet.

2. Medlemsstaternes diplomatiske missioner og Unionens delegationer i tredjelande og ved internationale organisationer samarbejder indbyrdes og bidrager til udformningen og iværksættelsen af den fælles tilgang, der er nævnt i stk. 1.

ARTIKEL III–302

[EU's særlige repræsentanter (tidl. TEU art. 18 stk. 5)]

Rådet kan på forslag af EU-udenrigsministeren udpege en særlig repræsentant med et mandat i forbindelse med særlige politikspørgsmål. Den særlige repræsentant udøver sit mandat under EU-udenrigsministerens myndighed.

ARTIKEL III–303

 [Internationale aftaler (tidl. TEU art. 24)]

Unionen kan indgå aftaler med en eller flere stater eller internationale organisationer på de områder, der hører under dette kapitel.

ARTIKEL III–304

 [Europa-Parlamentet, høring og underretning (tidl. TEU art. 21)]

1. EU-udenrigsministeren hører og underretter Europa-Parlamentet i overensstemmelse med artikel I-40, stk. 8, og artikel I-41, stk. 8. Han eller hun påser, at der tages behørigt hensyn til Europa-Parlamentets synspunkter. De særlige repræsentanter kan inddrages i underretningen af Europa-Parlamentet.

2. Europa-Parlamentet kan stille spørgsmål eller rette henstillinger til Rådet og EU-udenrigsministeren. Det drøfter to gange om året de fremskridt, der er gjort med iværksættelsen af den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, herunder den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik.

ARTIKEL III–305

 [Samordning i internationale fora m.v. (tidl. TEU art. 19)]

1. Medlemsstaterne samordner deres optræden i internationale organisationer og på internationale konferencer. De forsvarer Unionens holdninger i disse fora. EU-udenrigsministeren varetager tilrettelæggelsen af denne samordning.

I internationale organisationer og på internationale konferencer, hvori ikke alle medlemsstaterne deltager, forsvarer de deltagende medlemsstater Unionens holdninger.

2. I overensstemmelse med artikel I-16, stk. 2, skal de medlemsstater, der er repræsenteret i internationale organisationer eller på internationale konferencer, hvori ikke alle medlemsstaterne deltager, holde disse samt EU-udenrigsministeren underrettet om alle spørgsmål af fælles interesse.

De medlemsstater, der også er medlemmer af De Forenede Nationers Sikkerhedsråd, rådfører sig med hinanden og holder de øvrige medlemsstater samt EU-udenrigsministeren fuldt underrettet. De medlemsstater, der er medlemmer af Sikkerhedsrådet, forsvarer i udøvelsen af deres funktion Unionens holdninger og interesser, uden at dette dog berører det ansvar, der påhviler dem i medfør af De Forenede Nationers pagt.

Når Unionen har fastlagt en holdning til et emne på dagsordenen for De Forenede Nationers Sikkerhedsråd, anmoder de medlemsstater, der sidder i Sikkerhedsrådet, om, at EU-udenrigsministeren indbydes til at fremlægge Unionens holdning.

ARTIKEL III-306

 [Samarbejde mellem diplomatiske missioner (tidl. TEU art. 20)]

Medlemsstaternes diplomatiske og konsulære missioner og Unionens delegationer i tredjelande og på internationale konferencer samt deres repræsentationer ved internationale organisationer samarbejder for at sikre, at europæiske afgørelser om fastlæggelse af EU-holdninger og -aktioner, der er vedtaget i medfør af dette kapitel, overholdes og iværksættes. De intensiverer deres samarbejde ved at udveksle oplysninger og foretage fælles vurderinger.

De bidrager til iværksættelsen af europæiske borgeres ret til beskyttelse på tredjelandes område, jf. artikel I-10, stk. 2, litra c), samt af foranstaltninger vedtaget i henhold til artikel III-127.

ARTIKEL III-307

 [Den udenrigs- og sikkerhedspolitiske komité (tidl. TEU art. 25)]

1. Med forbehold af artikel III-344 følger en udenrigs- og sikkerhedspolitisk komité den internationale situation på de områder, der henhører under den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, og bidrager til at fastlægge politikken ved at afgive udtalelser til Rådet på dettes eller EU-udenrigsministerens foranledning eller på eget initiativ. Komitéen følger ligeledes iværksættelsen af den vedtagne politik med forbehold af EU-udenrigsministerens beføjelser.

2. Inden for dette kapitels område varetager Den Udenrigs- og Sikkerhedspolitiske Komité under Rådets og EU-udenrigsministerens ansvar den politiske kontrol med og den strategiske ledelse af krisestyringsoperationer som omhandlet i artikel III-309.

Rådet kan med henblik på en krisestyringsoperation og for hele dennes varighed, som fastlagt af Rådet, bemyndige komitéen til at træffe relevante foranstaltninger vedrørende den politiske kontrol med og den strategiske ledelse af operationen.

ARTIKEL III–308

 [Forholdet til anvendelse af institutionernes procedurer
(tidl. TEU art. 46(f) & art. 47)]

Gennemførelsen af den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik berører ikke anvendelsen af institutionernes procedurer og omfanget af deres beføjelser som fastsat i forfatningen med henblik på udøvelsen af Unionens kompetencer i artikel I-13 til I-15 samt artikel I-17.

På samme måde berører gennemførelsen af politikkerne i disse artikler ikke anvendelsen af institutionernes procedurer og omfanget af deres beføjelser som fastsat i forfatningen med henblik på udøvelsen af Unionens kompetencer i henhold til dette kapitel.

AFDELING 2 – DEN FÆLLES SIKKERHEDS- OG FORSVARSPOLITIK

ARTIKEL III–309

 [Sikkerheds- og forsvarspolitiske opgaver (tidl. TEU art. 17)]

1. De opgaver, der er omhandlet i artikel I-41, stk. 1, i forbindelse med hvilke Unionen kan anvende civile og militære midler, omfatter fælles aktioner på nedrustningsområdet, humanitære opgaver og redningsopgaver, rådgivnings- og bistandsopgaver på det militære område, konfliktforebyggende og fredsbevarende opgaver og kampstyrkers opgaver i forbindelse med krisestyring, herunder fredsskabelse og postkonflikt-stabiliseringsoperationer. Alle disse opgaver kan bidrage til bekæmpelse af terrorisme, herunder gennem den støtte, som ydes tredjelande til bekæmpelse af terrorisme på deres område.

2. Rådet vedtager europæiske afgørelser om de opgaver, der er omhandlet i stk. 1, idet det fastlægger deres mål og rækkevidde samt de overordnede betingelser for deres gennemførelse. EU-udenrigsministeren forestår med reference til Rådet og i nær permanent kontakt med Den Udenrigs- og Sikkerhedspolitiske Komité samordningen af opgavernes civile og militære aspekter.

ARTIKEL III–310

 [Overdragelse af opgaver til en gruppe af medlemsstater (ny)]

1. Rådet kan i medfør af de europæiske afgørelser, det vedtager i henhold til artikel III 309, overdrage gennemførelsen af en opgave til en gruppe af medlemsstater, der

ønsker det og råder over den fornødne kapacitet til at udføre en sådan opgave. Disse medlemsstater aftaler indbyrdes sammen med EU-udenrigsministeren, hvorledes opgaven skal forvaltes.

2. De medlemsstater, der deltager i gennemførelsen af opgaven, aflægger regelmæssigt situationsrapport til Rådet på eget initiativ eller på anmodning af en anden medlemsstat. De deltagende medlemsstater forelægger øjeblikkeligt sagen for Rådet, såfremt gennemførelsen af opgaven får væsentlige følger eller nødvendiggør en ændring af målet, rækkevidden eller betingelserne for opgaven, jf. de europæiske afgørelser, der er nævnt i stk. 1. I sådanne tilfælde vedtager Rådet de nødvendige europæiske afgørelser.

ARTIKEL III–311

 [Det Europæiske Forsvarsagentur (ny)]

1. Det Europæiske Agentur for Udvikling af Forsvarskapaciteter, Forskning, Anskaffelse og Forsvarsmateriel (Det Europæiske Forsvarsagentur), der er oprettet ved artikel I-41, stk. 3, og placeret under Rådets myndighed, har til opgave

a) at bidrage til fastlæggelse af målene for medlemsstaternes militære kapacitet og vurdere, om de kapacitetstilsagn, som medlemsstaterne har givet, overholdes

b) at fremme harmonisering af de operationelle behov samt vedtagelse af effektive og indbyrdes forenelige procedurer i forbindelse med materielanskaffelser

c) at foreslå multilaterale projekter med henblik på at opfylde målene for militær kapacitet og sikre koordineringen af de programmer, der gennemføres af medlemsstaterne, og forvaltningen af specifikke samarbejdsprogrammer

d) at støtte forskningen i forsvarsteknologi samt koordinere og planlægge fælles forskningsaktiviteter og undersøgelser af tekniske løsninger, der imødekommer de fremtidige operationelle behov

e) at bidrage til at identificere og eventuelt gennemføre alle nyttige foranstaltninger med henblik på at styrke forsvarssektorens industrielle og teknologiske basis og øge effektiviteten af de militære udgifter.

2. Det Europæiske Forsvarsagentur er åbent for alle medlemsstater, der ønsker at deltage. Rådet vedtager med kvalificeret flertal en europæisk afgørelse med henblik på at fastlægge statuten, hjemstedet og de nærmere bestemmelser for agenturets drift. Denne afgørelse tager hensyn til omfanget af den faktiske deltagelse i agentu-

rets aktiviteter. Inden for agenturet oprettes der specifikke grupper, der omfatter de medlemsstater, som gennemfører fælles projekter. Agenturet udfører efter behov sine opgaver i samråd med Kommissionen.

ARTIKEL III–312

 [Permanent struktureret samarbejde (ny)]

1. De medlemsstater, der ønsker at deltage i et permanent struktureret samarbejde, jf. artikel I 41, stk. 6, og som opfylder kriterierne og tiltræder forpligtelserne med hensyn til militær kapacitet i protokollen om permanent struktureret samarbejde, underretter Rådet og EU-udenrigsministeren.
2. Senest tre måneder efter den i stk. 1 nævnte underretning vedtager Rådet en europæisk afgørelse om etablering af et permanent struktureret samarbejde med en liste over de deltagende medlemsstater. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal efter høring af EU-udenrigsministeren.
3. Enhver medlemsstat, der på et senere tidspunkt ønsker at deltage i det permanente strukturerede samarbejde, underretter Rådet og EU-udenrigsministeren.

Rådet vedtager en europæisk afgørelse, der bekræfter deltagelsen af den pågældende medlemsstat, der overholder kriterierne og tiltræder forpligtelserne i artikel 1 og 2 i protokollen om permanent struktureret samarbejde. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal efter høring af EU-udenrigsministeren. Kun de medlemmer af Rådet, der repræsenterer de deltagende medlemsstater, deltager i afstemningen.

Kvalificeret flertal defineres som mindst 55% af de medlemmer af Rådet, der repræsenterer de deltagende medlemsstater, idet dette flertal skal omfatte mindst 65% af befolkningen i disse medlemsstater.

Et blokerende mindretal skal som minimum omfatte det mindste antal medlemmer af Rådet, der repræsenterer mere end 35% af befolkningen i de deltagende medlemsstater, plus ét; er der ikke et sådant mindretal, anses det kvalificerede flertal for opnået.

4. Hvis en deltagende medlemsstat ikke længere opfylder kriterierne eller ikke længere er i stand til at overholde forpligtelserne i artikel 1 og 2 i protokollen om permanent struktureret samarbejde, kan Rådet vedtage en europæisk afgørelse om suspension af den pågældende medlemsstats deltagelse.

Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal. Kun de medlemmer af Rådet, der repræsenterer de deltagende medlemsstater, bortset fra den pågældende medlemsstat, deltager i afstemningen.

Kvalificeret flertal defineres som mindst 55% af de medlemmer af Rådet, der repræsenterer de deltagende medlemsstater, idet dette flertal skal omfatte mindst 65% af befolkningen i disse medlemsstater.

Et blokerende mindretal skal som minimum omfatte det mindste antal medlemmer af Rådet, der repræsenterer mere end 35% af befolkningen i de deltagende medlemsstater, plus ét; er der ikke et sådant mindretal, anses det kvalificerede flertal for opnået.

5. Hvis en deltagende medlemsstat ønsker at forlade det permanente strukturerede samarbejde, underretter den Rådet om sin beslutning, og Rådet tager til efterretning, at den pågældende medlemsstats deltagelse ophører.

6. Rådets europæiske afgørelser og Rådets henstillinger inden for rammerne af det permanente strukturerede samarbejde, bortset fra dem, der er nævnt i stk. 2-5, vedtages med enstemmighed. Med henblik på nærværende stykke tæller i forbindelse med enstemmighed kun de deltagende medlemsstaters repræsentanternes stemmer.

AFDELING 3 – FINANSIELLE BESTEMMELSER

ARTIKEL III–313

 [Finansiering, opstartsfond (tidl. TEU art. 28)]

1. Institutionernes administrationsudgifter som følge af iværksættelsen af dette kapitel afholdes over Unionens budget.

2. Aktionsudgifter til iværksættelsen af dette kapitel afholdes ligeledes over Unionens budget bortset fra udgifter til operationer, der har indvirkning på militær- eller forsvarsområdet, og tilfælde, hvor Rådet træffer anden afgørelse.

Såfremt udgifterne ikke afholdes over Unionens budget, afholdes de af medlemsstaterne efter den fordelingsnøgle, der er baseret på bruttonationalindkomsten, medmindre Rådet træffer anden afgørelse. Medlemsstater, hvis repræsentant i Rådet har afgivet en formel erklæring i henhold til artikel III-300, stk. 1, andet afsnit, er ikke forpligtet til at bidrage til finansieringen af udgifter til operationer, der har indvirkning på militær- eller forsvarsområdet.

3. Rådet vedtager en europæisk afgørelse om indførelse af særlige procedurer for at sikre hurtig adgang til bevillinger på Unionens budget til hastefinansiering af initiativer som led i den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, navnlig forberedende aktiviteter i forbindelse med en opgave som omhandlet i artikel I-41, stk. 1, og artikel III-309. Det træffer afgørelse efter høring af Europa-Parlamentet.

Forberedende aktiviteter i forbindelse med opgaver som nævnt i artikel I-41, stk. 1, og artikel III 309, der ikke opføres på Unionens budget, finansieres af en opstartsfond, der består af bidrag fra medlemsstaterne.

Rådet vedtager med kvalificeret flertal på forslag af EU-udenrigsministeren europæiske afgørelser til fastlæggelse af:

- a) de nærmere bestemmelser for oprettelse og finansiering af opstartsfonden, navnlig de finansielle midler, der tildeles fonden
- b) de nærmere bestemmelser for forvaltning af opstartsfonden
- c) de nærmere bestemmelser for finansiel kontrol.

Når den opgave, der påtænkes i overensstemmelse med artikel I-41, stk. 1, og artikel III-309, ikke kan opføres på Unionens budget, bemyndiger Rådet EU-udenrigsministeren til at anvende denne fond. EU-udenrigsministeren aflægger rapport til Rådet om udøvelsen af dette mandat.

KAPITEL III – DEN FÆLLES HANDELSPOLITIK

ARTIKEL III–314

 [Toldunion (tidl. TEF art. 131)]

Med oprettelsen af en toldunion i overensstemmelse med artikel III-151 bidrager Unionen i fælles interesse til en harmonisk udvikling af verdenshandelen, til en gradvis afskaffelse af restriktionerne for den internationale handel og de direkte udenlandske investeringer og til en sænkning af toldskrankerne og andre hindringer.

ARTIKEL III–315

 *[Principper for handelspolitikken, Kommissionens kompetence
(tidl. TEF art. 133)]*

1. Den fælles handelspolitik bygger på ensartede principper navnlig for så vidt angår toldændringer, indgåelse af told- og handelsaftaler vedrørende handel med varer og tjenesteydelser, handelsrelaterede aspekter af intellektuel ejendomsret, direkte udenlandske investeringer, gennemførelse af ensartethed i liberaliseringsforanstaltninger, eksportpolitik og handelspolitiske beskyttelsesforanstaltninger, herunder foranstaltninger mod dumping og subsidieordninger. Den fælles handelspolitik føres inden for rammerne af principperne og målene for Unionens optræden udadtil.
2. Ved europæiske love fastsættes foranstaltninger til fastlæggelse af rammerne for gennemførelsen af den fælles handelspolitik.
3. Skal der føres forhandlinger om og indgås aftaler med en eller flere stater eller internationale organisationer, finder artikel III-325 anvendelse, jf. dog de særlige bestemmelser i nærværende artikel.

Kommissionen retter henstillinger til Rådet, som bemyndiger den til at indlede de nødvendige forhandlinger. Rådet og Kommissionen skal sikre, at de forhandlede aftaler er i overensstemmelse med Unionens interne politikker og regler.

Disse forhandlinger føres af Kommissionen i samråd med et særligt udvalg udpeget af Rådet til at bistå den i dette arbejde og inden for rammerne af direktiver, som Rådet kan meddele den. Kommissionen aflægger regelmæssigt beretning til det særlige udvalg og til Europa-Parlamentet om, hvordan forhandlingerne skrider frem.

4. For så vidt angår forhandling og indgåelse af aftaler som nævnt i stk. 3 træffer Rådet afgørelse med kvalificeret flertal.

For så vidt angår forhandling og indgåelse af aftaler på områderne handel med tjenesteydelser og handelsrelaterede aspekter af intellektuel ejendomsret samt direkte udenlandske investeringer træffer Rådet afgørelse med enstemmighed, hvis aftalen omfatter bestemmelser, hvor der kræves enstemmighed for vedtagelse af interne regler.

Rådet træffer ligeledes afgørelse med enstemmighed om forhandling og indgåelse af aftaler

a) på området handel med kulturelle og audiovisuelle tjenesteydelser, når disse aftaler indebærer en risiko for, at den kulturelle og sproglige mangfoldighed i Unionen bringes i fare

b) på området handel med sociale, uddannelsesmæssige og sundhedsmæssige tjenesteydelser, når disse aftaler indebærer en risiko for, at den nationale tilrettelæggelse af sådanne tjenester forstyrres alvorligt, og at medlemsstaternes ansvar for levering heraf bringes i fare.

5. Forhandling og indgåelse af internationale aftaler på transportområdet er omfattet af afsnit III, kapitel III, afdeling 7, samt af artikel III-325.

6. Udøvelsen af de beføjelser, som denne artikel tillægger på området den fælles handelspolitik, berører ikke afgrænsningen af beføjelserne mellem Unionen og medlemsstaterne og vil ikke føre til en harmonisering af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser, i det omfang forfatningen udelukker en sådan harmonisering.

KAPITEL IV – SAMARBEJDE MED TREDJELANDE OG HUMANITÆR BISTAND

AFDELING 1 – UDVIKLINGSSAMARBEJDE

ARTIKEL III-316

 [Målsætninger (tidl. TEF art. 177)]

1. Unionens politik med hensyn til udviklingssamarbejde føres inden for rammerne af principperne og målene for Unionens optræden udadtil. Unionens og medlemsstaternes politik med hensyn til udviklingssamarbejde supplerer og styrker gensidigt hinanden.

Hovedmålet for Unionens politik på dette område er at nedbringe og på sigt udrydde fattigdommen. Unionen tager hensyn til målene for udviklingssamarbejdet i forbindelse med iværksættelse af politikker, der kan påvirke udviklingslandene.

2. Unionen og medlemsstaterne respekterer de forpligtelser og tager hensyn til de målsætninger, som de har godkendt inden for rammerne af De Forenede Nationer og andre kompetente internationale organisationer.

ARTIKEL III–317

 [Procedure og internationalt samarbejde (tidl. TEF art. 179 & art. 181)]

1. Ved europæiske love eller rammelove fastsættes de foranstaltninger, der er nødvendige for at gennemføre politikken for udviklingssamarbejde, og som kan vedrøre flerårige samarbejdsprogrammer med udviklingslande eller programmer med en tematisk tilgang.

2. Unionen kan med tredjelande og kompetente internationale organisationer indgå aftaler, der kan bidrage til at nå målene i artikel III-292 og III-316.

Første afsnit berører ikke medlemsstaternes kompetence til at forhandle i internationale organer og indgå aftaler.

3. Den Europæiske Investeringsbank bidrager på de betingelser, der er fastsat i dens statut, til iværksættelsen af de foranstaltninger, der er nævnt i stk. 1.

ARTIKEL III–318

 [Samordning af medlemsstaternes politik, internationalt samarbejde (tidl. TEF art. 180 & art. 181)]

1. For at styrke komplementariteten og effektiviteten af deres indsats samordner Unionen og medlemsstaterne deres politik med hensyn til udviklingssamarbejde og fører samråd om deres bistandsprogrammer, herunder i internationale organisationer og på internationale konferencer. De kan iværksætte fælles aktiviteter. Medlemsstaterne bidrager om nødvendigt til iværksættelsen af Unionens bistandsprogrammer.

2. Kommissionen kan tage ethvert passende initiativ for at fremme den i stk. 1 omhandlede samordning.

3. Inden for rammerne af deres respektive beføjelser samarbejder Unionen og medlemsstaterne med tredjelande og med kompetente internationale organisationer.

AFDELING 2 – ØKONOMISK, FINANSIELT OG TEKNISK SAMARBEJDE MED TREDJELANDE

ARTIKEL III–319

 [Samarbejde med tredjelande og internationale organisationer
(tidl. TEF art. 181)]

1. Med forbehold af de øvrige bestemmelser i forfatningen, især i artikel III-316 til III-318, iværksætter Unionen samarbejdsforanstaltninger med andre tredjelande end udviklingslande på det økonomiske, finansielle og tekniske område, herunder bistandsforanstaltninger især på det finansielle område. Disse foranstaltninger skal være i overensstemmelse med Unionens udviklingspolitik og gennemføres inden for rammerne af principperne og målene for Unionens optræden udadtil. Unionens og medlemsstaternes foranstaltninger supplerer og styrker gensidigt hinanden.
2. Ved europæiske love eller rammelove fastsættes de foranstaltninger, der er nødvendige for at gennemføre stk. 1.
3. Inden for rammerne af deres respektive beføjelser samarbejder Unionen og medlemsstaterne med tredjelande og med kompetente internationale organisationer. De nærmere bestemmelser vedrørende Unionens samarbejde kan nedfældes i aftaler mellem denne og de pågældende tredjeparter.

Første afsnit berører ikke medlemsstaternes kompetence til at forhandle i internationale organer og indgå aftaler.

ARTIKEL III–320

 [Procedure ved akut finansiel bistand (ny)]

Når situationen i et tredjeland kræver akut finansiel bistand fra Unionens side vedtager Rådet på forslag af Kommissionen de nødvendige europæiske afgørelser.

AFDELING 3 – HUMANITÆR BISTAND

ARTIKEL III–321

 [Principper for humanitær bistand, procedure, frivilligt europæisk korps (ny)]

1. Unionens aktiviteter på området humanitær bistand gennemføres inden for rammerne af principperne og målene for Unionens optræden udadtil. Formålet med disse

aktiviteter er i specifikke situationer at yde bistand, hjælp og beskyttelse til befolkninger i tredjelande, der er ofre for naturkatastrofer eller menneskeskabte katastrofer, med henblik på opfyldelse af de humanitære behov, der opstår i disse forskellige situationer. Unionens og medlemsstaternes aktiviteter supplerer og styrker gensidigt hinanden.

2. Unionens humanitære bistandsaktiviteter gennemføres i overensstemmelse med principperne i folkeretten og principperne om upartiskhed, neutralitet og ikke-forskelsbehandling.

3. Ved europæiske love eller rammelove fastsættes foranstaltninger til fastlæggelse af rammerne for gennemførelsen af Unionens humanitære bistandsaktiviteter.

4. Unionen kan med tredjelande og kompetente internationale organisationer indgå aftaler, der kan bidrage til at nå målene i stk. 1 og i artikel III-292.

Første afsnit berører ikke medlemsstaternes kompetence til at forhandle i internationale organer og indgå aftaler.

5. Der oprettes et frivilligt europæisk korps for humanitær bistand, der kan danne ramme for europæiske unges fælles bidrag til Unionens humanitære bistandsaktiviteter. Statutten og de nærmere bestemmelser om funktionsmåden for et sådant korps fastsættes ved europæiske love.

6. Kommissionen kan tage ethvert passende initiativ for at fremme samordningen mellem Unionens og medlemsstaternes aktiviteter med henblik på at styrke effektiviteten og komplementariteten af Unionens og de nationale humanitære bistandsforanstaltninger.

7. Unionen påser, at dens humanitære bistandsaktiviteter samordnes og hænger sammen med de tiltag, der gennemføres af internationale organisationer og organer, især dem, der indgår i FN-systemet.

KAPITEL V – RESTRIKTIVE FORANSTALTNINGER

ARTIKEL III–322

 [Økonomiske sanktioner over for tredjelande (tidl. TEF art. 301)]

1. Såfremt en europæisk afgørelse, der er vedtaget på grundlag af kapitel II i dette afsnit, tager sigte på helt eller delvis at afbryde eller indskrænke de økonomiske og finansielle forbindelser med et eller flere tredjelande, vedtager Rådet de nødvendige europæiske forordninger eller afgørelser med kvalificeret flertal på fælles forslag af EU-udenrigsministeren og Kommissionen. Det underretter Europa-Parlamentet herom.
2. Såfremt en europæisk afgørelse, der er vedtaget på grundlag af kapitel II, giver mulighed herfor, kan Rådet efter proceduren i stk. 1 vedtage restriktive foranstaltninger over for fysiske og juridiske personer, grupper eller ikke-statslige enheder.
3. De retsakter, der er nævnt i denne artikel, skal indeholde de nødvendige bestemmelser om retsgarantier.

KAPITEL VI – INTERNATIONALE AFTALER

ARTIKEL III–323

 [Betingelser for indgåelse af aftaler med tredjelande og internationale organisationer (tidl. delvis TEF art. 300 stk. 7)]

1. Unionen kan indgå en aftale med et eller flere tredjelande eller en eller flere internationale organisationer, når der i forfatningen er fastsat bestemmelser herom, eller når indgåelsen af en aftale enten er nødvendig for i forbindelse med Unionens politikker at nå et af de mål, der er fastlagt i forfatningen, eller er foreskrevet i en juridisk bindende EU-retsakt, eller kan berøre fælles regler eller ændre deres rækkevidde.
2. De aftaler, som Unionen indgår, er bindende for EU-institutionerne og medlemsstaterne.

ARTIKEL III–324

 [Associeringsaftaler med tredjelande (tidl. TEF art. 310)]

Unionen kan indgå en associeringsaftale med et eller flere tredjelande eller en eller flere internationale organisationer med henblik på at skabe en associering med gensidige rettigheder og forpligtelser, fælles optræden og særlige procedurer.

ARTIKEL III–325

 [Aftaler med tredjelande og internationale organisationer, procedure (ny)]

1. Med forbehold af de særlige bestemmelser i artikel III-315 forhandles og indgås aftaler mellem Unionen og tredjelande eller internationale organisationer efter nedenstående procedure.
 2. Rådet godkender indledningen af forhandlinger, vedtager forhandlingsdirektiver, bemyndiger undertegnelse og indgår aftalerne.
 3. Kommissionen - eller EU-udenrigsministeren, når aftalen udelukkende eller hovedsagelig vedrører den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik - forelægger henstillinger for Rådet, som vedtager en europæisk afgørelse om bemyndigelse til at indlede forhandlinger og, afhængigt af emnet for den påtænkte aftale, om udpegelse af Unionens forhandler eller chefen for Unionens forhandlingsdelegation.
 4. Rådet kan give forhandleren direktiver og udpege et særligt udvalg, som der skal føres samråd med under forhandlingerne.
 5. Rådet vedtager på forslag af forhandleren en europæisk afgørelse om bemyndigelse til undertegnelse af aftalen samt eventuelt om midlertidig anvendelse heraf inden ikrafttrædelsen.
 6. Rådet vedtager på forslag af forhandleren en europæisk afgørelse om indgåelse af aftalen.
- Medmindre aftalen udelukkende vedrører den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, vedtager Rådet den europæiske afgørelse om indgåelse af aftalen
- a) efter godkendelse fra Europa-Parlamentet i følgende tilfælde:
 - i) associeringsaftaler

- ii) tiltrædelse af den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder
- iii) aftaler, hvorved der etableres en specifik institutionel ramme med samarbejdsprocedurer
- iv) aftaler, som har betydelige budgetmæssige virkninger for Unionen

v) aftaler, som dækker områder, hvor den almindelige lovgivningsprocedure eller, når der kræves godkendelse af Europa-Parlamentet, den særlige lovgivningsprocedure finder anvendelse.

Europa-Parlamentet og Rådet kan i hastetilfælde aftale en frist for godkendelsen.

b) efter høring af Europa-Parlamentet i de øvrige tilfælde. Europa-Parlamentet afgiver udtalelse inden for en frist, som Rådet kan fastsætte, alt efter hvor meget sagen haster. Hvis der ikke er afgivet udtalelse ved fristens udløb, kan Rådet træffe afgørelse.

7. Uanset stk. 5, 6 og 9 kan Rådet, når det indgår en aftale, bemyndige forhandleren til på Unionens vegne at godkende ændringer af aftalen, hvis disse ændringer ifølge aftalen skal vedtages ved en forenklet procedure eller vedtages af et organ, der nedsættes ved aftalen. Rådet kan knytte særlige betingelser til en sådan bemyndigelse.

8. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal under hele proceduren.

Det træffer dog afgørelse med enstemmighed, når aftalen vedrører et område, hvor der kræves enstemmighed ved vedtagelse af en EU-retsakt, samt for så vidt angår associeringsaftaler og de i artikel III-319 nævnte aftaler med stater, der er kandidater til tiltrædelse af Unionen.

9. Rådet vedtager på forslag af Kommissionen eller EU-udenrigsministeren en europæisk afgørelse om suspension af anvendelsen af en aftale og om fastlæggelse af, hvilke holdninger der skal indtages på Unionens vegne i et organ nedsat ved en aftale, når dette organ skal vedtage retsakter, der har retsvirkninger, bortset fra retsakter, der supplerer eller ændrer den institutionelle ramme for aftalen.

10. Europa-Parlamentet skal straks underrettes fuldt ud om alle faser i proceduren.

11. En medlemsstat, Europa-Parlamentet, Rådet eller Kommissionen kan indhente udtalelse fra Domstolen om en påtænkt aftales forenelighed med forfatningen. I tilfælde af negativ udtalelse fra Domstolen kan den påtænkte aftale kun træde i kraft, hvis den ændres, eller forfatningen revideres.

ARTIKEL III–326

 *[Internationale aftaler om valutakurser i valutakurspolitik
(tidl. TEF art. 111)]*

1. Uanset artikel III-325 kan Rådet enten på grundlag af en henstilling fra Den Europæiske Centralbank eller på grundlag af en henstilling fra Kommissionen og efter høring af Den Europæiske Centralbank, hvor det tilstræbes at opnå en konsensus, der er i overensstemmelse med målsætningen om prisstabilitet, indgå formelle aftaler om et valutakurssystem for euroen over for tredjelandsvalutaer. Rådet træffer afgørelse med enstemmighed efter høring af Europa-Parlamentet i overensstemmelse med proceduren i stk. 3.

Rådet kan enten på grundlag af en henstilling fra Den Europæiske Centralbank eller på grundlag af en henstilling fra Kommissionen og efter høring af Den Europæiske Centralbank, hvor det tilstræbes at opnå en konsensus, der er i overensstemmelse med målsætningen om prisstabilitet, vedtage, ændre eller ophæve centrankurserne for euroen inden for valutakurssystemet. Formanden for Rådet underretter Europa-Parlamentet om enhver vedtagelse, ændring eller ophævelse af centrankurserne for euroen.

2. Såfremt der ikke findes noget valutakurssystem i forhold til en eller flere tredjelandsvalutaer som nævnt i stk. 1, kan Rådet, der træffer afgørelse enten på grundlag af en henstilling fra Den Europæiske Centralbank eller på grundlag af en henstilling fra Kommissionen og efter høring af Den Europæiske Centralbank, udarbejde generelle retningslinjer for valutakurspolitikken i forhold til disse valutaer. Disse generelle retningslinjer berører ikke Det Europæiske System af Centralbankers hovedmålsætning om fastholdelse af prisstabilitet.

3. Såfremt Unionen skal forhandle aftaler om monetære spørgsmål eller spørgsmål vedrørende valutakursordninger med en eller flere stater eller internationale organisationer, fastlægger Rådet, der træffer afgørelse på grundlag af en henstilling fra Kommissionen og efter høring af Den Europæiske Centralbank, uanset artikel III-325 arrangementer for forhandling og indgåelse af sådanne aftaler. Disse arrangementer skal sikre, at Unionen udtrykker én enkelt holdning. Kommissionen tilknyttes forhandlingerne fuldt ud.

4. Med forbehold af Unionens kompetence og aftaler for så vidt angår Den Økonomiske og Monetære Union kan medlemsstaterne forhandle i internationale organer og indgå aftaler.

KAPITEL VII – UNIONENS FORBINDELSER MED INTERNATIONALE ORGANISATIONER OG TREDJELANDE SAMT UNIONENS DELEGATIONER

ARTIKEL III–327

 [Unionens samarbejde med FN og andre internationale organisationer (tidl. TEF art. 302-304)]

1. Unionen indleder ethvert formålstjenligt samarbejde med De Forenede Nationers organer og særorganisationer, Europarådet, Organisationen for Sikkerhed og Samarbejde i Europa og Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udvikling.

Unionen opretholder i øvrigt passende forbindelser med andre internationale organisationer.

2. EU-udenrigsministeren og Kommissionen står for gennemførelsen af denne artikel.

ARTIKEL III–328

 [Unionens delegationer (ny)]

1. Unionens delegationer i tredjelande og ved internationale organisationer sikrer Unionens repræsentation.

2. Unionens delegationer står under EU-udenrigsministerens ansvar. De handler i tæt samarbejde med medlemsstaternes diplomatiske og konsulære missioner.

KAPITEL VIII – GENNEMFØRELSE AF SOLIDARITETSBESTEMMELSEN

ARTIKEL III–329

 [Gennemførelse af solidaritetsbestemmelsen, procedure (ny)]

1. Hvis en medlemsstat udsættes for et terrorangreb eller er offer for en naturkatastrofe eller en menneskeskabt katastrofe, kommer de øvrige medlemsstater denne medlemsstat til undsætning på anmodning af dens politiske myndigheder. Med henblik herpå foretager medlemsstaterne en samordning i Rådet.

2. De nærmere regler for Unionens gennemførelse af solidaritetsbestemmelsen i artikel I-43 fastlægges ved en europæisk afgørelse vedtaget af Rådet på fælles forslag af Kommissionen og EU udenrigsministeren. Når denne afgørelse har indvirkning på forsvarsområdet, træffer Rådet afgørelse i henhold til artikel III-300, stk. 1. Det underretter Europa-Parlamentet herom.

I forbindelse med dette stykke og med forbehold af artikel III-344 bistår Rådet af Den Udenrigs- og Sikkerhedspolitiske Komité med støtte fra de organer, der er oprettet som led i den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik, og af den komité, der er nævnt i artikel III-261, der, når det er relevant, forelægger Rådet fælles udtalelser.

3. For at Unionen og dens medlemsstater skal kunne optræde effektivt, foretager Det Europæiske Råd regelmæssige vurderinger af de trusler, som Unionen står over for.

AFSNIT VI – UNIONENS FUNKTIONSMÅDE

KAPITEL I – BESTEMMELSER VEDRØRENDE INSTITUTIONERNE

AFDELING 1 – INSTITUTIONERNE

Underafdeling 1 – Europa-Parlamentet

ARTIKEL III–330

 [Direkte valg til Europa-Parlamentet og dets statut (tidl. TEF art. 190)]

1. Ved en europæisk lov eller rammelov træffer Rådet de foranstaltninger, der er nødvendige for afholdelse af almindelige direkte valg til Europa-Parlamentet ifølge en i alle medlemsstater ensartet procedure eller efter principper, der er fælles for alle medlemsstater.

Rådet træffer afgørelse med enstemmighed på grundlag af et initiativ fra Europa-Parlamentet og efter godkendelse fra Europa-Parlamentet, der udtaler sig med et flertal af sine medlemmer. Denne lov eller rammelov træder i kraft, når medlemsstaterne har godkendt den i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige bestemmelser.

2. Ved en europæisk lov vedtaget af Europa-Parlamentet fastsættes statuten for dets medlemmer og de almindelige betingelser for udøvelsen af deres hverv. Europa-Parlamentet træffer afgørelse på eget initiativ efter høring af Kommissionen og efter Rådets godkendelse. Rådet træffer afgørelse med enstemmighed om alle bestemmelser og betingelser i forbindelse med beskatningsordningen for medlemmer eller forhenværende medlemmer.

ARTIKEL III–331

 [Statuten for politiske partier på europæisk plan (tidl. TEF art. 191)]

Ved europæisk lov fastsættes statuten for politiske partier på europæisk plan, jf. artikel I-46, stk. 4, og navnlig reglerne for deres finansiering.

ARTIKEL III–332

 *[Europa-Parlamentets mulighed for anmodning om retsakter
(tidl. TEF art. 192)]*

Europa-Parlamentet kan med et flertal af sine medlemmer anmode Kommissionen om at fremsætte passende forslag om spørgsmål, som efter dets opfattelse kræver udarbejdelse af en EU-retsakt til gennemførelse af forfatningen. Hvis Kommissionen ikke fremsætter noget forslag, giver den Europa-Parlamentet en begrundelse herfor.

ARTIKEL III–333

 [Midlertidigt undersøgelsesudvalg (tidl. TEF art. 193)]

Under udførelsen af sine opgaver kan Europa-Parlamentet efter anmodning fra en fjerdedel af sine medlemmer nedsætte et midlertidigt undersøgelsesudvalg, der, uden at de beføjelser, som forfatningen har tillagt andre institutioner eller organer, derved berøres, skal undersøge påstande om overtrædelser eller om fejl eller forsømmelser i forbindelse med gennemførelsen af EU-retten, medmindre de påståede forhold er under retslig behandling, i hvilket tilfælde denne retslige behandling først skal afsluttes.

Det midlertidige undersøgelsesudvalg ophører med at bestå, når det afgiver sin beretning.

Ved en europæisk lov vedtaget af Europa-Parlamentet fastsættes de nærmere vilkår for udøvelse af undersøgelsesbeføjelsen. Europa-Parlamentet træffer afgørelse på eget initiativ efter Rådets og Kommissionens godkendelse.

ARTIKEL III–334

 [Borgernes ret til at indgive andragender (tidl. TEF art. 194)]

I overensstemmelse med artikel I-10, stk. 2, litra d), er enhver unionsborger samt enhver fysisk eller juridisk person med bopæl eller hjemsted i en medlemsstat berettiget til på egen hånd eller i samvirke med andre personer at indgive andragender til Europa-Parlamentet om forhold, der henhører under områder, som Unionen beskæftiger sig med, og som vedrører den pågældende direkte.

ARTIKEL III–335

 *[Ombudsmandens opgaver, udnævnelse og afskedigelse
(tidl. TEF art. 195)]*

1. Europa-Parlamentet vælger en ombudsmand. I overensstemmelse med artikel I-10, stk. 2, litra d), og artikel I-49 skal denne være beføjet til at modtage klager fra enhver

unionsborger eller enhver fysisk eller juridisk person med bopæl eller hjemsted i en medlemsstat over tilfælde af fejl eller forsømmelser i forbindelse med handlinger foretaget af Unionens institutioner, organer, kontorer eller agenturer med undtagelse af Den Europæiske Unions Domstol under udøvelsen af dens domstolsfunktioner.

Ombudsmanden skal i overensstemmelse med sit hverv foretage de undersøgelser, som han eller hun finder berettigede, enten på eget initiativ eller på grundlag af de klager, der forelægges ham eller hende direkte eller gennem et medlem af Europa-Parlamentet, medmindre de påståede forhold er under eller har været under retslig behandling. Hvis ombudsmanden konstaterer, at der foreligger fejl eller forsømmelser, forelægger han eller hun sagen for den pågældende institution eller det pågældende organ, kontor eller agentur, som har en frist på tre måneder til at meddele ham eller hende sin udtalelse. Ombudsmanden sender derpå en rapport til Europa-Parlamentet og til den pågældende institution eller det pågældende organ, kontor eller agentur. Den person, som klagen hidrører fra, underrettes om resultatet af disse undersøgelser.

Ombudsmanden aflægger en årlig beretning til Europa-Parlamentet om resultatet af sine undersøgelser.

2. Ombudsmanden vælges efter hvert valg til Europa-Parlamentet for dets valgperiode. Ombudsmanden kan genvælges.

Domstolen kan på begæring af Europa-Parlamentet afskedige ombudsmanden, hvis han eller hun ikke længere opfylder de nødvendige betingelser for at udøve sit hverv, eller hvis han eller hun har begået en alvorlig forseelse.

3. Ombudsmanden udfører sit hverv i fuldstændig uafhængighed. Han eller hun må ved udøvelsen af sine pligter hverken søge eller modtage instruktioner fra nogen anden institution eller noget andet organ, kontor eller agentur. Ombudsmanden må, så længe hans eller hendes embedsperiode varer, ikke udøve nogen anden - lønnet eller ulønnet - erhvervmæssig virksomhed.

4. Ved en europæisk lov vedtaget af Europa-Parlamentet fastsættes ombudsmandens statut og de almindelige betingelser for udøvelsen af hans eller hendes hverv. Europa-Parlamentet træffer afgørelse på eget initiativ efter høring af Kommissionen og efter Rådets godkendelse.

ARTIKEL III–336

 [Årlig og ekstraordinær session (tidl. TEF art. 196)]

Europa-Parlamentet afholder en årlig session. Det træder uden indkaldelse sammen den anden tirsdag i marts.

Europa-Parlamentet kan ekstraordinært træde sammen til møde på anmodning af et flertal af sine medlemmer, af Rådet eller af Kommissionen.

ARTIKEL III–337

 [Det Europæiske Råds, Rådets og Kommissionens deltagelse i møder (tidl. TEF art. 197 & art. 200)]

1. Det Europæiske Råd og Rådet udtaler sig for Europa-Parlamentet på betingelser fastsat i henholdsvis Det Europæiske Råds og Rådets forretningsorden.
2. Kommissionen har adgang til alle Europa-Parlamentets møder og til at tage ordet på begæring. Den besvarer mundtligt eller skriftligt de spørgsmål, som Europa-Parlamentet eller dets medlemmer stiller den.
3. Europa-Parlamentet drøfter i et offentligt møde den almindelige årsberetning, som Kommissionen forelægger det.

ARTIKEL III–338

 [Generel afstemningsregel (tidl. TEF art. 198)]

Medmindre andet er fastsat i forfatningen, træffer Europa-Parlamentet sine afgørelser med et flertal af de afgivne stemmer. Dets forretningsorden fastsætter det beslutningsdygtige antal medlemmer.

ARTIKEL III–339

 [Forretningsorden og aktstykker (tidl. TEF art. 199)]

Europa-Parlamentet vedtager selv sin forretningsorden med et flertal af medlemmernes stemmer.

Europa-Parlamentets aktstykker offentliggøres i henhold til forfatningens og dets forretningsordens bestemmelser.

ARTIKEL III–340

 [Mistillidsvotum til Kommissionen (tidl. TEF art. 201)]

Indbringes forslag om mistillidsvotum vedrørende Kommissionens virksomhed, kan Europa-Parlamentet tidligst tage stilling hertil tre dage efter forslagens indbringelse og kun ved en offentlig afstemning.

Såfremt forslaget om mistillidsvotum vedtages med to tredjedels flertal af de afgivne stemmer og af et flertal af Europa-Parlamentets medlemmer, skal Kommissionens medlemmer samlet nedlægge deres hverv, og EU-udenrigsministeren nedlægger de hverv, denne udøver i Kommissionen. De fungerer og viderefører dog de løbende forretninger, indtil deres efterfølgere er blevet udnævnt i henhold til artikel I-26 og I-27. I dette tilfælde udløber tjenesteperioden for de medlemmer af Kommissionen, der er udnævnt til at efterfølge dem, på den dato, hvor tjenesteperioden for de medlemmer af Kommissionen, der samlet har måttet nedlægge deres hverv, ville være udløbet.

Underafdeling 2 – Det Europæiske Råd

ARTIKEL III–341

 [Stemmeregler og deltagelse af formanden for Europa-Parlamentet (ny)]

1. Hvert medlem af Det Europæiske Råd kan kun modtage fuldmagt til at stemme fra ét af de øvrige medlemmer.

Det forhold, at medlemmer, der er til stede eller repræsenteret, undlader at stemme, hindrer ikke vedtagelsen af de af Det Europæiske Råds afgørelser, der kræver enstemmighed.

2. Det Europæiske Råd kan indbyde formanden for Europa-Parlamentet til at blive hørt.

3. Det Europæiske Råd træffer afgørelse med simpelt flertal i forbindelse med procedurespørgsmål samt i forbindelse med vedtagelsen af sin forretningsorden.

4. Det Europæiske Råd bistås af Generalsekretariatet for Rådet.

Underafdeling 3 – Ministerrådet

ARTIKEL III–342

 [Indkaldelse af Rådet (tidl. TEF art. 204)]

Rådet træder sammen efter indkaldelse fra formanden på initiativ af denne, af et medlem af Rådet eller af Kommissionen.

ARTIKEL III–343

 [Stemmeregler (tidl. TEF art. 205 & art. 206)]

1. Hvert medlem af Rådet kan kun modtage fuldmagt til at stemme fra ét af de øvrige medlemmer.
2. Ved afgørelser, der kræver simpelt flertal, træffer Rådet afgørelse med et flertal af medlemmernes stemmer.
3. Det forhold, at medlemmer, der er til stede eller repræsenteret, undlader at stemme, hindrer ikke vedtagelsen af de af Rådets afgørelser, der kræver enstemmighed.

ARTIKEL III–344

 [COREPER, generalsekretariat og forretningsorden
(tidl. TEF art. 207)]

1. En komité sammensat af de faste repræsentanter for medlemsstaternes regeringer er ansvarlig for at forberede Rådets arbejde og udføre de hverv, der tildeles den af Rådet. Komitéen kan vedtage procedureafgørelser i de tilfælde, der er nævnt i Rådets forretningsorden.
 2. Rådet bistås af et generalsekretariat, der ledes af en generalsekretær udnævnt af Rådet.
- Rådet træffer afgørelse om Generalsekretariatets organisation med simpelt flertal.
3. Rådet træffer afgørelse med simpelt flertal i forbindelse med procedurespørgsmål samt i forbindelse med vedtagelsen af sin forretningsorden.

ARTIKEL III-345

 [Anmodning til Kommissionen om undersøgelser (tidl. TEF art. 208)]

Rådet kan med simpelt flertal anmode Kommissionen om at foretage sådanne undersøgelser, som det anser for hensigtsmæssige for at virkeliggøre de fælles mål, og om at forelægge det dertil egnede forslag. Hvis Kommissionen ikke fremsætter noget forslag, giver den Rådet en begrundelse herfor.

ARTIKEL III-346

 [Vedtægter for udvalg (tidl. TEF art. 209)]

Rådet vedtager europæiske afgørelser om vedtægterne for de udvalg, der er nævnt i forfatningen. Det træffer afgørelse med simpelt flertal efter høring af Kommissionen.

Underafdeling 4 – Europa-Kommissionen

ARTIKEL III-347

 [Kommissærernes uafhængighed (tidl. TEF art. 213 stk. 2)]

Kommissionens medlemmer afholder sig fra enhver handling, som er uforenelig med deres hverv. Medlemsstaterne respekterer deres uafhængighed og forsøger ikke at påvirke dem under udførelsen af deres hverv.

Kommissionens medlemmer må ikke, så længe deres tjeneste varer, udøve nogen anden - lønnet eller ulønnet - erhvervmæssig virksomhed. Ved indsættelsen i hvervet afgiver de en højtidelig forsikring om, at de, såvel i deres tjenesteperiode som efter at denne er afsluttet, vil overholde de forpligtelser, der følger med deres hverv, i særdeleshed pligten til efter tjenesteperiodens ophør at udvise hæderlighed og tilbageholdenhed med hensyn til overtagelse af visse hverv eller opnåelse af visse fordele. Overtrædes disse forpligtelser, kan Domstolen på begæring af Rådet, der træffer afgørelse med simpelt flertal, eller Kommissionen - alt efter omstændighederne - afskedige den pågældende fra hans eller hendes stilling i henhold til artikel III-349 eller fratage ham eller hende retten til pension eller andre tilsvarende fordele.

ARTIKEL III-348

 [Ophør af tjeneste (tidl. TEF art. 215)]

1. Bortset fra ordinære nyansættelser og dødsfald ophører tjenesten for et medlem af Kommissionen ved frivillig fratreden eller ved afskedigelse.

2. For resten af det fratrådte, afskedigede eller afdøde medlems tjenesteperiode udnævner Rådet i forståelse med Kommissionens formand et nyt medlem af samme nationalitet efter høring af Europa-Parlamentet og i overensstemmelse med de kriterier, der er fastsat i artikel I-26, stk. 4.

Rådet kan med enstemmighed på forslag af Kommissionens formand beslutte, at der ikke skal udnævnes nogen efterfølger, navnlig når der kun er kort tid tilbage af det pågældende medlems tjenesteperiode.

3. Ved frivillig fratræden, afskedigelse eller dødsfald udnævnes der en efterfølger for formanden for resten af dennes tjenesteperiode i henhold til artikel I-27, stk. 1.

4. Ved frivillig fratræden, afskedigelse eller dødsfald udnævnes der en efterfølger for EU-udenrigsministeren for resten af dennes tjenesteperiode i henhold til artikel I-28, stk. 1.

5. Hvis alle medlemmer af Kommissionen fratræder frivilligt, fungerer de og viderefører de løbende forretninger, indtil deres efterfølgere er blevet udnævnt for resten af deres tjenesteperiode i henhold til artikel I-26 og I-27.

ARTIKEL III–349

 [Afskedigelse (tidl. TEF art. 216)]

Ethvert medlem af Kommissionen kan afskediges af Domstolen på begæring af Rådet, der træffer afgørelse med simpelt flertal, eller Kommissionen, hvis han eller hun ikke længere opfylder de nødvendige betingelser for at udøve sit hverv, eller hvis han eller hun har begået en alvorlig forseelse.

ARTIKEL III–350

 [Kommissærernes ansvarsområde fordeles af formanden (tidl. TEF art. 217)]

Kommissionens ansvarsområder struktureres og fordeles mellem dens medlemmer af formanden i henhold til artikel I-27, stk. 3, jf. dog artikel I-28, stk. 4. Formanden kan ændre fordelingen af disse ansvarsområder i løbet af en mandatperiode. Medlemmerne af Kommissionen udøver de hverv, der tillægges dem af formanden, under dennes tilsyn.

ARTIKEL III–351

 [Afstemning (tidl. TEF art. 219)]

Kommissionens afgørelser træffes af et flertal af dens medlemmer. Dens forretningsorden fastsætter det beslutningsdygtige antal medlemmer.

ARTIKEL III–352

 [Forretningsorden og årlig beretning om EU
(tidl. TEF art. 212 & art. 218 stk. 2)]

1. Kommissionen vedtager selv sin forretningsorden med henblik på at sikre sin egen og sine tjenestegrenes virksomhed. Den drager omsorg for, at forretningsordenen offentliggøres.

2. Hvert år og senest en måned før åbningen af Europa-Parlamentets session offentliggør Kommissionen en almindelig beretning om Unionens virksomhed.

Underafdeling 5 – Den Europæiske Unions Domstol

ARTIKEL III–353

 [Nedsættelse af Domstolen (tidl. TEF art. 221)]

Domstolen sættes i afdelinger eller i den store afdeling eller i plenum i overensstemmelse med statutten for Den Europæiske Unions Domstol.

ARTIKEL III–354

 [Generaladvokater (tidl. TEF art. 222)]

Domstolen bistås af otte generaladvokater. Hvis Domstolen anmoder herom, kan Rådet med enstemmighed vedtage en europæisk afgørelse om forøgelse af antallet af generaladvokater.

Generaladvokaten skal fuldstændig upartisk og uafhængigt offentligt fremsætte begrundede forslag til afgørelse af de sager, som i henhold til statutten for Den Europæiske Unions Domstol kræver hans eller hendes medvirken.

ARTIKEL III–355

 [Udnævnelse af dommere og generaladvokater (tidl. TEF art. 223)]

Dommere og generaladvokater ved Domstolen, der vælges blandt personer, hvis uafhængighed er uomtvistelig, og som i deres hjemland opfylder betingelserne for at indtage de højeste dommerembeder, eller som er jurister, hvis faglige kvalifikationer er almindeligt anerkendt, udnævnes af medlemsstaternes regeringer ved fælles overenskomst efter høring af det udvalg, der er omhandlet i artikel III-357.

Hvert tredje år finder en delvis nybesættelse af dommer- og generaladvokatembederne sted på de betingelser, der er fastsat i statuttens for Den Europæiske Unions Domstol.

Dommerne vælger af deres midte for et tidsrum af tre år Domstolens præsident. Denne kan genvælges.

Domstolen vedtager selv sit procesreglement. Reglementet skal godkendes af Rådet.

ARTIKEL III–356

 [Retten i Første Instans (tidl. TEF art. 224)]

Antallet af dommere i Retten fastsættes i statuttens for Den Europæiske Unions Domstol. Det kan i statuttens bestemmes, at Retten bistås af generaladvokater.

Til medlemmer af Retten vælges personer, hvis uafhængighed er uomtvistelig, og som har de nødvendige kvalifikationer til at varetage høje retslige funktioner. De udnævnes af medlemsstaternes regeringer efter fælles overenskomst efter høring af det udvalg, der er omhandlet i artikel III-357.

En delvis fornyelse af Retten finder sted hvert tredje år.

Dommerne vælger af deres midte for et tidsrum af tre år præsidenten for Retten. Denne kan genvælges.

Retten fastsætter med Domstolens tiltrædelse sit procesreglement. Reglementet skal godkendes af Rådet.

Medmindre andet er fastsat i statuttens, finder forfatningens bestemmelser om Domstolens anvendelse på Retten.

ARTIKEL III–357

 [Udvalg skal udtale sig om kandidaternes kvalifikationer før udnævnelse (ny)]

Der nedsættes et udvalg, der skal afgive udtalelse om kandidaternes kvalifikationer til at udøve embederne som dommer og generaladvokat ved Domstolen og Retten, inden medlemsstaternes regeringer foretager udnævnelser i overensstemmelse med artikel III-355 og III-356.

Udvalget skal bestå af syv personer, der er valgt blandt tidligere medlemmer af Domstolen og Retten, medlemmer af de højeste nationale retter og jurister, hvis faglige kvalifikationer er almindeligt anerkendt, heraf én foreslået af Europa-Parlamentet. Rådet vedtager en europæisk afgørelse om reglerne for dette udvalgs funktionsmåde og en europæisk afgørelse om udpegelse af medlemmerne. Det træffer afgørelse på initiativ af Domstolens præsident.

ARTIKEL III–358

 [Kompetencer for Retten i Første Instans (tidl. TEF art. 225)]

1. Retten har kompetence til som første instans at træffe afgørelse i de sager, der er omhandlet i artikel III-365, III-367, III-370, III-372 og III-374, bortset fra sager, der henvises til en af de specialretter, der er oprettet i medfør af artikel III-359, og sager, der i henhold til statutten for Den Europæiske Unions Domstol er forbeholdt Domstolen. Det kan fastsættes i statutten, at Retten har kompetence i andre arter af sager.

De afgørelser, der træffes af Retten i medfør af dette stykke, kan appelleres til Domstolen, dog kun for så vidt angår retsspørgsmål, på de betingelser og med de begrænsninger, der er fastsat i statutten.

2. Retten har kompetence til at træffe afgørelse i sager, der indbringes vedrørende afgørelser truffet af specialretterne.

De afgørelser, der træffes af Retten i medfør af dette stykke, kan på de betingelser og med de begrænsninger, der er fastsat i statutten for Den Europæiske Unions Domstol, undtagelsesvis underkastes fornyet prøvelse ved Domstolen, hvis der er alvorlig risiko for, at EU-rettens ensartede anvendelse eller sammenhæng kan påvirkes.

3. Retten har kompetence til at afgøre præjudicielle spørgsmål, som forelægges den i medfør af artikel III-369, inden for særlige områder fastlagt i statutten for Den Europæiske Unions Domstol.

Hvis Retten finder, at sagen kræver en principafgørelse, der kan påvirke EU-rettens ensartede anvendelse eller sammenhæng, kan den henvise sagen til Domstolen, for at denne skal træffe afgørelse.

De afgørelser, der træffes af Retten om præjudicielle spørgsmål, kan på de betingelser og med de begrænsninger, der er fastsat i statuttet, undtagelsesvis underkastes fornyet prøvelse ved Domstolen, hvis der er alvorlig risiko for, at EU-rettens ensartede anvendelse eller sammenhæng kan påvirkes.

ARTIKEL III–359

 [Oprettelse af specialretter (tidl. TEF art. 225A)]

1. Der kan ved europæiske love oprettes specialretter tilknyttet Retten, der i første instans skal træffe afgørelse i visse arter af sager inden for særlige områder. Disse love vedtages enten på forslag af Kommissionen og efter høring af Domstolen eller på begæring af Domstolen og efter høring af Kommissionen.
2. I den europæiske lov om oprettelse af en specialret fastsættes bestemmelserne om sammensætningen af denne samt omfanget af dens beføjelser.
3. Specialretternes afgørelser kan appelleres til Retten, dog kun for så vidt angår retsspørgsmål samt, hvis dette er fastsat i den europæiske lov om oprettelse af specialretten, spørgsmål vedrørende sagens faktiske omstændigheder.
4. Til medlemmer af specialretterne vælges personer, hvis uafhængighed er uomtvistelig, og som har de nødvendige kvalifikationer til at varetage retslige funktioner. De udnævnes af Rådet med enstemmighed.
5. Specialretterne fastsætter med Domstolens tiltrædelse deres procesreglement. Reglementet forelægges Rådet til godkendelse.
6. Medmindre andet er fastsat i den europæiske lov om oprettelse af specialretten, finder forfatningens bestemmelser om Den Europæiske Unions Domstol og bestemmelserne i statuttet for Den Europæiske Unions Domstol anvendelse på specialretterne. Afsnit I i statuttet og artikel 64 i denne finder under alle omstændigheder anvendelse på specialretterne.

ARTIKEL III–360

 [Traktatkrænkelserprocedure iværksat af Kommissionen
(tidl. TEF art. 226)]

Finder Kommissionen, at en medlemsstat ikke har overholdt en forpligtelse, der påhviler den i henhold til forfatningen, fremsætter den en begrundet udtalelse herom efter at have givet den pågældende stat lejlighed til at fremsætte sine bemærkninger.

Retter den pågældende stat sig ikke efter den fremsatte udtalelse inden for den frist, der er fastsat af Kommissionen, kan denne indbringe sagen for Den Europæiske Unions Domstol.

ARTIKEL III–361

 [Traktatkrænkelssag iværksat af medlemsstat (tidl. TEF art. 227)]

En medlemsstat, der finder, at en anden medlemsstat ikke har overholdt en forpligtelse, der påhviler den i henhold til forfatningen, kan anlægge sag ved Den Europæiske Unions Domstol.

Før en medlemsstat anlægger sag mod en anden medlemsstat på grund af en påstået overtrædelse af de forpligtelser, der påhviler denne i henhold til forfatningen, skal den forelægge sagen for Kommissionen.

Efter at de pågældende stater har haft lejlighed til skriftligt og mundtligt at fremsætte deres bemærkninger i sagen og til det af modparten anførte, afgiver Kommissionen en begrundet udtalelse.

Såfremt Kommissionen ikke har afgivet sin udtalelse inden tre måneder efter sagens forelæggelse, skal dette ikke være til hinder for, at sagen anlægges ved Domstolen.

ARTIKEL III–362

 [Opfyldelse af domme og tvangsbøder (tidl. TEF art. 228)]

1. Såfremt Den Europæiske Unions Domstol fastslår, at en medlemsstat ikke har overholdt en forpligtelse, som påhviler den i henhold til forfatningen, skal denne stat træffe de foranstaltninger, der er nødvendige for at opfylde Domstolens dom.

2. Hvis Kommissionen finder, at den pågældende medlemsstat ikke har truffet de foranstaltninger, der er nødvendige for opfyldelsen af den i stk. 1 nævnte dom, kan den indbringe sagen for Den Europæiske Unions Domstol efter at have givet denne stat lejlighed til at fremsætte sine bemærkninger. Den angiver i denne forbindelse

størrelsen af det faste beløb eller den tvangsbøde, som den under omstændighederne finder det passende, at den pågældende medlemsstat betaler.

Hvis Domstolen fastslår, at den pågældende medlemsstat ikke har efterkommet dens dom, kan den pålægge den betaling af et fast beløb eller en tvangsbøde.

Denne procedure berører ikke artikel III-361.

3. Når Kommissionen indbringer en sag for Den Europæiske Unions Domstol i henhold til artikel III 360, fordi den finder, at den pågældende medlemsstat ikke har overholdt sin forpligtelse til at meddele gennemførelsesforanstaltninger til en europæisk rammelov, kan den, når den finder det hensigtsmæssigt, angive størrelsen af det faste beløb eller den tvangsbøde, som den under omstændighederne finder det passende, at den pågældende stat betaler.

Hvis Domstolen fastslår en overtrædelse, kan den pålægge den pågældende medlemsstat at betale et fast beløb eller en tvangsbøde, der ikke overstiger det af Kommissionen anførte beløb. Betalingspligten får virkning på den dato, Domstolen fastsætter i sin dom.

ARTIKEL III–363

 [Domstolens prøvelse af sanktioner (tidl. TEF art. 229)]

Der kan ved europæiske love og forordninger vedtaget af Rådet tillægges Den Europæiske Unions Domstol fuld prøvelsesret vedrørende de heri omhandlede sanktioner.

ARTIKEL III–364

 [Domstolens mulige kompetence vedr. intellektuelle ejendomsrettigheder (tidl. TEF art. 229A)]

Med forbehold af forfatningens øvrige bestemmelser kan Den Europæiske Unions Domstol ved en europæisk lov tillægges kompetence i et omfang, der fastsættes af loven, til at afgøre tvister vedrørende anvendelsen af retsakter vedtaget på grundlag af forfatningen, hvorved der indføres europæiske intellektuelle ejendomsrettigheder.

ARTIKEL III–365

 [Annulationsøgsmål fra medlemsstater, EU-institutioner mv. (tidl. TEF art. 230)]

1. Den Europæiske Unions Domstol prøver lovligheden af europæiske love og rammelove, af retsakter vedtaget af Rådet, Kommissionen eller Den Europæiske Cen-

tralbank, bortset fra henstillinger og udtalelser, samt af de af Europa-Parlamentets og Det Europæiske Råds retsakter, der skal have retsvirkning over for tredjemand. Den prøver ligeledes lovligheden af de af Unionens organers, kontorer og agenturers retsakter, der skal have retsvirkning over for tredjemand.

2. Med hensyn til stk. 1 har Den Europæiske Unions Domstol kompetence til at træffe afgørelse i sager, der anlægges af en medlemsstat, Europa-Parlamentet, Rådet eller Kommissionen under påberåbelse af inkompetence, væsentlige formelle mangler, overtrædelse af forfatningen eller af retsregler vedrørende dens gennemførelse samt magtfordrejning.

3. Den Europæiske Unions Domstol har på det grundlag, der er omhandlet i stk. 1 og 2, kompetence til at træffe afgørelse i sager, der anlægges af Revisionsretten, Den Europæiske Centralbank og Regionsudvalget med henblik på at bevare disses prærogativer.

4. Enhver fysisk eller juridisk person kan på det grundlag, der er omhandlet i stk. 1 og 2, anlægge sag til prøvelse af retsakter, der retter sig til ham, eller som berører ham umiddelbart og individuelt, samt over regelfastsættende retsakter, der berører ham umiddelbart, og som ikke omfatter gennemførelsesforanstaltninger.

5. Retsakter om oprettelse af EU-organer, -kontorer og -agenturer kan fastsætte særlige betingelser og vilkår for sager, som fysiske eller juridiske personer anlægges til prøvelse af retsakter vedtaget af disse organer, kontorer og agenturer, som skal have retsvirkning for dem.

6. De i denne artikel omhandlede sager skal anlægges, inden to måneder efter at retsakten alt efter sin art er offentliggjort eller meddelt sagsøgeren, eller i mangel heraf senest to måneder efter at sagsøgeren har fået kendskab til den.

ARTIKEL III–366

 [Retsvirkninger (tidl. TEF art. 231)]

Såfremt der gives sagsøgeren medhold i sagen, erklærer Den Europæiske Unions Domstol den anfægtede retsakt for ugyldig.

Den angiver dog, dersom den skønner det nødvendigt, hvilke af den annullerede retsakts virkninger der skal betragtes som bestående.

ARTIKEL III–367

 [Passivitetssøgsmål (tidl. TEF art. 232)]

Unnlader Europa-Parlamentet, Det Europæiske Råd, Rådet, Kommissionen eller Den Europæiske Centralbank i strid med forfatningen at træffe afgørelse, kan medlemsstaterne eller Unionens andre institutioner anlægge sag ved Den Europæiske Unions Domstol for at få fastslået denne overtrædelse af forfatningen. Denne artikel finder på samme betingelser anvendelse på Unionens organer, kontorer og agenturer, hvis de unnlader at træffe afgørelse.

Et sådant søgsmål kan kun antages til behandling, hvis den pågældende institution eller det pågældende organ, kontor eller agentur har været opfordret til at handle. Hvis institutionen, organet, kontoret eller agenturet ikke har taget stilling inden to måneder efter denne opfordring, kan sagen anlægges inden for en frist på yderligere to måneder.

På de i stk. 1 og 2 fastsatte betingelser kan enhver fysisk eller juridisk person anlægge sag ved Domstolen over, at en af Unionens institutioner eller et af dens organer, kontorer eller agenturer har undladt at udstede en retsakt til ham, henstillinger og udtalelser dog undtaget.

ARTIKEL III–368

 [Institutionernes pligt til at opfylde domme (tidl. TEF art. 233)]

Den institution eller det organ, kontor eller agentur, hvorfra en annulleret retsakt hidrører, eller hvis undladelse er erklæret stridende mod forfatningen, har pligt til at gennemføre de foranstaltninger, der er nødvendige for opfyldelsen af Den Europæiske Unions Domstols dom.

Denne pligt berører ikke den forpligtelse, som måtte følge af anvendelsen af artikel III-431, stk. 2.

ARTIKEL III–369

 [Præjudicielle spørgsmål (tidl. TEF art. 234)]

Den Europæiske Unions Domstol har kompetence til at afgøre præjudicielle spørgsmål:

- a) om fortolkningen af forfatningen
- b) om gyldigheden og fortolkningen af retsakter udstedt af Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer.

Såfremt et sådant spørgsmål rejses ved en ret i en af medlemsstaterne, kan denne ret, hvis den skønner, at en afgørelse af dette spørgsmål er nødvendig, før den afsiger sin dom, anmode Domstolen om at afgøre spørgsmålet.

Såfremt et sådant spørgsmål rejses under en retssag ved en national ret, hvis afgørelser ifølge de nationale retsregler ikke kan appelleres, har retten pligt til at indbringe sagen for Domstolen.

Hvis et sådant spørgsmål rejses under en retssag ved en national ret, der vedrører en person, der er frihedsberøvet, træffer Domstolen afgørelse hurtigst muligt.

ARTIKEL III–370

 *[Søgsmål mod EU vedr. erstatning uden for kontrakt
(tidl. TEF art. 235)]*

Den Europæiske Unions Domstol har kompetence til at afgøre tvister vedrørende de i artikel III 431, stk. 2 og 3, nævnte skadeserstatninger.

ARTIKEL III–371

 *[Domstolens kompetence i forhold til suspension af medlemsstats rettigheder
(tidl. TEF art. 46, litra e)]*

Domstolen har kun kompetence til at udtale sig om lovligheden af en retsakt vedtaget af Det Europæiske Råd eller Rådet i henhold til artikel I-59 efter anmodning fra den medlemsstat, hvorom Det Europæiske Råd eller Rådet har fastslået, at der foreligger en situation som omhandlet i nævnte artikel, og kun for så vidt angår overholdelsen af artiklens procedurebestemmelser.

Anmodningen skal fremsættes inden for en frist på en måned, efter at Rådet har fastslået, at den pågældende situation foreligger. Domstolen træffer afgørelse inden for en måned fra den dato, hvor anmodningen fremsættes.

ARTIKEL III–372

 [Personalesager (tidl. TEF art. 236)]

Den Europæiske Unions Domstol har kompetence til at afgøre alle tvister mellem Unionen og dens ansatte med de begrænsninger og på de betingelser, der er fastsat i vedtægten for Unionens tjenestemænd og de ansættelsesvilkår, der gælder for dens øvrige ansatte.

ARTIKEL III–373

 [Domstolens kompetence vedr. EIB, ECB og ESCB (tidl. TEF art. 237)]

Med de nedenfor nævnte begrænsninger har Den Europæiske Unions Domstol kompetence til at afgøre tvister, som vedrører:

- a) opfyldelse af medlemsstaternes forpligtelse ifølge statuten for Den Europæiske Investeringsbank. Bankens bestyrelse har i dette tilfælde de beføjelser, der i henhold til artikel III 360 er tillagt Kommissionen
- b) afgørelser truffet af Den Europæiske Investeringsbanks Styrelsesråd. Hver medlemsstat, Kommissionen og Bankens bestyrelse kan indbringe klage herom på de i artikel III 365 fastsatte betingelser
- c) afgørelser truffet af Den Europæiske Investeringsbanks bestyrelse. Klager over disse afgørelser kan kun indbringes af medlemsstaterne eller af Kommissionen på de i artikel III-365 fastsatte betingelser og kun for overtrædelse af de i artikel 19, stk. 2, 5, 6 og 7, i statuten for Banken fastsatte formforskrifter
- d) de nationale centralbankers opfyldelse af deres forpligtelser ifølge forfatningen og statuten for Det Europæiske System af Centralbanker og Den Europæiske Centralbank. Styrelsesrådet for Den Europæiske Centralbank har i dette tilfælde over for de nationale centralbanker de beføjelser, der i henhold til artikel III 360 er tillagt Kommissionen over for medlemsstaterne. Såfremt Den Europæiske Unions Domstol fastslår, at en national centralbank ikke har overholdt en forpligtelse, som påhviler den i henhold til forfatningen, skal denne centralbank indføre de nødvendige bestemmelser for dommens opfyldelse.

ARTIKEL III–374

 [Voldgiftsbestemmelser i EU's aftaler (tidl. TEF art. 238)]

Den Europæiske Unions Domstol har kompetence til at træffe afgørelse i henhold til en voldgiftsbestemmelse, som indeholdes i en offentligretlig eller privatretlig aftale, der er indgået af Unionen eller på dens vegne.

ARTIKEL III–375

 [Nationale domstoles kompetence, voldgiftssager mellem medlemsstaterne (tidl. TEF art. 239, art. 240 & art. 292)]

1. Med forbehold af den kompetence, der er tillagt Den Europæiske Unions Domstol ved forfatningen, er de tvister, i hvilke Unionen er part, ikke af den grund unddraget de nationale dømmende myndigheders kompetence.
2. Medlemsstaterne forpligter sig til ikke at søge tvister vedrørende fortolkningen eller anvendelsen af forfatningen afgjort på anden måde end fastsat i forfatningen.
3. Domstolen har kompetence til at afgøre enhver tvist mellem medlemsstaterne, der har forbindelse med forfatningens sagsområde, såfremt tvisten forelægges den i henhold til en voldgiftsaftale.

ARTIKEL III–376

 [Domstolens kompetencer vedr. FUSP (ny)]

Den Europæiske Unions Domstol har ingen kompetence med hensyn til artikel I-40 og I-41, bestemmelserne i afsnit V, kapitel II, vedrørende den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik samt artikel III-293, for så vidt den vedrører den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik.

Domstolen har dog kompetence til at kontrollere overholdelsen af artikel III-308 og træffe afgørelse i sager anlagt på de betingelser, der fremgår af artikel III-365, stk. 4, vedrørende prøvelsen af lovligheden af europæiske afgørelser om restriktive foranstaltninger over for fysiske eller juridiske personer vedtaget af Rådet på grundlag af afsnit V, kapitel II.

ARTIKEL III–377

 [Domstolens kompetence vedr. straffesager og politisamarbejde (ny)]

Under udøvelsen af sine beføjelser vedrørende bestemmelserne i afsnit III, kapitel IV, afdeling 4 og 5, vedrørende et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed har Den Europæiske Unions Domstol ingen kompetence til at prøve gyldigheden eller proportionaliteten af operationer, som udføres af en medlemsstats politi eller andre retshåndhævende myndigheder, eller udøvelsen af medlemsstaternes beføjelser med hensyn til opretholdelse af lov og orden og beskyttelse af den indre sikkerhed.

ARTIKEL III–378

 [Almengyldige retsakters anvendelighed (tidl. TEF art. 241)]

Uanset udløbet af den frist, der er fastsat i artikel III-365, stk. 6, kan hver part i en retstvist, der angår en almengyldig retsakt vedtaget af en institution, et organ, et kontor eller et agentur under Unionen for Den Europæiske Unions Domstol påberåbe sig de i artikel III-365, stk. 2, nævnte grunde og gøre gældende, at retsakten ikke kan finde anvendelse.

ARTIKEL III–379

 [Opsættende virkning og foreløbige forholdsregler (tidl. TEF art. 242 & art. 243)]

1. Indgivelse af søgsmål ved Den Europæiske Unions Domstol har ikke opsættende virkning. Domstolen kan dog, hvis den skønner, at forholdene kræver det, udsætte gennemførelsen af den anfægtede retsakt.
2. I sager, der er anlagt ved Den Europæiske Unions Domstol, kan den foreskrive de nødvendige foreløbige forholdsregler.

ARTIKEL III–380

 [Fuldbyrkelse af domme (tidl. TEF art. 244)]

Domme afsagt af Den Europæiske Unions Domstol fuldbyrdes i overensstemmelse med de i artikel III-401 fastsatte regler.

ARTIKEL III–381

 [Domstolens statut (tidl. TEF art. 245)]

Statutten for Den Europæiske Unions Domstol er fastsat i en protokol.

Bestemmelserne i statutten kan ændres ved en europæisk lov, bortset fra afsnit I og artikel 64 heri. Denne lov vedtages enten på begæring af Domstolen og efter høring af Kommissionen eller på forslag af Kommissionen og efter høring af Domstolen.

Underafdeling 6 – Den Europæiske Centralbank

ARTIKEL III–382

 [Styrelsesråd, direktion og embedsperiode (tidl. TEF art. 112)]

1. Den Europæiske Centralbanks Styrelsesråd består af medlemmerne af Den Europæiske Centralbanks direktion og cheferne for de nationale centralbanker i medlemsstaterne uden dispensation som omhandlet i artikel III-197.
2. Direktionen består af formanden, næstformanden og fire andre medlemmer.

Formanden og næstformanden samt de øvrige medlemmer af direktionen udnævnes af Det Europæiske Råd med kvalificeret flertal på grundlag af en indstilling fra Rådet og efter høring af Europa-Parlamentet og Styrelsesrådet for Den Europæiske Centralbank blandt personer, hvis autoritet og professionelle erfaring inden for monetære forhold eller bankvæsen er almindeligt anerkendt.

Deres embedsperiode er på 8 år, og mandatet kan ikke fornyes.

Kun statsborgere i medlemsstaterne kan være medlemmer af direktionen.

ARTIKEL III–383

 [Rådets og Kommissionens og ECB's deltagelse i hinandens møder og ECB's årsberetning (tidl. TEF art. 113)]

1. Formanden for Rådet og et medlem af Kommissionen kan uden stemmeret deltage i møderne i Den Europæiske Centralbanks Styrelsesråd.

Formanden for Rådet kan fremsætte forslag til drøftelse i Den Europæiske Centralbanks Styrelsesråd.

2. Formanden for Den Europæiske Centralbank opfordres til at deltage i Rådets møder, når det behandler spørgsmål vedrørende mål og opgaver for Det Europæiske System af Centralbanker.
3. Den Europæiske Centralbank fremsender en årsberetning om Det Europæiske System af Centralbankers aktiviteter og om den monetære politik i det foregående og det indeværende år til Europa-Parlamentet, Det Europæiske Råd, Rådet og Kommissionen. Formanden for Den Europæiske Centralbank forelægger beretningen for Europa-Parlamentet, som kan foranstalte en generel drøftelse på grundlag heraf, og for Rådet. Formanden for Den Europæiske Centralbank og de øvrige medlemmer af direktionen

kan på anmodning af Europa-Parlamentet eller på eget initiativ høres af Europa-Parlamentets kompetente organer.

Underafdeling 7 – Revisionsretten

ARTIKEL III–384

 [*Revisionsrettens omfang og grundlag, årsberetning og forretningsorden (tidl. TEF art. 248)*]

1. Revisionsretten reviderer regnskaberne over samtlige Unionens indtægter og udgifter. Den reviderer endvidere regnskaberne vedrørende samtlige indtægter og udgifter for ethvert organ, kontor eller agentur oprettet af Unionen, for så vidt akten om oprettelse af dette organ, kontor eller agentur ikke udelukker det.

Revisionsretten afgiver en erklæring til Europa-Parlamentet og Rådet om regnskaberne's rigtighed og de underliggende transaktioners lovlighed og formelle rigtighed, der offentliggøres i Den Europæiske Unions Tidende. Erklæringen kan suppleres med specifikke vurderinger for hvert enkelt af Unionens større aktivitetsområder.

2. Revisionsretten efterprøver lovligheden og den formelle rigtighed af indtægterne og udgifterne og sikrer sig, at den økonomiske forvaltning har været forsvarlig. I forbindelse hermed aflægger den navnlig beretning om eventuelle uregelmæssigheder.

Revision af indtægterne sker på grundlag af fastlæggelser og indbetalinger af indtægter til Unionen.

Revision af udgifterne sker på grundlag af indgåede forpligtelser og afholdte udgifter.

Sådan revision kan foretages inden afslutningen af regnskaberne for det pågældende regnskabsår.

3. Revisionen foretages på grundlag af regnskabsbilag og i fornødent omfang ved undersøgelser på stedet i Unionens øvrige institutioner samt i organer, kontorer og agenturer, der forvalter indtægter eller udgifter på Unionens vegne, og i medlemsstaterne, herunder hos enhver fysisk eller juridisk person, der modtager betalinger fra budgettet. Revision i medlemsstaterne foretages i forbindelse med de nationale revisionsinstitutioner eller, såfremt disse ikke har de fornødne beføjelser, i forbindelse med de kompetente nationale myndigheder. Revisionsretten og medlemsstaternes revisionsinstitutioner skal samarbejde på grundlag af tillid, men samtidig således, at de bevarer deres uafhængighed. Disse institutioner eller myndigheder meddeler

Revisionsretten, om de er indforstået med at deltage i revisionen.

Unionens øvrige institutioner, de organer, kontorer og agenturer, der forvalter indtægter eller udgifter på Unionens vegne, enhver fysisk eller juridisk person, der modtager betalinger fra budgettet, og de nationale revisionsinstitutioner eller, såfremt disse ikke har de fornødne beføjelser, de kompetente nationale myndigheder afgiver på Revisionsrettens begæring alle dokumenter eller oplysninger, der er nødvendige til gennemførelse af Revisionsrettens opgaver.

I forbindelse med Den Europæiske Investeringsbanks forvaltning af Unionens udgifter og indtægter reguleres Revisionsrettens adgang til oplysninger, som Banken ligger inde med, af en aftale mellem Revisionsretten, Banken og Kommissionen. Hvis der ikke indgås nogen aftale, skal Revisionsretten ikke desto mindre have adgang til oplysninger, der er nødvendige for revisionen af de af Unionens udgifter og indtægter, som Banken forvalter.

4. Efter hvert regnskabsårs udløb udarbejder Revisionsretten en årsberetning. Denne beretning fremsendes til Unionens øvrige institutioner og offentliggøres i Den Europæiske Unions Tidende sammen med de nævnte institutioners besvarelser af Revisionsrettens bemærkninger.

Den kan endvidere når som helst fremkomme med bemærkninger, navnlig i form af særberetninger, til særlige spørgsmål og på begæring af en af de øvrige institutioner afgive udtalelser.

Den vedtager sine årsberetninger, sine særberetninger eller sine udtalelser med et flertal af sine medlemmer. Dog kan den af sin midte oprette afdelinger med henblik på vedtagelse af bestemte typer beretninger eller udtalelser på betingelser fastsat i dens forretningsorden.

Den bistår Europa-Parlamentet og Rådet i forbindelse med revisionen af gennemførelsen af budgettet.

Den vedtager selv sin forretningsorden. Forretningsordenen forelægges Rådet til godkendelse.

ARTIKEL III—385

 [Sammensætning, udnævnelse, uafhængighed, afskedigelse m.v.
(tidl. TEF art. 247)]

1. Revisionsrettens medlemmer udvælges blandt personer, som i deres respektive hjemlande tilhører eller har tilhørt eksterne kontrolinstitutioner, eller som er særligt kvalificerede til dette hverv. Deres uafhængighed skal være uomtvistelig.

2. Revisionsrettens medlemmer udnævnes for seks år. De kan genudnævnes. Rådet vedtager en europæisk afgørelse med den liste over medlemmer, der er udarbejdet i overensstemmelse med hver enkelt medlemsstats indstilling. Det træffer afgørelse efter høring af Europa-Parlamentet.

Medlemmerne af Revisionsretten udpeger af deres midte deres formand for et tidsrum af tre år. Hans eller hendes mandat kan fornyes.

3. Ved udførelsen af deres pligter må Revisionsrettens medlemmer ikke søge eller modtage instruktioner fra nogen regering eller noget andet organ. De afholder sig fra enhver handling, som er uforenelig med deres hverv.

4. Revisionsrettens medlemmer må ikke, så længe deres tjeneste varer, udøve nogen anden - lønnet eller ulønnet - erhvervsmæssig virksomhed. Ved indsættelsen i hvervet afgiver de en højtidelig forsikring om, at de, såvel i deres tjenesteperiode som efter at denne er afsluttet, vil overholde de forpligtelser, der følger af deres hverv, i særdeleshed pligten til efter tjenesteperiodens ophør at udvise hæderlighed og tilbageholdenhed med hensyn til overtagelse af visse hverv eller opnåelse af visse fordele.

5. Bortset fra ordinære nybesættelser og dødsfald ophører tjenesten for et medlem af Revisionsretten ved frivillig fratræden eller ved afskedigelse, der fastslås af Domstolen i overensstemmelse med stk. 6.

For resten af den pågældende tjenesteperiode udnævnes en efterfølger.

Bortset fra afskedigelse fungerer Revisionsrettens medlemmer, indtil deres efterfølger er udpeget.

6. Revisionsrettens medlemmer kan hverken afskediges eller frakendes retten til pension eller til andre fordele, der træder i stedet herfor, medmindre Domstolen på Revisionsrettens begæring fastslår, at de ikke længere opfylder de nødvendige betingelser eller ikke længere overholder de forpligtelser, der følger med hvervet.

AFDELING 2 – UNIONENS RÅDGIVENDE ORGANER

Underafdeling 1 – Regionsudvalget

ARTIKEL III–386

 [Sammensætning, beskikkelse uafhængighed mv. (tidl. TEF art. 263)]

Antallet af medlemmer af Regionsudvalget må ikke overstige 350. Rådet, der træffer afgørelse med enstemmighed på forslag af Kommissionen, vedtager en europæisk afgørelse om udvalgets sammensætning.

Udvalgets medlemmer samt et tilsvarende antal suppleanter beskikkes for fem år. Genbeskikkelse kan finde sted. Et medlem af udvalget eller en suppleant kan ikke samtidig være medlem af Europa-Parlamentet.

Rådet vedtager en europæisk afgørelse med den liste over medlemmer og suppleanter, der er udarbejdet efter indstilling fra hver enkelt medlemsstat.

Ved udløbet af det i artikel I-32, stk. 2, omhandlede mandat, som kvalificerede de pågældende til indstillingen, ophører deres mandat i udvalget automatisk, og der beskikkes efter samme procedure en efterfølger for den resterende del af mandatperioden.

ARTIKEL III–387

 [Formand og forretningsorden (tidl. TEF art. 264)]

Regionsudvalget vælger af sin midte sin formand og sit præsidium for et tidsrum af to et halvt år.

Det indkaldes af formanden efter Europa-Parlamentets, Rådets eller Kommissionens anmodning. Det kan ligeledes træde sammen på eget initiativ.

Det fastsætter selv sin forretningsorden.

ARTIKEL III–388

 [Høring og udtalelse på eget initiativ (tidl. TEF art. 265)]

Regionsudvalget høres af Europa-Parlamentet, Rådet eller Kommissionen i de tilfælde, der er nævnt i forfatningen, og i alle andre tilfælde, hvor en af disse institutioner finder det hensigtsmæssigt, især vedrørende grænseoverskridende samarbejde.

Hvis Europa-Parlamentet, Rådet eller Kommissionen finder det nødvendigt, giver de udvalget en frist for fremsættelsen af dets udtalelse; denne frist skal være på mindst en måned fra det tidspunkt, hvor formanden har fået meddelelse herom. Efter fristens udløb kan sagen behandles, selv om udtalelsen ikke foreligger.

Når Det Økonomiske og Sociale Udvalg høres, underrettes Regionsudvalget af Europa-Parlamentet, Rådet eller Kommissionen om denne anmodning om udtalelse. Regionsudvalget kan, når det finder, at der er særlige regionale interesser på spil, afgive en udtalelse herom. Det kan desuden afgive udtalelse på eget initiativ.

Udvalgets udtalelser og et referat af forhandlingerne sendes til Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen.

Underafdeling 2 – Det Økonomiske og Sociale Udvalg

ARTIKEL III–389

 [Sammensætning (tidl. TEF art. 258)]

Antallet af medlemmer af Det Økonomiske og Sociale Udvalg må ikke overstige 350. Rådet, der træffer afgørelse med enstemmighed på forslag af Kommissionen, vedtager en europæisk afgørelse om udvalgets sammensætning.

ARTIKEL III–390

 [Beskikkelse (tidl. TEF art. 259)]

Det Økonomiske og Sociale Udvalgs medlemmer beskikkes for fem år. Genbeskikkelse kan finde sted.

Rådet vedtager en europæisk afgørelse med den liste over medlemmer, der er udarbejdet i overensstemmelse med hver medlemsstats indstilling.

Rådet træffer afgørelse efter høring af Kommissionen. Det kan indhente udtalelser fra europæiske organisationer, der repræsenterer de forskellige økonomiske og sociale sektorer og civilsamfundet, som berøres af Unionens virksomhed.

ARTIKEL III–391

 [Formand og forretningsorden (tidl. TEF art. 260)]

Det Økonomiske og Sociale Udvalg vælger af sin midte sin formand og sit præsidium for et tidsrum af to et halvt år.

Udvalget indkaldes af formanden efter anmodning fra Europa-Parlamentet, Rådet eller Kommissionen. Det kan ligeledes træde sammen på eget initiativ.

Det fastsætter selv sin forretningsorden.

ARTIKEL III–392

 [Høring og udtalelse på eget initiativ (tidl. TEF art. 262)]

I de tilfælde, der er nævnt i forfatningen, høres Det Økonomiske og Sociale Udvalg af Europa-Parlamentet, Rådet eller Kommissionen. Disse institutioner kan høre udvalget i alle tilfælde, hvor de finder det hensigtsmæssigt. Det kan desuden afgive udtalelse på eget initiativ.

Hvis Europa-Parlamentet, Rådet eller Kommissionen finder det nødvendigt, giver de udvalget en frist for fremsættelsen af dets udtalelse; denne frist skal være på mindst en måned fra det tidspunkt, hvor formanden har fået meddelelse herom. Efter fristens udløb kan sagen behandles, selv om udtalelsen ikke foreligger.

Udvalgets udtalelse og et referat af forhandlingerne sendes til Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen.

AFDELING 3 – DEN EUROPÆISKE INVESTERINGSBANK

ARTIKEL III–393

 [Juridisk person, medlemmer og statut (tidl. TEF art. 266)]

Den Europæiske Investeringsbank har status som juridisk person.

Dens medlemmer er medlemsstaterne.

Statuten for Den Europæiske Investeringsbank er indeholdt i en protokol.

Statutten for Den Europæiske Investeringsbank kan ændres ved en europæisk lov vedtaget af Rådet. Rådet træffer afgørelse med enstemmighed enten på anmodning af Den Europæiske Investeringsbank og efter høring af Europa-Parlamentet og Kommissionen eller på forslag af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet og Den Europæiske Investeringsbank.

ARTIKEL III–394

 [EIB's opgaver (tidl. TEF art. 267)]

Den Europæiske Investeringsbank har til opgave ved anvendelse dels af midler lånt på kapitalmarkederne, dels af egne midler i Unionens interesse at bidrage til en afbalanceret og gnidningsløs udvikling af det indre marked. I dette øjemed letter den, især ved ydelse af lån og garantier, og uden sigte på fortjeneste finansieringen af nedenævnte projekter inden for alle erhvervssektorer:

- a) projekter, som har ophjælpning af mindre udviklede områder for øje

- b) projekter med sigte på modernisering eller omstilling af virksomheder eller skabelse af nye beskæftigelsesmuligheder foranlediget af det indre markeds oprettelse og funktion, som på grund af deres omfang eller karakter ikke fuldt ud kan finansieres ved udnyttelse af de tilstedeværende midler i de enkelte medlemsstater

- c) projekter af fælles interesse for flere medlemsstater, som på grund af deres omfang eller karakter ikke fuldt ud kan finansieres ved udnyttelse af de tilstedeværende midler i de enkelte medlemsstater.

Under udførelsen af sine opgaver letter Den Europæiske Investeringsbank finansieringen af investeringsprogrammer sammen med støtte fra strukturfondene og andre af Unionens finansielle instrumenter.

AFDELING 4 – FÆLLES BESTEMMELSER FOR UNIONENS INSTITUTIONER, ORGANER, KONTORER OG AGENTURER

ARTIKEL III–395

 [Rådets ændring af Kommissionens forslag (tidl. TEF art. 250)]

1. Når Rådet i medfør af forfatningen træffer afgørelse på forslag af Kommissionen, kan det kun ændre dette forslag ved enstemmig vedtagelse, jf. dog artikel I-55, I-56, artikel III-396, stk. 10 og 13, artikel III-404 og artikel III-405, stk. 2.

2. Så længe Rådet ikke har truffet afgørelse, kan Kommissionen ændre sit forslag under hele forløbet af de procedurer, der fører frem til vedtagelse af en EU-retsakt.

ARTIKEL III–396

 [Den almindelige lovgivningsprocedure (tidl. TEF art. 251)]

1. Når der i henhold til forfatningen vedtages europæiske love eller rammelove efter den almindelige lovgivningsprocedure, finder nedenstående bestemmelser anvendelse.

2. Kommissionen forelægger Europa-Parlamentet og Rådet et forslag.

Førstebehandling

3. Europa-Parlamentet fastlægger sin førstebehandlingsholdning og meddeler Rådet den.

4. Hvis Rådet godkender Europa-Parlamentets holdning, vedtages den pågældende retsakt i den formulering, der svarer til Europa-Parlamentets holdning.

5. Hvis Rådet ikke godkender Europa-Parlamentets holdning, fastlægger det sin førstebehandlingsholdning og meddeler Europa-Parlamentet den.

6. Rådet giver Europa-Parlamentet en udførlig redegørelse for grundene til sin førstebehandlingsholdning. Kommissionen giver Europa-Parlamentet en udførlig redegørelse for sin holdning.

Andenbehandling

7. Hvis Europa-Parlamentet inden for en frist på tre måneder efter meddelelsen

a) godkender Rådets førstebehandlingsholdning eller ikke har udtalt sig, anses den pågældende retsakt for vedtaget i den formulering, der svarer til Rådets holdning

b) med et flertal af sine medlemmer forkaster Rådets førstebehandlingsholdning, anses den pågældende retsakt for ikke-vedtaget

c) med et flertal af sine medlemmer foreslår ændringer til Rådets førstebehandlingsholdning, sendes den således ændrede tekst til Rådet og til Kommissionen, som afgiver udtalelse om disse ændringer.

8. Hvis Rådet, der træffer afgørelse med kvalificeret flertal, inden for en frist på tre måneder efter modtagelsen af Europa-Parlamentets ændringer

a) godkender alle disse ændringer, anses den pågældende retsakt for vedtaget

b) ikke godkender alle ændringerne, indkalder formanden for Rådet efter aftale med formanden for Europa-Parlamentet inden for en frist på seks uger til et møde i Forligsudvalget.

9. Rådet træffer afgørelse med enstemmighed om de ændringer, som Kommissionen har afgivet negativ udtalelse om.

Forligsprocedure

10. Forligsudvalget, der sammensættes af Rådets medlemmer eller deres repræsentanter og et tilsvarende antal medlemmer, der repræsenterer Europa-Parlamentet, har til opgave at skabe enighed om et fælles udkast, som kan accepteres af et kvalificeret flertal af Rådets medlemmer eller disses repræsentanter og et flertal af de medlemmer, der repræsenterer Europa-Parlamentet, inden for en frist på seks uger efter indkaldelsen på grundlag af Europa-Parlamentets og Rådets andenbehandlingsholdninger.

11. Kommissionen deltager i Forligsudvalgets arbejde og tager de nødvendige initiativer med sigte på at søge at forlige Europa-Parlamentets og Rådets holdninger.

12. Hvis Forligsudvalget inden for en frist på seks uger efter indkaldelsen ikke godkender noget fælles udkast, anses den foreslåede retsakt for ikke-vedtaget.

Tredjebehandling

13. Hvis Forligsudvalget inden for denne frist godkender et fælles udkast, har Europa-Parlamentet og Rådet hver især en frist på seks uger fra godkendelsen til at vedtage den pågældende retsakt i overensstemmelse med det fælles udkast, idet Europa-Parlamentet træffer afgørelse med et flertal af de afgivne stemmer og Rådet med kvalificeret flertal. Hvis dette ikke sker, anses den foreslåede retsakt for ikke-vedtaget.

14. De i denne artikel anførte frister på tre måneder og seks uger forlænges på Europa-Parlamentets eller Rådets initiativ med henholdsvis højst en måned og højst to uger.

Særlige bestemmelser

15. Når en europæisk lov eller en rammelov i de tilfælde, der er fastsat i forfatningen, underkastes den almindelige lovgivningsprocedure på initiativ af en gruppe af medlemsstater, efter henstilling fra Den Europæiske Centralbank eller på anmodning af Domstolen, finder stk. 2, stk. 6, andet punktum, og stk. 9 ikke anvendelse.

I disse tilfælde sender Europa-Parlamentet og Rådet udkastet til retsakt samt deres første- og andenbehandlingsholdninger til Kommissionen. Europa-Parlamentet eller Rådet kan anmode om en udtalelse fra Kommissionen under hele forløbet af proceduren, ligesom Kommissionen kan afgive udtalelse på eget initiativ. Den kan, hvis den finder det nødvendigt, deltage i Forligsudvalget i overensstemmelse med stk. 11.

ARTIKEL III–397

 [Interinstitutionelle aftaler (delvis ny, delvis tidl. TEF art. 218 stk. 1)]

Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen holder indbyrdes samråd og aftaler i fællesskab formerne for deres samarbejde. Med henblik herpå kan de inden for forfatningens rammer indgå interinstitutionelle aftaler, der kan antage bindende karakter.

ARTIKEL III–398

 [Åben, effektiv og uafhængig forvaltning samt overholdelse af ansættelsesvilkår (ny)]

1. Under udførelsen af deres opgaver støtter Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer sig på en åben, effektiv og uafhængig europæisk forvaltning.

2. Under overholdelse af vedtægten og de ansættelsesvilkår, der vedtages på grundlag af artikel III-427, fastsættes der bestemmelser med henblik herpå i en europæisk lov.

ARTIKEL III–399

 [Aktindsigt (tidl. TEF art. 255)]

1. Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer sikrer åbenhed i deres arbejde og fastsætter i henhold til artikel I-50 i deres forretningsordener særlige bestemmelser om aktindsigt i deres dokumenter. Den Europæiske Unions Domstol, Den Europæiske Centralbank og Den Europæiske Investeringsbank er kun omfattet af artikel I-50, stk. 3, og af nærværende artikel, når de udøver administrative funktioner.
2. Europa-Parlamentet og Rådet sikrer offentliggørelse af dokumenterne vedrørende lovgivningsprocedurerne på de betingelser, der er fastsat i den europæiske lov, der er nævnt i artikel I-50, stk. 3.

ARTIKEL III–400

 [Lønninger mv. til personer på udnævnte EU-poster (tidl. TEF art. 210 & art. 247 stk. 8)]

1. Rådet vedtager europæiske forordninger og afgørelser om fastsættelse af:
 - a) lønninger, godtgørelser og pensioner for Det Europæiske Råds formand, for Kommissionens formand, for EU-udenrigsministeren, for Kommissionens medlemmer, for Den Europæiske Unions Domstols præsidenter, medlemmer og justitssekretærer, samt for Rådets generalsekretær
 - b) arbejdsvilkår, og især lønninger, godtgørelser og pensioner, for Revisionsrettens formand og medlemmer
 - c) alle godtgørelser, der ydes som vederlag, for de personer, der er nævnt i litra a) og b).
2. Rådet vedtager europæiske forordninger og afgørelser om godtgørelserne for Det Økonomiske og Sociale Udvalgs medlemmer.

ARTIKEL III–401

 [Tvangsfuldbyrdelse af Rådets, Kommissionens og ECB's retsakter (tidl. TEF art. 256)]

De af Rådets, Kommissionens eller Den Europæiske Centralbanks retsakter, der indebærer en forpligtelse for andre end medlemsstaterne til at betale en pengeydelse, kan tvangsfuldbyrdes.

Tvangsfuldbyrdelsen sker efter de civile retsplejeregler i den medlemsstat, på hvis område den finder sted. Fuldbydelsespåtegning skal efter en prøvelse, der kun omfatter ægtheden af det pågældende fuldbydelsesgrundlag, påføres af den nationale myndighed, som hver af medlemsstaternes regeringer har udpeget, og hvorom de har givet Kommissionen og Den Europæiske Unions Domstol meddelelse.

Når disse formkrav er opfyldt efter rekvirentens begæring, kan denne lade tvangsfuldbyrdelsen udføre ved indbringelse direkte for den myndighed, der ifølge den nationale lovgivning er kompetent hertil.

Tvangsfuldbyrdelsen kan kun udsættes på beslutning af Den Europæiske Unions Domstol. Prøvelsen af fuldbydelsesforanstaltningernes lovlighed falder dog inden for de nationale dømmende myndigheders kompetence.

KAPITEL II – FINANSIELLE BESTEMMELSER

AFDELING 1 – DEN FLERÅRIGE FINANSIELLE RAMME

ARTIKEL III–402

 [Flerårig finansiel ramme (ny)]

1. Den flerårige finansielle ramme fastlægges for en periode på mindst fem år i overensstemmelse med artikel I-55.
2. Den finansielle ramme fastlægger de årlige lofter for bevillinger til forpligtelser for hver enkelt udgiftskategori og det årlige loft for bevillinger til betalinger. Udgiftskategorierne, hvoraf der er et begrænset antal, svarer til Unionens vigtigste aktivitetsområder.
3. Den finansielle ramme omfatter alle andre bestemmelser, der kan medvirke til en problemfri afvikling af den årlige budgetprocedure.
4. Hvis Rådet ved udløbet af den foregående finansielle ramme ikke har vedtaget en europæisk lov om en ny finansiel ramme, forlænges gyldighedsperioden for de lofter og andre bestemmelser, der gælder for den foregående finansielle rammes sidste år, indtil denne lov er vedtaget.
5. Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen træffer under hele proceduren frem til vedtagelsen af den finansielle ramme de nødvendige foranstaltninger med henblik på at lette procedurens afvikling.

AFDELING 2 – UNIONENS ÅRLIGE BUDGET

ARTIKEL III–403

 [Regnskabsår (tidl. TEF art. 272 stk. 1)]

Regnskabsåret løber fra den 1. januar til den 31. december.

ARTIKEL III–404

 [Vedtagelse af budgettet (tidl. TEF art. 272)]

Unionens årlige budget fastlægges ved en europæisk lov i overensstemmelse med følgende bestemmelser:

1. Hver institution opstiller inden den 1. juli et overslag over sine udgifter for det følgende regnskabsår. Kommissionen sammenfatter disse overslag i et budgetforslag, der kan indeholde afvigende overslag.

Dette forslag indeholder et overslag over indtægterne og et overslag over udgifterne.

2. Kommissionen forelægger Europa-Parlamentet og Rådet et forslag, som indeholder budgetforslaget, senest den 1. september i det år, der ligger forud for det, forslaget vedrører.

Kommissionen kan ændre budgetforslaget under procedures forløb indtil indkaldelsen af det forligsudvalg, der er nævnt i stk. 5.

3. Rådet vedtager sin holdning til budgetforslaget og sender den til Europa-Parlamentet senest den 1. oktober i det år, der ligger forud for det, forslaget vedrører. Det giver Europa-Parlamentet en udførlig redegørelse for grundene til sin holdning.

4. Hvis Europa-Parlamentet inden for en frist på 42 dage efter modtagelsen

a) godkender Rådets holdning, er den europæiske lov om fastlæggelse af budgettet vedtaget

b) ikke har udtalt sig, anses den europæiske lov om fastlæggelse af budgettet for vedtaget

c) med et flertal af sine medlemmer vedtager ændringer, sendes det således ændrede forslag til Rådet og Kommissionen. Formanden for Europa-Parlamentet indkalder

efter aftale med formanden for Rådet straks til et møde i Forligsudvalget. Forligsudvalget træder imidlertid ikke sammen, hvis Rådet inden for en frist på ti dage efter fremsendelsen meddeler Europa-Parlamentet, at det godkender alle dets ændringer.

5. Forligsudvalget, der sammensættes af Rådets medlemmer eller deres repræsentanter og et tilsvarende antal medlemmer, der repræsenterer Europa-Parlamentet, har til opgave på grundlag af Europa-Parlamentets og Rådets holdninger inden for en frist på 21 dage efter indkaldelsen at skabe enighed om et fælles udkast, som kan accepteres af et kvalificeret flertal af Rådets medlemmer eller disses repræsentanter og et flertal af de medlemmer, der repræsenterer Europa-Parlamentet.

Kommissionen deltager i Forligsudvalgets arbejde og tager de nødvendige initiativer med henblik på at forlige Europa-Parlamentets og Rådets holdninger.

6. Hvis Forligsudvalget inden for den frist på 21 dage, der er omhandlet i stk. 5, når til enighed om et fælles udkast, har Europa-Parlamentet og Rådet hver især en frist på fjorten dage fra datoen for opnåelsen af denne enighed til at godkende det fælles udkast.

7. Hvis inden for den frist på 14 dage, der er omhandlet i stk. 6,

a) Europa-Parlamentet og Rådet begge godkender det fælles udkast eller undlader at træffe afgørelse, eller hvis en af disse institutioner godkender det fælles udkast, mens den anden undlader at træffe afgørelse, anses den europæiske lov om fastlæggelse af budgettet for endeligt vedtaget i overensstemmelse med det fælles udkast, eller

b) Europa-Parlamentet, der træffer afgørelse med et flertal af sine medlemmer, og Rådet begge forkaster det fælles udkast, eller hvis en af disse institutioner forkaster det fælles udkast, mens den anden undlader at træffe afgørelse, forelægger Kommissionen et nyt budgetforslag, eller

c) Europa-Parlamentet, der træffer afgørelse med et flertal af sine medlemmer, forkaster det fælles udkast, mens Rådet godkender den, forelægger Kommissionen et nyt budgetforslag, eller

d) Europa-Parlamentet godkender det fælles udkast, mens Rådet forkaster den, kan Europa-Parlamentet, der træffer afgørelse med et flertal af sine medlemmer og tre femtedele af de afgivne stemmer, inden for en frist på fjorten dage fra datoen for Rådets forkastelse beslutte at bekræfte alle eller nogle af de ændringer, der er nævnt i stk. 4, litra c). Hvis en ændring foretaget af Europa-Parlamentet ikke bekræftes, bevares den holdning, der er godkendt i Forligsudvalget, med hensyn til den budget-

post, som den pågældende ændring vedrører. Den europæiske lov om fastlæggelse af budgettet anses for endeligt vedtaget på dette grundlag.

8. Hvis Forligsudvalget inden for den frist på 21 dage, der er omhandlet i stk. 5, ikke når til enighed om et fælles udkast, forelægger Kommissionen et nyt budgetforslag.

9. Når den i denne artikel foreskrevne procedure er afsluttet, fastslår Europa-Parlamentets formand, at den europæiske lov om fastlæggelse af budgettet er endeligt vedtaget.

10. Hver institution udøver de beføjelser, der tilkommer den i henhold til denne artikel, under iagttagelse af forfatningen og de i medfør af denne udstedte retsakter, navnlig vedrørende Unionens egne indtægter og balancen mellem indtægter og udgifter.

ARTIKEL III–405

 [Midlertidigt budget [tolvtedele](tidl. TEF art. 273)]

1. Hvis den europæiske lov om fastlæggelse af budgettet ikke er endeligt vedtaget ved regnskabsårets begyndelse, kan der i overensstemmelse med den europæiske lov, der er nævnt i artikel III-412, på grundlag af hvert kapitel afholdes månedlige udgifter på indtil en tolvtedel af de bevillinger, der er opført under det pågældende kapitel i budgettet for det forrige regnskabsår, dog uden mulighed for overskridelse af en tolvtedel af de bevillinger, der er opført i samme kapitel i budgetforslaget.

2. Rådet kan på forslag af Kommissionen og under overholdelse af de øvrige betingelser i stk. 1 vedtage en europæisk afgørelse, som tillader udgifter, der overstiger denne tolvtedel i overensstemmelse med den europæiske lov, der er nævnt i artikel III-412. Rådet sender straks afgørelsen til Europa-Parlamentet.

Denne europæiske afgørelse fastsætter de nødvendige foranstaltninger vedrørende indtægter med henblik på at sikre gennemførelsen af denne artikel under overholdelse af de europæiske love, der er nævnt i artikel I-54, stk. 3 og 4.

Den træder i kraft tredive dage efter vedtagelsen, hvis Europa-Parlamentet, der træffer afgørelse med et flertal af sine medlemmer, inden for denne frist ikke beslutter at reducere disse udgifter.

ARTIKEL III-406

 [Overførsel og opdeling af bevillinger (tidl. TEF art. 271)]

På betingelserne i den europæiske lov, der er nævnt i artikel III-412, kan bevillinger, der ikke er beregnet til dækning af personaleudgifter, og som ikke er udnyttet ved regnskabsårets udløb, overføres, men kun til det følgende regnskabsår.

Bevillingerne opdeles i hovedkonti efter udgifternes art eller formål og opdeles yderligere i overensstemmelse med den europæiske lov, der er nævnt i artikel III-412.

Udgifterne for:

- Europa-Parlamentet,
- Det Europæiske Råd og Rådet,
- Kommissionen samt
- Den Europæiske Unions Domstol

opføres i særskilte sektioner i budgettet, dog således at en særlig ordning kan gennemføres for visse fællesudgifter.

AFDELING 3 – GENNEMFØRELSE AF BUDGETTET OG DECHARGE

ARTIKEL III-407

 [Budgettets gennemførelse (tidl. TEF art. 274)]

Inden for rammerne af de givne bevillinger og i overensstemmelse med den europæiske lov, der er nævnt i artikel III-412, gennemfører Kommissionen i samarbejde med medlemsstaterne budgettet på eget ansvar i overensstemmelse med princippet om forsvarlig økonomisk forvaltning. Medlemsstaterne samarbejder med Kommissionen med henblik på at sikre, at bevillingerne anvendes i overensstemmelse med dette princip.

Ved den europæiske lov, der er nævnt i artikel III-412, fastsættes medlemsstaternes kontrol- og revisionsforpligtelser i forbindelse med gennemførelsen af budgettet og det deraf følgende ansvar. Ved denne lov fastsættes det ansvar og de særlige bestemmelser, der gælder i forbindelse med den enkelte institutions medvirken ved afholdelsen af egne udgifter.

Kommissionen kan inden for budgettet med de begrænsninger og på de vilkår, der er fastsat i den europæiske lov, der er nævnt i artikel III-412, overføre bevillinger dels fra et kapitel til et andet kapitel, dels fra en konto til en anden konto.

ARTIKEL III-408

 [Regnskab og evalueringsrapport (tidl. TEF art. 275)]

Kommissionen forelægger hvert år Europa-Parlamentet og Rådet regnskabet vedrørende anvendelsen af budgettets poster i det forløbne regnskabsår. Den forelægger endvidere en oversigt over Unionens aktiver og passiver.

Kommissionen forelægger ligeledes Europa-Parlamentet og Rådet en evalueringsrapport om Unionens finanser på grundlag af de resultater, der er opnået især i forhold til bemærkningerne fra Europa-Parlamentet og Rådet i henhold til artikel III-409.

ARTIKEL III-409

 [Decharge (tidl. TEF art. 276)]

1. Europa-Parlamentet meddeler efter henstilling fra Rådet Kommissionen decharge for gennemførelsen af budgettet. Med henblik herpå gennemgår det næst efter Rådet det regnskab, den oversigt og den evalueringsrapport, der er nævnt i artikel III-408, Revisionsrettens årsberetning med tilhørende svar fra de kontrollerede institutioner til Revisionsrettens bemærkninger, den revisionserklæring, der er nævnt i artikel III-384, stk. 1, andet afsnit, samt Revisionsrettens særberetninger.
2. Før Europa-Parlamentet meddeler Kommissionen decharge, og når det ellers finder det påkrævet i forbindelse med Kommissionens udøvelse af sine beføjelser med hensyn til gennemførelsen af budgettet, kan det anmode Kommissionen om at redegøre for afholdelsen af udgifterne eller for, hvorledes de finansielle kontrolsystemer fungerer. Kommissionen forelægger alle fornødne oplysninger for Europa-Parlamentet på dettes begæring.
3. Kommissionen træffer alle egnede foranstaltninger til at efterkomme bemærkningerne i afgørelserne om decharge og andre bemærkninger fra Europa-Parlamentet i forbindelse med afholdelsen af udgifterne samt de kommentarer, der ledsager de henstillinger om decharge, som Rådet vedtager.
4. Kommissionen aflægger efter anmodning fra Europa-Parlamentet eller Rådet beretning om, hvilke foranstaltninger den har truffet på baggrund af disse bemærkninger og kommentarer, navnlig om instrukserne til de tjenestegrene, der varetager budgettets gennemførelse. Sådanne beretninger sendes ligeledes til Revisionsretten.

AFDELING 4 – FÆLLES BESTEMMELSER

ARTIKEL III–410

 [Finansiell ramme og budget i euro (tidl. TEF art. 277)]

Den flerårige finansielle ramme og det årlige budget opstilles i euro.

ARTIKEL III–411

 [Valutatransaktioner og finansielle transaktioner (tidl. TEF art. 278)]

Under forudsætning af at Kommissionen underretter de kompetente myndigheder i de pågældende medlemsstater, kan den overføre sine tilgodehavender i en medlemsstats valuta til en anden medlemsstats valuta i det omfang, det er påkrævet for at kunne anvende disse tilgodehavender til de formål, der er fastsat i forfatningen. Hvis Kommissionen har disponible tilgodehavender eller tilgodehavender, der kan frigøres, i de valutaer, den har brug for, skal den så vidt muligt undgå at foretage sådanne overførsler.

Kommissionen står i forbindelse med hver af de berørte medlemsstater gennem en myndighed udpeget af medlemsstaten. Ved gennemførelsen af sine finansielle transaktioner anvender den den pågældende medlemsstats seddelbank eller et andet pengeinstitut godkendt af medlemsstaten.

ARTIKEL III–412

 [Finansielle regler, kontrol med finansielle aktører mv. (tidl. TEF art. 279)]

1. Ved europæiske love fastlægges:

a) de finansielle regler, der navnlig fastsætter de nærmere retningslinjer for opstillingen og gennemførelsen af budgettet og for regnskabsaflæggelsen og revisionen

b) reglerne for kontrollen med de finansielle aktørers og navnlig de anvisningsberettigedes og regnskabsførernes ansvar.

Disse love vedtages efter høring af Revisionsretten.

2. Rådet vedtager på forslag af Kommissionen en europæisk forordning om de nærmere retningslinjer og den procedure, hvorefter budgetindtægter fastsat i ordningen om Unionens egne indtægter stilles til rådighed for Kommissionen, samt om de foranstaltninger, der skal træffes for om nødvendigt at imødekomme likviditetsbehovet.

Rådet træffer afgørelse efter høring af Europa-Parlamentet og Revisionsretten.

3. Rådet træffer afgørelse med enstemmighed indtil den 31. december 2006 i alle de tilfælde, der er nævnt i denne artikel.

ARTIKEL III–413

 [Tilstrækkelige finansielle midler til EU's rådighed i relation til tredjemand (ny)]

Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen sørger for, at der er tilstrækkelige finansielle midler til rådighed til, at Unionen kan opfylde sine juridiske forpligtelser over for tredjemand.

ARTIKEL III–414

 [EP, Rådet og Kommissionen samarbejder om at lette gennemførelse (ny)]

Formændene for Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen indkaldes på Kommissionens initiativ med jævne mellemrum til møde som led i de budgetprocedurer, der er nævnt i dette kapitel. Formændene træffer alle foranstaltninger, der er nødvendige for at fremme samråd og indbyrdes tilnærmelse af deres respektive institutioners holdninger med henblik på at lette gennemførelsen af dette kapitel.

AFDELING 5 – BEKÆMPELSE AF SVIG

ARTIKEL III–415

 [Bekæmpelse af svig mv. (tidl. TEF art. 280)]

1. Unionen og medlemsstaterne bekæmper svig og enhver anden ulovlig aktivitet, der skader Unionens finansielle interesser, ved hjælp af foranstaltninger, der træffes i overensstemmelse med denne artikel. Disse foranstaltninger skal virke afskrækkende og være af en sådan art, at de yder en effektiv beskyttelse i medlemsstaterne samt i Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer.

2. Medlemsstaterne træffer de samme foranstaltninger til bekæmpelse af svig, der skader Unionens finansielle interesser, som til bekæmpelse af svig, der skader deres egne finansielle interesser.

3. Med forbehold af andre bestemmelser i forfatningen samordner medlemsstaterne deres optræden med henblik på at beskytte Unionens finansielle interesser mod svig.

Med henblik herpå tilrettelægges de sammen med Kommissionen et nært løbende samarbejde mellem de kompetente myndigheder.

4. De nødvendige foranstaltninger til forebyggelse og bekæmpelse af svig, der skader Unionens finansielle interesser, fastlægges ved europæiske love eller rammelove med henblik på at yde en effektiv og ensartet beskyttelse i medlemsstaterne samt i Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer. Disse love eller rammelove vedtages efter høring af Revisionsretten.

5. Kommissionen aflægger i samarbejde med medlemsstaterne årligt rapport til Europa-Parlamentet og Rådet om de foranstaltninger, der er truffet for at gennemføre denne artikel.

KAPITEL III – FORSTÆRKET SAMARBEJDE

ARTIKEL III–416

 [Mulighed for forstærket samarbejde generelt (tidl. TEU art. 43)]

Et forstærket samarbejde skal overholde forfatningen og gældende EU-ret.

Det må ikke skade det indre marked eller den økonomiske, sociale og territoriale samhørighed. Det må ikke indebære begrænsning af eller forskelsbehandling i handelen mellem medlemsstaterne og må ikke fordreje konkurrencevilkårene mellem dem.

ARTIKEL III–417

 *[Ikke-deltagende medlemsstater
(tidl. TEU art. 43, litra h & art. 44 stk. 2)]*

Et forstærket samarbejde respekterer ikke-deltagende medlemsstaters beføjelser, rettigheder og forpligtelser. Disse medlemsstater må ikke hæmme de deltagende medlemsstaters gennemførelse heraf.

ARTIKEL III–418

 [Betingelser for deltagelse (delvis tidl. TEU art. 43 B, delvis ny)]

1. Et forstærket samarbejde er åbent for alle medlemsstater, når det indføres, forudsat at medlemsstaterne opfylder de eventuelle betingelser for deltagelse, der er fastsat i den bemyndigende europæiske afgørelse. Det er ligeledes åbent for alle medlemssta-

ter når som helst derefter, forudsat at medlemsstaterne foruden ovennævnte eventuelle betingelser efterkommer de retsakter, der allerede er vedtaget i henhold hertil.

Kommissionen og de medlemsstater, der deltager i et forstærket samarbejde, skal tilskynde til det størst mulige antal medlemsstaters deltagelse heri.

2. Kommissionen og, når det er relevant, EU-udenrigsministeren underretter regelmæssigt Europa-Parlamentet og Rådet om udviklingen inden for forstærket samarbejde.

ARTIKEL III–419

 *[Procedure for indførelse af forstærket samarbejde
(tidl. TEU art. 27 C)]*

1. Medlemsstater, der ønsker at indføre et forstærket indbyrdes samarbejde på et af de områder, der er nævnt i forfatningen, dog med undtagelse af områder med enekompetence og den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, retter en anmodning til Kommissionen, hvori de nærmere angiver anvendelsesområdet for det påtænkte forstærkede samarbejde og de mål, der tilstræbes opfyldt hermed. Kommissionen kan forelægge Rådet et forslag herom. Hvis Kommissionen ikke fremsætter noget forslag, giver den de berørte medlemsstater en begrundelse herfor.

Bemyndigelsen til at indlede et forstærket samarbejde gives i form af en europæisk afgørelse vedtaget af Rådet, der træffer afgørelse på forslag af Kommissionen og efter Europa-Parlamentets godkendelse.

2. De medlemsstater, der ønsker at indføre et forstærket indbyrdes samarbejde inden for rammerne af den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, retter anmodning til Rådet. Anmodningen sendes til EU-udenrigsministeren, der afgiver udtalelse om sammenhængen mellem det påtænkte forstærkede samarbejde og Unionens fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, og til Kommissionen, der afgiver udtalelse, navnlig om sammenhængen mellem det påtænkte forstærkede samarbejde og Unionens øvrige politikker. Anmodningen sendes ligeledes til Europa-Parlamentet til orientering.

Bemyndigelsen til at indlede et forstærket samarbejde gives i form af en europæisk afgørelse vedtaget af Rådet med enstemmighed.

ARTIKEL III-420

 *[Procedure for the other member states' participation
(tidl. TEU art. 27 E)]*

1. En medlemsstat, der ønsker at deltage i et igangværende forstærket samarbejde på et af de områder, der er nævnt i artikel III-419, stk. 1, meddeler dette til Rådet og Kommissionen.

Inden fire måneder efter datoen for modtagelsen af meddelelsen bekræfter Kommissionen den pågældende medlemsstats deltagelse. Den anfører om nødvendigt, at betingelserne for deltagelse er opfyldt, og vedtager de overgangsforanstaltninger, der er nødvendige i forbindelse med gennemførelsen af retsakter, der allerede er vedtaget inden for rammerne af det forstærkede samarbejde.

Hvis Kommissionen imidlertid finder, at betingelserne for deltagelse ikke er opfyldt, angiver den, hvilke bestemmelser der skal træffes for at opfylde disse betingelser, og fastsætter en tidsfrist for fornyet behandling af anmodningen. Efter udløbet af denne tidsfrist tager den anmodningen op til fornyet behandling i overensstemmelse med den procedure, der er omhandlet i andet afsnit. Hvis Kommissionen finder, at betingelserne for deltagelse fortsat ikke er opfyldt, kan den pågældende medlemsstat henvise sagen til Rådet, der tager stilling til anmodningen. Rådet træffer afgørelse i henhold til artikel I-44, stk. 3. Det kan ligeledes på forslag af Kommissionen vedtage de overgangsforanstaltninger, der er nævnt i andet afsnit.

2. En medlemsstat, der ønsker at deltage i et allerede etableret forstærket samarbejde inden for rammerne af den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, meddeler dette til Rådet, EU-udenrigsministeren og Kommissionen.

Rådet bekræfter den pågældende medlemsstats deltagelse efter høring af EU-udenrigsministeren og efter eventuelt at have fastslået, at betingelserne for deltagelse er opfyldt. Rådet kan ligeledes på forslag af EU-udenrigsministeren vedtage overgangsforanstaltninger, der er nødvendige i forbindelse med gennemførelsen af retsakter, der allerede er vedtaget inden for rammerne af det forstærkede samarbejde. Hvis Rådet imidlertid finder, at betingelserne for deltagelse ikke er opfyldt, angiver det, hvilke bestemmelser der skal træffes for at opfylde disse betingelser, og fastsætter en tidsfrist for fornyet behandling af anmodningen.

Med henblik på dette stykke træffer Rådet afgørelse med enstemmighed i henhold til artikel I-44, stk. 3.

ARTIKEL III–421

 [Finansiering (tidl. TEU art. 44 A)]

De udgifter, bortset fra institutionernes administrationsomkostninger, som gennemførelsen af et forstærket samarbejde medfører, afholdes af de deltagende medlemsstater, medmindre Rådet efter høring af Europa-Parlamentet beslutter andet med enstemmighed blandt alle sine medlemmer.

ARTIKEL III–422

 [Passerelle i forstærket samarbejde (ny)]

1. Når Rådet i henhold til en bestemmelse i forfatningen, der kan anvendes i forbindelse med et forstærket samarbejde, skal træffe afgørelse med enstemmighed, kan det med enstemmighed efter reglerne i artikel I-44, stk. 3, vedtage en europæisk afgørelse om, at det skal træffe afgørelse med kvalificeret flertal.

2. Når Rådet i henhold til en bestemmelse i forfatningen, der kan anvendes i forbindelse med et forstærket samarbejde, skal vedtage europæiske love eller rammelove efter en særlig lovgivningsprocedure, kan det med enstemmighed efter reglerne i artikel I-44, stk. 3, vedtage en europæisk afgørelse om, at det skal træffe afgørelse efter den almindelige lovgivningsprocedure. Rådet træffer afgørelse efter høring af Europa-Parlamentet.

3. Stk. 1 og 2 gælder ikke for afgørelser, der har indvirkning på militær- eller forsvarsområdet.

ARTIKEL III–423

 [Sammenhæng i EU's politikker (tidl. TEU art. 45)]

Rådet og Kommissionen sikrer sammenhæng i de foranstaltninger, der gennemføres inden for rammerne af et forstærket samarbejde, samt sammenhæng mellem disse foranstaltninger og Unionens politikker, og de samarbejder med henblik herpå.

ARTIKEL III–424

 [Særlige forhold for Fransk Guyana m.fl. (tidl. TEF art. 299 stk. 2)]

For at tage hensyn til den strukturelle sociale og økonomiske situation i Fransk Guyana samt på Guadeloupe, Martinique, Réunion, Azorerne, Madeira og De Kanariske Øer, der forværres af deres fjerne beliggenhed, deres status som øsamfund, deres lille areal, deres vanskelige topografiske og klimatiske forhold, deres økonomiske afhængighed af nogle få produkter, forhold, der er vedvarende og kumulative, og som alvorligt hæmmer disse regioner i deres udvikling, vedtager Rådet på forslag af Kommissionen europæiske love, rammelove, forordninger og afgørelser, der navnlig tager sigte på at fastsætte betingelserne for anvendelsen af forfatningen i de pågældende regioner, herunder de fælles politikker. Rådet træffer afgørelse efter høring af Europa-Parlamentet.

De retsakter, der er nævnt i stk. 1, vedrører navnlig told- og handelspolitik, finanspolitik, frizoner, landbrugs- og fiskeripolitik, betingelser for levering af råvarer og nødvendige forbrugsvarer, statsstøtte samt betingelser for adgang til strukturfondene og Unionens horisontale programmer.

Rådet vedtager de retsakter, der er nævnt i stk. 1, under hensyn til de særlige karakteristika og begrænsninger i forbindelse med regionerne i den yderste periferi uden at underminere EU-retten, herunder det indre markeds og de fælles politikkers integritet og sammenhæng.

ARTIKEL III–425

 [Ejendomsretten (tidl. TEF art.295)]

De ejendomsretlige ordninger i medlemsstaterne berøres ikke af forfatningen.

ARTIKEL III–426

 [EU's rets- og handleevne (tidl. TEF art. 282)]

Unionen har i hver medlemsstat den videstgående rets- og handleevne, som vedkommende stats lovgivning tillægger juridiske personer. Den kan i særdeleshed erhverve og afhænde fast ejendom og løsure og optræde som part i retssager. I denne henseende repræsenteres den af Kommissionen. Unionen repræsenteres dog af hver af in-

stitutionerne inden for rammerne af deres administrative autonomi for så vidt angår de spørgsmål, der vedrører deres respektive funktioner.

ARTIKEL III-427

 [Vedtægten for tjenestemænd (tidl. TEF art. 283)]

Vedtægten for tjenestemænd i Unionen og ansættelsesvilkårene for øvrige ansatte i Unionen fastsættes ved en europæisk lov. Den vedtages efter høring af de berørte institutioner.

ARTIKEL III-428

 [Kommissionens indhentelse af oplysninger (tidl. TEF art. 284)]

Med henblik på gennemførelsen af de opgaver, der er overdraget den, kan Kommissionen med de begrænsninger og på de betingelser, der er fastsat ved en europæisk forordning eller afgørelse vedtaget af Rådet med simpelt flertal, indhente alle nødvendige oplysninger og foretage alle nødvendige undersøgelser.

ARTIKEL III-429

 [Statistik (tidl. TEF art. 285)]

1. Med forbehold af artikel 5 i protokollen om statuten for Det Europæiske System af Centralbanker og Den Europæiske Centralbank fastsættes der ved europæiske love eller rammelove foranstaltninger til udarbejdelse af statistikker, hvor det er nødvendigt for, at Unionen kan udøve sin virksomhed.

2. Udarbejdelsen af statistikker skal være karakteriseret ved upartiskhed, pålidelighed, objektivitet, videnskabelig uafhængighed, omkostningseffektivitet og de statistiske oplysningers fortrolighed. Den må ikke medføre uforholdsmæssigt store byrder for erhvervslivet.

ARTIKEL III-430

 [Tavshedspligt (tidl. TEF art. 287)]

Medlemmer af Unionens institutioner, medlemmer af udvalgene samt Unionens tjenestemænd og øvrige ansatte har - selv efter at deres hverv er ophørt - forpligtelse til ikke at give oplysninger om forhold, som ifølge deres natur er tjenestehemmeligheder, navnlig oplysninger om virksomheder og om deres forretningsforbindelser eller omkostningsforhold.

ARTIKEL III–431

 [EU's ansvar i og uden for kontraktforhold (tidl. TEF art. 288)]

Unionens ansvar i kontraktforhold bestemmes efter de retsregler, der finder anvendelse på den pågældende kontrakt.

For så vidt angår ansvar uden for kontraktforhold skal Unionen i overensstemmelse med de almindelige retsgrundsætninger, der er fælles for medlemsstaternes retssystemer, erstatte skader forvoldt af dens institutioner eller af dens ansatte under udøvelsen af deres hverv.

Uanset stk. 2 skal Den Europæiske Centralbank i overensstemmelse med de almindelige retsgrundsætninger, der er fælles for medlemsstaternes retssystemer, erstatte skader forvoldt af den selv eller af dens ansatte under udøvelsen af deres hverv.

De ansattes personlige ansvar over for Unionen fastsættes i den vedtægt eller i de ansættelsesvilkår, der gælder for dem.

ARTIKEL III–432

 [Institutionernes hjemsted (tidl. TEF art. 289)]

Hjemstedet for Unionens institutioner fastlægges ved overenskomst mellem medlemsstaternes regeringer.

ARTIKEL III–433

 [Sprog (tidl. TEF art. 290)]

Med forbehold af statutten for Den Europæiske Unions Domstol vedtager Rådet med enstemmighed en europæisk forordning om den ordning, der skal gælde for Unionens institutioner på det sproglige område.

ARTIKEL III–434

 [Privilegier og immuniteter (tidl. TEF art. 291)]

Unionen nyder på medlemsstaternes område de privilegier og immuniteter, der er nødvendige for udførelsen af dens opgave, på de betingelser, der er fastsat i protokollen vedrørende Den Europæiske Unions privilegier og immuniteter.

ARTIKEL III–435

 [Konventioner vedtaget forud for traktaten eller tiltrædelse af EU
(tidl. TEF art. 307)]

De rettigheder og forpligtelser, der følger af konventioner, som før den 1. januar 1958 eller før tiltrædelsesdatoen for tiltrædende medlemsstaters vedkommende er indgået mellem på den ene side en eller flere medlemsstater og på den anden side et eller flere tredjelande, berøres ikke af forfatningen.

I det omfang disse konventioner er uforenelige med forfatningen, bringer den eller de pågældende medlemsstater alle egnede midler i anvendelse med henblik på at fjerne de konstaterede uoverensstemmelser. Om fornødent bistår medlemsstaterne hinanden i dette øjemed og indtager i givet fald en fælles holdning.

Ved anvendelsen af de konventioner, der omtales i stk. 1, tager medlemsstaterne i betragtning, at de fordele, hvorom de hver især har givet tilsagn i forfatningen, indgår som integrerende dele af Unionen og derfor hænger uløseligt sammen med oprettelsen af institutioner med beføjelser tildelt i forfatningen og med de andre medlemsstaters indrømmelse af identiske fordele.

ARTIKEL III–436

 [Medlemsstaternes væsentlige sikkerhedsinteresser (tidl. TEF art. 296)]

1. Forfatningen er ikke til hinder for følgende regler:

a) ingen medlemsstat er forpligtet til at meddele oplysninger, hvis udbredelse efter dens opfattelse ville stride mod dens væsentlige sikkerhedsinteresser

b) hver medlemsstat kan træffe de foranstaltninger, som den anser for nødvendige til beskyttelse af sine væsentlige sikkerhedsinteresser, og som vedrører fabrikation af eller handel med våben, ammunition og krigsmateriel; disse foranstaltninger må ikke forringe konkurrencevilkårene inden for det indre marked for varer, som ikke er bestemt specielt til militære formål.

2. Rådet kan med enstemmighed på forslag af Kommissionen vedtage en europæisk afgørelse om ændring af listen af 15. april 1958 over de varer, hvorpå bestemmelserne i stk. 1, litra b), finder anvendelse.

DEL IV – ALMINDELIGE OG AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

ARTIKEL IV–437

 [Ophævelse af de tidligere traktater (ny)]

1. Denne traktat om en forfatning for Europa ophæver traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab og traktaten om Den Europæiske Union samt på de betingelser, der er fastsat i protokollen om akter og traktater til supplerings eller ændring af traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab og traktaten om Den Europæiske Union, de akter og traktater, der har suppleret eller ændret dem, jf. dog stk. 2 i denne artikel.

2. Traktaterne vedrørende:

a) Kongeriget Danmarks, Irlands og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirlands tiltrædelse

b) Den Helleniske Republiks tiltrædelse

c) Kongeriget Spaniens og Republikken Portugals tiltrædelse

d) Republikken Østrigs, Republikken Finlands og Kongeriget Sveriges tiltrædelse og

e) Den Tjekkiske Republiks, Republikken Estlands, Republikken Cyperns, Republikken Letlands, Republikken Litauens, Republikken Ungarns, Republikken Maltas, Republikken Polens, Republikken Sloveniens og Den Slovakiske Republiks tiltrædelse

ophæves.

Dog skal:

– de bestemmelser i de i litra a)-d) nævnte traktater, der indgår eller er nævnt i protokollen om traktaterne og akterne vedrørende Kongeriget Danmarks, Irlands og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirlands, Den Helleniske Republiks, Kongeriget Spaniens og Republikken Portugals samt Republikken Østrigs, Republikken

Finlands og Kongeriget Sveriges tiltrædelse, forblive i kraft, og deres retsvirkninger bevares i overensstemmelse med denne protokol

– de bestemmelser i den i litra e) nævnte traktat, der indgår eller er nævnt i protokollen vedrørende tiltrædelsestraktaten og -akten for Den Tjekkiske Republik, Republikken Estland, Republikken Cypern, Republikken Letland, Republikken Litauen, Republikken Ungarn, Republikken Malta, Republikken Polen, Republikken Slovenien og Den Slovakiske Republik, forblive i kraft, og deres retsvirkninger bevares i overensstemmelse med denne protokol.

ARTIKEL IV–438

 [Succession og retlig kontinuitet (ny)]

1. Den Europæiske Union, der oprettes ved denne traktat, træder i stedet for Den Europæiske Union, som oprettet ved traktaten om Den Europæiske Union, og Det Europæiske Fællesskab.

2. De institutioner, organer, kontorer og agenturer, der eksisterer på datoen for denne traktats ikrafttrædelse, udøver i den sammensætning, de har på denne dato, deres beføjelser som omhandlet i denne traktat, så længe der ikke er vedtaget nye bestemmelser i medfør heraf eller indtil udløbet af deres mandat, jf. dog artikel IV-439.

3. Retsakter, der er vedtaget af institutioner, organer, kontorer og agenturer på grundlag af de traktater og akter, der ophæves ved artikel IV-437, forbliver i kraft. Deres retsvirkninger bevares, så længe disse retsakter ikke er ophævet, annulleret eller ændret i medfør af denne traktat. Det samme gælder de konventioner, som medlemsstaterne har indgået på grundlag af de traktater og akter, der ophæves ved artikel IV-437.

De øvrige dele af gældende EF- og EU-ret, der eksisterer på tidspunktet for denne traktats ikrafttrædelse, navnlig interinstitutionelle aftaler, afgørelser og aftaler truffet af repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer forsamlet i Rådet, aftaler indgået mellem medlemsstaterne, der vedrører Unionens eller Fællesskabets funktion eller har tilknytning til disses virke, erklæringer, herunder erklæringer i forbindelse med regeringskonferencer, samt resolutioner og andre tilkendegivelser fra Det Europæiske Råd eller Rådet og resolutioner og andre tilkendegivelser, der vedrører Fællesskabet eller Unionen og er vedtaget af medlemsstaterne efter fælles overenskomst, bevares ligeledes, så længe de ikke er ophævet eller ændret.

4. Den retspraksis, der er fastlagt af Domstolen for De Europæiske Fællesskaber og af Retten i Første Instans vedrørende fortolkning og anvendelse af de traktater og akter,

der ophæves ved artikel IV-437, samt af de retsakter og konventioner, der er vedtaget med henblik på deres anvendelse, vil fortsat udgøre en kilde til fortolkning mutatis mutandis af EU-retten og navnlig af de tilsvarende bestemmelser i forfatningen.

5. Kontinuiteten i de administrative og retslige procedurer, der er indledt inden datoen for denne traktats ikrafttrædelse, er sikret inden for forfatningens rammer. De institutioner, organer, kontorer og agenturer, der er ansvarlige for disse procedurer, træffer alle nødvendige forholdsregler med henblik herpå.

ARTIKEL IV-439

 [Overgangsbestemmelser vedrørende visse institutioner (ny)]

Overgangsbestemmelserne vedrørende Europa-Parlamentets sammensætning, definitionen af kvalificeret flertal i Det Europæiske Råd og Rådet, herunder i de tilfælde, hvor ikke alle medlemmer af Det Europæiske Råd eller Rådet deltager i afstemningen, og Kommissionens sammensætning, herunder EU-udenrigsministeren, findes i protokollen om overgangsbestemmelser vedrørende Unionens institutioner og organer.

ARTIKEL IV-440

 [Territorialt anvendelsesområde (tidl. TEF art. 299)]

1. Denne traktat gælder for Kongeriget Belgien, Den Tjekkiske Republik, Kongeriget Danmark, Forbundsrepublikken Tyskland, Republikken Estland, Den Helleniske Republik, Kongeriget Spanien, Den Franske Republik, Irland, Den Italienske Republik, Republikken Cypern, Republikken Letland, Republikken Litauen, Storhertugdømmet Luxembourg, Republikken Ungarn, Republikken Malta, Kongeriget Nederlandene, Republikken Østrig, Republikken Polen, Den Portugisiske Republik, Republikken Slovenien, Den Slovakiske Republik, Republikken Finland, Kongeriget Sverige og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland.

2. Denne traktat gælder for Guadeloupe, Fransk Guyana, Martinique, Réunion, Azorerne, Madeira og De Kanariske Øer i overensstemmelse med artikel III-424.

3. De oversøiske lande og territorier, der er opregnet i listen i bilag II, er omfattet af den særlige associeringsordning, som er nærmere fastlagt i del III, afsnit IV.

Denne traktat finder ikke anvendelse på oversøiske lande og territorier, der opretholder særlige forbindelser med Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland, og som ikke er nævnt i den pågældende liste.

4. Denne traktat finder anvendelse på de europæiske områder, hvis udenrigsanliggender varetages af en medlemsstat.

5. Denne traktat finder anvendelse på Ålandsøerne med de undtagelser, der oprindeligt blev fastsat i den i artikel IV-437, stk. 2, litra d), nævnte traktat, og som er medtaget i afsnit V, afdeling 5, i protokollen om tiltrædelsestraktaterne og -akterne for Kongeriget Danmark, Irland og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland, Den Helleniske Republik, Kongeriget Spanien og Republikken Portugal samt Republikken Østrig, Republikken Finland og Kongeriget Sverige.

6. Uanset stk. 1-5 gælder følgende:

a) Denne traktat finder ikke anvendelse på Færøerne.

b) Denne traktat finder kun anvendelse på Akrotiri og Dhekelia, de områder på Cypern, hvorover Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland udøver overhøjhed, i det omfang det er nødvendigt for at sikre anvendelsen af den ordning, der oprindeligt blev fastsat i protokollen om de baseområder i Cypern, hvorover Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland udøver overhøjhed, der er knyttet som bilag til tiltrædelsesakten, som udgør en integrerende del af den i forfatningens artikel IV-437, stk. 2, litra e), nævnte traktat, samt er medtaget i del II, afsnit III, i protokollen om tiltrædelsestraktaten og -akten for Den Tjekkiske Republik, Republikken Estland, Republikken Cypern, Republikken Letland, Republikken Litauen, Republikken Ungarn, Republikken Malta, Republikken Polen, Republikken Slovenien og Den Slovakiske Republik.

c) Denne traktat finder kun anvendelse på Kanaløerne og Isle of Man, i det omfang det er nødvendigt for at sikre anvendelsen på disse øer af den ordning, der oprindeligt blev fastsat i den i artikel IV-437, stk. 2, litra a), nævnte traktat, og som er medtaget i afsnit II, afdeling 3, i protokollen om tiltrædelsestraktaterne og -akterne for Kongeriget Danmark, Irland og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland, Den Helleniske Republik, Kongeriget Spanien og Republikken Portugal samt Republikken Østrig, Republikken Finland og Kongeriget Sverige.

7. Det Europæiske Råd kan på den berørte medlemsstats initiativ vedtage en europæisk afgørelse om ændring af den status, som de danske, franske eller nederlandske lande eller territorier, der er nævnt i stk. 2 og 3, har i forhold til Unionen. Det Europæiske Råd træffer afgørelse med enstemmighed efter høring af Kommissionen.

ARTIKEL IV–441

 [Regionale unioner (tidl. TEF art. 306)]

Denne traktat er ikke til hinder for, at de regionale unioner mellem Belgien og Luxembourg og mellem Belgien, Luxembourg og Nederlandene fortsat består og gennemføres, i det omfang disse regionale unioners mål ikke nås ved anvendelsen af denne traktat.

ARTIKEL IV–442

 [Protokoller og bilag (tidl. TEF art. 311)]

Protokollerne og bilagene til denne traktat, udgør en integrerende del af denne.

ARTIKEL IV–443

 [Procedure for traktatændring, konventionsmetode, regeringskonference (tidl. TEU art. 48, delvis ny)]

1. Enhver medlemsstats regering, Europa-Parlamentet eller Kommissionen kan forelægge Rådet forslag til revision af denne traktat. Disse forslag fremsendes af Rådet til Det Europæiske Råd og meddeles de nationale parlamenter.

2. Hvis Det Europæiske Råd efter høring af Europa-Parlamentet og Kommissionen med simpelt flertal vedtager en afgørelse om at behandle de foreslåede ændringer, indkalder formanden for Det Europæiske Råd et konvent sammensat af repræsentanter for de nationale parlamenter, medlemsstaternes stats- og regeringschefer, Europa-Parlamentet og Kommissionen. Den Europæiske Centralbank skal også høres, hvis det drejer sig om institutionelle ændringer på det monetære område. Konventet behandler udkastene til revision og vedtager ved konsensus en anbefaling til en konference mellem repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer som nævnt i stk. 3.

Det Europæiske Råd kan med simpelt flertal og efter Europa-Parlamentets godkendelse beslutte ikke at indkalde et konvent, hvis ændringernes omfang ikke berettiger hertil. I så fald fastlægger Det Europæiske Råd mandatet til en konference mellem repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer.

3. En konference mellem repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer indkaldes af formanden for Rådet for efter fælles overenskomst at fastlægge de ændringer, der skal foretages i denne traktat.

Ændringerne træder i kraft efter at være blevet ratificeret af alle medlemsstaterne i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige bestemmelser.

4. Hvis fire femtedele af medlemsstaterne to år efter undertegnelsen af traktaten om ændring af nærværende traktat har ratificeret den, og en eller flere medlemsstater er stødt på vanskeligheder i forbindelse med ratifikationen, tager Det Europæiske Råd spørgsmålet op.

ARTIKEL IV-444

 [Forenklet procedure for traktatændring, passerelle vedr. overgang til kvalificeret flertal (ny)]

1. Når Rådet i henhold til del III træffer afgørelse med enstemmighed på et bestemt område eller i et bestemt tilfælde, kan Det Europæiske Råd vedtage en europæisk afgørelse, der gør det muligt for Rådet at træffe afgørelse med kvalificeret flertal på dette område eller i dette tilfælde.

Dette stykke gælder ikke for afgørelser, der har indvirkning på militær- eller forsvarsområdet.

2. Når europæiske love og rammelove i henhold til del III skal vedtages af Rådet efter en særlig lovgivningsprocedure, kan Det Europæiske Råd vedtage en europæisk afgørelse, der gør det muligt at vedtage sådanne love eller rammelove efter den almindelige lovgivningsprocedure.

3. Ethvert initiativ, som Det Europæiske Råd tager på grundlag af stk. 1 eller 2, fremsendes til de nationale parlamenter. Hvis et nationalt parlament gør indsigelse inden for en frist på seks måneder efter denne fremsendelse, vedtages den i stk. 1 eller 2 nævnte europæiske afgørelse ikke. Hvis der ikke gøres indsigelse, kan Det Europæiske Råd vedtage den pågældende afgørelse.

I forbindelse med vedtagelsen af de europæiske afgørelser, der er nævnt i stk. 1 og 2, træffer Det Europæiske Råd afgørelse med enstemmighed, når Europa-Parlamentet har givet sin godkendelse med et flertal af sine medlemmer.

ARTIKEL IV-445

 [Forenklet procedure for ændring af Unionens interne politikker og foranstaltninger (ny)]

1. Enhver medlemsstats regering, Europa-Parlamentet eller Kommissionen kan forelægge Det Europæiske Råd forslag til revision af alle eller en del af bestemmelserne i del III, afsnit III, vedrørende Unionens interne politikker og foranstaltninger.

2. Det Europæiske Råd kan vedtage en europæisk afgørelse om ændring af alle eller en del af bestemmelserne i del III, afsnit III. Det Europæiske Råd træffer afgørelse med enstemmighed efter høring af Europa-Parlamentet og Kommissionen samt Den Europæiske Centralbank i tilfælde af institutionelle ændringer på det monetære område.

Nævnte europæiske afgørelse træder først i kraft, når medlemsstaterne har godkendt den i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige bestemmelser.

3. Den europæiske afgørelse, der er nævnt i stk. 2, kan ikke udvide de kompetencer, der er tildelt Unionen ved denne traktat.

ARTIKEL IV-446

 [Varighed (tidl. TEU art. 51 & TEF art. 312)]

Denne traktat er indgået for ubegrænset tid.

ARTIKEL IV-447

 [Ratifikation og ikrafttrædelse (tidl. TEU art. 52 & TEF art. 313)]

1. Denne traktat ratificeres af De Høje Kontraherende Parter i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige bestemmelser. Ratifikationsinstrumenterne deponeres hos Den Italienske Republiks regering.

2. Denne traktat træder i kraft den 1. november 2006, forudsat at samtlige ratifikationsinstrumenter er deponeret, eller, hvis dette ikke er tilfældet, den første dag i den anden måned, der følger efter deponeringen af det sidste ratifikationsinstrument.

ARTIKEL IV-448

 [Autentiske tekster og oversættelser (tidl. TEU art. 53 & TEF. art. 314)]

1. Denne traktat, der er udfærdiget i ét eksemplar på dansk, engelsk, estisk, finsk, fransk, græsk, irsk, italiensk, lettisk, litauisk, maltesisk, nederlandsk, polsk, portugisisk, slovakisk, slovensk, spansk, svensk, tjekkisk, tysk og ungarsk, idet hver af disse tekster alle har samme gyldighed, deponeres i Den Italienske Republiks regerings arkiver. Denne regering fremsender en bekræftet genpart til hver af de øvrige signatarstaters regeringer.

2. Denne traktat kan også oversættes til ethvert andet sprog som fastlagt af medlemsstaterne blandt de sprog, der i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige orden har officiel status på hele eller en del af deres område. En bekræftet genpart af sådanne oversættelser tilvejebringes af de pågældende medlemsstater og deponeres i Rådets arkiver.

TIL BEKRÆFTELSE HERAF har undertegnede befuldmægtigede underskrevet denne traktat.

Udfærdiget i ..., den ...

Bilag 1: Protokoller knyttet som bilag til Traktaten om en Forfatning for Europa

De protokoller der ikke er gengivet kan findes i fuld tekst på EU-Oplysningens hjemmeside (<http://www.euo.dk>)

1. Protokol om de nationale parlamenters rolle i Den Europæiske Union
2. Protokol om anvendelse af nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet
3. Protokol om statuten for Den Europæiske Unions Domstol
(gengives ikke)
4. Protokol om statuten for Det Europæiske System af Centralbanker og Den Europæiske Centralbank
(gengives ikke)
5. Protokol om statuten for Den Europæiske Investeringsbank
(gengives ikke)
6. Protokol om fastlæggelse af hjemstedet for Den Europæiske Unions institutioner og for visse af Unionens organer, kontorer, agenturer og tjenester
7. Protokol om Den Europæiske Unions privilegier og immuniteter
(gengives ikke)
8. Protokol om tiltrædelsestraktaterne og -akterne for Kongeriget Danmark, Irland og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland, Den Helleniske Republik, Kongeriget Spanien og Republikken Portugal samt Republikken Østrig, Republikken Finland og Kongeriget Sverige
(gengives ikke)
9. Protokol om tiltrædelsestraktaten og -akten for Den Tjekkiske Republik, Republikken Estland, Republikken Cypern, Republikken Letland, Republikken Litauen, Republikken Ungarn, Republikken Malta, Republikken Polen, Republikken Slovenien og Den Slovakiske Republik
(gengives ikke)
10. Protokol om proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud
(gengives ikke)

11. Protokol om konvergenskriterierne
(gengives ikke)
12. Protokol om Eurogruppen
(gengives ikke)
13. Protokol om visse bestemmelser vedrørende Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland med hensyn til Den Økonomiske og Monetære Union
(gengives ikke)
14. Protokol om visse bestemmelser vedrørende Danmark med hensyn til Den Økonomiske og Monetære Union
15. Protokol om visse opgaver, der udføres af Danmarks Nationalbank
16. Protokol om ordningen vedrørende CFP-franc'en
(gengives ikke)
17. Protokol om Schengen-reglerne som integreret i Den Europæiske Union
(gengives ikke)
18. Protokol om anvendelse af visse aspekter af forfatningens artikel III-130 på Det Forenede Kongerige og på Irland
(gengives ikke)
19. Protokol om Det Forenede Kongeriges og Irlands stilling for så vidt angår politikkerne for grænsekontrol, asyl og indvandring og for så vidt angår samarbejde om civilretlige spørgsmål og politisamarbejde
(gengives ikke)
20. Protokol om Danmarks stilling
21. Protokol om medlemsstaternes forbindelser med tredjelande med hensyn til passage af de ydre grænser
(gengives ikke)
22. Protokol om asyl for statsborgere i medlemsstaterne
(gengives ikke)
23. Protokol om permanent struktureret samarbejde etableret ved forfatningens artikel I-41, stk. 6, og artikel III-312
(gengives ikke)

24. Protokol om forfatningens artikel I-41, stk. 2
(gengives ikke)
25. Protokol om import til Den Europæiske Union af olieprodukter raffineret på De
Nederlandske Antiller
(gengives ikke)
26. Protokol om ejendomserhvervelse i Danmark
27. Protokol om offentlig radio- og tv-virksomhed i medlemsstaterne
(gengives ikke)
28. Protokol om forfatningens artikel III-214
(gengives ikke)
29. Protokol om økonomisk, social og territorial samhørighed
(gengives ikke)
30. Protokol om den særlige ordning for Grønland
31. Protokol om artikel 40.3.3 i Irlands forfatning
(gengives ikke)
32. Protokol vedrørende forfatningens artikel I-9, stk. 2, om Unionens tiltrædelse af
den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende
frihedsrettigheder
(gengives ikke)
33. Protokol om de akter og traktater, der har suppleret eller ændret traktaten om
oprettelse af Det Europæiske Fællesskab og traktaten om Den Europæiske Union
(gengives ikke)
34. Protokol om overgangsbestemmelser vedrørende Unionens institutioner og organer
35. Protokol om de finansielle konsekvenser af udløbet af traktaten om oprettelse af
Det Europæiske Kul- og Stålfællesskab og om Kul- og Stålforskningsfonden
(gengives ikke)
36. Protokol om ændring af traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergi-
fællesskab
(gengives ikke)

1. PROTOKOL

OM DE NATIONALE PARLAMENTER S ROLLE I DEN EUROPÆISKE UNION

DE HØJE KONTRAHERENDE PARTER,

SOM MINDER OM, at den måde, hvorpå de nationale parlamenter udøver kontrol med deres regering i relation til Den Europæiske Unions aktiviteter, falder ind under den enkelte medlemsstats særlige forfatningsmæssige system og praksis,

SOM ØNSKER at tilskynde til, at de nationale parlamenter i højere grad inddrages i Den Europæiske Unions aktiviteter, og at øge deres muligheder for at udtrykke deres synspunkter vedrørende såvel udkast til europæiske lovgivningsmæssige retsakter som andre spørgsmål, der kan være af særlig interesse for dem,

ER BLEVET ENIGE OM følgende bestemmelser, der knyttes som bilag til traktaten om en forfatning for Europa og til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab:

AFSNIT I – INFORMATION TIL DE NATIONALE PARLAMENTER

ARTIKEL 1

Kommissionen sender sine høringsdokumenter (grøn- og hvidbøger og meddelelser) direkte til de nationale parlamenter, så snart de bliver offentliggjort. Kommissionen sender ligeledes det årlige lovgivningsprogram og alle andre instrumenter vedrørende programmering af lovgivningen eller politikstrategi til de nationale parlamenter samtidig med fremsendelsen til Europa-Parlamentet og Rådet.

ARTIKEL 2

Udkast til europæiske lovgivningsmæssige retsakter, der forelægges Europa-Parlamentet og Rådet, sendes samtidig til de nationale parlamenter.

I denne protokol forstås ved udtrykket “udkast til europæisk lovgivningsmæssig retsakt” forslag fra Kommissionen, initiativer fra en gruppe medlemsstater, initiativer fra Europa-Parlamentet, anmodninger fra Domstolen, henstillinger fra Den Europæiske

Centralbank og anmodninger fra Den Europæiske Investeringsbank, der tager sigte på vedtagelsen af en europæisk lovgivningsmæssig retsakt.

Kommissionen sender sine udkast til europæiske lovgivningsmæssige retsakter direkte til de nationale parlamenter samtidig med fremsendelsen til Europa-Parlamentet og Rådet.

Europa-Parlamentet sender sine udkast til europæiske lovgivningsmæssige retsakter direkte til de nationale parlamenter.

Rådet sender de udkast til europæiske lovgivningsmæssige retsakter, der hidrører fra en gruppe medlemsstater, Domstolen, Den Europæiske Centralbank eller Den Europæiske Investeringsbank, til de nationale parlamenter.

ARTIKEL 3

De nationale parlamenter kan efter den procedure, der er fastlagt i protokollen om anvendelse af nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet, sende formændene for Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen en begrundet udtalelse om, hvorvidt et udkast til europæisk lovgivningsmæssig retsakt overholder nærhedsprincippet.

Hvis udkastet til europæisk lovgivningsmæssig retsakt hidrører fra en gruppe medlemsstater, sender Rådets formand den eller de begrundede udtalelser til disse medlemsstaters regeringer.

Hvis udkastet til europæisk lovgivningsmæssig retsakt hidrører fra Domstolen, Den Europæiske Centralbank eller Den Europæiske Investeringsbank, sender Rådets formand den eller de begrundede udtalelser til den pågældende institution eller det pågældende organ.

ARTIKEL 4

Der skal forløbe en periode på seks uger mellem det tidspunkt, hvor et udkast til europæisk lovgivningsmæssig retsakt stilles til rådighed for de nationale parlamenter på Unionens officielle sprog, og det tidspunkt, hvor det sættes på Rådets foreløbige dagsorden med henblik på vedtagelse eller vedtagelse af en holdning inden for rammerne af en lovgivningsprocedure. Denne frist kan dog fraviges i tilfælde af en sags hastende karakter, som begrundes i retsaktens eller Rådets holdning. Bortset fra i behørigt begrundede hastetilfælde kan der ikke i denne seksugers periode fastslås enighed om et udkast til europæisk lovgivningsmæssig retsakt. Bortset fra i behørigt begrundede hastetilfælde skal der gå ti dage mellem det tidspunkt, hvor et udkast til europæisk lovgivningsmæssig retsakt optages på Rådets foreløbige dagsorden, og Rådets vedtagelse af en holdning.

ARTIKEL 5

Rådets dagsordener og resultaterne af Rådets samlinger, herunder protokollerne fra de samlinger, hvor Rådet har drøftet udkast til europæiske lovgivningsmæssige retsakter, sendes direkte til de nationale parlamenter samtidig med fremsendelsen til medlemsstaternes regeringer.

ARTIKEL 6

Når Det Europæiske Råd påtænker at gøre brug af forfatningens artikel IV-444, stk. 1 eller 2, underrettes de nationale parlamenter om Det Europæiske Råds initiativ mindst seks måneder før vedtagelsen af en europæisk afgørelse.

ARTIKEL 7

Revisionsretten sender sin årsberetning til de nationale parlamenter til orientering samtidig med fremsendelsen til Europa-Parlamentet og Rådet.

ARTIKEL 8

Hvis det nationale parlamentariske system ikke er et etkammersystem, finder artikel 1-7 anvendelse på de kamre, det består af.

AFSNIT II – INTERPARLAMENTARISK SAMARBEJDE

ARTIKEL 9

Europa-Parlamentet og de nationale parlamenter fastlægger i fællesskab tilrettelæggelsen af og fremmer et effektivt og regelmæssigt interparlamentarisk samarbejde inden for Unionen.

ARTIKEL 10

En konference af parlamentariske organer med ansvar for EU-anliggender kan forelægge Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen de bidrag, som den finder hensigtsmæssige. Denne konference fremmer endvidere udveksling af oplysninger og bedste praksis mellem de nationale parlamenter og Europa-Parlamentet, herunder mellem deres fagudvalg. Den kan ligeledes afholde interparlamentariske konferencer om specifikke emner, navnlig for at drøfte spørgsmål vedrørende den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, herunder den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik. Bidrag fra konferencen forpligter ikke de nationale parlamenter og foregriber ikke deres holdning.

2. PROTOKOL

OM ANVENDELSE AF NÆRHEDSPRINCIPPET OG PROPORTIONALITETSPRINCIPPET

DE HØJE KONTRAHERENDE PARTER,

SOM ØNSKER, at beslutningerne træffes så tæt på borgerne som muligt,

SOM ER BESLUTTET PÅ at fastsætte betingelser for anvendelse af nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet som defineret i forfatningens artikel I-11 samt at indføre et system for kontrol med anvendelsen af disse principper,

ER BLEVET ENIGE OM følgende bestemmelser, der knyttes som bilag til traktaten om en forfatning for Europa:

ARTIKEL 1

Hver enkelt institution sikrer til stadighed, at nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet som defineret i forfatningens artikel I-11 overholdes.

ARTIKEL 2

Inden Kommissionen fremsætter forslag til en europæisk lovgivningsmæssig retsakt, foretager den omfattende konsultationer. Disse konsultationer skal, når det er relevant, tage hensyn til de planlagte foranstaltningers regionale og lokale dimension. I ekstraordinært hastende tilfælde foretager Kommissionen ikke sådanne konsultationer. Den begrundet sin beslutning i forslaget.

ARTIKEL 3

I denne protokol forstås ved udtrykket “udkast til europæisk lovgivningsmæssig retsakt” forslag fra Kommissionen, initiativer fra en gruppe medlemsstater, initiativer fra Europa-Parlamentet, anmodninger fra Domstolen, henstillinger fra Den Europæiske Centralbank og anmodninger fra Den Europæiske Investeringsbank, der tager sigte på vedtagelse af en europæisk lovgivningsmæssig retsakt.

ARTIKEL 4

Kommissionen sender sine udkast til europæiske lovgivningsmæssige retsakter samt sine ændrede udkast til medlemsstaternes nationale parlamenter samtidig med fremsendelsen til EU-lovgiveren.

Europa-Parlamentet sender sine udkast til europæiske lovgivningsmæssige retsakter samt sine ændrede udkast til de nationale parlamenter.

Rådet sender de udkast til europæiske lovgivningsmæssige retsakter, der hidrører fra en gruppe medlemsstater, Domstolen, Den Europæiske Centralbank eller Den Europæiske Investeringsbank, samt ændrede udkast til medlemsstaternes nationale parlamenter.

Så snart Europa-Parlamentets lovgivningsmæssige beslutninger og Rådets holdninger er vedtaget, sendes de til de nationale parlamenter.

ARTIKEL 5

Udkastene til europæiske lovgivningsmæssige retsakter begrundes med hensyn til nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet. Ethvert udkast til europæisk lovgivningsmæssig retsakt bør indeholde en detaljeret analyse, der gør det muligt at vurdere overholdelsen af nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet. Analysen bør omfatte oplysninger, der gør det muligt at vurdere de finansielle virkninger og, når der er tale om en europæisk rammelov, følgerne for den lovgivning, som medlemsstaterne skal iværksætte, herunder eventuelt regional lovgivning. Begrundelsen for at fastslå, at et af Unionens mål bedre kan nås på EU-plan, underbygges af kvalitative og om muligt kvantitative indikatorer. Der skal i udkastene til europæiske lovgivningsmæssige retsakter tages hensyn til, at enhver byrde af finansiel eller administrativ art, der pålægges Unionen, nationale regeringer, regionale eller lokale myndigheder, erhvervsdrivende og borgere, skal begrænses mest muligt og stå i rimeligt forhold til det mål, der skal nås.

ARTIKEL 6

Ethvert nationalt parlament eller ethvert kammer i et af disse parlamenter kan senest seks uger efter fremsendelsen af et udkast til europæisk lovgivningsmæssig retsakt sende formændene for Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen en begrundet udtalelse, der forklarer, hvorfor det mener, at det pågældende udkast ikke er i overensstemmelse med nærhedsprincippet. De nationale parlamenter eller kamrene i de nationale parlamenter skal, når det er relevant, konsultere de regionale parlamenter med lovgivningskompetence.

Hvis udkastet til europæisk lovgivningsmæssig retsakt hidrører fra en gruppe medlemsstater, sender Rådets formand udtalelsen til disse medlemsstaters regeringer.

Hvis udkastet til europæisk lovgivningsmæssig retsakt hidrører fra Domstolen, Den Europæiske Centralbank eller Den Europæiske Investeringsbank, sender Rådets formand udtalelsen til den pågældende institution eller det pågældende organ.

ARTIKEL 7

Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen samt i givet fald gruppen af medlemsstater, Domstolen, Den Europæiske Centralbank eller Den Europæiske Investeringsbank, hvis udkastet til lovgivningsmæssig retsakt hidrører fra en af disse, tager hensyn til de begrundede udtalelser, der fremsættes af de nationale parlamenter eller af et kammer i et af disse parlamenter.

Hvert nationalt parlament råder over to stemmer fordelt alt efter det nationale parlamentariske system. I et nationalt parlamentarisk tokammersystem råder hvert af de to kamre over én stemme.

Såfremt de begrundede udtalelser, der anfører, at et udkast til europæisk lovgivningsmæssig retsakt ikke er i overensstemmelse med nærhedsprincippet, repræsenterer mindst en tredjedel af samtlige de stemmer, der er tildelt de nationale parlamenter i overensstemmelse med stk. 2, skal udkastet tages op til fornyet overvejelse. Denne tærskel er en fjerdedel, når der er tale om et udkast til europæisk lovgivningsmæssig retsakt, der forelægges med hjemmel i forfatningens artikel III-264 vedrørende området med frihed, sikkerhed og retfærdighed.

Efter denne fornyede overvejelse kan Kommissionen eller i givet fald gruppen af medlemsstater, Europa-Parlamentet, Domstolen, Den Europæiske Centralbank eller Den Europæiske Investeringsbank, hvis udkastet til europæisk lovgivningsmæssig retsakt hidrører fra en af disse, beslutte at opretholde udkastet, ændre det eller trække det tilbage. Beslutningen skal begrundes.

ARTIKEL 8

Den Europæiske Unions Domstol har kompetence til at træffe afgørelse i sager vedrørende europæiske lovgivningsmæssige retsakters overtrædelse af nærhedsprincippet, der anlægges i henhold til de nærmere bestemmelser i forfatningens artikel III-365 af en medlemsstat eller forelægges af denne i overensstemmelse med dens interne retssystem på vegne af dens nationale parlament eller et kammer i dette parlament.

I overensstemmelse med nævnte artikel kan Regionsudvalget også anlægge sådanne sager vedrørende europæiske lovgivningsmæssige retsakter, hvis vedtagelse det ifølge forfatningen skal høres om.

ARTIKEL 9

Kommissionen forelægger hvert år Det Europæiske Råd, Europa-Parlamentet, Rådet og de nationale parlamenter en rapport om anvendelsen af forfatningens artikel I-11. Årsrapporten sendes også til Regionsudvalget og Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

6. PROTOKOL

OM FASTLÆGGELSE AF HJEMSTEDET FOR DEN EUROPÆISKE UNIONS INSTITUTIONER OG FOR VISSE AF UNIONENS ORGANER, KONTORER, AGENTURER OG TJENESTER

DE HØJE KONTRAHERENDE PARTER,

SOM HENVISER TIL forfatningens artikel III-432

SOM ERINDRER OM OG BEKRÆFTER afgørelsen af 8. april 1965 uden at foregribe afgørelser om hjemstedet for fremtidige institutioner, organer, kontorer, agenturer og tjenester,

ER BLEVET ENIGE OM følgende bestemmelser, der knyttes som bilag til traktaten om en forfatning for Europa og til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab:

ENESTE ARTIKEL

1. Europa-Parlamentet har hjemsted i Strasbourg og afholder dér de tolv månedlige plenarmøderækker, herunder også budgetmøderækken. Yderligere plenarmøderækker afholdes i Bruxelles. Europa-Parlamentets udvalg holder deres møder i Bruxelles. Europa-Parlamentets Generalsekretariat og dets tjenester er fortsat placeret i Luxembourg.
2. Rådet har hjemsted i Bruxelles. I april, juni og oktober holder Rådet sine samlinger i Luxembourg.
3. Kommissionen har hjemsted i Bruxelles. De i artikel 7, 8 og 9 i afgørelsen af 8. april 1965 nævnte afdelinger er placeret i Luxembourg.
4. Den Europæiske Unions Domstol har hjemsted i Luxembourg.
5. Den Europæiske Centralbank har hjemsted i Frankfurt.
6. Revisionsretten har hjemsted i Luxembourg.
7. Regionsudvalget har hjemsted i Bruxelles.
8. Det Økonomiske og Sociale Udvalg har hjemsted i Bruxelles.
9. Den Europæiske Investeringsbank har hjemsted i Luxembourg.
10. Europol har hjemsted i Haag.

14. PROTOKOL

OM VISSE BESTEMMELSER VEDRØRENDE

DANMARK MED HENSYN TIL DEN ØKONOMISKE OG

MONETÆRE UNION

DE HØJE KONTRAHERENDE PARTER,

SOM TAGER I BETRAGTNING, at den danske grundlov indeholder bestemmelser, der kan indebære en folkeafstemning i Danmark, inden Danmark giver afkald på sin undtagelse,

SOM TAGER I BETRAGTNING, at den danske regering den 3. november 1993 i henhold til punkt 1 i protokollen om visse bestemmelser vedrørende Danmark, der er knyttet som bilag til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, meddelte Rådet, at den ikke agter at deltage i Den Økonomiske og Monetære Unions tredje fase,

ER BLEVET ENIGE OM følgende bestemmelser, der knyttes som bilag til traktaten om en forfatning for Europa:

ARTIKEL 1

På baggrund af den danske regerings meddelelse til Rådet af 3. november 1993 har Danmark en undtagelse. Virkningen af denne undtagelse er, at alle bestemmelser i forfatningen og statutten for Det Europæiske System af Centralbanker og Den Europæiske Centralbank, hvori der henvises til en dispensation, vil gælde for Danmark.

ARTIKEL 2

For så vidt angår ophævelsen af denne undtagelse, vil proceduren i forfatningens artikel III-198 kun blive indledt på Danmarks anmodning.

ARTIKEL 3

Såfremt undtagelsen ophæves, finder denne protokol ikke længere anvendelse.

15. PROTOKOL OM VISSE OPGAVER, DER UDFØRES AF DANMARKS NATIONALBANK

DE HØJE KONTRAHERENDE PARTER,

SOM ØNSKER at løse visse særlige problemer i forbindelse med Danmark,

ER BLEVET ENIGE OM følgende bestemmelser, der knyttes som bilag til traktaten om en forfatning for Europa:

ENESTE ARTIKEL

Artikel 14 i protokollen om statuten for Det Europæiske System af Centralbanker og Den Europæiske Centralbank berører ikke Danmarks Nationalbanks ret til at udføre sine nuværende opgaver vedrørende de dele af Kongeriget Danmark, der ikke udgør en del af Unionen.

20. PROTOKOL OM DANMARKS STILLING

DE HØJE KONTRAHERENDE PARTER,

SOM ERINDRER OM afgørelsen truffet af stats- og regeringscheferne, forsamlet i Det Europæiske Råd i Edinburgh den 12. december 1992, om visse problemer, som Danmark har rejst vedrørende traktaten om Den Europæiske Union,

SOM HAR NOTERET SIG Danmarks holdning med hensyn til unionsborgerskab, Den Økonomiske og Monetære Union, forsvarspolitik og retlige og indre anliggender, som fastlagt i Edinburgh-afgørelsen,

SOM ER SIG BEVIDST, at en videreførelse under forfatningen af den retlige ordning, der findes i Edinburgh-afgørelsen, i betydelig grad vil begrænse Danmarks deltagelse på vigtige områder af EU-samarbejdet, og at det vil være i Unionens interesse at sikre EU-rettens integritet på området frihed, sikkerhed og retfærdighed,

SOM derfor ØNSKER, at der fastlægges en retlig ramme, som giver Danmark mulighed for at deltage i vedtagelsen af foranstaltninger, der foreslås på grundlag af forfatningens del III, afsnit III, kapitel IV, og som med tilfredshed noterer sig, at Danmark agter at benytte sig af denne mulighed, når det er muligt, i overensstemmelse med sine forfatningsmæssige bestemmelser,

SOM NOTERER SIG, at Danmark ikke vil forhindre de andre medlemsstater i at udvikle deres samarbejde yderligere med hensyn til foranstaltninger, der ikke er bindende for Danmark,

SOM ERINDRER OM protokollen om Schengen-reglerne som integreret i Den Europæiske Union,

ER BLEVET ENIGE OM følgende bestemmelser, der knyttes som bilag til traktaten om en forfatning for Europa:

DEL I

ARTIKEL 1

Danmark deltager ikke i Rådets vedtagelse af foranstaltninger, der foreslås i henhold til forfatningens del III, afsnit III, kapitel IV. For retsakter, som Rådet skal vedtage med enstemmighed, kræves der enstemmighed blandt Rådets medlemmer med undtagelse af repræsentanten for den danske regering.

Ved anvendelsen af denne artikel defineres kvalificeret flertal som mindst 55% af de medlemmer af Rådet, der repræsenterer de deltagende medlemsstater, idet dette flertal skal omfatte mindst 65% af befolkningen i disse stater.

Et blokerende mindretal skal som minimum omfatte det mindste antal medlemmer af Rådet, der repræsenterer mere end 35% af befolkningen i de deltagende medlemsstater, plus ét; er der ikke et sådant mindretal, anses det kvalificerede flertal for opnået.

Hvis Rådet ikke træffer afgørelse på forslag af Kommissionen eller EU-udenrigsministeren, defineres det nødvendige kvalificerede flertal uanset stk. 2 og 3 som mindst 72% af de medlemmer af Rådet, der repræsenterer de deltagende medlemsstater, idet dette flertal skal omfatte mindst 65% af befolkningen i disse stater.

ARTIKEL 2

Ingen af bestemmelserne i forfatningens del III, afsnit III, kapitel IV, ingen foranstaltninger vedtaget i henhold til nævnte kapitel, ingen bestemmelser i internationale aftaler indgået af Unionen i henhold til nævnte kapitel og ingen afgørelser truffet af Den Europæiske Unions Domstol om fortolkning af sådanne bestemmelser eller foranstaltninger er bindende for eller finder anvendelse i Danmark. Ingen af disse bestemmelser, foranstaltninger eller afgørelser berører på nogen måde Danmarks beføjelser, rettigheder og forpligtelse. Ingen af disse bestemmelser, foranstaltninger eller afgørelser berører på nogen måde gældende fællesskabsret eller EU-ret eller udgør en del af EU-lovgivningen, således som de finder anvendelse på Danmark.

ARTIKEL 3

Danmark påføres ingen finansielle følger af foranstaltninger som nævnt i artikel 1 bortset fra de administrationsomkostninger, der påhviler institutionerne.

ARTIKEL 4

1. Inden 6 måneder efter vedtagelsen af en foranstaltning til udbygning af Schengen-reglerne, som er omfattet af del I, træffer Danmark afgørelse om, hvorvidt det vil gennemføre denne foranstaltning i sin nationale lovgivning. Hvis Danmark beslutter sig herfor, vil denne foranstaltning skabe en folkeretlig forpligtelse mellem Danmark og de øvrige medlemsstater, der er bundet af foranstaltningen.

Hvis Danmark beslutter ikke at gennemføre en rådsforanstaltning som nævnt i stk. 1, overvejer de medlemsstater, der er bundet af foranstaltningen, og Danmark, hvilke passende skridt der skal tages.

2. Danmark bevarer i forbindelse med Schengen-reglerne de rettigheder og forpligtelser, der eksisterede inden ikrafttrædelsen af traktaten om en forfatning for Europa.

DEL II

ARTIKEL 5

Med hensyn til foranstaltninger, der træffes af Rådet i henhold til forfatningens artikel I-41, III-295, stk. 1, og artikel III-309 til III-313, deltager Danmark ikke i udarbejdelsen og gennemførelsen af Unionens afgørelser og tiltag, som har indvirkning på forsvarsområdet. Danmark deltager derfor ikke i vedtagelsen heraf. Danmark vil ikke forhindre de andre medlemsstater i at udvikle deres samarbejde yderligere på dette område. Danmark vil ikke være forpligtet til at bidrage til finansiering af aktionsudgifter i forbindelse med sådanne foranstaltninger eller til at stille militær kapacitet til rådighed for Unionen.

For retsakter, som Rådet skal vedtage med enstemmighed, kræves der enstemmighed blandt Rådets medlemmer med undtagelse af repræsentanten for den danske regering.

Ved anvendelsen af denne artikel defineres kvalificeret flertal som mindst 55% af de medlemmer af Rådet, der repræsenterer de deltagende medlemsstater, idet dette flertal skal omfatte mindst 65% af befolkningen i disse stater.

Et blokerende mindretal skal som minimum omfatte det mindste antal medlemmer af Rådet, der repræsenterer mere end 35% af befolkningen i de deltagende medlemsstater, plus ét; er der ikke et sådant mindretal, anses det kvalificerede flertal for opnået.

Hvis Rådet ikke træffer afgørelse på forslag af Kommissionen eller EU-udenrigsmi-

nisteren, defineres det nødvendige kvalificerede flertal uanset stk. 2 og 3 som mindst 72% af de medlemmer af Rådet, der repræsenterer de deltagende medlemsstater, idet dette flertal skal omfatte mindst 65% af befolkningen i disse stater.

DEL III

ARTIKEL 6

Denne protokol finder også anvendelse på foranstaltninger, der forbliver i kraft i henhold til forfatningens artikel IV-438, og som inden ikrafttrædelsen af traktaten om en forfatning for Europa var omfattet af protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet som bilag til traktaten om Den Europæiske Union og til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab.

ARTIKEL 7

Artikel 1, 2 og 3 finder ikke anvendelse på foranstaltninger, der udpeger de tredjelande, hvis statsborgere skal være i besiddelse af visum ved passage af medlemsstaternes ydre grænser, eller foranstaltninger vedrørende en ensartet udformning af visa.

DEL IV

ARTIKEL 8

Danmark kan til enhver tid i overensstemmelse med sine forfatningsmæssige bestemmelser underrette de øvrige medlemsstater om, at det ikke længere ønsker at benytte sig af alle eller en del af bestemmelserne i denne protokol. I så fald vil Danmark fuldt ud gennemføre alle de til den tid gældende relevante foranstaltninger, som er truffet inden for Unionens rammer.

ARTIKEL 9

1. Danmark kan til enhver tid i overensstemmelse med sine forfatningsmæssige bestemmelser meddele de andre medlemsstater, at denne protokols del I fra den første dag i den måned, der følger efter meddelelsen, vil bestå af bestemmelserne i bilaget, jf. dog artikel 8. I så fald omnummereres artikel 5-9 i overensstemmelse hermed.

2. Seks måneder efter den dato, hvor den i stk. 1 nævnte meddelelse får virkning, vil alle Schengen-regler og foranstaltninger vedtaget til udbygning af disse regler, der indtil da har været bindende for Danmark som folkeretlige forpligtelser, være bindende for Danmark som EU-ret.

BILAG

ARTIKEL 1

Med forbehold af artikel 3 deltager Danmark ikke i Rådets vedtagelse af foranstaltninger, der foreslås i henhold til forfatningens del III, afsnit III, kapitel IV. For retsakter, som Rådet skal vedtage med enstemmighed, kræves der enstemmighed blandt Rådets medlemmer med undtagelse af repræsentanten for den danske regering.

Ved anvendelsen af denne artikel defineres kvalificeret flertal som mindst 55% af de medlemmer af Rådet, der repræsenterer de deltagende medlemsstater, idet dette flertal skal omfatte mindst 65% af befolkningen i disse stater.

Et blokerende mindretal skal som minimum omfatte det mindste antal medlemmer af Rådet, der repræsenterer mere end 35% af befolkningen i de deltagende medlemsstater, plus ét; er der ikke et sådant mindretal, anses det kvalificerede flertal for opnået.

Hvis Rådet ikke træffer afgørelse på forslag af Kommissionen eller EU-udenrigsministeren, defineres det nødvendige kvalificerede flertal uanset stk. 2 og 3 som mindst 72% af de medlemmer af Rådet, der repræsenterer de deltagende medlemsstater, idet dette flertal skal omfatte mindst 65% af befolkningen i disse stater.

ARTIKEL 2

Som følge af artikel 1 og med forbehold af artikel 3, 4 og 6 er ingen bestemmelser i forfatningens del III, afsnit III, kapitel IV, ingen foranstaltninger vedtaget i henhold til nævnte kapitel, ingen bestemmelser i internationale aftaler indgået af Unionen i henhold til nævnte kapitel og ingen afgørelser truffet af Den Europæiske Unions Domstol om fortolkning af sådanne bestemmelser eller foranstaltninger bindende for eller finder anvendelse i Danmark. Ingen af disse bestemmelser, foranstaltninger eller afgørelser berører på nogen måde Danmarks beføjelser, rettigheder og forpligtelser. Ingen af disse bestemmelser, foranstaltninger eller afgørelser berører på nogen måde gældende fællesskabsret eller EU-ret eller udgør en del af EU-lovgivningen, således som de finder anvendelse på Danmark.

ARTIKEL 3

1. Danmark kan, inden tre måneder efter at et forslag eller initiativ er blevet forelagt for Rådet i henhold til forfatningens del III, afsnit III, kapitel IV, skriftligt meddele Rådets formand, at det ønsker at deltage i vedtagelsen og anvendelsen af sådanne foreslåede foranstaltninger, hvorefter det skal have ret hertil.

2. Hvis en foranstaltning som nævnt i stk. 1 ikke kan vedtages inden for en rimelig tid med deltagelse af Danmark, kan Rådet vedtage en sådan foranstaltning i henhold til artikel 1 uden deltagelse af Danmark. I så fald finder artikel 2 anvendelse.

ARTIKEL 4

Danmark kan når som helst efter vedtagelsen af en foranstaltning i henhold til forfatningens del III, afsnit III, kapitel IV, meddele Rådet og Kommissionen, at det ønsker at acceptere foranstaltningen. I så fald finder proceduren i forfatningens artikel III-420, stk. 1, tilsvarende anvendelse.

ARTIKEL 5

1. Meddelelsen i henhold til artikel 4 skal gives senest seks måneder efter den endelige vedtagelse af en foranstaltning, der er en foranstaltning til udbygning af Schengen-reglerne.

Hvis Danmark ikke giver meddelelse i overensstemmelse med artikel 3 og 4 vedrørende foranstaltninger til udbygning af Schengen-reglerne, overvejer de medlemsstater, der er bundet af disse foranstaltninger, og Danmark, hvilke passende skridt der skal tages.

2. En meddelelse i henhold til artikel 3 vedrørende foranstaltninger til udbygning af Schengen-reglerne anses uigenkaldeligt for at være en meddelelse i henhold til artikel 3 med hensyn til ethvert yderligere forslag eller initiativ til udbygning af denne foranstaltning, for så vidt et sådant forslag eller initiativ er en udbygning af Schengen-reglerne.

ARTIKEL 6

Hvis Danmark i tilfælde, som er nævnt i denne del, er bundet af en foranstaltning, som Rådet har vedtaget i henhold til forfatningens del III, afsnit III, kapitel IV, finder de relevante bestemmelser i forfatningen anvendelse på Danmark for så vidt angår den pågældende foranstaltning.

ARTIKEL 7

I de tilfælde, hvor Danmark ikke er bundet af en foranstaltning, der er vedtaget i henhold til forfatningens del III, afsnit III, kapitel IV, påføres det ingen finansielle følger af denne foranstaltning, bortset fra de administrationsomkostninger, der påhviler institutionerne, medmindre Rådet med enstemmighed efter høring af Europa-Parlamentet træffer anden afgørelse.

26. PROTOKOL

OM EJENDOMSERHVERVELSE I DANMARK

DE HØJE KONTRAHERENDE PARTER,

SOM ØNSKER at finde en løsning på visse særlige problemer, der er af interesse for Danmark,

ER BLEVET ENIGE OM følgende bestemmelse, der knyttes som bilag til traktaten om en forfatning for Europa:

ENESTE ARTIKEL

Uanset bestemmelserne i forfatningen kan Danmark opretholde den gældende lovgivning om erhvervelse af ejendomme, der ikke er helårsboliger.

30. PROTOKOL

OM DEN SÆRLIGE ORDNING FOR GRØNLAND

DE HØJE KONTRAHERENDE PARTER

ER BLEVET ENIGE OM følgende bestemmelser, der knyttes som bilag til traktaten om en forfatning for Europa:

ENESTE ARTIKEL

1. Behandlingen ved indførsel til Unionen af varer, der har oprindelse i Grønland og omfattes af den fælles markedsordning for fiskevarer, skal under overholdelse af den fælles markedsordning ske under fritagelse for told og afgifter med tilsvarende virkning samt under fritagelse for kvantitative restriktioner og foranstaltninger med tilsvarende virkning, såfremt Unionen i medfør af en aftale mellem Unionen og den kompetente myndighed for Grønland får tilfredsstillende adgangsmuligheder til de grønlandske fiskerizoner.
2. Foranstaltninger vedrørende importordningen for de i stk. 1 nævnte varer vedtages efter procedurerne i forfatningens artikel III-231.

34. PROTOKOL OM OVERGANGSBESTEMMELSER VEDRØRENDE UNIONENS INSTITUTIONER OG ORGANER

DE HØJE KONTRAHERENDE PARTER,

SOM TAGER I BETRAGTNING, at det for at tilrettelægge overgangen fra Den Europæiske Union, der blev oprettet ved traktaten om Den Europæiske Union, og Det Europæiske Fællesskab, til Den Europæiske Union, der oprettes ved traktaten om en forfatning for Europa, og som træder i stedet for de to førstnævnte, er nødvendigt at fastlægge overgangsbestemmelser, der skal anvendes inden ikrafttrædelsen af alle forfatningens bestemmelser og af de retsakter, der er nødvendige for deres anvendelse,

ER BLEVET ENIGE OM følgende bestemmelser, der knyttes som bilag til traktaten om en forfatning for Europa og til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab:

AFSNIT I – BESTEMMELSER VEDRØRENDE EUROPA-PARLAMENTET

ARTIKEL 1

1. I god tid inden Europa-Parlaments-valget i 2009 vedtager Det Europæiske Råd i overensstemmelse med forfatningens artikel I-20, stk. 2, andet afsnit, en europæisk afgørelse om sammensætningen af Europa-Parlamentet.

2. I valgperioden 2004-2009 anvendes den samme sammensætning og det samme antal repræsentanter i Europa-Parlamentet for hver enkelt medlemsstat som på datoen for ikrafttrædelsen af traktaten om en forfatning for Europa, idet antallet af repræsentanter er som følger:

Belgien	24
Den Tjekkiske Republik	24
Danmark	14
Tyskland	99
Estland	6
Grækenland	24
Spanien	54
Frankrig	78
Irland	13
Italien	78
Cypern	6
Letland	9
Litauen	13
Luxembourg	6
Ungarn	24
Malta	5
Nederlandene	27
Østrig	18
Polen	54
Portugal	24
Slovenien	7
Slovakiet	14
Finland	14
Sverige	19
Det Forenede Kongerige	78

AFSNIT II – BESTEMMELSER VEDRØRENDE DET EUROPÆISKE RÅD OG RÅDET

ARTIKEL 2

1. Bestemmelserne i forfatningens artikel I-25, stk. 1, 2 og 3, om definitionen af kvalificeret flertal i Det Europæiske Råd og Rådet træder i kraft den 1. november 2009 efter afholdelsen af Europa-Parlaments-valget i 2009 i overensstemmelse med artikel I-20, stk. 2.

2. Indtil den 31. oktober 2009 gælder følgende bestemmelser, jf. dog forfatningens artikel I-25, stk. 4.

Ved afgørelser i Det Europæiske Råd og Rådet, der kræver kvalificeret flertal, tildeles medlemmernes stemmer følgende vægt:

Belgien	12
Den Tjekkiske Republik	12
Danmark	7
Tyskland	29
Estland	4
Grækenland	12
Spanien	27
Frankrig	29
Irland	7
Italien	29
Cypern	4
Letland	4
Litauen	7
Luxembourg	4
Ungarn	12
Malta	3
Nederlandene	13
Østrig	10
Polen	27
Portugal	12
Slovenien	4
Slovakiet	7
Finland	7
Sverige	10
Det Forenede Kongerige	29

Rådets afgørelser træffes med mindst 232 stemmer for afgivet af et flertal af medlemmerne, når afgørelsen i henhold til denne forfatning skal træffes på forslag af Kommissionen. I alle andre tilfælde træffes Rådets afgørelser med mindst 232 stemmer for afgivet af mindst to tredjedele af medlemmerne.

Når Det Europæiske Råd eller Rådet vedtager en retsakt med kvalificeret flertal, kan et medlem af Det Europæiske Råd eller Rådet kræve, at det kontrolleres, at de medlemsstater, der udgør dette kvalificerede flertal, repræsenterer mindst 62% af Unionens samlede befolkning. Hvis det viser sig, at denne betingelse ikke er opfyldt, er den pågældende retsakt ikke vedtaget.

3. For senere tiltrædelser beregnes den tærskel, der er nævnt i stk. 2, således, at tærsklen for det kvalificerede flertal udtrykt i stemmer ikke overstiger den tærskel, der følger af tabellen i erklæringen vedrørende udvidelsen af Den Europæiske Union, som er optaget i slutakten fra den konference, der vedtog Nice-traktaten.

4. Følgende bestemmelser vedrørende definitionen af kvalificeret flertal træder i kraft den 1. november 2009:

- forfatningens artikel I-44, stk. 3, tredje, fjerde og femte afsnit
- forfatningens artikel I-59, stk. 5, andet og tredje afsnit
- forfatningens artikel I-60, stk. 4, andet afsnit
- forfatningens artikel III-179, stk. 4, tredje og fjerde afsnit
- forfatningens artikel III-184, stk. 6, tredje og fjerde afsnit
- forfatningens artikel III-184, stk. 7, tredje og fjerde afsnit
- forfatningens artikel III-194, stk. 2, andet og tredje afsnit
- forfatningens artikel III-196, stk. 3, andet og tredje afsnit
- forfatningens artikel III-197, stk. 4, andet og tredje afsnit
- forfatningens artikel III-198, stk. 2, tredje afsnit
- forfatningens artikel III-312, stk. 3, tredje og fjerde afsnit
- forfatningens artikel III-312, stk. 4, tredje og fjerde afsnit

– artikel 1, stk. 2, 3 og 4, og artikel 3, stk. 1, andet, tredje og fjerde afsnit, i protokollen om Det Forenede Kongeriges og Irlands stilling for så vidt angår politikkerne for grænsekontrol, asyl og indvandring og for så vidt angår samarbejde om civile retlige spørgsmål og politisamarbejde

– artikel 1, stk. 2, 3 og 4, og artikel 5, stk. 3, 4 og 5, i protokollen om Danmarks stilling.

I de tilfælde, hvor ikke alle Rådets medlemmer deltager i afstemningen, det vil sige i de tilfælde, der er omhandlet i de i første afsnit nævnte artikler, defineres kvalificeret flertal indtil den 31. oktober 2009 som samme forholdsmæssige andel af de vægtede stemmer og samme forholdsmæssige andel af antallet af rådsmedlemmer samt eventuelt samme procentdel af de berørte medlemsstaters befolkning som dem, der er fastsat i stk. 2.

ARTIKEL 3

Indtil ikrafttrædelsen af den europæiske afgørelse, der er nævnt i forfatningens artikel I-24, stk. 4, kan Rådet mødes i de sammensætninger, der er nævnt i artikel I-24, stk. 2 og 3, samt i de øvrige sammensætninger, der angives på en liste i en europæisk afgørelse vedtaget med simpelt flertal af Rådet for Almindelige Anliggender.

AFSNIT III – BESTEMMELSER VEDRØRENDE KOMMISSIONEN, HERUNDER EU- UDENRIGSMINISTEREN

ARTIKEL 4

De medlemmer af Kommissionen, der fungerer på den dato, hvor traktaten om en forfatning for Europa træder i kraft, skal fungere, indtil deres tjensteperiode udløber. Dog ophører tjensteperioden for det medlem, der har samme nationalitet som EU-udenrigsministeren, på datoen for EU-udenrigsministerens udnævnelse.

AFSNIT IV – BESTEMMELSER VEDRØRENDE GENERALSEKRETÆREN FOR RÅDET, DEN HØJTSTÅENDE REPRÆSENTANT FOR DEN FÆLLES UDENRIGS- OG SIKKERHEDSPOLITIK OG VICEGENERALSEKRETÆREN FOR RÅDET

ARTIKEL 5

Tjenesteperioden for generalsekretæren for Rådet, den højtstående repræsentant for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik og vicegeneralsekretæren for Rådet ophører på den dato, hvor traktaten om en forfatning for Europa træder i kraft. Rådet udnævner en generalsekretær i overensstemmelse med forfatningens artikel III-344, stk. 2.

AFSNIT V – BESTEMMELSER VEDRØRENDE DE RÅDGIVENDE ORGANER

ARTIKEL 6

Indtil ikrafttrædelsen af den europæiske afgørelse, der er nævnt i artikel III-386, er fordelingen af Regionsudvalgets medlemmer således:

Belgien	12
Den Tjekkiske Republik	12
Danmark	9
Tyskland	24
Estland	7
Grækenland	12
Spanien	21
Frankrig	24
Irland	9
Italien	24
Cypern	6
Letland	7
Litauen	9
Luxembourg	6
Ungarn	12
Malta	5
Nederlandene	12
Østrig	12
Polen	21
Portugal	12
Slovenien	7
Slovakiet	9
Finland	9
Sverige	12
Det Forenede Kongerige	24

ARTIKEL 7

Indtil ikrafttrædelsen af den europæiske afgørelse, der er nævnt i artikel III-389, er fordelingen af Det Økonomiske og Sociale Udvalgs medlemmer således:

Belgien	12
Den Tjekkiske Republik	12
Danmark	9
Tyskland	24
Estland	7
Grækenland	12
Spanien	21
Frankrig	24
Irland	9
Italien	24
Cypern	6
Letland	7
Litauen	9
Luxembourg	6
Ungarn	12
Malta	5
Nederlandene	12
Østrig	12
Polen	21
Portugal	12
Slovenien	7
Slovakiet	9
Finland	9
Sverige	12
Det Forenede Kongerige	24

Bilag 2: Erklæringer, der skal knyttes som bilag til regeringskonferencens slutakt, og slutakten

De erklæringer der ikke er gengivet kan findes i fuld tekst på EU-Oplysningens hjemmeside (<http://www.euo.dk>)

A. Erklæringer vedrørende forfatningens bestemmelser

1. Erklæring ad artikel I-6 [om EU-rettens forrang]
2. Erklæring ad artikel I-9, stk. 2
(gengives ikke)
3. Erklæring ad artikel I-22, I-27 og I-28
(gengives ikke)
4. Erklæring ad artikel I-24, stk. 7, om Det Europæiske Råds afgørelse om udøvelsen af formandskabet for Rådet
5. Erklæring ad artikel I-25
6. Erklæring ad artikel I-26
7. Erklæring ad artikel I-27
(gengives ikke)
8. Erklæring ad artikel I-36
(gengives ikke)
9. Erklæring ad artikel I-43 og III-329
(gengives ikke)
10. Erklæring ad artikel I-51
(gengives ikke)
11. Erklæring ad artikel I-57
(gengives ikke)

12. Erklæring vedrørende forklaringerne til chartret om grundlæggende rettigheder
(gengives ikke)
13. Erklæring ad artikel III-116
(gengives ikke)
14. Erklæring ad artikel III-136 og artikel III-267
(gengives ikke)
15. Erklæring ad artikel III-160 og III-322
(gengives ikke)
16. Erklæring ad artikel III-167, stk. 2, litra c)
(gengives ikke)
17. Erklæring ad artikel III-184
(gengives ikke)
18. Erklæring ad artikel III-213
(gengives ikke)
19. Erklæring ad artikel III-220
(gengives ikke)
20. Erklæring ad artikel III-243
(gengives ikke)
21. Erklæring ad artikel III-248
(gengives ikke)
22. Erklæring ad artikel III-256
(gengives ikke)
23. Erklæring ad artikel III-273, stk. 2, andet afsnit
(gengives ikke)
24. Erklæring ad artikel III-296
(gengives ikke)

25. Erklæring ad artikel III-325 om medlemsstaternes forhandling og indgåelse af internationale aftaler vedrørende området med frihed, sikkerhed og retfærdighed
(gengives ikke)
26. Erklæring ad artikel III-402, stk. 4
(gengives ikke)
27. Erklæring ad artikel III-419
(gengives ikke)
28. Erklæring ad artikel IV-440, stk. 7
(gengives ikke)
29. Erklæring ad artikel IV-448, stk. 2
(gengives ikke)
30. Erklæring om ratifikationen af traktaten om en forfatning for Europa

B. Erklæringer vedrørende protokoller knyttet som bilag til forfatningen

Erklæringer vedrørende protokollen om tiltrædelsestraktaterne og -akterne for Kongeriget Danmark, Irland og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland, Den Helleniske Republik, Kongeriget Spanien og Republikken Portugal samt Republikken Østrig, Republikken Finland og Kongeriget Sverige

31. Erklæring om Ålandsøerne
(gengives ikke)
32. Erklæring om det samiske folk
(gengives ikke)

Erklæringer i forbindelse med protokollen vedrørende tiltrædelsestraktaten og -akten for Den Tjekkiske Republik, Republikken Estland, Republikken Cypern, Republikken Letland, Republikken Litauen, Republikken Ungarn, Republikken Malta, Republikken Polen, Republikken Slovenien og Den Slovakiske Republik

33. Erklæring om de baseområder i Cypern, hvorover Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland udøver overhøjhed
(gengives ikke)

34. Erklæring fra Kommissionen om de baseområder i Cypern, hvorover Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland udøver overhøjhed
(gengives ikke)
35. Erklæring om Ignalina-kernekraftværket i Litauen
(gengives ikke)
36. Erklæring om persontransit over land mellem Kaliningrad-regionen og andre dele af Den Russiske Føderation
(gengives ikke)
37. Erklæring om Bohunice V1-kernekraftværkets enhed 1 og enhed 2 i Slovakiet
(gengives ikke)
38. Erklæring om Cypern
(gengives ikke)
39. Erklæring om protokollen om Danmarks stilling
40. Erklæring om protokollen om overgangsbestemmelser vedrørende Unionens institutioner og organer
41. Erklæring om Italien
(gengives ikke)

Erklæringer fra medlemsstaterne

42. Erklæring fra Kongeriget Nederlandene ad artikel I-55
(gengives ikke)
43. Erklæring fra Kongeriget Nederlandene ad artikel IV-440
(gengives ikke)
44. Erklæring fra Forbundsrepublikken Tyskland, Irland, Republikken Ungarn, Republikken Østrig og Kongeriget Sverige
(gengives ikke)
45. Erklæring fra Kongeriget Spanien og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland
(gengives ikke)

46. Erklæring fra Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland om definitionen af udtrykket “statsborgere”
(gengives ikke)
47. Erklæring fra Kongeriget Spanien om definitionen af udtrykket “statsborgere”
(gengives ikke)
48. Erklæring fra Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland om stemmeretten ved valg til Europa-Parlamentet
(gengives ikke)
49. Erklæring fra Kongeriget Belgien om de nationale parlamenter
(gengives ikke)
50. Erklæring fra Republikken Letland og Republikken Ungarn om, hvordan navnet på den fælles valuta skal skrives i traktaten om en forfatning for Europa
(gengives ikke)

1. Erklæring ad artikel I-6

Konferencen fastslår, at artikel I-6 afspejler eksisterende retspraksis i De Europæiske Fællesskabers Domstol og Retten i Første Instans.

4. Erklæring ad artikel I-24, stk. 7, om Det Europæiske Råds afgørelse om udøvelsen af formandskabet for Rådet

Konferencen erklærer, at Rådet bør påbegynde forberedelsen af den europæiske afgørelse om fastsættelse af gennemførelsesforanstaltningerne for Det Europæiske Råds europæiske afgørelse om udøvelsen af formandskabet for Rådet, så snart traktaten om en forfatning for Europa er undertegnet, og at det bør godkende den politisk inden seks måneder. Der er udarbejdet nedenstående udkast til Det Europæiske Råds europæiske afgørelse, som skal vedtages på nævnte traktats ikrafttrædelsesdato:

Udkast til Det Europæiske Råds europæiske afgørelse om udøvelsen af formandskabet for Rådet.

ARTIKEL 1

1. Formandskabet for Rådet, undtagen i sammensætningen for udenrigsanliggender, varetages af på forhånd sammensatte grupper på tre medlemsstater i en periode på 18 måneder. Disse grupper sammensættes ved ligelig rotation mellem medlemsstaterne under hensyn til deres forskelligartethed og den geografiske balance i Unionen.

2. Hvert medlem af gruppen varetager på skift i en periode på 6 måneder formandskabet for alle rådssammensætninger, undtagen udenrigsanliggender. De øvrige medlemmer af gruppen bistår formandskabet på alle dets ansvarsområder på grundlag af et fælles program. Medlemmerne af gruppen kan indbyrdes træffe afgørelse om alternative ordninger.

ARTIKEL 2

Formandskabet for Komitéen af Faste Repræsentanter for Medlemsstaternes regeringer varetages af en repræsentant for den medlemsstat i gruppen, der varetager formandskabet for Rådet for Almindelige Anliggender.

Formandskabet for Den Udenrigs- og Sikkerhedspolitiske Komité varetages af en repræsentant for EU-udenrigsministeren.

Formandskabet for de organer, der forbereder arbejdet i de forskellige rådssammensætninger, undtagen udenrigsanliggender, påhviler den medlemsstat i gruppen, der varetager formandskabet for den pågældende rådssammensætning, medmindre der i henhold til artikel 4 træffes anden afgørelse.

ARTIKEL 3

Rådet for Almindelige Anliggender sikrer sammenhæng og kontinuitet i de forskellige rådssammensætnings arbejder inden for rammerne af en flerårig planlægning i samarbejde med Kommissionen. De medlemsstater, der har formandskabet, træffer med bistand fra Generalsekretariatet for Rådet alle nødvendige foranstaltninger med henblik på tilrettelæggelsen og en hensigtsmæssig afvikling af Rådets arbejde.

ARTIKEL 4

Det Europæiske Råd vedtager en europæisk afgørelse om fastsættelse af gennemførelsesforanstaltningerne til nærværende afgørelse.

5. Erklæring ad artikel I-25

Konferencen erklærer, at den europæiske afgørelse om gennemførelsen af artikel I-25 vil blive vedtaget af Rådet på den dato, hvor traktaten om en forfatning for Europa træder i kraft. Der er udarbejdet nedenstående udkast til afgørelse:

Udkast til Rådets europæiske afgørelse om gennemførelse af artikel I-25

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR –

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Der bør vedtages bestemmelser, der giver mulighed for en smidig overgang fra systemet med beslutningstagning med kvalificeret flertal i Rådet - som defineret i Nice-traktaten og omhandlet i artikel 2, stk. 2, i protokollen om overgangsbestemmelser vedrørende Unionens institutioner og organer, der er knyttet som bilag til forfatningen, og som fortsat skal finde anvendelse indtil den 31. oktober 2009 - til afstemningssystemet i forfatningens artikel I-25, der skal finde anvendelse fra den 1. november 2009.
- (2) Der mindes om, at det er Rådets praksis at gøre alt for at styrke den demokratiske legitimitet af retsakter, der vedtages med kvalificeret flertal.
- (3) Det skønnes hensigtsmæssigt at opretholde denne afgørelse, så længe det er nødvendigt for at sikre en smidig overgang til det nye afstemningssystem, der er fastsat i forfatningen –

TRUFFET FØLGENDE AFGØRELSE:

ARTIKEL 1

Hvis medlemmer af Rådet, der repræsenterer:

- a) mindst tre fjerdedele af den befolkningsandel eller
- b) mindst tre fjerdedele af det antal medlemsstater,

der kræves for at udgøre et blokerende mindretal ved anvendelse af artikel I 25, stk. 1, første afsnit, tillægger, at de modsætter sig Rådets vedtagelse af en retsakt med kvalificeret flertal, drøfter Rådet spørgsmålet.

ARTIKEL 2

Under disse drøftelser gør Rådet sit yderste for, inden for en rimelig tidsfrist og uden at dette berører obligatoriske tidsfrister, der er fastsat i EU-retten, at finde en tilfredsstillende løsning, der skal imødekomme ønsker fremsat af de medlemmer af Rådet, der er omhandlet i artikel 1.

ARTIKEL 3

Med henblik herpå tager Rådets formand med bistand fra Kommissionen og under overholdelse af Rådets forretningsorden de nødvendige initiativer med henblik på at skabe et bredere grundlag for enighed i Rådet. Rådets medlemmer bistår formanden hermed.

ARTIKEL 4

Denne afgørelse får virkning den 1. november 2009. Den forbliver i kraft mindst indtil 2014. Derefter kan Rådet vedtage en europæisk afgørelse, der ophæver den.

6. Erklæring ad artikel I–26

Konferencen mener, at Kommissionen, når den ikke længere omfatter statsborgere fra alle medlemsstater, bør være særlig opmærksom på nødvendigheden af at sikre fuld åbenhed i forbindelserne med alle medlemsstater. Kommissionen bør derfor have tætte kontakter med alle medlemsstater, uanset om de har en statsborger som medlem af Kommissionen, og den bør i den forbindelse være særlig opmærksom på nødvendigheden af at dele informationer med og konsultere alle medlemsstater.

Konferencen mener desuden, at Kommissionen bør træffe alle nødvendige foranstaltninger for at sikre, at der tages fuldt hensyn til de politiske, sociale og økonomiske realiteter i alle medlemsstater, herunder dem, der ikke har en statsborger som medlem af Kommissionen. Disse foranstaltninger bør bl.a. sikre, at der tages hensyn til disse medlemsstaters holdning ved indførelse af passende organisatoriske arrangementer.

30. Erklæring om ratifikationen af traktaten om en forfatning for Europa

Konferencen bemærker, at hvis fire femtedele af medlemsstaterne to år efter undertegnelsen af traktaten om en forfatning for Europa har ratificeret denne, og en eller flere medlemsstater er stødt på vanskeligheder i forbindelse med ratifikationen, tager Det Europæiske Råd spørgsmålet op.

39. Erklæring om protokollen om Danmarks stilling

Konferencen bemærker, at Danmark i forbindelse med retsakter, der skal vedtages af Rådet alene eller sammen med Europa-Parlamentet, og som både indeholder bestemmelser, der finder anvendelse på Danmark, og bestemmelser, der ikke finder anvendelse på Danmark, fordi deres retsgrundlag er omfattet af del I i protokollen om Danmarks stilling, erklærer, at Danmark ikke vil benytte sin stemmeret til at forhindre vedtagelsen af bestemmelser, der ikke finder anvendelse på Danmark.

40. Erklæring om protokollen om overgangsbestemmelser vedrørende Unionens institutioner og organer

Medlemsstaterne indtager følgende fælles holdning under konferencerne om Rumæniens og/eller Bulgariens tiltrædelse af Unionen for så vidt angår fordelingen af pladser i Europa-Parlamentet og stemmевægtningen i Det Europæiske Råd og Rådet.

1. Hvis Rumænien og/eller Bulgarien tiltræder Unionen, før Det Europæiske Råds afgørelse som nævnt i artikel I-20, stk. 2, træder i kraft, vil fordelingen af pladser i Europa-Parlamentet i valgperioden 2004-2009 skulle være i overensstemmelse med følgende oversigt for en Union med 27 medlemsstater.

Medlemsstater Pladser i EP

Tyskland	99
Det Forenede Kongerige	78
Frankrig	78
Italien	78
Spanien	54
Polen	54
Rumænien	35
Nederlandene	27
Grækenland	24
Den Tjekkiske Republik	24
Belgien	24
Ungarn	24
Portugal	24
Sverige	19
Bulgarien	18
Østrig	18
Slovakiet	14
Danmark	14
Finland	14
Irland	13
Litauen	13
Letland	9
Slovenien	7
Estland	6
Cypern	6
Luxembourg	6
Malta	5
I ALT	785

Uanset forfatningens artikel I-20, stk. 2, vil traktaten om tiltrædelse af Unionen derfor kunne foreskrive, at antallet af medlemmer i Europa-Parlamentet midlertidigt kan overstige 750 i den resterende del af valgperioden 2004-2009.

2. I artikel 2, stk. 2, i protokollen om overgangsbestemmelser vedrørende Unionens institutioner og organer fastsættes Rumæniens og Bulgariens stemmevægte i Det Europæiske Råd og Rådet til henholdsvis 14 og 10.

3. På tidspunktet for hver tiltrædelse beregnes den tærskel, der er nævnt i protokollen om overgangsbestemmelser vedrørende Unionens institutioner og organer, efter i artikel 2, stk. 3, i denne protokol.

Bilag 3: Oversigt over retsgrundlag i Traktat om en forfatning for Europa hvor den almindelige lovgivningsprocedure vil blive anvendt

Nedenstående oversigt er baseret på COSAC-sekretariatets rapport ”Note on the legislative procedures in the European Union”. Se hele rapporten på www.cosac.org.

Flere oversigter, bl.a. over nye områder med kvalificeret flertal i Rådet, kan ses i Udenrigsministeriets redegørelse om Traktat om en forfatning for Europa samt i ovennævnte rapport. Begge dokumenter er tilgængelige på EU-Oplysningens hjemmeside om Traktat om en forfatning for Europa.

Retsgrundlag i del I i

Traktat om en forfatning for Europa:

Artikel i Traktat om en forfatning for Europa		Beslutningsprocedure i Rådet i dag	Europa-Parlamentets rolle i dag
I-37, stk. 3	Kontrol med gennemførelsesbestemmelser (komitologi)	Enstemmighed	Høringsprocedure
I-47, stk. 4	Regler om borgerinitiativ		
I-50, stk. 3	Generelle principper for samt begrænsninger i aktindsigt	Kvalificeret flertal	Fælles beslutningsprocedure
I-51, stk. 2	Beskyttelse af personoplysninger	Kvalificeret flertal	Fælles beslutningsprocedure

Retsgrundlag i del III i Traktat om en forfatning for Europa:

Artikel i Traktat om en forfatning for Europa		Beslutningsprocedure i Rådet i dag	Europa-Parlamentets rolle i dag
III-122	Tjenesteydelser af almen økonomisk interesse		
III-123	Forbud mod forskelsbehandling på grundlag af nationalitet	Kvalificeret flertal	Fælles beslutningsprocedure
III-124, stk. 2	Bekæmpelse af forskelsbehandling på grundlag af køn, race, etnisk oprindelse, religion, tro, handicap, alder, seksuel orientering: Grundlæggende principper	Kvalificeret flertal	Fælles beslutningsprocedure
III-125, stk. 1	Ret til at færdes frit og opholde sig frit	Kvalificeret flertal	Fælles beslutningsprocedure
III-134	Arbejdskraftens fri bevægelighed	Kvalificeret flertal	Fælles beslutningsprocedure
III-136	Arbejdskraftens fri bevægelighed: Social sikring	Enstemmighed	Fælles beslutningsprocedure
III-138, stk. 1	Lovgivning om etableringsret	Kvalificeret flertal	Fælles beslutningsprocedure
III-139	Undtagelser vedr. etableringsret	Kvalificeret flertal	Ingen rolle
III-140, stk. 2	Koordinering af nationale love og bestemmelser, der indeholder særlige regler for fremmede statsborgere	Kvalificeret flertal	Fælles beslutningsprocedure
III-141	Adgang til at optage og udøve selvstændig erhvervsvirksomhed (gensidig anerkendelse af kvalifikationer)	Delvis kvalificeret flertal, delvis enstemmighed	Fælles beslutningsprocedure
III-144	Restriktionsforbud vedr. tjenesteydere fra tredjelande	Kvalificeret flertal	Ingen rolle
III-147, stk. 1	Liberalisering af tjenesteydelser	Kvalificeret flertal	Høringsprocedure
III-152	Styrkelse af todsamarbejdet	Kvalificeret flertal	Fælles beslutningsprocedure
III-157, stk. 2	Kapitalbevægelser til eller fra tredjelande	Kvalificeret flertal	Ingen rolle
III-160	Ramme for indgreb mod kapitalbevægelser		

Artikel i Traktat om en forfatning for Europa		Beslutningsprocedure i Rådet i dag	Europa-Parlamentets rolle i dag
III-172, stk. 1	Foranstaltninger vedr. det indre markeds oprettelse eller funktion	Kvalificeret flertal	Fælles beslutningsprocedure
III-174	Fjernelse af forbrejninger i fællesmarkedet	Kvalificeret flertal	Ingen rolle
III-176	Intellektuel ejendomsret / beskyttelsesbevis	Enstemmighed	Høringsprocedure
III-179, stk. 6	ØMU: multilateral overvågning	Kvalificeret flertal	Samarbejdsprocedure
III-187, stk. 3	ØMU: statut for ESCB og ECB	Enten enstemmighed eller kvalificeret flertal (afhængig af om der er tale om en anbefaling fra ECB eller et forslag fra Kommissionen)	Samstemmende udtalelse
III-191	ØMU: nødvendige foranstaltninger for euroens anvendelse		
III-207	Beskæftigelsesområdet: Udveksling af oplysninger og bedste praksis	Kvalificeret flertal	Fælles beslutningsprocedure
III-210, stk. 1	Arbejds miljø, social sikring, arbejds vilkår, lige muligheder mellem mænd og kvinder m.m.	Kvalificeret flertal	Fælles beslutningsprocedure
III-214, stk. 3	Ligebehandling af mænd og kvinder i forbindelse med beskæftigelse og erhverv	Kvalificeret flertal	Fælles beslutningsprocedure
III-219, stk. 3	Den Europæiske Socialfond	Kvalificeret flertal	Fælles beslutningsprocedure
III-221	Specifikke foranstaltninger ud over strukturfondene	Kvalificeret flertal	Fælles beslutningsprocedure
III-223	Strukturfonde: Opgaver, hovedformål og indretning	Enstemmighed, men kvalificeret flertal fra 2007	Samstemmende udtalelse
III-223, stk. 2	Etablering af samhørighedsfonden	Enstemmighed, dog kvalificeret flertal fra 2007 såfremt de finansielle overslag fra 2007 og frem er vedtaget.	Høringsprocedure. Dog samstemmende udtalelse fra 2007, såfremt de finansielle overslag fra 2007 og frem er vedtaget.
III-224	Den Europæiske Fond for Regionaludvikling	Kvalificeret flertal	Fælles beslutningsprocedure
III-231, stk. 2	Landbrug og fiskeri	Kvalificeret flertal	Høringsprocedure
III-234, stk. 1	Miljø: Gennemførelse af mål	Kvalificeret flertal	Fælles beslutningsprocedure
III-234, stk. 3	Miljø: Handlingsprogrammer	Kvalificeret flertal	Fælles beslutningsprocedure

Artikel i Traktat om en forfatning for Europa		Beslutningsprocedure i Rådet i dag	Europa-Parlamentets rolle i dag
III-235, stk. 3	Forbrugerbeskyttelse	Kvalificeret flertal	Fælles beslutningsprocedure
III-236	Transport	Kvalificeret flertal (art. 71, stk. 1), enstemmighed (art. 71, stk. 2)	Fælles beslutningsprocedure (art. 71, stk. 1). Høringsprocedure (art. 71, stk. 2)
III-245, stk. 2	Sø- og lufttransport	Kvalificeret flertal	Fælles beslutningsprocedure
III-247, stk. 2	Transeuropæiske net	Kvalificeret flertal	Fælles beslutningsprocedure
III-251, stk. 1	Forskning: Flerårigt rammeprogram	Kvalificeret flertal	Fælles beslutningsprocedure
III-251, stk. 4	Forskning: Gennemførelse		
III-252, stk. 1	Forskning: Iværksættelse af det flerårige rammeprogram	Kvalificeret flertal	Fælles beslutningsprocedure
III-252, stk. 2	Forskning: Supplerende programmer	Kvalificeret flertal	Fælles beslutningsprocedure
III-252, stk. 3	Forskning: Deltagelse i forskningsprogrammer, der iværksættes af flere medlemsstater	Kvalificeret flertal	Fælles beslutningsprocedure
III-254, stk. 2	Europæisk rumprogram		
III-256, stk. 2	Energi	Enstemmighed	Høringsprocedure
III-265, stk. 2	Personkontrol ved grænserne	Enstemmighed / kvalificeret flertal	Høringsprocedure / Fælles beslutningsprocedure
III-266, stk. 2	Asyl	Enstemmighed / kvalificeret flertal	Høringsprocedure / Fælles beslutningsprocedure
III-267, stk. 2	Indvandring	Enstemmighed	Høringsprocedure
III-267, stk. 4	Integration af tredjelandsborgere		
III-269, stk. 2	Civilretligt samarbejde	Kvalificeret flertal – enstemmighed i Rådet fsva. familieret med grænseoverskridende virkninger	Fælles beslutningsprocedure med undtagelse af familieret, hvor Parlamentet hører
III-270, stk. 1	Retligt samarbejde i straffesager, gensidig anerkendelse af domme og retsafgørelser	Enstemmighed	Høringsprocedure
III-270, stk. 2	Retligt samarbejde i straffesager, gensidig anerkendelse, beviser		

Artikel i Traktat om en forfatning for Europa		Beslutningsprocedure i Rådet i dag	Europa-Parlamentets rolle i dag
III-271, stk. 1	Strafbare handlinger, minimumsregler (kriminalitet af særlig grov karakter)	Enstemmighed	Høringsprocedure
III-271, stk. 2	Strafbare handlinger, minimumsregler		
III-272	Forebyggelse af kriminalitet		
III-273	Eurojust	Enstemmighed	Høringsprocedure
III-273	Europa-Parlamentets og de nationale parlamenters tilknytning til evaluering af Eurojust		
III-275, stk. 2	Politisamarbejde	Enstemmighed	Høringsprocedure
III-276, stk. 2	Europol	Enstemmighed	Høringsprocedure
III-276, stk. 2	Procedure for parlamentarisk kontrol med Europolis aktiviteter		
III-278, stk. 4	Offentlig sundhed	Kvalificeret flertal	Fælles beslutningsprocedure
III-278, stk. 5	Tilskyndelsesforanstaltninger mhp. beskyttelse og forbedring af folkesundheden, og bekæmpelse af grænseoverskridende sygdomme		
III-279, stk. 3	EU-industriens konkurrenceevne	Kvalificeret flertal	Fælles beslutningsprocedure
III-280, stk. 5	Kultur: Tilskyndelsesforanstaltninger	Enstemmighed	Fælles beslutningsprocedure
III-281, stk. 2	Turisme	Enstemmighed	Høringsprocedure
III-282, stk. 3	Uddannelse, ungdom og sport	Kvalificeret flertal	
III-283, stk. 3	Erhvervsuddannelse	Kvalificeret flertal	Fælles beslutningsprocedure
III-284, stk. 2	Civilbeskyttelse	Enstemmighed	Høringsprocedure
III-285, stk. 2	Gennemførelse af EU-ret, administrativt samarbejde		
III-315, stk. 2	Handelspolitik: Gennemførelsesforanstaltninger	Kvalificeret flertal	Ingen rolle
III-317, stk. 1	Udviklingsamarbejde	Kvalificeret flertal	Fælles beslutningsprocedure
III-319, stk. 2	Økonomisk samarbejde mv. med tredjelande	Kvalificeret flertal	Høringsprocedure

Artikel i Traktat om en forfatning for Europa		Beslutningsprocedure i Rådet i dag	Europa-Parlamentets rolle i dag
III-321, stk. 3	Rammer for EU's humanitære bistand		
III-321, stk. 5	Frivilligt europæisk korps for humanitær bistand		
III-331	Statutten for politiske partier på europæisk plan	Kvalificeret flertal	Fælles beslutningsprocedure
III-359, stk. 1-2	Oprettelse af specialretter	Enstemmighed	Høringsprocedure
III-364	Intellektuel ejendomsret, Domstolens kompetence	Enstemmighed og ratifikation af de nationale parlamenter	Høringsprocedure
III-381	Ændring af Domstolens statut	Enstemmighed	Høringsprocedure
III-398, stk. 2	Åben, effektiv og uafhængig forvaltning		
III-412	Budget: Gennemførelse, regnskabsaflægelse mv.	Enstemmighed. Dog kvalificeret flertal fra 2007	Høringsprocedure
III-415, stk. 4	Bekæmpelse af svig	Kvalificeret flertal	Fælles beslutningsprocedure
III-427	Personalevedtægt	Kvalificeret flertal	Høringsprocedure
III-429	Udarbejdelse af statistikker	Kvalificeret flertal	Fælles beslutningsprocedure

Bilag 4: Ordliste

Ordliste fra Udenrigsministeriets publikation "Redegørelse til Folketinget. Traktat om en forfatning for Europa som undertegnet i Rom 29. oktober 2004". Gengivet med tilladelse fra Udenrigsministeriet.

A

Almindelig lovgivningsprocedure

Den almindelige lovgivningsprocedure svarer til den nugældende fælles beslutningstagen og ligestiller Rådet og Europa-Parlamentet. Et forslag skal herefter forhandles mellem Rådet og Europa-Parlamentet – om nødvendigt i tre omgange og efter en særlig forligsprocedure – med henblik på opnåelse af enighed. Først når begge institutioner har stemt for en retsakt, er den vedtaget.

C

Charteret

Se EU's charter om grundlæggende rettigheder.

COSAC

Forkortelse for Konferencen for Organer med Ansvar for Europa- og EU-anliggender. I COSAC samarbejder de nationale parlamentarikere dels med hinanden, dels med Europa-Parlamentet. Samarbejdet fastholdes og udvikles med forfatningstraktaten.

D

Deltagelsesdemokrati

EU's funktionsmåde bygger på princippet om det repræsentative demokrati (s.d.). EU's institutioner skal dog samtidig sikre et deltagelsesdemokrati, både ved at være i løbende dialog med civilsamfundet om EU's arbejdsområder og ved at foretage høringer af relevante parter med henblik på at sikre sammenhæng og gennemsigtighed i EU's handlinger. Princippet om deltagelsesdemokrati indebærer endvidere, at et antal unionsborgere (s.d.) fra et vist antal medlemslande, kan anmode Kommissionen om at fremsætte et bestemt forslag.

Delt kompetence

Delt kompetence betyder, at selv om EU har kompetence på et område, kan medlemslandene fortsat lovgive på området, dog ikke på en måde, der er i strid med vedtagelser truffet af EU på det samme område.

Demokratisk lighed

Princippet om demokratisk lighed betyder, at EU's borgere skal behandles lige og nyder lige stor opmærksomhed fra EU's side.

Domstolen

Se EU-domstolen.

E

ECB

Forkortelse for Den Europæiske Centralbank. ECB har ansvaret for eurolandenes fælles pengepolitik.

ECOFIN

Rådet i dets sammensætning af EU-landenes økonomi- og finansministre. Behandler emner af økonomisk og finansiell karakter.

Edinburgh-afgørelsen

Resultatet af forhandlingerne i 1992 mellem Danmark og de øvrige 11 EU-lande i opfølgning af det danske nej til Maastricht-traktaten. Danmarks fire forbehold (s.d.) fremgår af Edinburgh-afgørelsen. Forbeholdene videreføres uændret med forfatningstraktaten.

EF-Domstolen

Se EU-Domstolen

EF-traktaten

Forkortelse for traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab. EF-traktaten trådte i kraft i 1958 og er ændret flere gange siden. Se også EF. Forfatningstraktaten ophæver og erstatter EF-traktaten.

Enekompetence

Medlemslandene kan beslutte at tildele EU enekompetence på bestemte områder. På de områder, hvor EU har enekompetence, er det kun EU, der kan lovgive og vedtage juridisk bindende regler.

Erklæring

Erklæringer til regeringskonferencens slutakt kan af et eller flere lande anvendes til at udtrykke deres opfattelse af et bestemt forhold eller lignende. Der findes også erklæringer, hvor alle medlemslande og Kommissionen udtrykker deres fælles forståelse eller fortolkning i et spørgsmål. Erklæringer har ikke samme formelle status som den retlige bindende traktat- eller protokoltekst, men tillægges alligevel stor betydning af institutionerne og EU's medlemslande.

ESDP

Forkortelse for det europæiske sikkerheds- og forsvarssamarbejde (European Security and Defence Policy).

Eurogruppen

Gruppen af EU-lande, der anvender euroen som fælles valuta. Samarbejdet og koordinationen i eurogruppen styrkes med forfatningstraktaten.

EU's charter om grundlæggende rettigheder

På topmødet i Nice i december 2000 godkendte EU's stats- og regeringschefer EU's charter om grundlæggende rettigheder. Charteret bygger på en række andre menneskerettighedsdokumenter, herunder Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, og medlemslandenes forfatningsmæssige traditioner. Med forfatningstraktaten bliver EU's charter om grundlæggende rettigheder traktatfæstet, og det bliver muligt for EU at tiltræde Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

EU-Domstolen

EU-Domstolen dækker som fællesbetegnelse over både Domstolen (i dag EF-Domstolen), Retten (i dag Retten i Første Instans) og specialretter. EU-Domstolens hovedopgaver er at afgøre tvister om EU-lovgivnings gyldighed og at hjælpe nationale domstole med at fortolke EU-lovgivning.

EU-traktaten

Forkortelse for Traktaten om Den Europæiske Union. EU-traktaten rummer bl.a. en række vigtige fælles bestemmelser om EU's mål, den institutionelle opbygning mv. samt det nuværende samarbejde i søjle 2 og søjle 3 (s.d.). Forfatningstraktaten ophæver og erstatter EU-traktaten.

EU-udenrigsministeren

Forfatningstraktaten introducerer et nyt embede som EU-udenrigsminister. EU-udenrigsministeren varetager den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik (s.d.) på mandat fra Rådet og Kommissionens eksterne forbindelser. EU-udenrigsministeren er fast formand for Udenrigsrådet og næstformand i Kommissionen. EU-udenrigsministeren kaldes derfor også "dobbelt-hattet".

Euratom-traktaten

Betegnelse for Traktat om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab. Traktaten etablerede et samarbejde om at fremme og udvikle en europæisk kerneenergi-industri. Traktaten trådte i kraft i 1958. Traktaten består fortsat som en selvstændig traktat som led i EU-samarbejdet.

Eurojust

Eurojust er etagentur, der har til opgave at efterforske og forfølge grov kriminalitet, der berører to eller flere medlemslande. Eurojust skal primært beskæftige sig med overtrædelser, der skader EU's finansielle interesser. Grundlaget for Eurojusts virke er operationer foretaget af medlemslandenes myndigheder og Europol, samt oplysninger fra disse.

Europa-Parlamentet

Europa-Parlamentet er EU-landenes fælles direkte valgte parlament. Europa-Parlamentet er sammen med Rådet medlovgiver på en stor del af EU's lovgivning. Med forfatningstraktaten bliver Europa-Parlamentet ligestillet med Rådet i forbindelse med vedtagelse af EU's budget. Med forfatningstraktaten forhøjes maksimumsantallet af parlamentarikere til 750, hvoraf intet land må være repræsenteret ved flere end 96.

Europæisk afgørelse

En europæisk afgørelse er en ikke-lovgivningsmæssig retsakt, der er bindende i alle enkeltheder. Når afgørelsen angiver, hvem den er rettet til, er den kun bindende for disse adressater. Europæiske afgørelser anvendes i forfatningstraktaten på områder, hvor der i dag typisk vedtages afgørelser og beslutninger.

Europæisk forordning

En europæisk forordning er en ny retsactsform. Betegnelsen dækker over en almenyldig ikke-lovgivningsmæssig retsakt til gennemførelse af europæiske love og rammelve samt visse specifikke bestemmelser i forfatningstraktaten. En europæisk forordning kan enten være bindende i alle enkeltheder eller overlade det til de nationale myndigheder at bestemme form og midler for gennemførelsen. Den kan således have virkning enten som en forordning eller som et direktiv i dag.

Europæisk lov

En europæisk lov er en almengyldig lovgivningsmæssig retsakt. Europæiske love er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hvert medlemsland. Europæiske love er en ny betegnelse for forordninger.

Europæiske rammelove

En europæisk rammelov er en lovgivningsmæssig retsakt, der er bindende for ethvert medlemsland, den er rettet til, med hensyn til det tilsigtede mål. En europæisk rammelov overlader det til de nationale myndigheder at bestemme form og midler for gennemførelsen. Europæiske rammelove er en ny betegnelse for direktiver.

Europæiske Råd

Det Europæiske Råds medlemmer er EU's stats- og regeringschefer, udenrigsministrene og Kommissionens formand. EU-udenrigsministeren deltager i dets arbejde. Såfremt dagsordenen kræver det, kan det Europæiske Råds medlemmer beslutte at lade sig bistå af en minister (ofte økonomi- og finansministrene) og for Kommissionens formands vedkommende et medlem af Kommissionen. Det Europæiske Råd udstikker på EU's topmøder de strategiske og overordnede politiske retningslinjer for EU-samarbejdet.

F

Fleksibilitetsbestemmelsen

Fleksibilitetsbestemmelsen giver Rådet mulighed for med enstemmighed at vedtage passende foranstaltninger, som forfatningstraktaten ikke indeholder fornøden hjemmel til. Dette kan dog kun foregå inden for rammerne af de politikker, der er fastlagt i traktatens del III. Europa-Parlamentet skal som noget nyt godkende anvendelsen af bestemmelsen.

Forbeholdene

De fire danske forbehold omfatter unionsborgerskabet, den fælles valuta, forsvarsdimensionen samt retlige og indre anliggender. Disse forbehold videreføres i forfatningstraktaten. Der tilføjes en mulighed for at ændre forbeholdet vedrørende retlige og indre anliggender.

Forfatning

En forfatning er et dokument, som beskriver de grundlæggende principper og spilleregler for en stat eller en organisation.

Forrang

Med forfatningstraktatens art. I-6 traktatfæstes princippet om, at retsakter fra EU har forrang for nationale retsakter. Bestemmelsen afspejler Domstolens nuværende praksis.

Forskelsbehandling

Forfatningstraktaten viderefører et overordnet forbud mod enhver forskelsbehandling på grundlag af nationalitet inden for forfatningstraktatens anvendelsesområde.

Forstærket samarbejde

Med Amsterdam- og Nice-traktaterne er der skabt mulighed for, at mindst otte medlemslande kan etablere et videregående samarbejde inden for rammerne af EU's traktater. Denne mulighed videreføres med forfatningstraktaten, som kræver deltagelse af mindst $\frac{1}{3}$ af medlemslandene. Forstærket samarbejde betegnes undertiden også "fleksibilitet" eller "tættere samarbejde".

Forsvarsdimension

Se sikkerheds- og forsvarspolitik.

FUSP

Forkortelse for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik. Med Maastricht-traktaten indførtes den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik – også kaldet FUSP. EU kan vedtage fælles strategier, holdninger og aktioner på området. Forfatningstraktaten fastholder i store træk samarbejdet, der fortsat grundlæggende er mellemstatsligt. Beslutninger træffes som hovedregel med enstemmighed.

G

Grundlæggende friheder

EU's grundlæggende friheder omfatter fri bevægelighed for personer, tjenesteydelser, varer og kapital samt etableringsfrihed.

Grundlæggende rettigheder

Se EU's charter om grundlæggende rettigheder.

Initiativretten

Udtrykket initiativretten henviser til, at Kommissionen på langt de fleste områder har enekompetence til at fremsætte lovgivningsforslag.

Institutioner

EU's institutioner udgøres af Europa-Parlamentet, Rådet, Kommissionen, Det Europæiske Råd, Domstolen og Revisionsretten. Andre vigtige organer er Det Økonomiske og Sociale Udvalg, Regionsudvalget og Den Europæiske Centralbank.

Juridisk personlighed

Forfatningstraktaten fastslår at EU som helhed har status som juridisk person. Dette betyder især, at EU vil kunne indgå internationale aftaler, der ligger inden for EU's kompetenceområde.

Kommissionen

Kommissionen består af én kommissær fra hvert medlemsland indtil 2014. Herefter skal Kommissionen sammensættes af et antal medlemmer, der svarer til 2/3 af antallet af medlemslande på grundlag af fuld og lige rotation mellem medlemslandene. Kommissionen fremsætter forslag til de retsakter, som Rådet og Europa-Parlamentet behandler, og overvåger, at reglerne overholdes. Kommissionen skal i sit arbejde tage hensyn til alle medlemslandes interesser.

Kompetencetildelingsprincippet

Kompetencetildelingsprincippet betyder, at EU kun har de beføjelser, som medlemslandene har tildelt EU. Beføjelser, der ikke er tildelt EU i forfatningstraktaten, bliver dermed hos medlemslandene. (Se også enekompetence og delt kompetence).

Konventet om EU's Fremtid

Konventet blev oprettet i december 2001 og afsluttede sit arbejde den 10. juli 2003 med et udkast til den nye forfatningstraktat. Medlemmerne repræsenterede EU-landenes og kandidatlandenes regeringer og parlamenter samt Europa-Parlamentet og Kommissionen.

Kvalificeret flertal

Med forfatningstraktaten gøres kvalificeret flertal til hovedreglen for Rådets beslutninger. Der er som hovedregel kvalificeret flertal såfremt mindst 55 % af Rådets medlemmer, der repræsenterer mindst 65 % af EU's befolkninger, stemmer for.

M

Mellemstatsligt samarbejde

Et internationalt samarbejde er mellemstatsligt, hvis beslutningerne skal godkendes i hjemlandet af de nationale parlamenter, før de får direkte og bindende betydning i de stater, der indgår i samarbejdet.

Mål

EU's overordnede mål er at fremme freden, sine værdier (s.d.) og befolkningernes velfærd.

N

Nærhedsprincippet

Nærhedsprincippet betyder, at EU kun handler, når målet ikke i tilstrækkelig grad kan opfyldes af medlemslandene, men bedre kan nås på EU-plan. Nærhedsprincippet gælder ikke på områder, hvor EU har enekompetence, og hvor medlemslandene dermed har overladt al lovgivningskompetence til EU.

O

Overstatsligt samarbejde

Et samarbejde er overstatsligt, hvis der kan vedtages regler, som har direkte og bindende virkning i de stater, som indgår i samarbejdet.

P

Passerelle

Mulighed for at ændre en beslutningsprocedure fra enstemmighed til kvalificeret flertal eller fra en særlig lovgivningsprocedure til den almindelige lovgivningsprocedure kaldes passerellebestemmelser efter det franske ord for en gangbro.

Proportionalitetsprincippet

Proportionalitetsprincippet betyder, at EU's handlinger ikke må gå videre end nødvendigt for at nå forfatningstraktatens mål.

Protokol

Traktaterne består af en række almindelige artikler og en slags bilag, der kaldes protokoller. Protokoller bruges f.eks. til regler, som kun gælder for ét land. Et eksempel er Protokollen om Danmarks stilling, som vedrører de danske forbehold. Protokoller har samme værdi som traktaten og skal godkendes i medlemslandene sammen med traktaten.

R

Ratifikation

Nye traktater og traktatændringer skal godkendes af de nationale parlamenter i hvert medlemsland i overensstemmelse med hvert lands forfatningsmæssige bestemmelser. Godkendelsen kaldes ratifikation.

Regeringskonference

Almindelige traktatændringer sker efter forhandlinger mellem alle EU-landenes regeringer på en såkaldt regeringskonference. I regeringskonferencen kan alle medlemslande og Kommissionen foreslå ændringer til traktaten. Alle medlemslande skal være enige, før ændringerne kan vedtages.

Repræsentativt demokrati

EU's funktionsmåde bygger på princippet om repræsentativt demokrati. Repræsentativt demokrati foregår på EU-plan gennem EU's borgeres direkte repræsentation i Europa-Parlamentet og medlemslandenes repræsentation i Det Europæiske Råd af deres stats- eller regeringschef og i Rådet af deres regeringer.

RIA

Forkortelse for retlige og indre anliggender. Betegnelsen dækker ud over visumpolitik også strafferetligt samarbejde mv., politisamarbejde, asyl- og indvandringspolitik, grænsekontrol og civilretligt samarbejde. Med forfatningstraktaten gøres hele RIA-samarbejdet grundlæggende overstatsligt, selv om visse særtræk bevares.

Rådet

Rådet består af en minister fra hvert medlemsland - derfor kaldes det også for Ministerrådet. Rådet består af landbrugsministrene, når der skal drøftes landbrugsspørgsmål, miljøministrene, når der skal drøftes miljøspørgsmål osv. Rådet vedtager som hovedregel EU-lovgivning sammen med Europa-Parlamentet.

S

Schengen

Schengen er et samarbejde, der drejer sig om at skabe åbne, indre grænser mellem de deltagende lande. Storbritannien og Irland er ikke med. De nordiske lande – herunder Norge og Island, der ikke er medlem af EU – har besluttet også at gennemføre Schengen-reglerne. Reglerne videreføres med forfatningstraktaten.

Sikkerheds- og forsvarspolitik, EU's

Samarbejdet om den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik (ESDP) vedrører civil og militær krisestyring. Der er grundlæggende tale om et mellemstatsligt samarbejde.

Stemmevægte

Når beslutninger i EU tages med et kvalificeret flertal, har medlemslandene forskelligt antal stemmer (stemmevægte). Systemet ændres med forfatningstraktaten, der indfører det såkaldte dobbelte flertal af lande og befolkninger ved beslutning med kvalificeret flertal (s.d.).

Subsidiaritetsprincippet

Se nærhedsprincippet.

Søjler

Den Europæiske Union træffer i dag beslutninger på tre separate politikområder, også kaldet de tre søjler i EU-samarbejdet. Den første søjle er fællesskabsområdet, som dækker de fleste af de fælles politikker, den anden søjle er den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, mens den tredje søjle vedrører politisamarbejde og retligt samarbejde i kriminalsager. Med forfatningstraktaten ophæves EU's søjlestruktur.

T

Tiltrædelsesforhandlinger

Forhandlinger mellem kandidatlande og EU om optagelse i Unionen.

Tredjelande

Lande som ikke er medlem af EU.

U

Unionsborgerskab

Unionsborgerskabet blev indført med Maastricht-traktaten og indebærer, at enhver, der er statsborger i et medlemsland, også er i besiddelse af et unionsborgerskab, som giver visse supplerende rettigheder. Med Edinburgh-afgørelsen blev det præciseret, at unionsborgerskabet ikke træder i stedet for det nationale statsborgerskab. Med Amsterdam-traktaten blev denne præcisering skrevet ind i traktaten, og unionsborgerskabet videreføres med forfatningstraktaten.

V

Værdier

Forfatningstraktaten præciserer, at EU bygger på værdierne om respekt for den menneskelige værdighed, frihed, demokrati, ligestilling, retsstaten og respekt for menneskerettighederne, herunder mindretalsrettigheder.

Æ

Ændring i traktaten

Se regeringskonference.

REGISTER

Stikordsregisteret er udarbejdet på baggrund af titlerne for de enkelte kapitler i Traktat om en forfatning for Europa's fire dele. Der er tillige medtaget opslagsord vedrørende artiklerne for institutionerne.

A

Acquis communautaire (det samlede EU-regelsæt)

- *EU-retten ; Art. I-6*

- *Forholdet mellem Unionen og medlemsstaterne ; Art. I-5*

Administrativt samarbejde

Art. III-285

- *Administrativt samarbejde mellem de kompetente myndigheder ; Art. III-263*

Afgifter

- *Forbud mod diskriminerende eller protektionistiske interne afgifter ; Art. III-170*

Afskedigelse

- *Afskedigelse ; Art. III-349*

Afstemning

- *Art. III-351*

- *Generel afstemningsregel ; Art. III-338*

- *Afholdelse fra at stemme i Rådet , Art. III-300, stk. 1*

- *Afstemninger i Det Europæiske Råd ; Art. I-25, stk. 4*

- *Afstemninger i Europa-Parlamentet ; Art. III-338*

- *Afstemninger i Kommissionen ; Art. III-351*

- *Afstemninger i Rådet om forstærket samarbejde ; Art. I-44, stk. 3*

- *Godkendelse af formanden, EU-udenrigsministeren og de øvrige kommissærer ; Art. I-27, stk. 2*

- *Ingen afstemning i Rådet pga. vitale nationale årsager ; Art. III-300, stk. 2d*

- *Mistillidsvotum til Kommissionen ; Art. III-340*

- *Permanent struktureret samarbejde ; Art. III-312, stk. 3 og 4*

- *Suspension af en medlemsstats rettigheder ; Art. I-59, stk. 5*

Aftaler med tredjelande og internationale organisationer, procedure

- *Art. III-325*

Aktindsigt

- *Adgang til institutionernes dokumenter ; Art. III-399, stk. 2*
- *Aktindsigt ; Art. III-399*
- *Begrænsninger i aktindsigten af hensyn til offentlige eller private interesser ; Art. I-50, stk. 3*
- *Ret til aktindsigt ; Art. II-102*
- *Ret til aktindsigt i dokumenter fra Unionens institutioner m.v. ; Art. I-50, stk. 3*
- *Retten for enhver til aktindsigt i de akter, der vedrører ham eller hende ; Art. II-101, stk. 2b*
- *Åbenhed i arbejdet i Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer ; Art. I-50 ; Art. III-399, stk. 1*

Alder

- *Bekæmpelse af forskelsbehandling på grundlag af køn, race, etnisk oprindelse, religion, tro, handicap, alder, seksuel orientering ; Art. III-124*

Almengyldige retsakters anvendelighed

- *Art. III-378*

Almindelige bestemmelser

- *Art. III-115 - II-122*
- *Almindelige bestemmelser vedr. fortolkning ; Art. II-111 - II-114*
- *Unionens optræden udadtil ; III-292 - III-293*

Almindelige lovgivningsprocedure

- *Art. III-396*

Almindelige og afsluttende bestemmelser

- *Art. III-437 - III-448*

Ambassader

- *Diplomatisk og konsulær beskyttelse ; Art. II-106 ; Art. III-127*

Andragender

- *Borgerernes ret til at indgive andragender til Europa-Parlamentet ; Art. I-10, stk. 2d*
- *Borgernes ret til at indgive andragender ; Art. III-334*
- *Kriterier for indgivelse af andragender ; Art. III-334*
- *Ret til at indgive andragender ; Art. II-104*
- *Ret til indgivelse af andragender for unionsborgere, fysiske eller juridiske personer ; Art. II-104*

Anklagemyndighed

- *Oprettelse af en europæisk anklagemyndighed ; Art. III-274*

Annulationsøgsmål fra medlemsstater, EU-institutioner mv.

- *Art. III-365*

Arbejdsformidling

- *Ret til arbejdsformidling ; Art. II-89*

Arbejdskraften

Art. III-133 - Art. 136

Arbejdskraftens beskæftigelsesmuligheder

- Den europæisk socialfond ; Art. III-219, stk. 1

Arbejdskraftens fri bevægelighed

- Arbejdskraftens fri bevægelighed ; Art. III-133

- Lovgivning om arbejdskraftens fri bevægelighed ; Art. III-134

Arbejdsmarkedet parter

- Arbejdsmarkedets parter og den uafhængige sociale dialog ; Art. I-48

- Arbejdsmarkedets parters gennemførelse af retsakter ; Art. III-210

- Arbejdsmarkedets parter rolle på EU-plan ; Art. I-48

- Dialogen mellem arbejdsmarkedets parter ; Art. III-212

- Dialog og høring af arbejdsmarkedet parter ; Art. III-211

- Konsultationen af arbejdsmarkedets parter ; Art. III-211

Associering

- Associering med Unionen ; Art. III-291

- Art. III-286

- Art. III-324

Asylpolitik

- Den fælles asylpolitik ; Art. III-266

Asylret

- Asylret ; Art. II-78

B

Begrundet udtalelse

- Traktatkrænkelingsprocedure ; Art. III-360

- Traktatkrænkelingsag ; Art. III-361

Beskikkelse

- Regionsudvalget ; Art. III-386

- Økonomiske og Sociale Udvalg, ØSU ; Art. III-390

Beskyttelsesforanstaltninger overfor tredjelande

- Art. III-159

Beskyttelsesklausul

- Harmonisering af regler vedrørende det indre marked ; Art. III-172, stk. 10

Beskyttelsesniveau

- Beskyttelsesniveau ; Art. II-113

Beskæftigelse

Art. III-203 - III-208

- *Samordner af økonomiske politikker og beskæftigelsespolitikker ; Art. I-12, stk. 3*

- *Samordnet strategi for beskæftigelse ; Art. III-203*

Beskæftigelsesfremme

- *Beskæftigelsespolitikker, beskæftigelsesfremme ; Art. III-204, stk. 2*

- *Målsætninger om beskæftigelsesfremme og forbedring af leve- og arbejdsvilkår ;*

Art. III-209

Beskæftigelsesudvalg

- *Rådgivende beskæftigelsesudvalg ; Art. III-208*

Bestemmelser vedr. institutionerne

Art. III-330 - III-401

- *Institutionerne ; Art. III-330 - III-385*

- *Unionens rådgivende organer ; Art. III-386 - III-392*

- *Den Europæiske Investeringsbank ; Art. III-393 - III-394*

- *Fælles bestemmelser for Unionens institutioner, organer, kontoer og agenturer ; Art. 395 - III-401*

Bevægelighed og opholdsret

- *Fri bevægelighed og opholdsret ; Art. II-105*

Borgernes ret til at indgive andragender

- *Borgernes ret til at indgive andragender ; Art. III-334*

Borgerrettigheder

Art. II-99 - II-106

Budget

Art. I-53 - I-56

Se Finansielle bestemmelser

- *Gennemførelse af budgettet og decharge ; Art. III-407 - III-409*

- *Unionens budget ; Art. I-56*

Budgetdisciplin

- *Budgetmæssige og finansielle principper ; Art. I-53, stk. 5*

- *Eurolandenes budgetdisciplin ; III-194, stk. 1a*

- *Overholdelse af budgetdisciplinen ; Art. III-184, stk. 2*

- *Samordning og overvågning af eurolandenes budgetdisciplin, økonomisk-politiske retningslinier ; Art. III-194*

Budgetmæssige og finansielle principper

- *Budgetmæssige og finansielle principper ; Art. I-53*

Bæredygtig udvikling

- *Miljøbeskyttelse ; Art. II-97*
- *Miljøbeskyttelse, bæredygtig udvikling ; Art. III-119*
- *Miljøbeskyttelseskrav ; Art. III-119*
- *Unionens mål ; Art. I-3, stk. 3*
- *Unionens mål ; Art. I-3, stk. 4*
- *Unionens optræden udadtil ; Art. III-292*

Børns rettigheder

- *Art. II-84*
- *Forbud mod børnearbejde og beskyttelse af unge på arbejdspladsen ; Art. II-92*

C

Centralbank

- *Se Europæiske Centralbank*

Civilbeskyttelse

- *Art. III-284*

Civilretligt samarbejde, herunder familieret

- *Civilretligt samarbejde, herunder familieret ; Art. III-269*

COREPER, generalsekretariat og forretningsorden

- *Art. III-344*

D

Danmark

- *Erklæring om protokollen om overgangsbestemmelser vedrørende Unionens institutioner og organer ; Erklæring 40*
- *Protokol om Danmarks stilling ; Protokol 20*
- *Protokol om ejendomserhvervelse i Danmark ; Protokol 26*
- *Protokol om overgangsbestemmelser vedrørende unionens institutioner og organer ; Protokol 34*
- *Protokol om visse bestemmelser vedrørende Danmark mht. Den Økonomiske og Monetære Union ; Protokol 14*
- *Protokol om visse opgaver, der udføres af Danmarks Nationalbank ; Protokol 15*
- *Særlige forbindelser til ikke-europæiske lande (Grønland) ; Art. III-286*

Decharge

- *Art. III-409*

Definition af kvalificeret flertal i Det Europæiske Råd og Rådet

- *Art. I-25*

Definition af tjenesteydelser

- *Art. III-145*

Delegerede europæiske forordninger

- *Art. I-36*

Delt initiativret

- *Art. III-264*

Delt kompetence

- *Energi ; Art. I-14, stk. 2i)*

- *Forbrugerbeskyttelse ; Art. I-14, stk. 2f)*

- *Fælles sikkerhedsudfordringer på folkesundhedsområdet ; Art. I-14, stk. 2k)*

- *Indre marked ; Art. I-14, stk. 2a)*

- *Landbrug og fiskeri ; Art. I-14, stk. 2d)*

- *Miljø ; Art. I-14, stk. 2e)*

- *Området med frihed, sikkerhed og retfærdighed ; Art. I-14, stk. 2j)*

- *Social- og arbejdsmarkedspolitik ; Art. I-14, stk. 2b)*

- *Transeuropæiske net ; Art. I-14, stk. 2h)*

- *Transport ; Art. I-14, stk. 2g)*

- *Økonomisk, social og territorial samhørighed ; Art. I-14, stk. 2c)*

Demokrati

- *Beskyttelse af de demokratiske institutioner ; Art. I-43, stk. 1 a)*

- *Borgernes har ret til at deltage i Unionens demokratiske liv ; Art. I-46, stk. 3*

- *Principper for Unionens optræden udadtil ; Art. II-292, stk. 1*

- *Princippet om deltagelsesdemokrati ; Art. I-47*

- *Princippet om demokratisk lighed ; Art I-45*

- *Princippet om repræsentativt demokrati ; Art. I-46*

- *Unionens demokratiske liv ; Art. I-45 - I-52*

DER

- *Se Europæiske Råd*

Dialog og høring af arbejdsmarkedet parter

- *Art. III-211*

Diplomatisk og konsulær beskyttelse

- *Art. II-106 ; Art. III-127*

Diplomatisk samarbejde

- *Samordning i Rådet og diplomatisk samarbejde ; Art. III-301*

Direkte valg til Europa-Parlamentet

- *Direkte valg til Europa-Parlamentet og dets statut ; Art. III-330*

- Diskrimination baseret på nationalitet eller opholdssted
- *Overgangsordninger om forbud mod diskrimination baseret på nationalitet eller opholdssted ; Art. III-149*
- Diskriminerende eller protektionistiske interne afgifter
- *Forbud mod diskriminerende eller protektionistiske interne afgifter ; Art. III-170*
- Dominerende stilling
- *Virksomheders misbrug af dominerende stilling ; Art. III-162*
- Domme og tvangsbøder
- *Opfyldelse af domme og tvangsbøder ; Art. III-362*
- Domstolen
- *Art. 353 - III-381*
 - *Se også Europæiske Unions Domstol*
 - *afdelinger og plenum ; Art. III-353*
 - *Almengyldige retsakters anvendelighed ; Art. III-378*
 - *Annulationsøgsmål fra medlemsstater, EU-institutioner mv ; Art. III-365*
 - *Ansættelsesudvalg ved ansættelse af dommere og generaladvokater ; Art. III-357*
 - *Anvendelse af Forfatningstraktatens bestemmelser på specialretterne ; Art. III-359, stk. 6*
 - *Appel af Rettens kendelser til Domstolen ; Art. III-358, stk. 1*
 - *Appel af specialrettens afgørelser til Retten ; Art. III-359, stk. 3*
 - *Domstolens mulige kompetence vedr. intellektuelle ejendomsrettigheder ; Art. III-364*
 - *Domstolens procesreglement ; Art. III-355*
 - *Domstolens prøvelse af sanktioner ; Art. III-363*
 - *Domstolens statut ; Art. III-381*
 - *Foreløbige forholdsregler ; Art. III-379, stk. 2*
 - *Frister for anlæggelse af annulationsøgsmål ; Art. III-365, stk. 6*
 - *Fuldbyrdelse af domme ; Art. 380*
 - *Generaladvokatens upartiskhed og uafhængighed ; Art. III-354*
 - *Generaladvokater ; Art. III-354*
 - *Hel eller delvis annullering af retsakt ; Art. III-366*
 - *Henvielse af principafgørelser fra Retten til Domstolen ; Art. III-358, stk. 3*
 - *Institutionelle ramme ; Art. I-19*
 - *Institutionernes pligt til at opfylde domme ; Art. III-368*
 - *Kompetence - Se Domstolens kompetence*
 - *Kommissionens begrundede udtalelse ; Art. III-360*
 - *Medlemsstaternes tvister vedr. fortolkningen eller anvendelsen af forfatningen ; Art. ; III-375, stk. 2*
 - *Nationale domstoles kompetence ; Art. III-375, stk. 1*

- Oprettelse af specialretter tilknyttet Retten ; Art. III-359, stk. 1
- Opsættende virkning; Art. III-379, stk. 1
- Passivitetssøgsmål ; Art. III-367
- Præjudicielle spørgsmål : Art. 369
- Prøvelse af lovligheden af europæiske love og rammelove, retsakter ; Art. III-365, stk. 1
- Prøvelse af lovligheden af retsakter under påberåbelse af inkompetence, væsentlige formelle mangler m.v. ; Art. III-365, stk. 2
- Prøvelse af Rettens afgørelsen om præjudicielle spørgsmål Domstolen ; Art. III-358, stk. 3
- Prøvelse af sanktioner ; Art. III-363
- Rettens kompetence ; Art. III-358, stk. 1
- Rettens kompetence i sager vedr. afgørelser truffet af specialretterne ; Art. III-358, stk 2
- Rettens kompetence til at afgøre præjudicielle spørgsmål ; Art. 358, stk. 3
- Specialrettens sammensætning og beføjelser; Art. III-359, stk. 2
- Specialretternes procesreglement ; Art. III-359, stk. 5
- Statut ; Art. III-381
- Traktatkrænkelserprocedure ; Art. III-360
- Traktatkrænkelssag ; Art. III-361
- Tvangsbøder ; Art. III-362
- Tvister vedr. ansvar uden for kontraktsforhold ; Art. III-370
- Udnævnelse af dommere og generaladvokater ; Art. III-355
- Udnævnelse af dommere til Retten; Art. III-356
- Udnævnelse af præsidenten for Retten; Art. III-356
- Udvælgelse af medlemmer af specialretterne ; Art. III-359, stk. 4
- Valgt af Domstolens præsident ; Art. III-355
- Voldgiftssager mellem medlemsstaterne ; Art. III-375, stk. 3

Domstolens kompetence

- EIB, ECB og ESCB ; Art. III-373
- FUSP ; Art. III-376
- Intellektuelle ejendomsrettigheder ; Art. III-364
- Personalesager ; Art. 372
- Straffesager og politisamarbejde ; Art. III-377
- Suspension af medlemsstats rettigheder ; Art. III-371
- Tvister mellem medlemsstaterne ; Art. III-375, stk. 3
- Voldgiftsbestemmelse ; Art. III-374

Dyrevelfærd

- Hensyn til dyrevelfærd, respekt for nationale ritualer, traditioner og skikke ; Art. III-121

ECB

- *Se Europæiske Centralbank*

Egen virksomhed

- *Frihed til at oprette og drive egen virksomhed ; Art. II-76*

Egne indtægter

- *Unionens egne indtægter ; Art. I-54*

EIB

Se Europæiske Investeringsbank

Ejendomsret

- *Art. II-77; Art. III-425*

Enekompetence

- *Bevarelse af havets biologiske ressourcer ; Art. I-13, stk. 1d)*

- *Fælles handelspolitik ; Art. I-13, stk. 1e)*

- *Konkurrenceregler, der er nødvendige for det indre markeds funktion ; Art. I-13, stk. 1b)*

- *Monetære politik for euro-landene ; Art. I-13, stk. 1c)*

- *Toldunionen ; Art. I-13, stk. 1a)*

Energi

Art. III-256

- *Delt kompetence ; Art. I-14, stk. 2i)*

Erhvervsuddannelsespolitik

- *Art. III-283*

Erstatning uden for kontrakt

- *Søgsmål mod EU vedr. erstatning uden for kontrakt ; Art. III-370*

Etableringsfrihed

- *Lovgivning om etableringsfrihed ; Art. III-138*

Etnisk oprindelse

- *Bekæmpelse af forskelsbehandling på grundlag af køn, race, etnisk oprindelse, religion, tro, handicap, alder, seksuel orientering ; Art. III-124*

EU-medlemsskab

- *Frivillig udtræden af Unionen ; Art. I-60*

- *Kriterier for medlemskab og procedure for tiltrædelse af Unionen ; Art. I-58*

EU-retten

- *Charteret udvider ikke anvendelsesområdet for EU-retten ; Art. II-111, stk. 2*

- *Effektiv national gennemførelse af EU-retten i medlemsstaterne ; Art. III-285, stk. 1*

- *Effektiv retsbeskyttelse på de områder, der er omfattet af EU-retten ; Art.*

I-29, stk. 1

- *Forrang, Art. I-6*
- *Fortolkning mutatis mutandis af EU-retten ; Art. IV-438, stk. 3*
- *Krænkelser af rettigheder og friheder som sikret af EU-retten ; Art. II-107*
- *Præjudicielle spørgsmål om fortolkning af EU-retten ; Art. I-29, stk. 3b*
- *Påvirkning af EU-rettens ensartede anvendelse eller sammenhæng ; Art. III-358, stk. 2 og 3.*
- *Støtte til forbedring af den administrative kapacitet til gennemførelse af EU-retten ; Art. III-285, stk. 2*
- *Tilsyn med gennemførelsen af EU-retten ; Art. I-26*
- *Undersøgelse af påstande om overtrædelser m.v. ved gennemførelsen af EU-retten ; Art. III-333*

Euroen

- *Anvendelsen af euroen som fælles valuta: foranstaltninger ; Art. III-191*
- *Euroens plads i det internationale valutasystem ; Art. III-196*
- *Samordning og overvågning af eurolandenes budgetdisciplin, økonomisk-politiske retningslinier ; Art. III-194*
- *Økonomisk politik, fælles valuta – euroen, principper ; Art. III-177*

Eurojust

- *Art. III-273*

Europa-Kommissionen

- *Se Kommissionen*

Europa-Parlamentet

Art. 20 ; Art. 330 - III-340

- *Almindelige direkte valg til Europa-Parlamentet ; Art. III-330, stk. 1*
- *Andragender, Indgivelse af ; Art. III-334*
- *Anmodning til Kommissionen om fremsættelse af forslag til retsakt, Art. III-332*
- *Beslutningsdygtighed ; Art. III-338*
- *Direkte valg til Europa-Parlamentet og dets statut ; Art. III-330*
- *Ekstraordinært møde ; Art. III-336*
- *Europa-Parlamentet, høring og underretning ; Art. III-304*
- *Europa-Parlamentets mulighed for anmodning om retsakter ; Art. III-332*
- *Forretningsorden ; Art. III-338*
- *Forretningsorden, Vedtagelse af ; Art. III-339*
- *Institutionelle ramme; Art. I-19*
- *Mistillidsvotum til Kommissionen ; Art. III-340*
- *Offentlig drøftelse af Kommissionens almindelige årsberetning ; Art. III-337, stk. 3*
- *Offentliggørelse af aktstykker ; Art. III-339*
- *Ombudsmanden, Afskedigelse af ; Art. III-335, stk. 2*
- *Ombudsmanden, Valg af ; Art. III-335*

- *Sammensætning ; Art. I-20, stk. 2*
- *Session ; Art. III-336*
- *Statutten for Europa-Parlamentets medlemmer ; Art. III-330, stk. 2*
- *Statutten for politiske partier på europæisk plan ; Art. III-331*
- *Stemmeret og valgbarhed til Europa-Parlamentet ; Art. II-99*
- *Undersøgelsesbeføjelsen, Udøvelse af ; Art. III-333*
- *Undersøgelsesudvalg, Nedsættelse af midlertidigt ; Art. III-333*
- *Valgret og valgbarhed ved kommunale valg og valg til Europa-Parlamentet ; Art. III-126*
- *Vedtagelse af afgørelser ; Art. III-338*

Europol

- *Art. III-276*

Europæisk anklagemyndighed

- *Oprettelse af en europæisk anklagemyndighed ; Art. III-274*

Europæiske afgørelser

- *Europæiske afgørelser om EU-holdninger ; Art. III-298*
- *Europæiske afgørelser om operationelle EU-aktioner ; Art. III-297*

Europæiske Centralbank

Art. III-382 - III-383

- *Art. I-30*
- *Centralbankens deltagelse i Styrelsesrådets møder ; Art. 383, stk. 2*
- *Direktionen ; Art. 382, stk. 2*
- *ECB og de nationale centralbanker: forbud mod at give overtræk ; Art. III-181*
- *ECB og de nationale centralbanker: Uafhængighed ; Art. III-188*
- *ECB: Vedtagelse af europæiske forordninger og europæiske afgørelser ; Art. III-190*
- *Høring af Centralbanken ; Art. III-383, stk. 3*
- *Rådets og Kommissionens deltagelse i Styrelsesrådets møder ; At. III-383, stk. 1*
- *Styrelsesrådet ; Art. III-382, stk. 1*
- *Årsberetning ; Art. III-383, stk. 3*

Europæiske Domstol

- *Se Domstolen*

Europæiske Fond for Regionaludvikling

- *Se Regionalfonden*

Europæiske Forsvarsagentur

- *Art. III-311*

Europæiske Investeringsbank

Art. III-393 - III-394

Art. III-393 - III-394

- EIB's opgaver ; Art. III-394
- Høring ; Art. III-393
- Medlemmer ; Art. III-393
- Opgaver ; Art. III-394
- Status som juridisk person ; Art. III-393
- Statut ; Art. III-393

Europæiske ombudsmand

- Afskedigelse af Ombudsmanden ; Art. III-335, stk. 2
- Borgernes ret til at henvende sig til ombudsmanden ; Art. I-10, stk. 2d)
- Europæiske Ombudsmand ; Art. I-49
- Klage til Ombudsmanden ; Art. II-103
- Opgaver, udnævnelse og afskedigelse ; Art. III-335
- Sprog ; Art. III-128
- Ombudsmandens statut ; Art. III-335, stk. 4
- Opgaver ; Art. III-335, stk. 1
- Udførelse af hverv ; Art. III-335, stk. 3
- Valg af Ombudsmanden ; Art. III-335

Europæiske Råd

Art. 341

- Bistand fra Generalsekretariatet for Rådet ; Art. III-341, stk. 4
- Fastlæggelse af de overordnede retningslinier ; Art. III-295
- Det Europæiske Råds, Rådets og Kommissionens deltagelse i møder ; Art. III-337
- Forberedelse af møder ; Art. I-24, stk. 2
- Formanden for Det Europæiske Råd ; Art. I-22
- Forretningsorden ; Art. III-337, stk. 1
- Fuldmagt til at stemme ; Art. III-341, stk. 1
- Høring af Europa-Parlamentets formand ; Art. III-341, stk. 2
- Institutionelle ramme ; Art. I-19; Art. I-21
- Procedurespørgsmål ; Art. III-341, stk. 3
- Rækkefølge for formandskabet for Rådet ; Art. I-24, stk. 7
- Rådssammensætninger ; Art. I-24, stk. 4
- Stemmeundladelse ; Art. III-341, stk. 1
- Udformning af de overordnede retningslinier ; Art. III-258
- Valg af Kommissionens formand ; Art. I-27
- Vedtagelse af forretningsorden ; Art. III-341, stk. 3
- Vedtagelse ved enstemmighed ; Art. III-341, stk. 1

Europæiske System af Centralbanker

Art. III-185 - III-190

- Europæiske Centralbank ; Art. I-30
- Målsætning og opgaver ; Art. III-185

Europæiske Unions Domstol

Art. III-347 - III-352

Se Domstolen

Eurosedler og euromønter

- Udstedelse af eurosedler og euromønter ; Art. III-186

EU's institutioner

- Art. I-19

EU-udenrigsministeren og Tjenesten for EU's Optræden Udadtil

- Art. III-296

F

Familie

- Ret til at indgå ægteskab og ret til at stifte familie ; Art. II-69

- Respekt for privatliv og familieliv ; Art. II-67

- Familieliv og arbejdsliv ; Art. II-93

- Civilretligt samarbejde, herunder familieret ; Art. III-269

Finansiell bistand

- Procedure ved akut finansiell bistand ; Art. III-320

Finansiell ramme og budget i euro

- Art. III-410

Finansiell støtte

- Foranstaltninger afpasset den økonomiske situation, store vanskeligheder, finansiell støtte ; Art. III-180

Finansielle bestemmelser

Art. 402 - III-415

- Flerårige finansielle ramme ; Art. I-55 ; Art. III-402

- Unionens årlige budget ; Art. III-403 - III-406

- Gennemførelse af budgettet og decharge ; Art. III-407 - III-409

- Fælles bestemmelser ; Art. III-410 - III-414

- Bekæmpelse af svig ; Art. III-415

- Fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik ; Art. III-313

Finansielle institutioner

- Forbud mod privilegeret adgang til finansielle institutioner ; Art. III-182

- Budgetmæssige og finansielle principper ; Art. I-53

Finansielle transaktioner

- Valutatransaktioner og finansielle transaktioner ; Art. III-411

Finansiering

- *Finansiering ; Art. III-421*
- *Finansiering, opstartsfond ; Art. III-313*

Fiskale bestemmelser

Art. III-170 - III-171

Fleksibilitetsbestemmelse

- *Art. I-18*

FN

- *Unionens samarbejde med FN og andre internationale organisationer ; Art. III-327*

Folkeret

- *Beskyttelsesniveau ; Art. II-113*
- *Overholdelse og udvikling af folkeretten ; Art. I-3, stk. 4*

Folkesundhed

- Art. III-278*
- *Delt kompetence ; Art. I-14, stk. 2k)*

Forbrugerbeskyttelse

- Art. III-235*
- *Delt kompetence ; Art. I-14, stk. 2f)*
 - *Højt forbrugerbeskyttelsesniveau ; Art. II-98*
 - *Hensyn til forbrugerbeskyttelse ; Art. III-120*

Forbud (mod)

- *Afgifter med tilsvarende virkning ; Art. III-151, stk. 4*
- *Børnearbejde ; Art. II-92*
- *Diskrimination baseret på nationalitet eller bopæl ; Art. III-149*
- *Diskrimination baseret på nationalitet eller opholdssted ; Art. III-149*
- *Diskriminerende eller protektionistiske interne afgifter ; Art. III-170*
- *Dominerende stilling ; Art. III-162*
- *Finanstold ; Art. III-151, stk. 4*
- *Forhindring, begrænsning eller fordrejning af konkurrencen ; Art. III-161, stk. 1*
- *Forskelsbehandling ; Art. III-240*
- *Forskelsbehandling af medlemsstaternes arbejdstagere pga. nationalitet ; Art-III-133*
- *Forskelsbehandling pga. køn, race, farve m.v. ; Art. II-91, stk. 1*
- *Forskelsbehandling på grundlag af nationalitet ; Art. I-4, stk. 2*
- *Forskelsbehandling på grundlag af nationalitet ; Art. III-123*
- *Handelshindringer ; Art. III-153*
- *Indførsel af varer, forbud mod told ; Art. III-288*
- *Kollektiv udvisning ; Art. II-79, stk. 1*
- *Kommercialisering af menneskekroppen ; Art. II-63, stk. 2c)*

- Konkurrencebegrænsende adfærd ; Art. III-161
- Konkurrencebegrænsende adfærd ; Art. III-161
- Kvantitative restriktioner ; Art. III-151, stk. 2
- Menneskehandel ; Art. II-65, stk. 3
- Misbrug af rettigheder ; Art. II-114
- National støtte eller beskyttelse til fordel for bestemte virksomheder ; Art. III-241
- National understøttelse eller beskyttelse til fordel for bestemte virksomheder ; Art. III-241
- Forkelsbehandling på baggrund af nationalitet ; Art. II-81, stk. 2
- Overtræk ; Art. III-181
- Privilegeret adgang til finansielle institutioner ; Art. III-182
- Racehygiejnisk praksis ; Art. II-63, stk. 2b)
- Reproduktiv kloning af mennesker ; Art. II-63, stk. 2d)
- Restriktioner for kapitalbevægelser og betalinger ; Art. III-156
- Restriktioner som hindrer fri etablering ; Art. III-137
- Restriktioner som hindrer fri udveksling af tjenesteydelser ; Art. III-144
- Slaveri eller trældom ; II-65, stk. 1
- Statsstøtte ; Art. III-167
- Told ; Art. III-288
- Told ved indførsel fra / udførsel til andre medlemsstater ; Art. III-151, stk. 1
- Told ved indførsel og udførsel ; Art. III-151, stk. 4
- Tortur og umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf ; Art. II-64
- Tortur og umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf ; Art. II-64
- Tvangs- eller pligtarbejde ; II-65, stk. 2
- Udvisning eller udlevering til en stat med risiko for dødsstraf eller tortur ; Art. II-79, stk. 2

Forbud mod kvantitative restriktioner

Art. III-153 - III-155

Fordrejning

- Fordrejning af Konkurrencevilkårene for det indre marked ; Art. III-132
- Nationale bestemmelser med konkurrenceforvridende effekt ; Art. III-174

Foreløbige forholdsregler

- Opsættende virkning og foreløbige forholdsregler ; Art. III-379

Foreningsfrihed

- Forsamlings- og foreningsfrihed ; Art. II-72

Forenklet procedure for traktatændring, passerelle vedr. overgang til kvalificeret flertal

- Art. IV-444

Forenklet procedure for ændring af Unionens interne politikker og foranstaltninger

- *Art. IV-445*

Forhandlingsret og ret til kollektive skridt

- *Art. II-88*

Forligsprocedure

Art. III-396, stk. 10

Forligsudvalget

Art. III-396, stk. 10

Formand

- *Europa-Kommissionens formand Art. I-27*

- *Europæiske Centralbank ; Art. III-382, stk. 2*

- *Europæiske Råd ; Art. I-21, stk. 2*

- *Europæiske Råds formand ; Art. I-22*

- *Kommissionen ; Art. I-26*

- *Regionsudvalget ; Art. III-387*

- *Revisionsretten ; Art. III-385, stk. 2*

- *Udenrigsrådet ; Art. III-296, stk. 1*

- *Undertegnelse af europæiske love og rammelove ; Art. I-39*

- *Valg af Det Europæiske Råds formand ; Art. I-22*

- *Valg af Europa-Parlamentets formand ; Art. I-20, stk. 1*

- *Valg af formand for Kommissionen ; Art. I-27*

- *Valg af Kommissionens formand ; Art. I-20, stk. 1*

- *ØSU ; Art. III-391*

Formandskab

- *Formandskab for rådssammensætningerne ; Art. I-24, stk. 7*

Forordninger

- *Delegerede europæiske forordninger ; Art. I-36*

Forpligtelser indgået af centralregeringer m.v. i andre medlemslande

- *Ingen hæfte for forpligtelser indgået af centralregeringer m.v. i andre medlemslande ; Art. III-183*

Forrang

- *EU-rettens forrang, Art. I-6*

Forretningsorden

- *Europa-Parlamentets forretningsorden ; Art. III-339*

- *Forretningsorden for Det Europæiske Råd ; Art. III-341, stk. 3*

- *Kommissionens forretningsorden ; Art. III-352, stk. 1*

- *Reginsudvalgets forretningsorden ; Art. III-387*

- *Revisionsrettens forretningsorden ; Art. III-384, stk. 4*

- *Rådets forretningsorden ; Art. III-344, stk. 3*

- *ØSUs forretningsorden ; Art. III-391*

Forskelsbehandling

- *Bekæmpelse af forskelsbehandling ; Art. III-118*
- *Ikke-forskelsbehandling ; Art. II-81*
- *Bekæmpelse af forskelsbehandling på grundlag af køn, race, etnisk oprindelse, religion, tro, handicap, alder, seksuel orientering ; Art. III-124*
- *Forbud mod forskelsbehandling på grundlag af nationalitet ; Art. III-123*

Forskeruddannelse og -mobilitet

- *Midler, programmer, samarbejde, formidling, forskeruddannelse og – mobilitet ; Art. III-249*

Forskning, teknologisk udvikling og rummet

- *Art. III-248 -255*

Forskningscentre

- *Et europæisk forskningsrum og støtte til virksomheder, forskningscentre og universiteter ; Art. III-248*

Forstærket samarbejde

- *Art. I-44 ; Art. III-416 - III-423*
- *Mulighed for forstærket samarbejde generelt ; Art. III-416*

Forsvarets rettigheder

- *Uskyltsformodning og forsvarets rettigheder ; Art. II-108*

Forsvarsagenturet

- *Det Europæiske Forsvarsagentur ; Art. III-311*

Forsvarspolitik

- *Gradvis udformning af en fælles forsvarspolitik ; Art. I-12, stk. 4*
- *Solidaritetsbestemmelsen ; Art. III-329, stk. 2*
- *Særlige bestemmelser ; Art. I-41*
- *Unionens kompetence ; Art. I-16*
- *Varetagelse af den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik ; Art. I-28, stk. 2*

Foreneren betaler-princippet

- *Miljøforanstaltninger ; Art. III-234, stk. 5*
- *Unionens politik på miljøområdet ; Art. III-233, stk. 2*

Forvaltning

- *Ret til god forvaltning ; Art. II-101*
- *Åben, effektiv og uafhængig forvaltning samt overholdelse af ansættelsesvilkår ; Art. III-398*

Fred

- *Unionens mål ; Art. I-3, stk. 1*

Fri bevægelighed for arbejdskraften fra OLT-landene

- *Art. III-290*

Fri bevægelighed for kapital

- *Art. III-156*

- Fri bevægelighed for personer og tjenesteydelser
Art. III-133 - III-150
 - *Arbejdskraften ; Art. III-133 - III-136*
 - *Fri etableringsret ; Art. III-137 - III-143*
 - *Fri levering af tjenesteydelser ; Art. III-144 - III-150*
- Fri bevægelighed for varer, personer, tjenesteydelser og kapital
 - *Oprettelse af det indre marked med fri bevægelighed for varer, personer, tjenesteydelser og kapital ; Art. III-130*
- Fri bevægelighed og opholdsret
 - *Fri bevægelighed og opholdsret ; Art. II-105*
- Fri etableringsret
Art. III-137 - III-143
 - *Retten til fri etablering ; Art. III-137*
 - *Frihed til at oprette og drive egen virksomhed ; Art. II-76*
- Fri levering af tjenesteydelser
Art. III-144 - III-150
 - *Fri udveksling af tjenesteydelser ; Art. III-144*
- Frie varebevægelser
Art. III-151 - III-155
 - *Toldunionen ; Art. III-151*
 - *Toldsamarbejde ; Art. III-152*
 - *Forbud mod kvantitative restriktioner ; Art. III-153 - III-155*
- Frihed, sikkerhed og retfærdighed
Art. III-257 - III-277
 - *Almindelige bestemmelser ; III-257 - III-264*
 - *Politikkerne for grænsekontrol, asyl og indvandring ; Art. III-265 - III-268*
 - *Mål og midler for et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed ; Art. III-257*
 - *Særlige bestemmelser vedrørende området med frihed, sikkerhed og retfærdighed Art. I-42*
 - *Samarbejde om civilretlige sager ; Art. III-269*
 - *Retligt samarbejde i straffesager ; Art. III-270 - III-274*
 - *Politisamarbejde ; Art. III-275 - III-277*
- Friheder
Art. II-66 - II-79
- Frit ophold
 - *Ret til at færdes frit og opholde sig frit ; Art. III-125*
- Fuldbyrdelse af domme
 - *Art. III-380*
- Fuldmagt til at stemme
 - *Det Europæiske Råd ; Art. III-341, stk. 1*

FUSP

- *Se Fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik*

Fælles asylpolitik

- *Den fælles asylpolitik ; Art. III-266*

Fælles bestemmelser

Art. III-172 - III-176

- *Forstærket samarbejde ; Art. III-410 -III-414*

- *Fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik ; Art. 294 - III-308*

- *Kommissionens ændring af sit forslag ; Art. III-395*

- *Rådets ændring af Kommissionens forslag ; Art. III-395*

- *Udøvelse af Unionens beføjelser ; Art I-33 - I-39*

- *Unionens funktionsmåde ; Art. III-424 - III-436*

Fælles bestemmelser for Unionens institutioner, organer, kontoer og agenturer

Art. 395 - III-401

Fælles handelspolitik

Art. III-314 - III-315

Fælles indvandringspolitik

- *Den fælles indvandringspolitik ; Art. III-267*

Fælles kulturarv

- *Respekt for den nationale, regionale mangfoldighed, fremhæve fælles kulturarv ; Art. III-280*

Fælles landbrugs- og fiskeripolitik, definitioner

- *Art. III-225*

Fælles landbrugspolitik

- *Formål med den fælles landbrugspolitik ; Art. III-227*

- *Iværksættelse af den fælles landbrugspolitik, afløsning af nationale markedsordninger) ; Art. III-231*

Fælles markedsordninger for landbrugsvarer, struktur- og garantifonde

- *Art. III-228*

Fælles principper for Unionens retsakter

- *Art. I-38*

Fælles sikkerheds- og forsvarspolitik

Art. III-109 - III-312

- *Særlige bestemmelser vedrørende den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik ;*

Art. I-41

Fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik

Art. III-294 - III-313

- *Domstolens kompetencer vedr. FUSP ; Art. III-376*

- *Fælles bestemmelser ; Art. 294 - III-308*

- *Den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik ; Art. III-109 - III-312*

- *Finansielle bestemmelser ; Art. III-313*

- *Instrumenter til gennemførelse af FUSP ; Art. III-294*
- *Særlige bestemmelser vedrørende den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik ; Art. I-40*

Fælles valuta

- *Anvendelsen af euroen som fælles valuta: foranstaltninger ; Art. III-191*
- *Økonomisk politik, fælles valuta – euroen, principper ; Art. III-177*

G

Generaladvokater

- *Art. III-354*

Generel afstemningsregel

- *Art. III-338*

Gennemførelse af mål, handlingsprogrammer, finansiering

- *Art. III-234*

Gennemførelse af solidaritetsbestemmelsen, procedure

- *Art. III-329*

Gennemførelsesretsakter

- *Art. I-37*

Gensidig anerkendelse af kvalifikationer

- *Art. III-141*

Gerningsindhold og strafferammer

- *Minimumsharmonisering af gerningsindhold og strafferammer ; Art. III-271*

Grundlæggende rettigheder og unionsborgerskab

- *Art. I-9 - I-10*

Grænsekontrol

- *Mål og kompetence for den fælles politik for grænsekontrol ; Art. III-265*
- *Grænsepassage: Afgifter og gebyrer ; Art. III-242*

Grønland

- *Danmarks særlige forbindelser til ikke-europæiske lande ; Art. III-286*

Handelshindringer

- *Forbud mod handelshindringer ; Art. III-153*
- *Undtagelser til forbudet mod handelshindringer ; Art. III-154*

Handelspolitik

- *Områder med enekompetence ; Art. I-13, stk. 1e)*
- *Principper for handelspolitikken, Kommissionens kompetence ; Art. III-315*

Handicap

- *Bekæmpelse af forskelsbehandling på grundlag af køn, race, etnisk oprindelse, religion, tro, handicap, alder, seksuel orientering ; Art. III-124*

Harmonisering

- *Love og administrative bestemmelser i medlemsstaterne, der har direkte indvirkning på det indre marked ; Art. III-173*
- *Moms, punktafgifter og andre indirekte skatter ; Art. III-171*
- *Regler vedrørende det indre marked, miljøgarantien ; Art. III-172*

Humanitær bistand

- Art. III-321*
- *Principper for humanitær bistand, procedure, frivilligt europæisk korps ; Art. III-321*

Høring og udtalelse på eget initiativ

- *Høring og udtalelse på eget initiativ ; Art. III-388 ; Art. III-392*
- *Europa-Parlamentet, høring og underretning ; Art. III-304*

Ikke-deltagende medlemsstater

- *Art. III-417*

Ikke-forskelsbehandling

- *Art. II-81*
- *Lige løn til mænd og kvinder, ikke-forskelsbehandling, fordele for det underrepræsenterede køn ; Art. III-214*

Ikke-forskelsbehandling og unionsborgerskab

- Art. III-123 - III-129*

Ikke-lovgivningsmæssige retsakter

- *Art. I-35*

Indførsel af varer

- *Indførsel af varer, forbud mod told ; Art. III-288*

Indirekte skatter

- *Harmonisering af moms, punktafgifter og andre indirekte skatter ; Art. III-171*

Indre marked

Art. III-130 - III-176

- *Delt kompetence ; Art. I-14, stk. 2a)*
- *Frie varebevægelser ; Art. III-151 - III-155*
- *Det indre marked og landbruget samt landbrugsvarer ; Art. III-226*
- *Indre Markeds oprettelse og funktion ; Art. III-130 - III-132*
- *Fri bevægelighed for personer og tjenesteydelser ; Art. III-133 - III-150*
- *Indre Markeds oprettelse og funktion ; Art. III-130 - III-132*
- *Konsultation ved alvorlige indre uroligheder, som kan påvirker det indre markeds funktion ; Art. III-131*

Industri

Art. III-279

Indvandringspolitik

- *Den fælles indvandringspolitik ; Art. III-267*

Information og høring

- *Ret til information og høring af arbejdstagerne i virksomheden ; Art. II-87*

Informationsfrihed

- *Ytrings- og informationsfrihed ; Art. II-71*

Initiativret

- *Delt initiativret ; Art. III-264*
- *Initiativretvedr. retligt samarbejde i straffesager og politisamarbejde ; Art. III-264*
- *Kommissionens initiativret ; Art. I-26, stk. 2*
- *Medlemsstaternes initiativret ; Art. I-42, stk. 3*

Institutionelle bestemmelser

Art. III-192 - III-193

Institutionelle ramme

Art I-19 - I-29

Institutionerne

Art. III-330 - III-385

- *Europa-Parlamentet ; Art. 330 - III-340*
- *Det Europæiske Råd ; Art. III-341*
- *Ministerrådet ; Art. 342 - III-346*
- *Europa-Kommissionen ; Art. III-347 - III-352*
- *Den Europæiske Unions Domstol ; Art. 353 - III-381*
- *Den Europæiske Centralbank ; Art. III-382 - III-383*
- *Revisionsretten ; Art. III-384 - III-385*
- *Unionens institutioner Art. I-19*
- *Åbenhed i institutioner m.v. ; Art. III-399, stk. 1*

Institutionernes hjemsted

Art. III-432

Intellektuelle ejendomsrettigheder

- *Ensartet beskyttelse af intellektuelle ejendomsrettigheder ; Art. III-176*

Interinstitutionelle aftaler

- *Art. III-397*

Internationale aftaler

Art. III-323 - III-326

- *Internationale aftaler ; Art. III-303*

- *Internationale aftaler om valutakurser i valutakurspolitik ; Art. III-326*

Internationale organisationer

- *Aftaler med tredjelande og internationale organisationer, procedure ; Art. III-325*

- *Betingelser for indgåelse af aftaler med tredjelande og internationale organisationer ; Art. III-323*

- *Mål, principper, hensyn, samarbejde med tredjelande og internationale organisationer ; Art. III-233*

- *Samarbejde med tredjelande og internationale organisationer ; Art. III-319*

- *Unionens samarbejde med FN og andre internationale organisationer ; Art. III-327*

Internationalt samarbejde

- *Procedure og internationalt samarbejde ; Art. III-317*

- *Samordning af medlemsstaternes politik, internationalt samarbejde ; Art. III-318*

J

Juridisk person, medlemmer og statut

- *Art. III-393*

K

Kapital og betalinger

Art. III-156 - III-160

- *Fri bevægelighed for kapital ; Art. III-156*

- *Kapitalbevægelser til eller fra tredjelande ; Art. III-157*

- *National behandling for så vidt angår kapitalanbringelser ; Art. III-143*

Katastrofer

- Forebyggelse af og beskyttelse mod katastrofer ; Art. III-284

Kirkers og konfessionsløse organisationers status

- Art. I-52

Kommisionen

Art. I-26 ; Art. 342 - III-346

- Adgang til Europa-Parlamentets møder ; Art. III-337, stk. 2
- Afskedigelse af et kommissionsmedlem på begæring af Rådet ; Art. III-349
- Almindelig beretning om Unionens virksomhed ; Art. III-352, stk. 2
- Beføjelser på det konkurrenceretlige område ; Art. III-165
- Beslutningsdygtighed ; Art. III-351
- Besvarelse af skriftlige og mundtlige spørgsmål fra Europa-Parlamentet ; Art. III-337, stk. 2
- Forbud mod udøvelse af erhvervsmæssig virksomhed ; Art. III-347
- Fordeling af Kommissionens ansvarsområder ; Art. III-350
- Formand; Art. I-27
- Forretningsorden ; Art. III-352, stk. 1
- Initiativret ; Art. I-26, stk. 2
- Institutionelle ramme; Art. I-19
- Indhentelse af oplysninger ; Art. III-428
- Kommissærernes ansvarsområde fordeles af formanden ; Art. III-350
- Kommissærernes uafhængighed ; Art. III-347
- Kontrol med statsstøtte, Rådets adgang til at dispensere, medlemslandenes oplysningsspligt ; Art. III-168
- Mistillidsvotum til Kommissionen ; Art. III-340
- Ophør af tjenesten ; Art. III-348, stk. 1
- Overtrædelse af forpligtelser ; Art. III-347
- Rapport om gennemførelsen af målene for social- og arbejdsmarkedspolitikken ; Art. III-216
- Udnævnelse af efterfølger indenfor en tjenesteperiode ; Art. III-348, stk. 2
- Udnævnelse af efterfølger for EU-udenrigsministeren indenfor en tjenesteperiode ; Art. 348, stk. 4
- Udnævnelse af efterfølgere ved Kommissionens samlede fratrædelse indenfor en tjenesteperiode ; Art. 348, stk. 5
- Udnævnelse af ny formand indenfor en tjenesteperiode ; Art. 348, stk. 3
- Udøvelse af medlemmernes hverv ; Art. III-350
- Uforenelighed med hverv; Art. III-347
- Årsberetning: kapitel om sociale forhold ; Art. III-218
- Årsrapport ; Art. III-255

Kommunale valg

- *Stemmeret og valgbarhed til kommunale valg ; Art. II-100*

Kommunale valg og valg til Europa-Parlamentet

- *Valgret og valgbarhed ved kommunale valg og valg til Europa-Parlamentet ; Art. III-126*

Kompetencetildeling

- *Sammenhæng mellem politikker, princippet om kompetencetildeling ; Art. III-115*

Koncessioner

- *Konkurrencereglernes anvendelse på offentlige monopoler og koncessioner ; Art. III-166*

Konfessionsløse organisationers status

- *Art. I-52*

Konkurrenceevne

- *Industriens konkurrenceevne, målsætninger ; Art. III-279*

Konkurrenceregler

Art. III-161 - III-169

- *Art. III-230*

- *Forbud mod konkurrencebegrænsende adfærd ; Art. III-161*

- *Konkurrencereglernes anvendelse på offentlige monopoler og koncessioner ; Art. III-166*

- *Nationale bestemmelser med konkurrenceforvridende effekt ; Art. III-174*

- *Regler for virksomhederne ; Art. III-161 - III-166*

- *Støtte fra medlemsstaterne ; Art. III-167 - III-169*

Konstruktiv afståelse

- *Stemmeregler, konstruktiv afståelse, vetoret, passerelle ; Art. III-300*

Konsulær beskyttelse

- *Diplomatisk og konsulær beskyttelse ; Art. II-106 ; Art. III-127*

Konventioner forud for traktaten eller tiltrædelse af EU

- *Art. III-435*

Konventionsmetode

- *Procedure for traktatændring, konventionsmetode, regeringskonference ; Art. IV-443*

Konvergenskriterierne

- *Medlemsstater med dispensation, beretning, opfyldelse af konvergenskriterierne, ophævelse af en medlemsstats dispensation ; Art. III-198*

Kriminalitetsforebyggelse

- *Art. III-272*

Kultur

Art. III-280

- *Frihed for kunst og videnskab ; Art. II-73*

- *Kulturel, religiøs og sproglig mangfoldighed ; Art. II-82*
- *Respektere den nationale, regionale mangfoldighed, fremhæve fælles kultur-arv ; Art. III-280*
- *Unionens mål ; Art. I-3, stk. 3*

Kvalificeret flertal

- *Definition af kvalificeret flertal ; Art. I-25*
- *Forenklet procedure for traktatændring, passerelle vedr. overgang til kvalificeret flertal ; Art. IV-444*

Kvinder og mænd

- *Ligestilling mellem kvinder og mænd ; Art. II-83*

L

Landbrug og fiskeri

- Art. III-225 - III-232*
- *Delt kompetence ; Art. I-14, stk. 2d)*

Landbrugspolitik

- *Formål med den fælles landbrugspolitik ; Art. III-227*

Legalitetsprincippet og princippet om proportionalitet mellem lovovertrædelse og straf

- *Art. II-109*

Leve- og arbejdsvilkår

- *Målsætninger om beskæftigelsesfremme og forbedring af leve- og arbejdsvilkår ; Art. III-209*
- *Unionens indsatsområder til virkeliggørelse af målsætningerne ; Art. III-210*

Lige løn

- *Lige løn til mænd og kvinder, ikke-forskelsbehandling, fordele for det underrepræsenterede køn ; Art. III-214*

Ligestilling

- Art. II-80 - II-86*
- *Fremme af ligestilling mellem kønnene ; Art. III-116*
- *Ligestilling mellem kvinder og mænd ; Art. II-83*

Ligestilling af selskaber med EU-statsborgere

- *Art. III-142*

Lighed for loven

- *Lighed for loven ; Art. II-80*

Livet

- *Ret til livet ; Art. II-62*

Lov og orden i medlemslandene

- *Opretholdelse af lov og orden i medlemslandene ; Art. III-262*

Loven

- *Lighed for loven ; Art. II-80*

Lovgivningsmæssige retsakter

- *Lovgivningsmæssige retsakter ; Art. I-34*

Lovovertrædelse

- *Ret til ikke at blive retsforfulgt eller straffet to gange for samme lovovertrædelse ; Art. II-110*
- *Legalitetsprincippet og princippet om proportionalitet mellem lovovertrædelse og straf ; Art. II-109*

Lønninger m.v. til EU-ansatte

- *Lønninger mv. til personer på udnævnte EU-poster ; Art. III-400*

M

Markedsordninger for landbrugsvarer

- *Fælles markedsordninger for landbrugsvarer, struktur- og garantifonde ; Art. III-228*

Medlemskab af Unionen

Art. I-58 - I-60

- *Kriterier for medlemskab og procedure for tiltrædelse af Unionen ; Art. I-58*

Medlemsstater med dispensation

- *Beretning, opfyldelse af konvergenskriterierne, ophævelse af en medlemsstats dispensation ; Art. III-198*
- *Betalingsbalancekrise, beskyttelsesforanstaltninger ; Art. III-202*
- *Den Europæiske Centralbanks Generelle Råd ; Art. III-199*
- *Stemmeregler ; Art. III-197*
- *Valutakurspolitik ; Art. III-200*
- *Vanskeligheder mht. betalingsbalancen, gensidig bistand ; Art. III-201*

Medlemsstaterne

- *Initiativret ; Art. I-42, stk. 3 ; Art. III-264*
- *Manglende overholdelse af forpligtelser ; Art. III-362*
- *Opfyldelse af domme ; Art. III-362*
- *Oplysningspligt ; Art. III-175*
- *Traktatkrænkelingsprocedure ; Art. III-360*
- *Traktatkrænkelingsager ; Art. III-361*
- *Væsentlige sikkerhedsinteresser ; Art. III-436*

Menneskelig værdighed

- *Den menneskelige værdighed ; Art. II-61*

- *Unionens værdier ; Art. I-2*

Menneskerettigheder

- *Unionens værdier ; Art. I-2*

Midlertidigt budget [tolvtedele]

- *Art. III-405*

Midlertidigt undersøgelsesudvalg

- *Art. III-333*

Miljø

Art. III-233 - III-234

- *Delt kompetence ; Art. I-14, stk. 2e)*

- *Miljøbeskyttelse ; Art. II-97*

- *Miljøbeskyttelse, bæredygtig udvikling ; Art. III-119*

Miljøgarantien

- *Harmonisering af regler vedrørende det indre marked, miljøgarantien ; Art. III-172*

Minimumsharmonisering af gerningsindhold og strafferammer

- *Minimumsharmonisering af gerningsindhold og strafferammer ; Art. III-271*

Ministerrådet

- *Se Rådet*

Mistillidsvotum til Kommissionen

- *Art. III-340*

Moms, punktafgifter og andre indirekte skatter

- *Harmonisering af moms, punktafgifter og andre indirekte skatter ; Art. III-171*

Monetære politik

Art. III-185 - III-191

Monopoler

- *Statslige monopoler ; Art. III-155*

- *Konkurrencereglernes anvendelse på offentlige monopoler og koncessioner ; Art. III-166*

Myndighedsudøvelse på en anden medlemsstats område

- *Art. III-277*

- National behandling for så vidt angår kapitalanbringelser
 - *Art. III-143*
- National gennemførelse af EU-retten
 - *Art. III-285*
- Nationale bestemmelser med konkurrenceforvridende effekt
 - *Art. III-174*
- Nationale centralbanker
 - *ECB og de nationale centralbanker: forbud mod at give overtræk ; Art. III-181*
 - *ECB og de nationale centralbanker: Uafhængighed ; Art. III-188*
- Nationale domstoles kompetence, voldgiftssager mellem medlemsstaterne
 - *Nationale domstoles kompetence, voldgiftssager mellem medlemsstaterne ; Art. III-375*
- Nationale foranstaltninger
 - *Fordrejning af konkurrencevilkårene for det indre marked ; Art. III-132*
- Nationale myndigheders midlertidige kompetence
 - *Overgangsregler om nationale myndigheders midlertidige kompetence ; Art. III-164*
- Nationale parlamenters kontrol med nærhedsprincippet overholdelse
 - *De nationale parlamenters kontrol med nærhedsprincippet overholdelse ; Art. III-259*
- Nationale ritualer, traditioner og skikke
 - *Hensyn til dyrevelfærd, respekt for nationale ritualer, traditioner og skikke ; Art. III-121*
- Nedværdigende behandling eller straf
 - *Forbud mod tortur og umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf ; Art. II-64*
- Nærhedsprincippet overholdelse
 - *De nationale parlamenters kontrol med nærhedsprincippet overholdelse ; Art. III-259*
- Nærområder
 - *Unionen og dens nærområder ; Art. I-57*

- Offentlig myndighed
- *Udøvelse af offentlig myndighed ; Art. III-139*
- Offentlig sikkerhed eller folkesundhed
- *Nationale tiltag, der er begrundet i den offentlige orden, offentlig sikkerhed eller folkesundhed ; Art. III-140*
- Offentlige monopoler og koncessioner
- *Konkurrencereglernes anvendelse på offentlige monopoler og koncessioner ; Art. III-166*
- Offentliggørelse og ikrafttrædelse
- *Art. I-39*
- OLT-landene
- *Se Oversøiske lande og territorir*
- Ombudsmand
Se Europæiske ombudsmand
- Operationelle EU-aktioner
- *Europæiske afgørelser om operationelle EU-aktioner ; Art. III-297*
- Opholdsret
- *Fri bevægelighed og opholdsret ; Art. II-105*
- Opsættende virkning og foreløbige forholdsregler
- *Art. III-379*
- Overenskomstmæssige forbindelser og aftaler på EU-plan
- *Art. III-212*
- Overgangsbestemmelser
Art. III-197 - III-202
- *Overgangsbestemmelser vedrørende visse institutioner ; Art. IV-439*
- Overgangsregler
- *Art. III-237*
- *Overgangsregler om nationale myndigheders midlertidige kompetence ; Art. III-164*
- Oversættelser
- *Autentiske tekster og oversættelser ; Art. IV-448*
- Oversøiske lande og territorier
- *Associeringen med OLT-landene ; Art. III-286*
- *Fri bevægelighed for arbejdskraften fra OLT-landene ; Art. III-290*
- *Oversøiske landes og territoriers associering ; Art. III-286 - III-291*
- *Samhandel mellem EU og OLT-landene ; Art. III-287*
- Overvågningsprocedure
- *Retningslinier, samordning af de økonomiske politikker, multilateral overvågningsprocedure ; Art. III-179*

Partier på europæisk plan

- *Statutten for politiske partier på europæisk plan ; Art. III-331*

Passerelle

- *Forenklet procedure for traktatændring, passerelle vedr. overgang til kvalificeret flertal ; Art. IV-444*
- *Passerelle i forstærket samarbejde ; Art. III-422*
- *Stemmeregler, konstruktiv afståelse, vetoet, passerelle ; Art. III-300*

Passivitetssøgsmål

- *Art. III-367*

Permanent struktureret samarbejde

- *Art. III-312*

Personalesager

- *Art. III-372*

Personoplysninger

- *Beskyttelse af personoplysninger ; Art. I-51 ; Art. II-68*

Politisamarbejde

- *Art. III-275 - III-277*

Principper

- *Principper for handelspolitikken, Kommissionens kompetence ; Art. III-315*
- *Principper for humanitær bistand, procedure, frivilligt europæisk korps ; Art. III-321*
- *Principper for Unionens optræden udadtil ; Art. III-292*
- *Principper, mål og midler for det strafferetlige samarbejde ; Art. III-270*
- *Princippet om deltagelsesdemokrati ; Art. I-47*
- *Princippet om demokratisk lighed ; Art. I-45*
- *Sammenhæng mellem politikker, princippet om kompetencetildeling ; Art. III-115*
- *Legalitetsprincippet og princippet om proportionalitet mellem lovovertrædelse og straf ; Art. II-109*
- *Princippet om repræsentativt demokrati ; Art. I-46*

Privatliv og familieliv

- *Respekt for privatliv og familieliv ; Art. II-67*

Privilegeret adgang til finansielle institutioner

- *Forbud mod privilegeret adgang til finansielle institutioner ; Art. III-182*

Privilegier og immuniteter

- *Privilegier og immuniteter ; Art. III-434*

Procedure

- *Procedure for de øvrige medlemsstaters deltagelse ; Art. III-420*
- *Procedure for indførelse af forstærket samarbejde ; Art. III-419*
- *Procedure for traktatændring, konventionsmetode, regeringskonference ; Art. IV-443*
- *Procedure og internationalt samarbejde ; Art. III-317*
- *Procedure ved akut finansiel bistand ; Art. III-320*

Protektionistiske interne afgifter

- *Forbud mod diskriminerende eller protektionistiske interne afgifter ; Art. III-170*

Protokoller og bilag

- *Protokoller og bilag ; Art. IV-442*

Præjudicielle spørgsmål

- *Præjudicielle spørgsmål ; Art. III-369*

Punktafgifter og andre indirekte skatter

- *Harmonisering af moms, punktafgifter og andre indirekte skatter ; Art. III-171*

R

Race

- *Bekæmpelse af forskelsbehandling på grundlag af køn, race, etnisk oprindelse, religion, tro, handicap, alder, seksuel orientering ; Art. III-124*

Rammeprogram

- *Flerårigt rammeprogram, særprogrammer ; Art. III-251*
- *Iværksættelse af det flerårige rammeprogram, virksomheder, forskningscentre og universiteters deltagelse, supplerende programmer, samarbejde med tredjelande eller internationale organisationer ; Art. III-252*

Ratifikation og ikrafttrædelse

- *Art. IV-447*

Regeringskonference

- *Procedure for traktatændring, konventionsmetode, regeringskonference ; Art. IV-443*

Regionale unioner

- *Art. IV-441*

Regionalfonden

- *Art. III-222*
- *Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, gennemførelsesforanstaltninger ; Art. III-224*

Regionsudvalget

Art. III-386 - III-388

- *Foretningsorden ; Art. III-387*
- *Formand ; Art. III-387*
- *Høring ; Art. III-388*
- *Præsidium ; Art. III-387*
- *Sammensætning ; Art. III-386*
- *Uafhængighed ; Art. III-386*

Regler for virksomhederne

Art. III-161 - III-166

Religion

- *Bekæmpelse af forskelsbehandling ; Art. III-118*
- *Bekæmpelse af forskelsbehandling på grundlag af køn, race, etnisk oprindelse, religion, tro, handicap, alder, seksuel orientering ; Art. III-124*
- *Hensyn til religiøse ritualer, kulturelle traditioner og regionale skikke ; Art. III-121*
- *Ikke-forskelsbehandling ; Art. II-81, stk. 1*
- *Kirker og religiøse sammenslutninger eller samfund ; Art. I-52, stk. 1*
- *Kirkers og konfessionsløse organisationers status ; Art. I-52*
- *Kulturel, religiøs og sproglig mangfoldighed ; Art. II-82*
- *Religionsfrihed ; Art. II-70, stk. 1*
- *Undervisning efter egen religiøse, filosofiske og pædagogiske overbevisning ; Art. II-74, stk. 3*

Restriktive foranstaltninger

Art. III-322

Ret (til)

- *Ret til aktindsigt ; Art. II-102*
- *Ret til arbejdsformidling ; Art. II-89*
- *Ret til at færdes frit og opholde sig frit ; Art. III-125*
- *Ret til at indgive andragender ; Art. II-104*
- *Ret til at indgå ægteskab og ret til at stifte familie ; Art. II-69*
- *Ret til at tænke frit og til samvittigheds- og religionsfrihed ; Art. II-70*
- *Ret til frihed og sikkerhed Art. II-66*
- *Ret til god forvaltning ; Art. II-101*
- *Ret til ikke at blive retsforfulgt eller straffet to gange for samme lovovertrædelse ; Art. II-110*
- *Ret til information og høring af arbejdstagerne i virksomheden ; Art. II-87*
- *Ret til livet ; Art. II-62*
- *Ret til respekt for menneskets integritet ; Art. II-63*

Retfærdighed i retssystemet

Art. II-107 - II-110

Retligt samarbejde i straffesager

Art. III-270 - III-274

Retsakter

- *Almengyldige retsakters anvendelighed ; Art. III-378*
- *Fælles principper for Unionens retsakter ; Art. I-38*
- *Ikke-lovgivningsmæssige retsakter ; Art. I-35*
- *Lovgivningsmæssige retsakter ; Art. I-34*
- *Unionens retsakter ; Art. I-33*

Retsforfølgelse

- *Ret til ikke at blive retsforfulgt eller straffet to gange for samme lovovertrædelse ; Art. II-110*

Retsmidler

- *Adgang til effektive retsmidler og til en upartisk domstol ; Art. II-107*

Retsstaten

- *Unionens værdier ; Art. I-2*

Retsvirkninger

- *Retsvirkninger ; Art. III-366*

Retten i Første Instans

- *Art. III-356*
- *Kompetencer for Retten i Første Instans ; Art. III-358*
- *Retten til fri etablering ; Art. III-137*

Rettigheder

- *Børns rettigheder ; Art. II-84*
- *Forbud mod misbrug af rettigheder ; Art. II-114*
- *Ældres rettigheder ; Art. II-85*

Rettigheder og principper

- *Rækkevidde og fortolkning af rettigheder og principper ; Art. II-112*

Rettigheder, der følger af medlemskab af Unionen

- *Suspension af visse rettigheder, der følger af medlemskab af Unionen ; Art. I-59*

Revisionsretten

- *Forbud mod erhvervsomfattende virksomhed ; Art. III-385, stk. 4*
- *Forretningsorden ; Art. III-384, stk. 4*
- *Opgaver ; Art. III-384*
- *Revisionsretten , Art. I-31*
- *Revisionsrettens omfang og grundlag, årsberetning og forretningsorden ; Art. III-384*
- *Sammensætning , Art. III-385, stk. 1*
- *Særberetninger og udtalelser ; Art. 384, stk. 4*
- *Uafhængighed , Art. III-385, stk. 3*
- *Udnævnelse, Art. III-385, stk. 2*
- *Årsberetning ; Art. 384, stk. 4*

Rumpolitik

- *En europæisk rumpolitik, midler, forbindelser med Den Europæiske Rumorganisation ; Art. III-254*

Rækkevidde og fortolkning af rettigheder og principper

- *Art. II-112*

Rådet

- *Afgørelser med simpelt flertal ; Art. III-343, stk. 2*
- *Anmodning til Kommissionen om at foretage undersøgelser ; Art. III-345*
- *Faste Repræsentanternes komité , COREPER ; Art. III-344, stk. 1*
- *Forretningsorden ; Art. III-337, stk. 1*
- *Fuldmagt til at stemme ; Art. 343, stk. 1*
- *Indkaldelse til møder ; Art. III-342*
- *Institutionelle ramme; Art. I-19*
- *Ministerrådet ; Art. I-23*
- *Procedurespørgsmål ; Art. III-344, stk. 3*
- *Rådets generalsekretariat ; Art. III-344, stk. 2*
- *Rådets generalsekretær ; Art. III-344, stk. 2*
- *Rådets og Kommissionens og ECB's deltagelse i hinandens møder og ECB's årsberetning ; Art. III-383*
- *Rådets sammensætning og indkaldelse ; Art. III-342*
- *Rådets ændring af Kommissionens forslag ; Art. III-395*
- *Sammensætninger ; Art. I-24*
- *Stemmeregler ; Art. III-343, stk. 1*
- *Stemmeundladelse ; Art. 343, stk. 3*
- *Vedtægterne for udvalg ; Art. III-346*

Rådgivende beskæftigelsesudvalg

- *Art. III-208*

Rådgivende organer

- *Regionsudvalget ; Art. III-386 - III-388*
- *Det Økonomiske og Sociale Udvalg ; Art. III-389 - III-392*
- *Den Europæiske Investeringsbank ; Art. III-393 - III-394*
- *Unionens rådgivende organer ; Art. I-32*

Rådgivende udvalg

- *Art. III-244*

Samarbejde inden for social- og arbejdsmarkedspolitikken, Kommissionens rolle

- *Art. III-213*

Samarbejde med tredjelande og humanitær bistand

Art. III-316 - 321

- *Udviklingsarbejde ; Art. III-316 - III-318*

- *Økonomisk, finansielt og teknisk samarbejde med tredjelande ; Art. III-319 - III-320*

- *Humanitær bistand ; Art. III-321*

Samhørighedsfonden

- *Strukturfondenes opgaver, hovedformål og indretning, samhørighedsfond ;*

Art. III-223

Sammenhæng i EU's politikker

- *Art. III-423*

- *Sammenhæng mellem politikker, princippet om kompetencetildeling ; Art. III-115*

Samordning

- *Samordnet strategi for beskæftigelse ; Art. III-203*

- *Retningslinier, samordning af de økonomiske politikker, multilateral overvågningsprocedure ; Art. III-179*

- *Samordning af medlemsstaternes politik, internationalt samarbejde ; Art. III-318*

- *Samordning af projekter inden for uddannelse, forskning m.v. ; Art. III-229*

- *Samordning af Unionens og medlemsstaternes politikker ; Art. III-250*

- *Samordning i internationale fora m.v. ; Art. III-305*

- *Samordning i Rådet og diplomatisk samarbejde ; Art. III-301*

- *Samordning og overvågning af eurolandenes budgetdisciplin, økonomisk-politiske retningslinier ; Art. III-194*

Samvittigheds- og religionsfrihed

- *Ret til at tænke frit og til samvittigheds- og religionsfrihed ; Art. II-70*

Sanktioner

- *Uforholdsmæssigt store offentlige underskud, overvågning, henstillinger, sanktioner ; Art. III-184*

- Seksuel orientering
- *Bekæmpelse af forskelsbehandling på grundlag af køn, race, etnisk oprindelse, religion, tro, handicap, alder, seksuel orientering ; Art. III-124*
- Selskaber
- *Ligestilling af selskaber med EU-statsborgere ; Art. III-142*
- Sikkerhed
- *Ret til frihed og sikkerhed Art. II-66*
- Sikkerhed og retfærdighed
- *Særlige bestemmelser vedrørende området med frihed, sikkerhed og retfærdighed Art. I-42*
- Sikkerheds- og forsvarspolitik
Art. III-109 - III-312
- Sikkerheds- og forsvarspolitiske opgaver
- *Art. III-309*
- Skatteområdet
- *Nationale regler på bl.a. skatteområdet ; Art. III-158*
- Slaveri og tvangsarbejde
- *Forbud mod slaveri og tvangsarbejde ; Art. II-65*
- Social beskyttelse
- *Udvalg for social beskyttelse ; Art. III-217*
- Social bistand
- *Social sikring og social bistand ; Art. II-94*
- Social- og arbejdsmarkedspolitik
Art. III-209 - III-219
- *Delt kompetence ; Art. I-14, stk. 2b)*
- *Kommissionens rapport om gennemførelsen af målene for social- og arbejdsmarkedspolitikken ; Art. III-216*
- *Samarbejde inden for social- og arbejdsmarkedspolitikken, Kommissionens rolle ; Art. III-213*
- Social sikring og social bistand
- *Art. II-94*
- Social sikring, appel til Det Europæiske Råd
- *Art. III-136*
- Sociale dialog
- *Arbejdsmarkedets parter og den uafhængige sociale dialog ; Art. I-48*
- Solidaritet
Art. II-87 - II-98
- *Solidaritet og ansvarsfordeling ; Art. III-268*
- Solidaritetsbestemmelse
- *Art. I-43*
- *Gennemførelse af solidaritetsbestemmelsen, procedure ; Art. III-329*

Specialretter

- *Oprettelse af specialretter ; Art. III-359*

Specifikke bestemmelser for euro-landene

- Art. III-194 - III-196*

Sprog

- *Art. III-128*
- *Art. III-433*
- *Kulturel, religiøs og sproglig mangfoldighed ; Art. II-82*
- *Sproglig mangfoldighed ; Art. I-3, stk. 3*

Spørgsmål

- *Præjudicielle spørgsmål ; Art. III-369*

Statistik

- *Art. III-429*

Statslige monopoler

- *Art. III-155*

Statsstøtte

- *Forbud mod statsstøtte ; Art. III-167*
- *Kommissionens kontrol med statsstøtte, Rådets adgang til at dispensere, medlemslandenes oplysningsspligt ; Art. III-168*

Statut

- *Ombudsmandens statut ; Art. III-335, stk. 4*
- *Direkte valg til Europa-Parlamentet og dets statut ; Art. III-330*
- *Statutten for politiske partier på europæisk plan ; Art. III-331*

Stemmeregler

- *Definition af kvalificeret flertal ; Art. I-25*
- *Medlemsstater med dispensation, stemmeregler ; Art. III-197*
- *Protokol om overgangsbestemmelser vedrørende unionens institutioner og organer ; Protokol 34*
- *Stemmeregler ; Art. III-343*
- *Stemmeregler og deltagelse af formanden for Europa-Parlamentet ; Art. III-341*
- *Stemmeregler, konstruktiv afståelse, vetoret, passerelle ; Art. III-300*

Stemmeret og valgbarhed til Europa-Parlamentet

- *Stemmeret og valgbarhed til Europa-Parlamentet ; Art. II-99*
- *Stemmeret og valgbarhed til kommunale valg ; Art. II-100*

Stemmevægte

- *Art. II-99*

Straf

- *Legalitetsprincippet og princippet om proportionalitet mellem lovovertrædelse og straf ; Art. II-109*

- Strafferammer
- *Minimumsharmonisering af gerningsindhold og strafferammer ; Art. III-271*
- Strafferetlige samarbejde
- *Principper, mål og midler for det strafferetlige samarbejde ; Art. III-270*
- Straffesager og politisamarbejde
- *Domstolens kompetence vedr. straffesager og politisamarbejde ; Art. III-377*
- Struktureret samarbejde
- *Permanent struktureret samarbejde ; Art. III-312*
- Strukturfonde
- *Strukturfonde, Kommissionens rapport, øvrige foranstaltninger ; Art. III-221*
- *Strukturfondenes opgaver, hovedformål og indretning, samhørighedsfond ; Art. III-223*
- Støtte fra medlemsstaterne
Art. III-167 - III-169
- Støtteforanstaltninger
- *Art. III-238*
- Stående komité for det operationelle samarbejde
- *Art. III-261*
- Succession og retlig kontinuitet
- *Art. IV-438*
- Sundhedsbeskyttelse
- *Art. II-95*
- Suspension af medlemsstats rettigheder
- *Domstolens kompetence i forhold til suspension af medlemsstats rettigheder ; Art. III-371*
- Suspension af visse rettigheder, der følger af medlemskab af Unionen
- *Art. I-59*
- Svig
- *Bekæmpelse af svig mv. ; Art. III-415*
- Særlige bestemmelser
Art. I-40 - I-43
- *Fælles sikkerheds- og forsvarspolitik ; Art. I-41*
- *Fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik ; Art. I-40*
- *Området med frihed, sikkerhed og retfærdighed Art. I-42*
- Særlige repræsentanter
- *EU's særlige repræsentanter ; Art. III-302*
- Særprogrammer
- *Flerårigt rammeprogram, særprogrammer ; Art. III-251*
- Søgsmål mod EU vedr. erstatning uden for kontrakt
- *Art. III-370*

Tavshedspligt

- *Art. III-430*

Territorialt anvendelsesområde

- *Art. IV-440*

Terrorisme

- *Bekæmpelse af terrorisme i henhold til kapitalbevægelser & betalinger ; Art. III-160*

Tiltrædelse af Unionen

- *Se EU-medlemsskab*

- *Kriterier for medlemskab og procedure for tiltrædelse af Unionen ; Art. I-58*

Tjenesten for EU's Optræden Udadtil

- *EU-udenrigsministeren og Tjenesten for EU's Optræden Udadtil ; Art. III-296*

Tjenesteydelser

- *Adgang til tjenesteydelser af almen økonomisk interesse ; Art. II-96*

- *Definition af tjenesteydelser ; Art. III-145*

- *Fri udveksling af tjenesteydelser ; Art. III-144*

- *Lovgivning om liberalisering af bestemte tjenesteydelser ; Art. III-147*

- *Lovgivning om liberalisering af bestemte tjenesteydelser ; Art. III-147*

- *Tjenesteydelser af almen økonomisk interesse ; Art. III-122*

- *Tjenesteydelser vedrørende transport, bank- og forsikringsydelser ; Art. III-146*

- *Tjenesteydelsers tilsvarende anvendelse på etableringsreglerne ; Art. III-150*

- *Videregående liberaliseringer af tjenesteydelser ; Art. III-148*

Toldsamarbejde

Art. III-152

- *Styrkelse af toldsamarbejdet ; Art. III-152*

Toldunionen

Art. III-151 ; Art. III-314

Tortur og umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf

- *Forbud mod tortur og umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf ; Art. II-64*

Traktatkrænkelse

- *Traktatkrænkelsesprocedure iværksat af Kommissionen ; Art. III-360*

- *Traktatkrænkelses sag iværksat af medlemsstat ; Art. III-361*

Traktatændring

- *Forenklet procedure for traktatændring, passerelle vedr. overgang til kvalificeret flertal ; Art. IV-444*

Procedure for traktatændring, konventionsmetode, regeringskonference ; Art. IV-443

Transeuropæiske net

Art. III-246 - III-247

- Delt kompetence ; Art. I-14, stk. 2h)

- Mål, oprettelse og udvikling af transeuropæiske net: transport, telekommunikation og energi ; Art. III-246

Transport

Art. III-236 - III-245

- Delt kompetence ; Art. I-14, stk. 2g)

Transportpriser og – vilkår

- Transportpriser og – vilkår ; Art. III-239

Tredjelande

- Aftaler med tredjelande og internationale organisationer, procedure ; Art. III-325

- Associeringsaftaler med tredjelande ; Art. III-324

- Økonomiske sanktioner over for tredjelande ; Art. III-322

Tro

- Bekæmpelse af forskelsbehandling på grundlag af køn, race, etnisk oprindelse, religion, tro, handicap, alder, seksuel orientering ; Art. III-124

Turisme

Art. III-281

- Fremme af turistsektoren ; Art. III-281

Tvangsarbejde

- Forbud mod slaveri og tvangsarbejde ; Art. II-65

Tvangsbøder

- Opfyldelse af domme og tvangsbøder ; Art. III-362

Tvangsfuldbyrdelse af retsakter

Art. III-401

Tvangsfuldbyrdelse af Rådets, Kommissionens og ECB's retsakter

- Tvangsfuldbyrdelse af Rådets, Kommissionens og ECB's retsakter ; Art. III-401

Tyskland

- Foranstaltninger truffet i Tyskland ; Art. III-243

Uddannelse

- *Ret til uddannelse ; Art. II-74*

Uddannelse, ungdom, sport og erhvervsuddannelse

Art. III-282 - III-283

Uddannelsesniveau

- *Udvikling af højt uddannelsesniveau, målsætninger og midler ; Art. III-282*

Udenrigs- og sikkerhedspolitisk komité

- *Den udenrigs- og sikkerhedspolitiske komité ; Art. III-307*

- *Udenrigs- og sikkerhedspolitisk komité ; Art. III-308*

Udenrigsminister

- *Unionens udenrigsminister ; Art. I-28*

- *EU-udenrigsministeren og Tjenesten for EU's Optræden Udadtil ; Art. III-296*

Udligningsafgifter

- *Udligningsafgifter ; Art. III-232*

Udtræden af Unionen

- *Frivillig udtræden af Unionen ; Art. I-60*

Udvalg

- *Vedtægter for udvalg ; Art. III-346*

Udvalg for social beskyttelse

- *Udvalg for social beskyttelse ; Art. III-217*

Udvalg skal udtale sig om kandidaternes kvalifikationer før udnævnelse

- *Udvalg skal udtale sig om kandidaternes kvalifikationer før udnævnelse ; Art. III-357*

Udveksling af unge arbejdstagere

- *Art. III-135*

Udvikling af højt uddannelsesniveau, målsætninger og midler

- *Art. III-282*

Udviklingsarbejde

Art. III-316 - III-318

Udøvelse af offentlig myndighed

- *Art. III-139*

Uforholdsmæssigt store offentlige underskud, overvågning, henstillinger, sanktioner

- *Art. III-184*

Undersøgelsesudvalg

- *Midlertidigt undersøgelsesudvalg ; Art. III-333*

Undtagelser til forbudet mod handelshindringer

- *Art. III-154*

Unge arbejdstagere

- *Udveksling af unge arbejdstagere ; Art. III-135*
- *Forbud mod børnearbejde og beskyttelse af unge på arbejdspladsen ; Art. II-92*

Unionen

- Art I-30 - I-32 ; Art. I-57*
- *Beføjelser ; Art I-11 - I-18*
- *Budget ; Art. I-56*
- *Delegationer ; Art. III-328*
- *Demokratiske liv ; Art. I-45 - I-52*
- *Egne indtægter ; Art. I-54*
- *Fastlæggelse af Unionens strategiske interesser og mål ; Art. III-293*
- *Finanser ; Art. I-53 - I-56*
- *Forbindelser med internationale organisationer og tredjelande samt Unionens delegationer ; Art. III-327 - III-328*
- *Institutioner Art. I-19*
- *Mål ; Art. I-1 - I-8*
- *Nærområder ; Art. I-57*
- *Rapport om Unionens udvikling ; Art. III-129*
- *Retsakter ; Art. I-33*
- *Rådgivende organer ; Art. I-32*
- *Samarbejde med FN og andre internationale organisationer ; Art. III-327*
- *Udenrigsminister ; Art. I-28*
- *Årlige budget ; Art. III-403 - III-406*

Unionens funktionsmåde

- Art. III-330 - III-423*
- *Bestemmelser vedr. institutionerne ; Art. III-330 - III-401*
- *Finansielle bestemmelser ; Art. III-402 - III-415*
- *Forstærket samarbejde ; Art. III-416 - III-423*

Unionens optræden udadtil

- Art. III-292 - III-313*
- *Almindelige bestemmelser ; Art. III-292 - III-293*
- *Fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik ; Art. III-294 - III-312*
- *Finansielle bestemmelser ; III-313*
- *Principper for Unionens optræden udadtil ; Art. III-292*

Unionens rådgivende organer

- Art. III-386 - III-392*
- *Regionsudvalget ; Art. III-386 - III-388*
- *Det Økonomiske og Sociale Udvalg ; Art. III-389 - III-392*

Universiteter

- *Et europæisk forskningsrum og støtte til virksomheder, forskningscentre og universiteter ; Art. III-248*

Uroligheder

- *Konsultation ved alvorlige indre uroligheder, som kan påvirker det indre markeds funktion ; Art. III-131*

Uskyldsformodning og forsvarrets rettigheder

- *Uskyldsformodning og forsvarrets rettigheder ; Art. II-108*

V

Valg

- *Valgret og valgbarhed ved kommunale valg og valg til Europa-Parlamentet ; Art. III-126*

Valg til Europa-Parlamentet

- *Direkte valg til Europa-Parlamentet og dets statut ; Art. III-330*

Valgbarhed til Europa-Parlamentet

- *Art. III-126*

- *Stemmeret og valgbarhed til Europa-Parlamentet ; Art. II-99*

Valgbarhed til kommunale valg

- *Stemmeret og valgbarhed til kommunale valg ; Art. II-100*

Valutatransaktioner og finansielle transaktioner

- *Valutatransaktioner og finansielle transaktioner ; Art. III-411*

Varernes fri bevægelighed

- *Varernes fri bevægelighed ; Art. III-151*

Varighed

- *Varighed ; Art. IV-446*

Vederlag m.v. til EU-ansatte

- *Art. III-400*

Vedtægten for tjenestemænd

- *Art. III-427*

Vedtægter for udvalg

- *Vedtægter for udvalg ; Art. III-346*

Vetoret

- *Stemmeregler, konstruktiv afståelse, vetoret, passerelle ; Art. III-300*

Videnskab

- *Frihed for kunst og videnskab ; Art. II-73*

Videregående liberaliseringer af tjenesteydelser

- *Art. III-148*

Virksomheders misbrug af dominerende stilling

- *Art. III-162*

Voldgiftsbestemmelser i EU's aftaler

- *Art. III-374*

Værdier ; Art. I-2

- *Unionens værdier ; Art. I-2*

Værdighed

Art. II-61 - II-65

Y

Ytrings- og informationsfrihed

- *Ytrings- og informationsfrihed ; Art. II-71*

Æ

Ægteskab og ret til at stifte familie

- *Ret til at indgå ægteskab og ret til at stifte familie ; Art. II-69*

Ældres rettigheder

- *Ældres rettigheder ; Art. II-85*

Ø

Økonomisk politik, fælles valuta – euroen, principper

- *Art. III-177*

Økonomisk, finansielt og teknisk samarbejde med tredjelande

Art. III-319 - III-320

Økonomisk, social og territorial samhørighed

Art. III-220 - III-224

- *Delt kompetence ; Art. I-14, stk. 2c)*

Økonomiske og Finansielle Udvalg

- *Art. III-192*

Økonomiske og monetære politik

Art. III-177

Økonomiske og Sociale Udvalg

Art. III-389 - III-392

- *Beskikkelse ; Art. III-390*
- *Formand ; Art. III-391*
- *Forretningsorden ; Art. III-391*
- *Høring ; Art. III-392*
- *Høring ; Art. III-390*
- *Sammensætning ; Art. III-389*

Økonomiske politik

Art. III-178 - III-184

Økonomiske politikker, multilateral overvågningsprocedure

- *Art. III-179*

Økonomiske sanktioner over for tredjelande

- *Art. III-322*

ØSU

Se Økonomiske og Sociale Udvalg

Å

Åben, effektiv og uafhængig forvaltning samt overholdelse af ansættelsesvilkår

- *Art. III-398*

Åbenhed

- *Se Aktindsigt*

Publikationen er en materialsamling vedr. folkeafstemningen om Traktat for en forfatning for Europa den 27. september 2005. Den indeholder Traktat om en forfatning for Europa med udvalgte protokoller og erklæringer. Af hensyn til læsevenligheden har EU-Oplysningen givet alle artiklerne i del 3 og 4 overskrifter samt lavet henvisninger til tidligere bestemmelser i de nugældende EU-traktater.

Publikationen indeholder også en oversigt over retsgrundlag, hvor den almindelige lovgivningsprocedure skal anvendes, en EU-ordforklaring og et omfattende stikordsregister, som gerne skulle gøre det nemmere at finde netop den bestemmelse, man er på jagt efter.

Yderligere oplysninger om Traktat om en forfatning for Europa såsom analyser, redegørelser, spørgsmål & svar og meget mere kan du finde på EU-Oplysningens hjemmeside: www.euo.dk

Christiansborg

1240 København K

Tlf.: (+45) 33 37 33 37

Fax: (+45) 33 37 33 30

E-mail: euopl@folketinget.dk

Web: www.eu-oplysningen.dk

ISBN 87-988924-3-6

9 788798 892434